SIDNEY SHELDON

ŽVAIGŽDĖS SPINDI DANGUJE

LIETUVOS rytas

©Corbis Polska

Sidney Sheldonas, vienas populiariausių JAV romanų kūrėjų ir scenaristų, gimė 1917 m. Karjerą jis pradėjo 1937 m. Holivude – recenzavo rankraščius ir bendradarbiavo rašant filmų scenarijus. Vėliau rašė miuziklus Brodvėjaus teatrams ir scenarijus „MGM Studios“ bei „Paramount Pictures“.

1969 m. S.Sheldonas parašė pirmąjį romaną „Nuogas veidas“. Dabar rašytojas didžiuojasi, kad sugebėjo pabaigti šią knygą, nors visiškai netikėjo savo talentu.

S.Sheldonas yra „Oskaro“, „Tony“ ir Edgaro Allano Poe apdovanojimų laimėtojas. Jis sukūrė daugiau kaip 200 televizijos filmų scenarijų, dvidešimt penkis scenarijus Holivudo filmams, šešias Brodvėjaus pjeses ir aštuoniolika romanų (jų parduota per 300 milijonų egzempliorių).

Kiekviena S.Sheldono knyga iš karto patenka į bestselerių sąrašus. Autorius pagrįstai laikomas vienu geriausių detektyvinio ir mistinio romano žanrų rašytojų.

Vienintelė S.Sheldono duktė Mary iš pirmosios santuokos pasekė tėvo pėdomis. Keli jos romanai sulaukė ir premijų, ir skaitytojų dėmesio. Dvi Mary dukterys taip pat rašo prozą. S.Sheldonas gyvena Palm Springse ir Beverli Hilse su savo antrąja žmona Alexandra Kostof.

„Lietuvos ryto" kolekcija
17

Versta iš:
Sidney Sheldon
THE STARS SHINE DOWN

Iš anglų kalbos vertė Laima Račienė

© Sidney Sheldon Family Limited Partnership
© Vertimas į lietuvių kalbą, Laima Račienė, 2007
Pirmasis leidimas, Rosma,1998
© Šis leidimas, Mediasat Rights, KFT / Mediasat Group, S.A., 2007

ISBN 978-84-9819-718-1 (17-oji knyga)
ISBN 84-9819-670-1 (bendras)

Spausdinta ES

Mediasat Group
Edificio Torre Picasso, planta 34
Plaza Pablo Ruiz Picasso, 1
28020 Madrid
España

www.mediasatgroup.com

Parduodama tik su dienraščiu „Lietuvos rytas"
Visos autoriaus teisės saugomos

SIDNEY

SHELDON

Žvaigždės spindi danguje

Iš anglų kalbos vertė Laima Račienė

LIETUVOS
rytas

Žvaigždės spindi danguje,
Žiūri kaip mes vėjais leidžiame
Savo niekingus gyvenimus
Ir verkia, verkia...

Monet Nodlis

Pirmoji knyga

PIRMASIS SKYRIUS

Ketvirtadienis, 1992 metų rugsėjo 10 diena, 20 valanda. „Boingą-27“, besiveržiantį per ištisinę kamuolinių debesų uždangą, blaškė į visas puses kaip milžinišką sidabrinę plunksną. Per garsiakalbį pasigirdo susirūpinęs lakūno balsas:

– Ar jūs užsisegusi diržą, panele Kameron?

Atsakymo nepasigirdo.

– Panele Kameron! Panele Kameron!

Pagaliau ji atsipeikėjo iš gilaus susimąstymo.

– Taip.

Jos mintys vis dar skrajojo kituose, laimingesniuose laikuose ir malonesnėse vietose.

– Ar gerai jaučiatės? Greitai mes išskrisime iš audros.

– Puikiai, Rodžeri. Nesirūpinkite.

„Galbūt mums pasiseks ir mes sudušime, – pagalvojo Lara Kameron. – Kažkur kažkaip viskas susiklostė nevykusiai. Toks jau likimas, o su likimu nepakovosi“. Pastaraisiais metais Laros gyvenimas kažkaip nesuprantamai pasidarė nebekontroliuojamas ir dabar jai iškilo reali grėsmė visko netekti. „Šiaip ar taip, daugiau jau nieko nebegali atsitikti, – liūdnai šypsodamasi galvojo Lara. – Paprasčiausiai jau nebėra kam daugiau atsitikti“.

Lakūnų kabinos durys atsidarė ir į saloną įėjo lakūnas. Kažkiek laiko jis stovėjo nejudėdamas ir susižavėjęs gėrėjosi savo keleive – žavia moterimi su sušukuotais į kuškį blizgančiais juodais plaukais, nuostabia veido spalva ir protingomis pilkomis akimis. Išskrisdama iš Rino Lara persirengė ir dabar buvo apsivilkusi balta atvira Skaazio vakarine suknele, kuri pabrėžė jos grakščią, žavią figūrą. Ant kaklo puikavosi vėrinys su rubinais ir briliantais. „Kaip ji gali būti tokia velniškai rami, kai pasaulis aplink ją tikrąja šio žodžio prasme griūva?“ – niekaip negalėjo suprasti lakūnas. Pastarąjį mėnesį laikraščiai tarsi nuo grandinės nutrūko puldami tą gležną moterį.

– Ar telefonas dar veikia, Rodžeri?

– Manau, kad neveikia, panele Kameron. Pernelyg daug trukdymų dėl audros. Labai gaila, bet į „La Gvardiją“ mes atskrisime valanda vėliau.

„Aš pavėluosiu į savo gimimo dieną, – pagalvojo Lara. – Ten susirinks visas aukštuomenės žiedas: du šimtai svečių, taip pat ir Jungtinių Amerikos Valstijų viceprezidentas, Niujorko gubernatorius, meras, Holivudo žvaigždės, žinomi sportininkai ir finansininkai iš pustuzinio šalių“. Lara pati patvirtino kviestųjų sąrašą.

Lara pasirinko „Kameron Plazo“ Didžiąją salę, kur turėjo įvykti pokylis. Nuo lubų karantys krištoliniai sietynai lauš akinančią šviesą į miriadus tarsi deimantas švytinčių spindulių. Dviem šimtams svečių padengs dvidešimt stalų: užties brangias staltieses, išdėlios porcelianinius ir sidabrinius indus, dailias taures. Kiekvieno stalo viduryje puikuosis baltų orchidėjų ir frezijų kompozicija.

Abiejose pokylių salės pusėse bus įrengti barai, o viduryje – ilgas bufetas su išpjauta iš ledo gulbe, kuri bus apstatyta eršketų ikrais, krevetėmis, omarais ir krabais; į kibirėlius su ledu bus įstatyti šampano buteliai. Virtuvėje jau laukia, kada išmuš jo valanda, dešimties sluoksnių tortas. Padavėjai, durininkai, apsaugos darbuotojai nustatytą momentą bus savo vietose.

Šokių salės estradoje įsikurs orkestras, pasiruošęs nors iki ryto groti švenčiantiems jos keturiasdešimtmetį svečiams.

Vakarienė bus puiki. Lara pati sudarė valgiaraštį: iš pradžių žąsų kepenėlės, paskui grybų sriuba – tyrė su švelnia plutele, po to saulenės filė ir pagaliau pagrindinis patiekalas – ėriukas su rozmarinu, obuolių putėsiai su prancūziškomis pupelėmis ir *mesclun* salotos su riešutų aliejumi. Baigiantis vakarienei patieks sūrį ir vynuoges, po jų – šventinį tortą ir kavą.

Vakaras žada būti nepamirštamas. Ji laikys iškėlusi galvą ir žiūrės į savo svečius taip, tarsi nieko nebūtų atsitikę. Juk ji – Lara Kameron.

Kai Laros asmeninis lėktuvas pagaliau nusileido „La Gvardijos“ oro uoste, ji pavėlavo pusantros valandos.

– Šį vakarą mes grįžtame į Riną, Rodžeri, – kreipėsi į lakūną Lara.

– Būsiu pasiruošęs, panele Kameron.

Laros automobilis su vairuotoju laukė prie lėktuvo nusileidimo tako.

– Aš jau pradėjau nerimauti, panele Kameron.

– Mums nepasisekė dėl oro, Maksai. Važiuokime į „Plazą“ ir kuo greičiau.

– Gerai, panele.

Lara paėmė automobilyje įrengto telefono ragelį ir surinko Džerio Taunsendo numerį. Jis buvo atsakingas už vakaro organizavimą. Lara norėjo įsitikinti, kad svečiai gerai vaišinasi. Džerio darbo vietoje nebuvo. „Tikriausiai jis yra salėje“, – nusprendė Lara.

– Paskubėk, Maksai!

– Klausau, panele Kameron.

Pamačius didžiulį „Kameron Plazo“ viešbutį, Larą visada užplūsdavo pasididžiavimo savo kūriniu banga, bet šį vakarą ji labai skubėjo ir jai nebuvo kada rūpintis emocijomis. Didžiojoje salėje jos laukė svečiai.

Lara prasispraudė per besisukančias duris ir skubiai nuėjo per didžiulį, prabloškiantį savo grožiu vestibiulį. Ją pamatęs, prie jos pripuolė Karlosas, viešbučio valdytojo pavaduotojas.

– Panele Kameron...

– Paskui, – nesustodama tarstelėjo Lara. Ji priėjo prie Didžiosios salės durų ir sustojo, norėdama atsikvėpti. „Na, štai, dabar aš pasiruošusi jiems pasirodyti“. Prisivertusi šypsotis, Lara atidarė duris ir priblokšta sustingo vietoje. Salėje buvo visiškai tamsu. „Na, ką, jie nusprendė man padaryti siurprizą?“ Lara sugraibė už durų esantį jungiklį ir jį paspaudė. Milžiniška patalpa akimirksniu prisipildė akinančios šviesos. Tačiau joje nebuvo nė vieno žmogaus. Nė gyvos dvasios. Priblokšta Lara stovėjo nesuprasdama, kas atsitiko.

„Kas, velniai griebtų, galėjo atsitikti dviem šimtams svečių? Kvietimuose buvo aiškiai parašyta: „8 valandą“, o dabar jau beveik 10. Argi galimas dalykas, kad tiek žmonių nei iš šio, nei iš to dingtų?“ Larai pasidarė nejauku. Ji apžvelgė didžiulę tuščią salę ir jai per nugarą ėmė bėgioti skruzdės.

Praėjusiais metais, kai buvo švenčiamas jos gimtadienis, ta pati salė buvo gūste prigrūsta jos draugų ir pilna muzikos bei juoko. Ji labai gerai prisiminė tą dieną...

ANTRASIS SKYRIUS

Prieš metus Laros Kameron diena buvo labai užimta.

1991 metų rugsėjo 10 diena.

5.00 – Treniruotė

7.00 – Dalyvavimas programoje „Labas rytas, Amerika“

7.45 – Susitikimas su Japonijos bankininkais

9.30 – Džeris Taunsendas

10.30 – Planavimo komisija

11.00 – Faksai, tarptautiniai pokalbiai, susirašinėjimas

11.30 – Pasitarimas statybos klausimais

12.30 – „S ir L“, susitikimas

13.00 – Priešpiečiai – interviu žurnalui „Forčun“ – Hugas Tompsonas

14.30 – Bankininkai „Metropoliten Junion“

16.00 – Miesto planavimo komitetas

17.00 – Susitikimas su mere – Greise Menšn

18.15 – Susitikimas su architektais

18.30 – Gyvenamųjų namų statybos departamentas

19.30 – Kokteilis su Dalaso investicine grupe

20.00 – Gimimo dienos šventimas „Kameron Plazo“ Didžiojoje salėje

Lara apsivilko sportinį kostiumą ir ėmė jau netekti kantrybės, kai pagaliau pasirodė jos treneris Kenas.

– Tu pavėlavai.

– Atleiskite, panele Kameron. Žadintuvas nesuskambėjo ir aš...

– Šiandien man sunki diena. Na, pradėkime.

– Klausau.

Jie pusvalandį darė pramankštą, paskui ėmė daryti energingus aerobikos pratimus.

„Jos kūnas kaip dvidešimties metų, – susižavėjęs pagalvojo Kenas. – Tai būtų neblogai ją įtempti į lovą“. Kenui buvo maloni pati galimybė kiekvieną rytą čia ateiti, būti su ja ir žiūrėti į ją. Žmonės nuolatos jo klausinėdavo: „Kokia ji, Lara Kameron?“ ir jis vis kartodavo tuos pačius žodžius: „Panelytė kaip reikiant“.

Lara be didelių pastangų darė intensyvius pratimus, bet tuo metu jos mintys skrajojo kažkur kitur.

Kai pagaliau treniruotė pasibaigė, Kenas, ruošdamasis eiti, pasakė:

– Bėgsiu pažiūrėti jūsų pasirodymo programoje „Labas rytas, Amerika“.

– Ką?

Kurį laiką, apgalvodama būsimąjį susitikimą su japonų bankininkais, Lara visiškai pamiršo apie savo televizijos interviu.

– Iki rytojaus, panele Kameron.

– Nevėluok, Kenai.

Lara išsimaudė po dušu, persirengė ir viena papusryčiavo savo apartamentų terasoje. Pusryčiams ji valgė greipfrutą, avižinį ragaišį ir gėrė žaliosios arbatos, po to ji nuėjo į savo kabinetą ir per vidaus telefoną paskambino sekretorei.

– Telefonu aš kalbėsiuos iš kontoros, – įspėjo Lara. – Septintą valandą man reikia būti „Ei Bi Si“. Pasirūpinkite, kad Maksas atsiųstų automobilį.

Pasirodymas programoje „Labas rytas, Amerika“ sekėsi kuo puikiausiai. Džoana Landen, kuri kalbėjosi su ja, buvo, kaip visada, maloni ir geranoriška.

– Paskutinį kartą jūs buvote atvažiavusi į mūsų laidą po to, kai buvo padėti aukščiausio pasaulyje dangoraižio pamatai, – priminė Džoana Landen. – Nuo to laiko prabėgo beveik ketveri metai.

– Tai tiesa, – linktelėjo Lara. – „Kameron Taueris“* bus baigtas statyti kitais metais.

– Kaip turi jaustis moteris, būdama jūsų vietoje? Juk jūs įgyvendinote tokių neįtikėtinų projektų, o jūs dar esate jauna ir puikiai atrodote. Tiesą sakant, jūs esate idealas, kurio siekia daugelis moterų.

– O, jūs perdedate, – ėmė juoktis Lara. – Aš paprasčiausiai neturiu laiko galvoti apie save kaip apie idealą. Pernelyg daug turiu reikalų.

– Jūs esate laikoma viena iš sėkmingiausiai dirbančių verslininkių nekilnojamojo turto operacijų sferoje, o toks verslas paprastai laikomas vyrų prerogatyva. Kaip jums visa tai pavyksta? Kaip, pavyzdžiui, jūs nusprendžiate, kur reikėtų statyti naują pastatą?

– Aš nerenku vietos, – pareiškė Lara, – vieta mane pasirenka. Štai, pavyzdžiui, važiuoju automobiliu pro dykynę, bet aš jos tarsi nematau.

---

* Taueris (*angl.* tower) – bokštas, dangoraižis.

Man prieš akis iškyla nuostabus administracinis korpusas arba jaukus, su visais patogumais gyvenamasis namas, kuriame laimingai gyvena žmonės. Aš svajoju...

– Savo svajones jūs paverčiate tikrove. Puiku. Mes tęsime laidą po reklaminės pertraukos.

Japonų bankininkai turėjo atvažiuoti 7.45. Jie atskrido iš Tokijo praėjusios dienos vakarą ir Lara paskyrė su jais susitikimą taip anksti, kad jie negalėtų atsigauti po ilgiau kaip dvylika valandų trukusio skridimo. Kai japonai ėmė protestuoti, Lara ramiai pasakė:

– Atleiskite, džentelmenai, bet manau, kad negalėsiu jums skirti kito laiko. Tuojau pat po mūsų pokalbio aš išskrendu į Pietų Ameriką.

Japonai nenoriai sutiko. Jų buvo keturi, maži ir mandagūs, o kiekvieno jų protas aštrus – kaip samurajų kardas. Prieš dešimtmetį finansininkai kvailai pasielgė nepakankamai įvertindami japonus. Dabar jie tokios klaidos nebedarė.

Susitikimas įvyko „Kameron centre" Amerikos aveniu. Svečiai ketino investuoti šimtą milijonų dolerių į Laros planuojamo naujų viešbučių komplekso statybą. Japonus palydėjo į erdvią konferencijų salę, kiekvienas iš jų rankose laikė suvenyrą. Lara padėkojo bankininkams ir savo ruožtu jiems įteikė dovanas, kurias liepė savo sekretorei iš anksto suvynioti į paprastą rudą arba pilką popierių, nes japonams balta spalva – gedulo spalva, o ryškiai margas įvyniojimas šiuo atveju buvo nepriimtinas.

Trisija, Laros padėjėja, patiekė svečiams arbatos, Larai – kavos puoduką. Apskritai japonai taip pat norėtų kavos, bet jie buvo pernelyg mandagūs, kad paprašytų. Kai jie išgėrė arbatą, Lara paliepė vėl jos pripilti.

Į konferencijų salę atėjo Hovardas Keleris, Laros kompanionas. Tai buvo penkiasdešimties metų vyras, išbalęs ir liesas, rusvais plaukais, truputį suglamžytu kostiumu ir atrodantis taip, tarsi ką tik būtų išlipęs iš lovos. Lara supažindino su juo svečius ir Keleris išdalijo jiems siūlomo investavimo projekto kopijas.

– Kaip matote, džentelmenai, – prašneko Lara, – mes jau gavome pirmąją užstatinę paskolą. Visas kompleksas turės septynis šimtus dvidešimt viešbučio numerių, apie tris tūkstančius kvadratinių pėdų gyvenamųjų patalpų dalykiniams susitikimams ir garažą tūkstančiui automobilių.

Laros balsas buvo pašėlusiai energingas, tuo tarpu nagrinėjantys investavimo projektą japonai iš visų jėgų stengėsi įveikti miegą.

Maždaug po dviejų valandų derybos baigėsi, jos buvo nepaprastai sėkmingos. Labai seniai Lara įsikalė į galvą vieną tiesą: kur kas lengviau padaryti šimto milijonų dolerių sandorį negu pasiskolinti penkiasdešimt tūkstančių.

Kai tik išvyko japonų delegacija, Lara susitiko su Džeriu Taunsendu. Tas aukštas vyras, buvęs Holivudo reklamos agentas, buvo atsakingas už „Kameron enterpraiziz" ryšius su visuomene.

– Jūsų šiandienos rytinis interviu per televiziją buvo tiesiog puikus. Jau skambino daugybė žmonių.

– Kaip dėl „Forbz"?

– Viskas sutvarkyta. Kitą savaitę jūsų portretas bus ant žurnalo „Pipl" viršelio. Ar matėte jums skirtą straipsnį „Njujorken"? Geras straipsnis, tiesa?

– Neblogas, – prieidama prie savo stalo, linktelėjo Lara.

– Šiandien pirmai valandai paskirtas interviu žurnalui „Forčun".

– Aš šį bei tą pakeičiau.

– Kodėl? – nustebęs paklausė Džeris.

– Susitiksiu su jų reporteriu per priešpiečius.

– Norite jį truputį „papirkti"?

Lara paspaudė vidaus telefono mygtuką.

– Užeik, Kete.

– Gerai, panele Kameron, – pasigirdo atsakymas.

Lara vėl atsisuko į Taunsendą.

– Viskas, Džeri. Aš noriu kad jūs ir jūsų žmonės visą dieną skirtų „Kameron Taueriui".

– Mes jau tai darome...

– Vadinasi, reikia daugiau daryti. Man reikia, kad apie tai rašytų kiekviename laikraštyje ir kiekviename žurnale. Dėl Dievo meilės, supraskite, tai bus visų aukščiausias dangoraižis pasaulyje. Pasaulyje! Aš noriu, kad visi apie jį kalbėtų. Iki to laiko, kol mes jį baigsime statyti, aš noriu, kad žmonės manęs maldautų jiems duoti ten apartamentus ir leisti įkurti parduotuves.

– Aišku, – atsistodamas pasakė Džeris.

Į kontorą įėjo Ketė, atsakingoji Laros sekretorė, žavi, skoningai apsirengusi trisdešimties metų moteris.

– Ar tu sužinojai, ką jis mėgsta?

– Tas vyras – tikras smaližius. Jis labai mėgsta prancūzišką virtuvę. Paskambinau į „Le Cirk“ ir paprašiau Sirjaus čia pristatyti priešpiečius antrai valandai.

– Gerai. Tegu padengia stalą mano asmeniniame valgomajame.

– O kiek laiko truks jūsų interviu? Mat pusę trijų jūs turite „Metropolitene“ susitikti su bankininkais.

– Perkelk trečiai valandai ir pasakyk, kad jie čia atvažiuotų.

Ketė užsirašė į bloknotą.

– Ar norite, kad perskaityčiau jūsų vardu gautus pranešimus?

– Na, skaityk.

– Dvidešimt aštuntą dieną Vaikų fondas norėtų jus matyti kaip garbės viešnią.

– Ne. Pranešk jiems, kad aš esu labai pamaloninta, ir nusiųsk čekį.

– Jūsų susitikimas Tulse paskirtas antradieniui...

– Atšauk.

– Kitą penktadienį jus kviečia į oficialius pusryčius Manhatano moterų komitetas.

– Ne. Jeigu prašo pinigų, nusiųsk jiems čekį.

– Visuotinio raštingumo koalicija norėtų, kad jūs pasakytumėte kalbą per iškilmingus pusryčius ketvirtą dieną.

– Pagalvosiu.

– Dar yra siūlymas būti garbės viešnia renginyje, kuriame bus kuriamas Kovos su raumenų distrofija fondas, bet čia nieko neišeis – netinka data. Tuo laiku jūs būsite San Franciske.

– Nusiųsk jiems čekį.

– Kitą šeštadienį S. ruošia vakarienę.

– Pasistengsiu dalyvauti.

Kristijanas ir Debora S. buvo linksmi jauni žmonės ir geri draugai. Lara mėgo lankytis jų namuose.

– O dabar sakyk, Kete, kiek tu jų matai?

– Ko, atleiskite?

– Na, gerai pažiūrėk. Kiek žmonių priešais tave?

Ketė įsmeigė akis į Larą.

– Jūs esate viena, panele Kameron.

– Teisingai. Aš esu viena. Tai kaip tu nori, kad pusę trijų aš susitikčiau su bankininkais iš „Metropoliteno“, ketvirtą valandą apsilankyčiau Miesto planavimo komitete, paskui penktą valandą

susitikčiau su mere, po šešių penkiolika – su architektais, pusę septynių atvykčiau į Gyvenamųjų namų statybos departamentą, pusę aštuonių dalyvaučiau kokteilyje, o aštuntą valandą – savo gimimo dienos vaišėse? Kitą kartą, kai sudarinėsi man tvarkaraštį, pasistenk pajudinti smegenis.

– Atleiskite, panele Kameron. Jūs norėtumėte, kad aš...

– Aš norėčiau, kad tu galvotumei. Neišmanėliai bendradarbiai man nereikalingi. Perkelk susitikimus su architektais ir Gyvenamųjų namų statybos departamente.

– Klausau, – prislopintu balsu pasakė Ketė.

– O kaip mažylis?

Klausimas sekretorei buvo netikėtas.

– Devidas? Jis... Jam viskas gerai.

– Tikriausiai jis jau didelis.

– Beveik dvejų metukų.

– Ar jau tu nusprendei, į kokią mokyklą jį atiduosi?

– Kol kas ne. Juk dar labai anksti...

– Klysti. Jeigu nori, kad jis lankytų gerą mokyklą, reikia tuo pasirūpinti dar prieš jo gimimą. – Lara kažką užrašė ant lapuko. – Aš pažįstu mokyklos direktorių Daltone. Pasakyk jam, kad užrašytų Devidą į savo mokyklą.

– Aš... aš esu jums labai dėkinga.

Lara net nežvilgtelėjo į savo sekretorę.

– Tai jau ir viskas.

– Taip, panele.

Ketė išėjo iškontoros nežinodama, mylėti savo darbdavę ar jos neapkęsti. Kai ji pirmą kartą atėjo į „Kameron enterpraiziz“, ją įspėjo dėl Laros Kameron. „Geležinė bobulė – tai tikra kalė, – sakė Ketei. – Jos sekretoriai taip bėgioja, kad praranda laiko saiką. Juk ji tave gyvą suės“.

Ketė prisiminė savo pirmą susitikimą su Lara Kameron. Laros Kameron portretus ji buvo mačiusi dešimtyse žurnalų, tačiau nė vienas jų neparodė jos tikrojo veido. Gyvenime ta moteris buvo tokia graži, kad kvapą užgniaužDavo.

Lara Kameron kaip tik tuo momentu skaitė Ketės anketą. Ji pakilo ir lėtai kimiu balsu pasakė:

– Sėskite, Kete.

Atrodė, tarsi ji skleistų kažkokią viską absorbuojančią energiją.

– Anketa tokia, kokios reikia.

– Ačiū.

– Ar viskas, kas joje parašyta, tiesa?

– Atleiskite?

– Dauguma tokių dokumentų, patenkančių į mano rankas, – tiesiog akių muilinimas. Ar jūs gerai išmanote savo darbą?

– Aš labai gerai išmanau savo darbą, panele Kameron.

– Ką tik išėjo iš darbo dvi mano sekretorės, tad reikalai užgriuvo kaip sniego griūtis. Susidorosite su darbu?

– Manau, kad taip.

– Čia ne vieta spėlioti. Aš klausiu: susidorosite su darbu ar ne?

Tuo momentu Ketė nebuvo įsitikinusi, ar ji nori gauti tą darbą.

– Taip, susidorosiu.

– Gerai. Duodu jums savaitės bandomąjį laikotarpį. Jums reikės pasirašyti įsipareigojimą, kad jūs niekada neapkalbinėsite manęs ir neaptarinėsite savo darbo „Kameron enterpraiziz". Tai reiškia – jokių interviu, jokių publikacijų, žodžiu, nieko. Viskas, kas čia daroma, yra visiškai slapta.

– Aš supratau.

– Puiku.

Štai taip prieš penkerius metus viskas ir prasidėjo. Nuo to laiko Ketė išmoko savo darbdavę mylėti, neapkęsti, dievinti ir niekinti.

– Tai kokia gi ji yra? – kartą paklausė Ketės vyras. Tai buvo labai sunkus klausimas.

– Ji yra nepaprasta, – atsakė mergina. – Panelė Kameron yra beprotiškai graži; be to, nesu mačiusi žmogaus, kuris tiek daug dirbtų. Vienas Dievas težino, kada ji miega. Panelė Kameron visur siekia visiško tobulumo ir tai daro aplinkinius dar niekingesnius. Ji yra tam tikra prasme genijus. Ji gali būti ir smulkmeniška, ir kerštinga, ir nepaprastai kilniadvasiška.

– Kitais žodžiais tariant, ji yra moteris, – nusišypsojo Ketės vyras.

– Nežinau, kas ji yra, – rimtai pasakė Ketė. – Kartais aš jos bijau.

– Na, nekalbėk niekų, brangioji. Neperdėk.

– Ne, ne, aš iš tikrųjų manau, kad jeigu kas nors atsistos Larai Kameron skersai kelio... ji nužudys tą žmogų.

Baigusi su faksais ir telefono skambučiais, Lara susisiekė vidaus telefonu su jaunu garbėtroška buhalteriu Čarliu Hanteriu.

– Užeikite, Čarli.

– Gerai, panele Kameron.

Po minutės Čarlis jau žengė į kontorą.

– Klausau jūsų, panele Kameron.

– Aš perskaičiau jūsų interviu, duotą „Niujork Taims“, – pasakė Lara.

Jaunuolio veidas nušvito.

– O aš jo dar neskaičiau. Na, kaip?

– Jūs kalbėjote apie „Kameron enterpraiziz“ ir kai kurias mūsų problemas.

Čarlis paniuro.

– Na, žinote, reporteris, galimas dalykas, iškraipė kai kuriuos mano...

– Jūs esate atleistas iš darbo.

– Bet kodėl? Aš...

– Kai jūs buvote priimamas į darbą, jūs raštiškai pasižadėjote neduoti jokių interviu. Tikiuosi, jūsų šiandien jau čia nebebus.

– Aš... Jūs negalite taip pasielgti. Kas dirbs mano darbą?

– Tuo jau aš pasirūpinsiu, – atkirto Lara.

Priešpiečiai beveik baigėsi. Žurnalo „Forčun“ reporteris Hugas Tompsonas buvo atidus, inteligentiškos išvaizdos vyras įžvalgiomis rudomis akimis, besislepiančiomis už tamsių raginiais rėmeliais akinių stiklų.

– Priešpiečiai buvo puikūs, – sušuko Tompsonas. – Mano mėgstamiausi patiekalai. Dėkoju jums.

– Džiaugiuosi, kad jums patiko.

– Garbės žodis, jums nereikėjo taip stengtis dėl manęs.

– Man tai padaryti buvo visiškai nesunku, – nusišypsojo Lara. – Mano tėvas visada sakydavo, kad kelias į vyro širdį eina per jo skrandį.

– Tad prieš pradėdama interviu jūs nusprendėte užkariauti mano širdį?

– Tikra tiesa, – nusišypsojusi linktelėjo Lara.

– Ar labai rimti tie sunkumai, kuriuos patiria jūsų kompanija?

Laros veidas pasidarė rimtas.

– Ką jūs pasakėte, atleiskite?

– Liaukitės. Tokių dalykų paprasčiausiai negalima nuslėpti. Sklinda nesiliaujantys gandai, kad dėl būsimųjų išmokėjimų pagal skolininkų įsipareigojimus jūsų įmonė atsidurs ant kracho ribos. Taip pat, esant toli gražu ne geriausiai „Kameron enterpraiziz“ rinkos padėčiai, reikia iš kailio nertis, kad išgyventumei.

Lara ėmė juoktis.

– Ak, štai, pasirodo, kas apie mane kalbama! Patikėkite, pone Tompsonai, jums nereikėtų klausyti kvailų apkalbų. Žinote, ką aš padarysiu? Aš jums nusiųsiu savo finansinių ataskaitų kopijas ir jūs pats viską patikrinsite. Ar tai jus patenkins?

– Visiškai. Beje, naujojo viešbučio atidaryme aš nemačiau jūsų vyro.

– Filipas labai norėjo dalyvauti, – atsiduso Lara, – bet, labai gaila, jis buvo gastrolėse.

– Kažkaip prieš trejus metus man pasisekė apsilankyti jo soliniame koncerte. Jis puikus! Jūs jau ištisi metai, kai už jo ištekėjusi, ar ne taip?

– Taip, ir tai buvo patys laimingiausi mano gyvenimo metai. Kaip moteriai, man labai pasisekė. Aš dažnai būnu kelionėse ir jis taip pat daug važinėja, bet kai mes esame toli vienas nuo kito, kad ir kur aš būčiau, visada galiu klausytis jo įrašų.

– O kad ir kur jis būtų, jis visur gali matyti jūsų pastatytus pastatus, – nusišypsojo Tompsonas.

Lara nusijuokė.

– Jūs norite man įsiteikti.

– Bet juk tai yra tikra tiesa. Jūs pastatėte namus vos ne visoje šalyje. Jūs turite gyvenamųjų pastatų, kontorų, viešbučių kompleksų... Kaip jums pavyksta visa tai?

– Man padeda burtai, – pajuokavo Lara.

– Jūs man esate mįslė.

– Aš? Na, kodėl gi?

– Šiuo momentu, aš esu tikras, Niujorke jūs esate geriausia verslininkė statybos sferoje. Jūsų pavardė puikuojasi ant kas antro miesto pastato. Jūs statote aukščiausią dangoraižį pasaulyje, konkurentai jus praminė „Geležine bobele“ ir jums pavyko taip plačiai užsimoti toje verslo srityje, kuria tradiciškai užsiima vyrai.

– O ką, jus tai jaudina, pone Tompsonai?

– Ne, bet kas mane iš tikrųjų jaudina, panele Kameron, tai, jog aš niekaip negaliu suprasti, kas jūs iš tikrųjų esate. Jeigu aš pateiksiu tokį klausimą dviem skirtingiems žmonėms, išgirsiu tris nuomones. Visi pripažįsta, jog jūs turite nuostabų verslininkės talentą. Jūs suprantate... Aš noriu pasakyti... jūs gi ne iš dangaus nukritote ir iš karto pasidarėte garsi ir klestinti verslininkė. Aš pakankamai gerai pažįstu

statybininkus – tai griežti, tvirti vaikinai. Kaip tokiai gležnai moteriai kaip jūs pavyksta juos laikyti pažabotus?

– Tikriausiai aš esu unikali, – šypsodamasi prabilo Lara. – O rimtai kalbant, paprasčiausiai aš priimu į darbą geriausius žmones ir gerai jiems moku.

„Viską supaprastina, – pagalvojo Tompsonas. – Labai jau supaprastina. O tiesos pasakyti nenori". Jis nusprendė pakeisti pokalbio temą.

– Kad ir kokį žurnalą atverstum, visur vien tik ir rašoma apie jūsų sėkmę. Aš norėjau, kad mano pasakojimas būtų labiau asmeninis. Juk taip mažai žinoma apie jūsų praeitį.

– O, aš labai didžiuojuosi savo praeitimi.

– Na, ir puiku. Tad apie tai ir pakalbėkime. Kaip atsitiko, kad jūs užsiėmėte verslu, susijusiu su nekilnojamuoju turtu?

Lara dar kartą nusišypsojo ir Tompsonas pastebėjo, kad jos šypsena buvo nuoširdi. Staiga ji pasidarė panaši į mažą mergaitę.

– Genai.

– Kieno genai?

– Mano tėvo, – Lara parodė į kabantį už jos nugaros portretą. Tai buvo gražus, kilnios išvaizdos vyras su žilų plaukų kupeta. – Tai mano tėvas – Džeimsas Hugas Kameronas, – jos balsas pasidarė švelnus. – Jam aš turiu būti dėkinga už savo sėkmę. Aš buvau jo vienintelis vaikas. Mano motina mirė, kai aš buvau visiškai mažytė, tad mane augino tėvas. Labai seniai mano šeima išvažiavo iš Škotijos, pone Tompsonai, ir apsigyveno Gleis Bėjuje, Naujojoje Škotijoje.

– Gleis Bėjuje?

– Taip, tai žvejų gyvenvietė, įsikūrusi šiaurrytinėje Keip Breitono salos, esančios netoli Atlanto pakrantės, dalyje. Taip ją pavadino prancūzų tyrinėtojai, pirmieji atplaukę į tą salą. Gleis Bėjus reiškia „ledo įlanką". Ar įpilti dar kavos?

– Ne, dėkoju.

– Mano senelis turėjo labai daug žemės Škotijoje, o tėvas dar labiau išplėtė tas valdas. Jis buvo nepaprastai turtingas žmogus, iki šiol aš ten turiu šeimos pilį netoli Loch Morlicho ežero. Kai buvau aštuonerių metų, aš jau turėjau savo arklį, sukneles man pirkdavo Londone ir mes gyvenome didžiuliame name su daugybe tarnų. Mažai mergaitei tai buvo pasakiškas gyvenimas.

Laros balse pasigirdo šiluma, prisiminus seniai prabėgusias dienas.

– ... Gleis Bėjuje žiemą mes čiuoždavome su pačiūžomis, eidavome į ledo ritulio rungtynes, o vasarą maudydavomės ežere. Taip pat dar vaikščiodavome į šokius į „Forumą“ ir „Venecijos sodus“.

Žurnalistas viską stropiai užsirašinėjo.

– Tėvas statė namus ir Edmontone, ir Kalgaryje, ir Ontarijuje. Nekilnojamojo turto operacijos jam buvo tik savotiškas žaidimas ir jis mėgo tą žaidimą. Aš buvau dar maža mergaitė, kai jis išmokė ir mane to žaidimo, ir aš taip pat pamėgau tą žaidimą, – aistringu balsu pasakojo Lara. – Aš noriu, kad jūs mane suprastumėte, pone Tompsonai. Tai, ką aš veikiu, neturi nieko bendro su pinigais arba plytomis ir plieninėmis sijomis, iš kurių pastatyti pastatai. Man pirmiausia svarbūs žmonės. Juk aš jiems galiu duoti patogius namus gyventi ir dirbti, namus, kuriuose jie gali kurti šeimas ir prideramai egzistuoti. Kaip tik tai buvo svarbiausia mano tėvui ir tai tapo pačiu svarbiausiu dalyku man.

Hugas Tompsonas liovėsi rašęs.

– Ar jūs prisimenate savo pirmąjį darbą?

Lara palinko į priekį.

– Žinoma. Per mano aštuonioliktąjį gimtadienį tėvas paklausė, ką aš norėčiau gauti dovanų. Tuo metu Gleis Bėjuje buvo labai daug žmonių ir miestelis buvo perpildytas. Aš jaučiau, kad atvažiavusiesiems reikia stogo virš galvos, ir pasakiau tėvui, jog norėčiau pastatyti nedidelį gyvenamąjį namą. Štai jis ir padovanojo man pinigų, o po dvejų metų aš jau galėjau juos grąžinti jam. Paskui aš paėmiau paskolą banke statyti antram namui. Kai man sukako dvidešimt vieneri metai, aš jau turėjau tris namus ir visi jie davė pelno.

– Tikriausiai tėvas jumis labai didžiuojasi.

Laros lūpas vėl palietė šilta šypsena.

– Didžiavosi. Jis pavadino mane Lara – tai senoviškas škotiškas vardas, kilęs iš lotynų kalbos. Jis reiškia „žinoma“ arba „garsi“. Nuo pat vaikystės tėvas man kartojo, kad vieną gražią dieną aš būtinai pasidarysiu garsi. – Laros šypsena dingo. – Tėvas mirė nuo širdies priepuolio, būdamas dar visiškai jaunas. – Lara patylėjo. – Kiekvienais metais aš atvažiuoju į Škotiją aplankyti jo kapo. Man... Man buvo tiesiog nepakeliama toliau gyventi mūsų ištuštėjusiame be jo name ir aš nusprendžiau persikelti į Čikagą. Kilo mintis statyti nedidelius aukščiausios klasės viešbučius ir aš įkalbėjau vieną tenykštį bankininką finansuoti mano projektą. Ta užmačia pasirodė esanti labai

sėkminga. – Lara gūžtelėjo pečiais. – Na, o visa kita, kaip priimta sakyti, priklauso istorijai. Manau, psichologijos požiūriu galima pasakyti, jog savo imperiją aš sukūriau ne sau. Tai savotiška pagarbos tėvui duoklė. Džeimsas Kameronas buvo nuostabiausias žmogus, kokį aš kada nors pažinojau.

– Esu įsitikinęs, kad jūs labai mylėjote tėvą.

– Taip, labai. Jis taip pat mane mylėjo, – jos lūpose plykstelėjo vos pastebima šypsena. – Aš girdėjau, kad tą dieną, kai atėjau į šį pasaulį, mano tėvas prigirdė, tikrąja šio žodžio prasme, visus Gleis Bėjaus vyrus.

– Ką gi, iš tikrųjų panašu, kad viskas prasidėjo Gleis Bėjuje, – prašneko Tompsonas.

– Jūs esate teisus, – švelniai pasakė Lara. – Kaip tik ten viskas ir prasidėjo beveik prieš keturiasdešimt metų...

TREČIASIS SKYRIUS

Gleis Bėjus, Naujoji Škotija
1952 metų rugsėjo 10 diena

Tą naktį, kai gimė dukra ir sūnus, Džeimsas Kameronas girtas voliojosi viešnamio lovoje, iš abiejų pusių prispaustas prostitučių dvynukių iš Skandinavijos. Netikėtai į duris pabeldė viešnamio savininkė ponia Kristė.

– Džeimsai! – sušuko ponia Kristė ir, pastūmusi duris, įėjo į kambarį.

– A... a, velniai tave griebtų, senoji višta! – piktai suriko Džeimsas. – Nejaugi negalima palikti vyro ramybėje netgi čia?

– Atleisk, Džeimsai, kad sutrukdžiau tau linksmintis. Tai susiję su tavo žmona.

– Tegu ji eina... – suriko Kameronas.

– Tai tiesa, – antrino jam Kristė, – ir dabar ji gimdo tau kūdikį.

– Na, ir kas? Tegu gimdo. Jūs, bobos, tam tik ir tinkate.

– Skambino gydytojas. Jis jau prarado viltį tave surasti. Tavo žmonai visiškai blogai. Geriau paskubėk.

Džeimsas Kameronas pakilo ir prišliaužė prie lovos krašto. Jo akys buvo blausios, galva sunkiai suvokė.

– Velnio boba, per ją amžiais būna vieni nemalonumai. Na, gerai, eisiu. – Džeimsas įsmeigė akis į gulinčias lovoje nuogas merginas. – Tačiau už jas nemokėsiu!

– Bet dabar ne tai galvoje! Eik greičiau į namus. – Kristė atsisuko į merginas. – O jūs abi – paskui mane.

Kažkada buvęs gražuolis Džeimsas Kameronas dabar virto žmogumi, kurio veide atsispindėjo visos per jo gyvenimą padarytos nuodėmės. Pažiūrėjus į jį, jam buvo galima duoti penkiasdešimt, nors iš tikrųjų jis turėjo tik trisdešimt metų. Jis buvo bendrabučio, priklausančio miesto bankininkui Šonui Makalisteriui, valdytojas. Pastaruosius penkerius metus Džeimso Kamerono ir jo žmonos Pegės pareigos griežtai skyrėsi: Pegė blizgino grindis, plovė indus ir gamino valgį dviem tuzinams gyventojų, o Džeimsas gėrė. Kiekvieną penktadienį jis turėjo rinkti mokestį už nuomojamus bendrabučio kambarius iš nuolatinių savo bendrabučio ir keturių kitų bendrabučių, kurie priklausė Makalisteriui, gyventojų, o tai jam buvo dar viena priežastis – jeigu jam apskritai reikėjo priežasties – išeiti iš namų ir prisigerti. Džeimsas Kameronas buvo pagiežingas žmogus, nevykėlis, bet jis buvo tvirtai įsitikinęs, kad už tai reikia kaltinti ką tik nori, tik ne save patį. Ilgainiui kančios jam ėmė teikti netgi savotišką malonumą, nes jis pats sau atrodė esąs didelis kankinys. Kai Džeimsui buvo tik vieneri metai, jo šeima emigravo iš Škotijos į Gleis Bėjų nieko neturėdama, išskyrus varganą turtą, kurį jo tėvai tempė rankose, ir kad išgyventų, jiems reikėjo plėšytis iš paskutinių jėgų. Vos tik Džeimsui sukako keturiolika metų, tėvas jį pasiuntė dirbti į anglių kasyklą. Būdamas šešiolikos metų, Džeimsas lengvai susižalojo nugarą per griūtį šachtoje ir turėjo mesti tą darbą. O po metų jo tėvai žuvo geležinkelio katastrofoje. Štai tada Džeimsas ir nusprendė, kad dėl visų tų nelaimių kalta pikta lemtis, kuri jį persekioja. Tačiau gamta jį apdovanojo dviem neįkainojamomis savybėmis: pirmiausia, jeigu Džeimsas panorėdavo, galėdavo būti dar ir žavus. Kartą, poilsio dieną, atvažiavęs į Sidnėjų, miestą netoli Gleis Bėjaus, jis sutiko žavią merginą Pegę Maksvel, kuri su tėvais ten atostogavo. Ji visiškai nebuvo patraukli, bet Maksvelai buvo labai turtingi, o Džeimsas Kameronas – vargšas. Jis apsuko Pegei galvą ir, kad ir kaip ją atkalbinėjo tėvas, ji vis tiek ištekėjo už Džeimso.

– Kraičio aš duosiu Pegei penkis tūkstančius dolerių, – pasakė Džeimsui ponas Maksvelas. – Turėdamas tokius pinigus tu galėsi pradėti

savarankišką verslą. Tu gali juos investuoti į nekilnojamąjį turtą ir per penkerius metus dvigubai padidinti savo kapitalą. Aš tau padėsiu.

Tačiau Džeimsas nenorėjo laukti penkerių metų. Su niekuo nepasitaręs jis ir vienas jo draugų įdėjo pinigus į gana rizikingą verslą ir po poros mėnesių Džeimsui neliko nė cento. Jo uošvis labai įsiuto ir atsisakė jį toliau remti.

– Na, ir kvailys tu, Džeimsai, – pasakė uošvis, – ir aš neketinu daugiau mėtyti pinigų pavėjui.

Tad santuoka, kuri turėjo Kameronui tapti išsigelbėjimu, virto katastrofa – dabar jis turėjo išlaikyti žmoną, o pinigų nebeturėjo.

Džeimsą išgelbėjo Šonas Makalisteris. Miesto bankininkas buvo storas, savimi patenkintas penkiasdešimt penkerių metų neūžauga, apsivilkęs nepakeičiama liemene su į kišenę įkištu laikrodžiu ant storos auksinės grandinėlės. Jis atvažiavo į Gleis Bėjų prieš dvidešimt metų ir iš karto suprato, kokios galimybės jam atsiveria. Į miestą plūste plūdo šachtininkai ir medkirčiai, kuriems labai reikėjo tinkamo būsto. Makalisteris galėjo finansuoti jiems namų statybą, bet jis buvo sukūręs geresnį planą. Jis nusprendė, kad bus pigiau atvažiavusius apgyvendinti bendrabučiuose, ir per porą metų pastatė viešbutį ir penkis bendrabučius, kurie visada būdavo kimšte prikimšti gyventojų.

Rasti valdytoją pasirodė gana sudėtinga, nes tas darbas nebuvo lengvas. Valdytojas turėjo žiūrėti, kad visi kambariai būtų užimti, organizuoti gyventojų mitybą ir dar rūpintis švara bei tvarka. Kalbant apie užmokestį, Šonas Makalisteris buvo ne iš tų žmonių, kurie švaistytųsi pinigais.

Atsitiko taip, kad vieno bendrabučio valdytojas išėjo iš darbo, ir Makalisteris nusprendė, jog Džeimsas Kameronas yra tinkamiausias toms pareigoms. Kartkartėmis Kameronas imdavo banke nedideles paskolas, o grąžinti delsdavo. Makalisteris nusiuntė žmogų surasti jaunuolį.

– Aš turiu tau darbo, – pasakė bankininkas.

– Ar pas jus?

– Tau pasisekė. Ką tik pasidarė laisva puiki vieta.

– Ką, ar aš turėsiu dirbti banke? – nustebo Džeimsas.

Tokia perspektyva jam buvo visiškai viliojanti. Ten, kur yra daug pinigų, visada galima tikėtis, kad kas nors prilips prie rankų.

– Ne, ne banke, – nuvylė jį Makalisteris. – Tu esi šaunus vaikinas, Džeimsai, ir, manau, sugebėsi sutarti su žmonėmis. Aš noriu, kad tu būtumei mano bendrabučio Keiblhedo aveniu valdytojas.

– Jūs pasakėte *bendrabučio*? – Kamerono balse girdėjosi paniekinamos gaidelės.

– Tau gi reikia stogo virš galvos, – samprotavo Makalisteris. – Štai jūs su žmona ir turėsite nemokamą kambarį ir maistą, na, dar ir nedidelį atlyginimą.

– „Nedidelį" – koks jis bus?

– Aš nepašykštėsiu, Džeimsai. Mokėsiu dvidešimt penkis dolerius per savaitę.

– Dvidešimt penkis?

– Nenori, nereikia. Aš turiu daugiau norinčiųjų į tą vietą.

Galiausiai Džeimsas Kameronas neturėjo pasirinkimo.

– Na, gerai, sutinku, – linktelėjo jis.

– Tai ir gerai. Tiesa, dar tau reikės penktadieniais rinkti nuomos mokestį kituose mano bendrabučiuose, o pinigus man atnešti šeštadieniais.

Kai Džeimsas išklojo tą naujieną Pegei, ji visiškai suglumo.

– Betgi mes jokio supratimo neturime, kaip reikėtų vadovauti bendrabučiui, Džeimsai.

– Išmoksime. Pasiskirstysime pareigas.

Pegė patikėjo.

– Ką gi, ko gero, susitvarkysime su darbu, – sutiko Pegė.

Nors ir savotiškai, bet jie iš tikrųjų susitvarkė su darbu.

Po to Džeimsui Kameronui ne kartą buvo galimybė gauti geresnį darbą, kuris suteiktų jam tam tikrą padėtį visuomenėje ir gerus pinigus, bet Džeimsas Kameronas taip žavėjosi savo nuolatinėmis nesėkmėmis, kad jam buvo gaila su jomis skirtis.

– Ar verta jaudintis? – bambėjo Džeimsas. – Jeigu jau mano toks likimas, nieko gero nesitikėk.

Na ir tą rugsėjo naktį jis su kartėliu pagalvojo: „Koks čia gyvenimas! Netgi su merginomis pasilinksminti neduos. Velniai griebtų tą mano žmoną".

Kai Džeimsas išėjo iš ponios Kristės viešnamio, pūtė veriantis rudeniškas vėjas.

„Ko gero, vertėtų pasistiprinti, kad būtų galima lengviau pakelti likimo smūgį", – nusprendė Džeimsas ir užėjo į smuklę „Senasis jūrininkas".

Jau po valandos Džeimsas Kameronas nužingsniavo į bendrabutį, esantį Pju Aberdine, pačiame vargingiausiame Gleis Bėjaus rajone.

Kai pagaliau Džeimsas Kameronas pasiekė namus, jį sutiko apie pustuzinis susijaudinusių gyventojų.

– Pas Pegę gydytojas, – įspėjo vienas iš jų. – Tu, vaikine, paskubėk.

Svyruodamas Džeimsas nukrypavo į mažą tamsų miegamąjį, kurį jis dalijosi su žmona. Iš gretimo kambario pasigirdo naujagimio riksmas. Pegė nejudėdama gulėjo ant lovos. Virš jos buvo palinkęs daktaras Patrikas Dunkanas. Išgirdęs įeinančio Džeimso žingsnius, jis atsisuko.

– Kas čia darosi? – sunkiai išlemeno Džeimsas.

Daktaras išsitiesė ir nedraugiškai pažvelgė į jį.

– Jums reikėjo atsiųsti žmoną pas mane, kad apžiūrėčiau, – pasakė jis.

– Aha, ir išmesti apvalią sumelę? Tik pagalvok – gimdo! Na, ir jūs čia...

– Pegė mirė. Aš padariau viską, ką galėjau. Ji pagimdė dvynukus. Berniuko išgelbėti nepavyko.

– O, Viešpatie, – sukūkčiojo Kameronas. – Vėl tas likimas.

– Ką jūs pasakėte?

– Likimas, sakau. Amžiais man nesiseka. Štai ir dabar netekau kūdikio. Aš...

Nešdama ant rankų mažytę būtybę, suvyniotą į antklodę, į kambarį įėjo moteris žindyvė.

– Štai jūsų dukrytė, pone Kameronai.

– Dukrytė? Kuriam galui jos man reikėjo? – besipinančiu liežuviu išlemeno Džeimsas.

– Na, ir niekingas tu esi padaras, – neišlaikė daktaras Dunkanas.

– Aš pabūsiu iki ryto, – prašneko žindyvė, – ir parodysiu, kaip reikia ją prižiūrėti.

Džeimsas pažvelgė į kyšantį iš po antklodės raukšlėtą veiduką ir viltingai pagalvojo: „Galbūt ji taip pat mirs...“

Pirmąsias tris savaites niekas nebuvo tikras, gyvens ar negyvens naujagimė. Ją prižiūrėjo kasdien ateinanti žindyvė. Pagaliau atėjo diena, kai daktaras jaudindamasis pareiškė Džeimsui:

– Tavo dukra gyvens. Dievas pasigailėjo vargšės mažylės.

– Pone Kameronai, – pasakė žindyvė, – jūs turite duoti mažylei vardą.

– O ką, jeigu mes ją pavadintume Lara? Tai toks mielas...
– Kad tik jums, pramuštgalviams, patiktų.
Taip ją ir pavadino Lara.

Visame baltame pasaulyje nebuvo nė vieno, kas rūpintųsi Lara ir ją auklėtų. Bendrabutyje gyvenę vyrai buvo pernelyg užsiėmę savo problemomis, kad kreiptų dėmesį dar ir į svetimą vaiką. O vienintelė ten gyvenusi moteris buvo didžiulė švedė, vardu Berta, kurią pasamdė valgiui virti ir kambariams tvarkyti.

Džeimsas Kameronas ir neketino rūpintis savo dukterimi. Prakeiktas likimas dar kartą pakišo jam koją, padovanodamas kūdikiui gyvybę. Vakarais Džeimsas paprastai sėdėdavo savo kambaryje prie butelio viskio ir dejuodavo skųsdamasis karčia dalia.

– Ta mergiotė nužudė ir mano žmoną, ir mano sūnų.

– Be reikalo tu taip kalbi, Džeimsai, – priekaištavo jam kaimynai.

– Dar ko! Iš mano sūnaus būtų išaugęs sveikas, stiprus vyras. Tikriausiai jis būtų buvęs nekvailas vaikiščias ir pinigų turėtų, ir, žinoma, pasirūpintų tėvo senatve.

Ir kaimynai, numoję ranka, net ir nemanė priversti jo liautis pliaukšti niekus.

Kelis kartus Džeimsas Kameronas bandė kaip nors susisiekti su savo uošviu Maksvelu tikėdamasis, kad uošvis paims iš jo vaiką, bet senis tarsi skradžiai žemėn prasmego. „Galbūt, mano laimei, pastipo senas kvailys“, – nusprendė Džeimsas.

Gleis Bėjus buvo miestelis, kuriame gyventojai ilgai neužsibūdavo, – apsigyvendavo bendrabučiuose ir po kurio laiko kas kur išvažiuodavo. Jie atvažiuodavo iš Prancūzijos, Kinijos, Ukrainos; ten buvo ir italų, ir airių, ir graikų – dailidžių ir siuvėjų, šaltkalvių ir batsiuvių. Ištisos minios darbo jaučių bastėsi po Mein Stritą, Bel Stritą, Nord Stritą ir Voter Stritą miesto uosto dalyje. Jie atvažiuodavo dirbti šachtose, kirsti miško arba gaudyti žuvų. Gleis Bėjus buvo pasienio miestas, primityvus ir atšiaurus, kuriame oras visada būdavo bjaurus. Šaltos žiemos su smarkiais snygiais trukdavo iki pat balandžio mėnesio, o dėl storo ledo, dengiančio įlanką, netgi balandžio ir gegužės mėnesį pūtė šalti vėjai; nuo liepos iki spalio mėnesio be paliovos lijo. Mieste buvo aštuoniolika bendrabučių. Kai kuriuose iš jų gyvendavo daugiau kaip septyniasdešimt žmonių. Džeimso Kamerono bendra-

butis buvo apskaičiuotas dvidešimt keturiems žmonėms ir gyveno jame daugiausia škotai.

Lara augo nuolatos jausdama žmogiškos šilumos, meilės trūkumą, nors ji net neturėjo jokio supratimo, kas tai yra. Ji neturėjo nei žaislų, nei lėlių, nei draugių, su kuriomis galėtų žaisti, – nieko, išskyrus tėvą. Ji dovanodavo jam mažytes vaikiškas dovanas, nežinodama, kaip jam įtikti, bet tėvas jų arba nepastebėdavo, arba iš jos pasijuokdavo.

Kai Larai sukako penkeri metai, ji atsitiktinai nuklausė tėvą, besiskundžiantį vienam gyventojų:

– Ak, ne tas vaikas numirė. Būtų buvę kur kas geriau, kad būtų likęs gyvas sūnus.

Tą naktį Lara graudžiai verkė, kol užmigo. Juk ji taip mylėjo tėvą. Ir taip jo neapkentė.

Būdama beveik šešerių metų Lara priminė kino paveikslą: didžiulės akys išbalusiame liesame veidelyje. Tais metais į jų bendrabutį atsikėlė naujas nuomininkas. Jį vadino Mungu Maksujinu, tai buvo kresnas tarsi lokys vyras. Jis kažkaip iš karto ėmėsi jaudinančiai rūpintis mergaite.

– Kuo tu vardu, mažyle? – pasilenkė jis prie vaiko.

– Lara.

– Oho! Gražus vardas gražiam vaikui. Tu tikriausiai jau lankai mokyklą?

– Mokyklą? Ne.

– O kodėl nelankai?

– Nežinau.

– Na, pasiaiškinkime, – jis priėjo prie Džeimso Kamerono ir pasakė: – Aš girdėjau, kad tavo vaikas nelanko mokyklos.

– O ką jai ten veikti? Juk ji yra mergaitė. Jai nereikia jokios mokyklos.

– Ne, vaikine, tu esi neteisus, – paprieštaravo Mungas. – Ją būtinai reikia leisti į mokyklą. Gyvenime ji taip pat turi turėti savo šansą.

– Na, liaukis, – atsikirto Džeimsas. – Tai beprasmis pinigų švaistytmas.

Tačiau Maksujinas buvo gana atkaklus ir galiausiai, kad jis užsikimštų, Džeimsas Kameronas sutiko. Šiaip ar taip, bent kelias valandas per dieną mergiotė nesimaišys po kojomis.

Sužinojusi, kad eis į mokyklą, Lara siaubingai išsigando. Visą savo trumputį gyvenimą mergaitė praleido tarp suaugusiųjų ir beveik visiškai nebendravo su kitais vaikais.

Kitą pirmadienį Didžioji Berta nuvedė ją į pradinę šv.Onos mokyklą ir palydėjo į direktoriaus kabinetą.

– Tai Lara Kameron.

Ponia Kamings, mokyklos direktorė, buvo vidutinio amžiaus žilstanti moteris, kuriai ant rankų po vyro mirties liko trys vaikai. Ji apžvelgė priešais ją stovinčią varganai aprengtą mergytę ir nusišypsojusi švelniai pasakė:

– Lara. Koks malonus tavo vardas. Kiek tau metų, brangioji?

– Šešeri, – vos sulaikydama ašaras išlemeno Lara.

„Vaikas siaubingai išgąsdintas“, – pagalvojo ponia Kamings.

– Na, ką gi, mes labai džiaugiamės, kad tu lankysi mūsų mokyklą, – pasakė direktorė. – Čia tau patiks ir tu daug ko išmoksi.

– Aš negaliu čia pasilikti, – išpoškino Lara.

– Ką? Kodėl?

– Tėtė labai liūdės, – Lara iš visų jėgų stengėsi nepravirkti.

– Na, nieko. Tu juk čia praleisi tik kelias valandas per dieną, – ją nuramino direktorė.

Lara leidosi nuvedama į pilną vaikų klasę. Ją pasodino į vieną paskutinių suolų.

Ponia Terkel, mokytoja, rūpestingai vedžiojo lentoje raides.

– „A“. Ta raide prasideda žodis „arbūzas“, – aiškino ji.

– Žodis „bandelė“ prasideda raide „B“. O kas gali sugalvoti žodį su raide „C“?

Pakilo kažkieno vaikiška rankutė.

– „Citrina“.

– Labai gerai! O su raide „D“?

– Draugas.

– O su „E“?

– Elementorius.

– Puiku! O kas žino žodį, prasidedantį raide „K“?

– Kruš... tis, – garsiai pasakė Lara.

Klasėje Lara buvo jauniausia, bet poniai Terkel dažnai atrodydavo, kad ji yra daug vyresnė už kitus vaikus. Šioje mergytėje buvo galima pastebėti nerimą keliantį nevaikiškumą.

– Ji yra tikra mažytė moteris, – pasakė direktorei mokytoja, – tiesiog ji laukia, kada paūgės.

Pačią pirmąją dieną per pusryčius vaikai pasiėmė savo įvairiaspalvius indelius, stiklinaites, išsitraukė obuolius, sausainius ir suvyniotus į pergamentinį popierių sumuštinius. Ir tik viena Lara neturėjo ko valgyti – niekas nė nepagalvojo, kad jai reikėtų įdėti į mokyklą pusryčius.

– O kur tavo maistas, Lara? – paklausė ponia Terkel.

– Aš esu nealkana, – susiraukė Lara. – Aš rytą privalgiau.

Dauguma mergaičių mokykloje buvo valyvai aprengtos švarutėliais sijonukais ir palaidinukėmis. Lara vilkėjo išblukusias languotas sukneles ir padėvėtus marškinius, kuriuos jau seniai buvo išaugusi.

– Man reikia naujų drabužių į mokyklą, – kažkaip kartą ji pasakė tėvui.

– Taip? – įtūžo tėvas. – Ką, ar aš neturiu kur pinigų dėti? Nueik į Gelbėjimo armijos štabą ir paprašyk, kad ką nors duotų.

– Bet, tėte, juk tai skirta vargšams, – pasipiktino Lara ir tuojau pat gavo nuo tėvo skaudų antausį.

Laros bendraklasiai mokėjo žaidimų, apie kuriuos ji niekada net nebuvo girdėjusi. Mergaitės turėjo žaislų ir lėlių ir kai kurios jų noriai jomis dalijosi su Lara, tačiau ji visada su kartėliu suvokdavo, kad visa tai svetima, o ji pati nieko neturinti. O blogiausia tai, kad, mokydamasi mokykloje, Lara pamatė visiškai kitą pasaulį, pasaulį, kuriame vaikai turėjo mamas ir tėtes, kurie jiems dovanodavo dovanas ir ruošdavo pobūvius per gimimo dieną, juos mylėjo, jais rūpindavosi, juos bučiuodavo. Pirmą kartą Lara suprato, kaip smarkiai ji buvo nuskriausta gyvenimo, ir dėl to jautėsi dar labiau vieniša.

Bendrabutis taip pat buvo savotiška mokykla. Jis priminė kažkokį daugianacionalinį mikrokosmosą. Iš nuomininkų pavardžių Lara išmoko nustatyti, iš kur jie atvažiavo: Makas iš Škotijos, Holderis ir Paikas iš Niufaundlendo, Šiasonas ir Okdanas iš Prancūzijos, o Dudašas ir Kozikas iš Lenkijos. Tarp jų buvo ir medkirčių, ir žvejų, ir šachtininkų, ir prekeivių. Rytais pusryčiauti ir vakarais vakarieniauti jie rinkdavosi į erdvų valgomąjį, o Lara kaip užburta klausėsi jų pokalbių. Atrodė, jog kiekviena tų darbštuolių grupė turėjo savo paslaptingą kalbą.

Naujojoje Škotijoje tuo metu dirbo tūkstančiai medkirčių, išsimėčiusių po visą pusiasalį. Kai tie vaikinai susirinkdavo į bendrabutį, nuo jų

kvepėjo pjuvenomis ir laužo dūmeliu. Visą laiką jie kalbėjo apie tokius nesuprantamus dalykus kaip genėjimas, apkapojimas arba apkarpymas.

– Šiais metais mes turime pagaminti beveik du šimtus milijonų išilginių pėdų, – pareiškė vieną kartą prie vakarienės stalo vienas iš jų.

– Kaip pėdos gali būti išilginės? – nustebo Lara.

Prie stalo pasigirdo sutartinis juokas.

– Vaikeli, – ėmė aiškinti medkirtys, – išilginė pėda – tai vienos kvadratinės pėdos ir vieno colio storumo lentos gabalas. Štai kai tu užaugsi, ištekėsi ir panorėsi pastatyti penkių kambarių medinį namuką, tau reikės dvylikos tūkstančių išilginių pėdų medienos.

– Aš niekada netekėsiu, – pareiškė Lara.

Visiškai kitokie žmonės buvo žvejai. Jie grįždavo į bendrabutį kiaurai prakvipę jūra, be paliovos tauškė apie naują eksperimentą, atliekamą Bra d'Oro ežere, išsijuosę gyrėsi vienas kitam savo sugautomis menkėmis, silkėmis, skumbrėmis arba juodalopėmis menkėmis.

Tačiau labiausiai Lara žavėjosi šachtininkais. Lingano, Prinso ir Faleno anglių kasyklose jų dirbo daugiau kaip penki tūkstančiai. Šachtų pavadinimai Larą žavėjo: „Jubiliejinė", „Paskutinis šansas", „Juodasis deimantas" arba „Laimingoji".

Lara net išsižiojusi klausė šachtininkų pokalbių po darbo dienos.

– Nejaugi tai, ką jie sako apie Maiką, tiesa?

– Tikra tiesa. Vargšas vaikinas leidosi į kirtavietę ir nuo bėgių nuvažiavęs anglių vagonėlis sutriuškino jam kojį. O toji kalė kasyklų šteigerė* pasakė, kad Maikas pats yra kaltas, nes nespėjo atšokti, ir dabar jam užgeso lempa.

– Kaip reikėtų suprasti? – susirūpinusi paklausė Lara.

– O, taip, – atsisuko į ją vienas šachtininkas. – Maikas leidosi į kirtavietę... na, ten, kur jis kerta, o vagonėlis, toks vežimėlis, kuriuo vežiojamos anglys, nulėkė nuo laiptų ir jį pritrenkė.

– Ir jam užgeso lempa? – negalėjo patikėti Lara.

Šachtininkas ėmė geraširdiškai juoktis.

– Kai sakoma, kad užgeso lempa, tai reiškia, kad tu esi atleistas iš darbo.

---

* Kasyklų meistrė.

Būdama penkiolikos metų Lara įstojo į šv.Mykolo vidurinę mokyklą. Ji virto ištįsusia, dramblota paaugle ilgomis kojomis, nepaklusniais juodais plaukais ir neproporcingai didelėmis protingomis pilkomis akimis išblyškusiame liesame veidelyje. Vargu ar kas nors galėjo tvirtai pasakyti, kas iš jos išaugs. Laros buvo pereinamasis amžius, ir jos išvaizda labai keitėsi. Buvo visiškai vienoda tikimybė, ir kad iš Laros išaugs baidyklė, ir gražuolė.

Tačiau Džeimsui Kameronui jo duktė visada buvo baidyklė.

– Tau reikia kuo greičiau ištekėti už pirmo pasitaikiusio kvailio, kuris tau pasipirš, – vieną dieną pareiškė tėvas. – Turint tokią išvaizdą nėra ko rinktis.

Lara tylėdama klausė.

– Tik tegu tas nevykėlis nesitiki iš manęs gauti kraičio.

Tuo metu į kambarį užsuko Mungas Maksujinas. Jis stovėjo sunkiai tvardydamas savo pyktį.

– Na, gerai, mergiote, – pasakė Džeimsas, – eik į virtuvę.

Lara išbėgo.

– Kodėl tu taip elgiesi su savo dukra? – neišlaikė nepasakęs Maksujinas.

– Ne tavo reikalas, – atsikirto Džeimsas, žiūrėdamas į įėjusįjį apsiblaususiomis akimis.

– Tu paprasčiausiai esi girtas.

– Taip, girtas. Na, ir kas? Kuo dar reikėtų užsiimti? Bobų nėra, tai nors prisigerti galima.

Maksujinas nuėjo į virtuvę, kur Lara plovė indus.

Jos akys paraudo nuo ašarų. Mungas apkabino mergaitę per pečius.

– Nieko, mažyte, – bandė jis nuraminti Larą. – Tavo tėvas nenorėjo tavęs įžeisti.

– Jis manęs nekenčia.

– Juk taip nėra...

– Aš per visą gyvenimą neišgirdau iš jo nė vieno gero žodžio! Nė vieno!

Maksujinas nutilo, nežinodamas, ką pasakyti.

Vasarą Gleis Bėjuje lankydavosi daug turistų. Jie atvažiuodavo prabangiais automobiliais, rengdavosi prabangiais drabužiais, užeidavo į parduotuves Kasti Strite, pietaudavo „Kedrų namuose“ arba pas

Džasperą ir organizuodavo išvykas į Ingoniš Byčą, Ūkanų kyšulį ir Paukščių salas. Buvo jaučiama, jog jie yra kažkuo pranašesni – juk jie buvo iš kito pasaulio ir Lara jiems pavydėdavo. Kai vasaros pabaigoje turistai išsiskirstydavo į namus, Lara svajojo ištrūkti iš to užkampio ir važiuoti kartu su jais. Bet kaip?

Ne kartą Lara girdėjo tėvo pasakojimą apie senelį Maksvelą. „Senasis išsigimėlis bandė sutrukdyti man vesti jo brangiausią dukterį, – skundėsi Džeimsas Kameronas kiekvienam, kas tik panorėdavo jo klausyti. – Jis buvo velniškai turtingas. Kaip manai, ar jis man davė ką nors? Nee. O aš juk taip rūpinausi jo Pege..."

Lara įsivaizdavo, kad vieną gražią dieną jos senelis atvažiuos ir išsiveš ją į stebuklingus miestus, apie kuriuos ji buvo tik skaičiusi: į Londoną, Romą, Paryžių... „Aš taip pat turėsiu gražių drabužių. Šimtus suknelių ir naujų batelių".

Tačiau bėgo mėnesiai, po jų metai, o jis taip ir neatvažiavo, ir galiausiai Lara suprato, jog niekada nepamatys senelio. Ji buvo pasmerkta praleisti visą gyvenimą Gleis Bėjuje.

KETVIRTASIS SKYRIUS

Gyvenantis Gleis Bėjuje paauglys galėjo susirasti nesuskaičiuojamą daugybę užsiėmimų. Tai ir futbolas, ir ledo ritulys, ir čiuožimas, ir žaidimas kėgliais, o vasarą – maudymasis ir žvejyba. Po pamokų vyresnių klasių mokiniai mėgdavo šliaužioti apie vaistinę. Buvo mieste ir du kino teatrai, o norintieji pašokti galėjo praleisti vakarą „Venecijos soduose".

Tačiau visos tos pramogos buvo ne Larai. Penktą valandą ryto ji jau turėjo būti ant kojų, kad padėtų Bertai paruošti pusryčius bendrabučio nuomininkams ir dar spėti iki mokyklos pakloti jų lovas. Po pietų Lara jau skubėdavo į namus ir imdavo gaminti vakarienę. Ji padėdavo Bertai padengti stalus, o po vakarienės nurinkdavo nešvarius indus, juos plaudavo ir sausai šluostydavo.

Labai dažnai vakarienei patiekdavo škotiškų nacionalinių valgių: *howtowdie* ir *haitst bru, cabbieclaw* ir *skirlie.* Tačiau mėgstamiausias patiekalas buvo *blac sun* – pagerinta naminė banda su prieskoniais.

Škotų užstalės kalbos žadindavo Laros vaizduotėje žvarbius šiaurės Škotijos – kalnų šalies, iš kur buvo kilę jos protėviai, vaizdus ir klau-

sydamasi apie juos pasakojimų, Lara pasijusdavo jiems priklausanti. Daug kartų ji girdėjo apie Didįjį Gleną,* kur yra Loch Neso, Lochio ir Lincho ežerai ir daugybė atšiaurių pakrantės salų.

Svetainėje stovėjo sulaužytas pianinas ir kartais vakarais po vakarienės, ten rinkdavosi nuomininkai ir dainuodavo dainas apie namus: „Ani Lori" arba „Bėgančioji per rugius", arba „Gimtosios kalvos", arba „Prie nuostabiųjų Lomondo ežero krantų".

Kartą per metus būdavo organizuojamas paradas ir visi Gleis Bėjaus škotai segėdavo kalniečių languotus sijonus ir išdidžiai žingsniuodavo gatvėmis akompanuojant veriamai stūgaujantiems dūdmaišiams.

– O kodėl vyrai vaikšto su sijonais? – paklausė Mungo Maksujino Lara.

– Tai ne sijonai, mažyte, – paniuro Mungas. – Tai škotų kalniečių drabužiai. Juos sugalvojo mūsų protėviai prieš daugelį daugelį metų. Kalnuose sijonas saugojo karį nuo šalčio, o jo kojos buvo laisvos ir jis galėjo lengvai bėgioti apaugusiomis šilojais pelkėmis ir išsigelbėti nuo priešų. O naktį, kai reikėdavo miegoti po atviru dangumi, jis dėl savo ilgumo buvo kariui ir patalas, ir stogas virš galvos.

Škotiški pavadinimai Larai atrodė kupini kažkokio poetiško žavesio: Bredalbanas, Glenfinanas ir Kilbridžas, Kilninveris ir Kilmaiklas. Lara sužinojo, kad „kil" reiškia vidurinių amžių vienuolių celę, o jeigu žodis prasideda „inver" arba „aber", vadinasi, ta gyvenvietė yra upės žiotyse, jeigu pradžioje yra „strit" – slėnyje, o „bad" – giraitėje.

Kiekvieną vakarą vakarieniaujant kildavo įnirtingi ginčai. Atrodė, jog škotai pasiruošę pradėti kivirčą dėl mažiausios priežasties. Kažkada jų išdidūs protėviai priklausė skirtingoms gentims ir jie iki šiol labai šališkai vertino savo istoriją.

– Nagi, Briusų namuose gimdavo tik niekingi bailiai, kurie kaip šuniukai tūpčiojo aplink Angliją!

– Tu, Jenai, kaip visada nesuvoki, ką šneki. Kaip tik didysis Briusas ir nepasidavė anglams. O štai kas jiems buvo pasiruošęs padus laižyti – tai Stiuartas.

– Ak, na ir kvailys tu esi! Ir visi tavo protėviai buvo kvailiai.

Ir prasidėdavo įnirtingos rietenos.

---

* Turimas omenyje Glen Moras, žemuma Didžiosios Britanijos šiaurėje, esanti tektoninės įdubos ribose ir kertanti Šiaurės Škotijos kalnyną.

– O žinai, ko trūko Škotijai? Tikrų vadų, tokių kaip Robertas Antrasis. Tai buvo vyras! Paleido į pasaulį dvidešimt vieną vaiką, taip, atrodo?

– Tikra tiesa. Ir pusė jų – išsigimėliai!

Ir vėl prasidėdavo kivirčai.

Lara negalėjo patikėti, kad jie taip karščiuojasi dėl įvykių, kurie vyko daugiau kaip prieš šešis šimtus metų.

– Nesijaudink, mažyte, – sakė jai Mungas Maksujinas. – Škotas netgi tuščiame name ras su kuo susipešti.

Buvo viena poema, parašyta Valterio Skoto, kuri griebdavo Larą už širdies ir nuo kurios įsiaudrindavo jos vaizduotė.

Palei sieną jojo jaunasis Lochinvaras.

Už visus žirgus buvo eikliausias jo karo žirgas.

Riteris jojo be šarvų, riteris jojo be tarnų,

Jis turėjo tik kardą, savo ištikimą draugą.

Meilėje tu esi kilnus, kovoje – didvyris.

Kas įveiks tave, jaunasis Lochinvare?

Toliau toje garsioje poemoje buvo pasakojama, kaip rizikuodamas gyvybe Lochinvaras pagrobė savo mylimąją, kurią prieš savo valią turėjo ištekinti už kito vyro.

„Kada nors, – galvojo Lara, – ir aš sutiksiu savo gražuolį Lochinvarą ir jis išsiveš mane“.

Kartą, dirbdama virtuvėje, Lara atsitiktinai pamatė kažkokiame žurnale skelbimą, nuo kurio jai užėmė kvapą. Nuotraukoje buvo aukštas, gražus šviesiaplaukis vyras su „peteliške“. „Štai taip atrodys mano Lochinvaras, – sušnabždėjo Lara. – Dabar jis yra toli toli. Ieško manęs. Jis atjos ir pasiims mane. Aš plausiu indus, o jis prieis iš užpakalio, apkabins mane ir pasakys: „Ką tau padaryti?“

Tada aš atsisuksiu, pažiūrėsiu jam į akis ir pasakysiu: „Šluostyk lėkštes“.

– Ką daryti? – pasigirdo prie jos ausies pažįstamas balsas.

Lara energingai apsidairė. Už jos nugaros stovėjo Berta. Tikriausiai ji npastebėjo, kad garsiai galvoja.

– Nieko, – paraudusi nuo sumišimo sumurmėjo Lara.

Larą labiausiai jaudino pasakojimai apie liūdnai garsų kalniečių išvarymą iš jų žemių. Ji buvo pasiruošusi jų klausyti daugybę kartų.

– Papasakok man dar kartelį, – prašė Lara Mungo Maksujino, o jam to tik ir tereikėjo.

– Tai štai, – kalbėjo jis, – viskas prasidėjo 1792 metais ir truko daugiau kaip šešiasdešimt metų. Iš pradžių jie tai vadino *Bliadhna nan Co-arah* – Avies metais. Žemvaldžiai nusprendė, jog jiems labiau apsimoka savo žemėse auginti avis negu jas nuomoti valstiečiams, atginė į kalnų ganyklas kelias bandas ir greitai įsitikino, kad avys puikiai pakelia atšiaurias žiemas. Štai tada ir prasidėjo kalniečių varymas iš jų žemių.

Visoje vietovėje pasigirdo šūksniai: *„Mo thruaighe ort a thir, tha'n caoraich mhor a'teachd!"* – „Lauk iš žemių – avys eina!" Iš pražių buvo šimtai avių, paskui tūkstančiai, paskui dešimtys tūkstančių. Tai buvo siaubingas užkariavimas.

Lajerdai* pamatė, kad į jų rankas plaukia pinigai, apie kuriuos jie net nesvajojo, bet iš pradžių reikėjo atsikratyti valstiečių, kurie dirbo savo mažyčius žemės sklypelius. Dievas mato, jie vos sudurdavo galą su galu ir gyveno varganose lūšnelėse, kurios buvo ir be kaminų, ir be langų. Tačiau lajerdai vis tiek juos išvarė.

– Kaip? – klausinėjo Lara, žiūrėdama į Mungą savo didžiulėmis akimis.

– Kariuomenei įsakė užpulti kaimus ir išvaryti valstiečius. Štai kareiviai ateina į kokį nors kaimą ir skiria jo gyventojams šešias valandas pasiimti gyvulius, mantą ir išsinešdinti kuo toliau. Valstiečiai turėjo palikti netgi savo derlių. Paskui kareiviai sudegindavo jų lūšneles... Daugiau kaip ketvirtis milijono vyrų, moterų ir vaikų buvo išvaryti iš namų ir bėgo prie pat jūros kranto.

– Bet kaip jie galėjo išvaryti valstiečius iš jų žemių?

– A... a, matai, žemė niekada jų nebuvo. Valstietis gaudavo iš lajerdo akrą arba du akrus žemės, bet jos savininkas nebūdavo. Norėdamas dirbti žemę ir auginti gyvulius, valstietis turėjo mokėti mokesčius produktais arba atidirbti šeimininkui.

– O kas būdavo, jeigu žmonės atsisakydavo palikti savo žemes? – užgniaužusi kvapą klausdavo Lara.

– Tuos senukus, kurie nesuspėdavo laiku išeiti, sudegindavo jų lūšnelėse. Lajerdai nepažino gailesčio. Ta...aip, baisūs buvo laikai. Žmonės neturėjo ko valgyti. Prasidėjo cholera, na, ir kitos ligos plito tarsi miško gaisras.

– Koks siaubas, – dūsavo Lara.

---

* Dvarininkai.

– Taip, mažyte. Mūsų protėviai šiaip taip maitinosi duona ir vandeniu ir tik kartkartėmis jiems pavykdavo suvalgyti košės. Tačiau vis dėlto vieno dalyko iš jų negalėjo atimti valdovai – tai jų išdidumo. Tie nelaimingi žmonės gynėsi iš paskutinių jėgų. Dar daugelį dienų po to, kai sudegindavo jų būstus, miškuose dar slėpdavosi benamiai žmonės, tikėdamiesi išgelbėti nors tai, kas liko po jų sudegusių namų griuvėsiais. Mano proprosenelis ir proprosenelė taip pat visa tai patyrė. Štai kaip. Tai dalis mūsų istorijos, kuri ugnimi išdeginta kiekvieno škoto širdyje.

Lara gyvai įsivaizdavo tūkstančius beviltiškai nuliūdusių, nelaimingų žmonių, netekusių visko, ką turėjo, ir priblokštų viso to, kas įvyko. Ji girdėjo moterų, apverkiančių nužudytus vyrus, raudas ir išprotėjusių iš baimės vaikų riksmus.

– O kas paskui atsitiko tiems žmonėms?

– Jie sulipo į iškлerusius laiviūkščius ir išplaukė į tolimus kraštus. Pakeliui daugelis išmirė nuo karštligės arba dizenterijos. Kartais laivas patekdavo į štormą, jį ištisas savaites blaškydavo po jūrą ir tada pasibaigdavo maisto atsargos. Tik patys stipriausieji išlikdavo gyvi, kai laivai pasiekdavo Kanados krantus. Tačiau ten išlipę jie galėdavo gauti to, ko jie niekada neturėjo.

– Savo žemės, – susiprotėjo Lara.

– Tu atspėjai, mažyte.

„Ateis diena, – jaudindamasi galvojo Lara, – aš taip pat turėsiu žemės ir niekas – niekas! – negalės jos iš manęs atimti“.

Kažkaip birželio pradžioje, kai Džeimsas Kameronas leido vakarą su viena prostitučių iš ponios Kristės įstaigos, jį ištiko širdies priepuolis. Jis buvo mirtinai girtas, ir pamačiusi, kaip jos klientas nuvirto ant šono, mergina nusprendė, kad jis paprasčiausiai užmigo.

– Ei, ei! – sušuko ji. – Nemiegok! Manęs laukia dar ir kiti klientai. Atsibusk, atsibusk.

Susigriebęs rankomis už krūtinės, Džeimsas mėšlungiškai rijo orą.

– Dėl Dievo meilės, – suvaitojo Džeimsas, – iškviesk gydytoją.

Greitoji pagalba nuvežė jį į mažytę ligoninę Kuori gatvėje. Daktaras Dunkanas pasiuntė pakviesti Laros. Ji atbėgo pašėlusiai plakančia iš susijaudinimo širdimi. Dunkanas jos laukė.

– Kas atsitiko? – su nerimu balse paklausė Lara. – Mano tėvas numirė?

– Ne, ne, Lara, – nuramino ją daktaras, – ne, bet bijau, kad jam buvo širdies priepuolis.

Lara stovėjo nejudėdama.

– Jis... jis gyvens?

– Sunku pasakyti. Mes darome viską, ką pajėgiame.

– Ar aš galiu jį pamatyti?

– Geriau ateik rytoj rytą, vaikeli, – atsakė daktaras Dunkanas.

Iš siaubo netekusi žado, Lara nuėjo į namus. „Meldžiu tave, Viešpatie, neleisk jam numirti. Jis – tai viskas, ką aš turiu“. Kai ji parėjo į bendrabutį, ją sutiko Berta.

– Kas atsitiko? – paklausė švedė.

Lara papasakojo.

– O, Dieve! – aimanavo Berta. – Kaip tyčia šiandien yra penktadienis.

– Ką?

– Penktadienis, sakau, nuomos rinkimo už gyvenimą bendrabutyje diena. Kiek aš pažįstu Šoną Makalisterį, jis tai panaudos kaip pretekstą jus išmesti į gatvę.

Ne mažiau kaip tuziną kartų, kai Džeimsas Kameronas būdavo labai girtas, jis siųsdavo į bendrabučius dukrą rinkti nuomos mokestį, priklausantį Šonui Makalisteriui. Lara atiduodavo pinigus tėvui, o kitą dieną tėvas juos nunešdavo bankininkui.

– Ką mums dabar daryti? – virkavo Berta.

– Nesijaudink, – ryžtingai pareiškė Lara. – Aš tuo pasirūpinsiu.

Tą vakarą per vakarienę Lara kreipėsi į nuomininkus.

– Džentelmenai! Prašom paklausyti, ką pasakysiu. Mano tėvas... mano tėvas truputį susirgo. Jis dabar guli ligoninėje. Gydytojai nori jį kurį laiką gydyti... Tad iki jo sugrįžimo aš rinksiu nuomos mokestį už bendrabutį. Po vakarienės aš laukiu jūsų svetainėje.

– Tikiuosi, nieko rimto neatsitiko? – paklausė vienas gyventojų.

– Ne... ne, – Lara prisivertė nusišypsoti. – Nieko rimto.

Pavakarieniavę vyrai ėjo į svetainę ir nešė Larai pinigus.

– Linkiu tavo tėvui kuo greičiau pasveikti, vaikeli...

– Jeigu aš galiu kuo nors padėti, tik pasakyk...

– Kokia tu šauni mergaitė, kad padedi tėvui...

– O kaip bus su kitais bendrabučiais? – paklausė Berta. – Reikia surinkti pinigus dar iš keturių.

– Žinau, – atsakė Lara. – Jeigu tu plausi indus, aš eisiu rinkti pinigų.

Berta abejojančiai pažiūrėjo j merginą.

– Na, ką gi, linkiu sėkmės.

Viskas buvo lengviau, negu Lara tikėjosi. Dauguma bendrabučių nuomininkų reiškė merginai simpatiją ir džiaugėsi galėdami padėti.

Kitą dieną anksti rytą Lara surinko sudėliotus į vokus pinigus ir nuėjo pas Šoną Makalisterį. Kai ji atėjo, bankininkas sėdėjo savo kabinte.

– Sekretorė man sakė, kad tu norėjai mane matyti.

– Taip, pone.

Makalisteris įsmeigė akis į liesą, varganai apsirengusią merginą, stovinčią priešais jį.

– Tu esi Džeimso Kamerono dukra, ar ne taip?

– Taip, pone.

– Sara?

– Lara.

– Aš buvau labai priblokštas, sužinojęs apie tavo tėvo ligą, – abejingu balsu pasakė Makalisteris. – Žinoma, dabar, kai tavo tėvas labai serga, kad būtų atliktos jo pareigos, turėsiu imtis kokių nors priemonių. Aš...

– O ne, pone! – skubiai pasakė Lara. – Jis paprašė manęs padirbėti už jį.

– Tavęs?

– Taip, sere.

– Manau, tau ne...

Lara padėjo paketus ant stalo.

– Štai nuomos mokestis už šią savaitę.

Makalisteris nustebęs pažvelgė į Larą.

– O čia yra viskas?

Lara linktelėjo.

– Tai jūs pati surinkote?

– Taip, sere. Ir taip darysiu kiekvieną savaitę tol, kol tėtė pasveiks.

– Suprantama.

Makalisteris atplėšė paketus ir ėmėsi kruopščiai skaičiuoti pinigus. Lara stebėjo, kaip jis įrašinėjo sumas į žalią didžiąją knygą.

Pastaruoju metu bankininkas puoselėjo viltį pakeisti Džeimsą Kameroną dėl jo nuolatinio girtavimo bei nedoro elgesio ir dabar rado gerą progą jo atsikratyti.

Bankininkas buvo įsitikinęs, kad prieš jį stovinti mergina nesugebės atlikti tėvo pareigų, bet kartu Makalisteris įsivaizdavo, kokia bus reakcija, jeigu jis išmes Džeimsą Kameroną ir jo dukterį į gatvę.

– Duodu tau mėnesio bandomąjį laikotarpį, – pagaliau nusprendė bankininkas. – O tada pažiūrėsime, ką darysime.

– Ačiū, pone Makalisteri. Nuoširdžiai dėkoju.

– Palauk, – jis ištiesė Larai dvidešimt penkis dolerius. – Tai tau.

Lara laikė rankoje pinigus, nuo kurių tarsi sklido laisvės kvapas. Pirmą kartą gyvenime jai sumokėjo už tai, ką ji padarė.

Išėjusi iš banko, Lara pasuko į ligoninę. Daktaras Dunkanas ką tik baigė apžiūrėti jos tėvą. Pamačiusi daktarą, Lara staiga pajuto, kaip ją apima baimė.

– Jis ne?..

– N... ne, jam jau geriau, Lara. – Daktaras Dunkanas delsė. – Sakydamas „geriau“ aš turiu omenyje, kad tavo tėvas nemirs... kol kas, blogiausiu atveju... bet kelias savaites turės praleisti lovoje. Jam reikės geros priežiūros.

– Aš juo pasirūpinsiu, – noriai pareiškė Lara.

Daktaras pažvelgė į ją ir švelniai pasakė:

– Tavo tėvas, brangioji, netgi neįsivaizduoja, kaip jam pasisekė.

– Ar aš galiu jį pamatyti?

– Eik.

Lara įėjo į tėvo palatą ir sustojo, įsmeigusi į jį akis. Džeimsas Kameronas gulėjo lovoje, jis buvo išbalęs, silpnas ir atrodė labai senas. Larą užplūdo švelnumas, ji norėjo jam ką nors padaryti, ką nors, kas priverstų jį deramai ją įvertinti, pamilti. Lara priėjo prie lovos.

– Tėte....

Džeimsas pakėlė akis ir sumurmėjo:

– Po velnių, kurių galų tu čia atsigrūdai? Bendrabutyje tu turi darbo iki ausų.

Lara apstulbo.

– Aš... aš žinau, tėte. Aš tik norėjau tau pasakyti, kad buvau nuėjusi pas poną Makalisterį. Aš jam pasakiau, kad kol tu sergi, vietoj tavęs aš rinksiu iš gyventojų nuomą.

– Tu rinksi nuomą? Nejuokink manęs. – Džeimsas sudrebėjo nuo netikėto spazmo. Kai jis vėl prabilo, jo balsas buvo visiškai silpnas. – Tai likimas, – suvaitojo tėvas. – Mane išmes į gatvę.

Apie tai, kas atsitiks Larai, tėvas neketino net pagalvoti. Lara ilgai stovėjo atidžiai žiūrėdama į tėvą, paskui apsisuko ir išėjo.

Po trijų dienų Džeimsą Kameroną atvežė į namus ir paguldė į lovą.

– Jums negalima keltis per artimiausias dvi savaites, – pasakė jam daktaras Dunkanas. – Aš dar užeisiu po dienos kitos.

– Aš negaliu vartytis lovoje, – ėmė priekaištauti Džeimsas. – Aš esu užsiėmęs žmogus, turiu daug reikalų.

– Jūs galite rinktis, – ramiai prašneko gydytojas. – Jūs galite arba gulėti lovoje ir gyventi, arba atsikelti ir numirti.

Iš pradžių Makalisterio bendrabučių nuomininkai buvo patenkinti matydami geraširdę merginą, ateinančią surinkti iš jų mokestį už bendrabutį. Tačiau, pripratę prie Laros, jie surado tūkstantį priežasčių, kad nereikėtų mokėti.

– Aš šią savaitę sirgau, turiu ir gydytojo pažymėjimą...

– Sūnus man siunčia pinigus kiekvieną savaitę, bet jie pašte užtruko...

– Aš turėjau nusipirkti kai kurių įrankių...

– Kitą savaitę aš tikrai turėsiu pinigų.

Tačiau nekalta būtybė narsiai kovojo už savo gyvybę. Ji mandagiai išklausydavo jų ir sakydavo:

– Man labai gaila, bet ponas Makalisteris pasakė, kad pinigai turi būti sumokėti šiandien ir jeigu jūs neturite pinigų, reikės tuojau pat išsikraustyti iš užimamo ploto.

Nežinia iš kur, bet pinigų atsirasdavo.

Lara būdavo tvirta kaip uola.

– Su tavo tėvu ir tai būdavo lengviau turėti reikalų, – bambėjo nuomininkai. – Jis nors visada galėdavo palaukti kelias dieneles.

Ir vis dėlto jie nepajėgė nesižavėti tos trapios merginos atkaklumu.

Lara, tikėdamasi, kad tėvo liga juos suartins, žiauriai klydo. Ji stengdavosi nuspėti kiekvieną jo norą, bet kuo rūpestingiau jį globojo, tuo bjauriau tėvas elgėsi.

Kiekvieną dieną Lara jam atnešdavo gėlių ir nedidelių vaišių.

– Dėl Dievo meilės! – klykė Džeimsas. – Liaukis įkyrėti iki gyvo kaulo. Ar tu neturi ką veikti?

– Aš tik pagalvojau, kad tau būtų malonu..

– Nešdinkis! – šaukdavo Kameronas ir nusisukdavo į sieną.

„Aš jo neapkenčiu, – kalbėjo sau Lara. – Neapkenčiu“.

Pasibaigus mėnesiui, kai su pilnais pinigų paketais Lara atėjo į Šono Makalisterio kabinetą, bankininkas juos atidžiai suskaičiavo ir pareiškė:

– Turiu pripažinti, balandėle, kad tu mane labai nustebinai. Tu atlikai tą darbą geriau negu tavo tėvas.

Bankininko žodžiai ją sujaudino.

– Ačiū.

– Beje, tai buvo pirmas mėnuo, kai gyventojai sumokėjo laiku ir visus pinigus.

– Vadinasi, mes su tėvu galime likti bendrabutyje? – susirūpinusi paklausė Lara.

Akimirką Makalisteris atidžiai žiūrėjo į Larą.

– Manau, kad taip. Tu tikriausiai labai myli savo tėvą?

– Iki kito šeštadienio, pone Makalisteri!

PENKTASIS SKYRIUS

Septynioliktaisiais metais trapi, išstypusi mergaitė virto moterimi. Laros veide buvo likę jos škotiškų protėvių bruožų: švelni, tarsi persišviečianti oda, išlinkę lanku ploni antakiai, pilkos kaip audros debesis akys ir kupeta vešlių juodų plaukų, be to, dar nepaprasto sielvarto, kuris, atrodė, visą laiką ją buvo apėmęs, tarsi tragiška jos tautos istorija būtų tapusi jos būtybės dalimi, išraiška. Nuo Laros Kameron veido buvo sunku nukreipti žvilgsnį.

Dauguma nuomininkų gyveno be moterų, jeigu neminėtume merginų iš ponios Kristės įstaigos arba prostitučių iš kitų viešųjų namų, tad visiškai suprantama, kad jauna, graži mergina juos viliojo. Nuomininkai ją užspęsdavo kampe virtuvėje arba savo kambariuose, kai Lara juos tvarkydavo, ir aistringai šnibždėdavo: „Kodėl tu negalėtumei su manimi švelniau elgtis? Aš tau daug ką galėčiau padaryti“.

Arba: „Juk tu neturi vaikino, ar ne taip? Na, aš tau parodysiu, koks turi būti tikras vyras“.

Arba: „O kaip dėl kelionės į Kanzaso Sitį? Aš ten ketinu važiuoti kitą savaitę ir džiaugsiuosi galėdamas tave pasiimti kartu“.

Po tokių vieno ar kito gyventojo bandymų įsitempti ją į lovą Lara užeidavo į kambarį, kur gulėjo jos bejėgis tėvas, ir sakydavo: „Tu klydai, tėte. Visi vyrai manęs nori“, – ir išeidavo, o tėvas tik nustebęs žiūrėdavo jai įkandin.

Džeimsas Kameronas mirė ankstų pavasario rytą ir Lara jį palaidojo Grinvudo kapinėse. Be jos, palydėti Džeimso Kamerono į paskutinę kelionę atėjo tik Berta. Ašarų nebuvo.

Greitai bendrabutyje pasirodė naujas nuomininkas – amerikietis Bilas Rodžersas. Tai buvo malonus septyniasdešimties metų storas ir plikas senukas. Negana to, jis labai mėgo paplepėti. Po vakarienės Rodžersas dažnai pasilikdavo pasišnekėti su Lara.

– Velniai rautų, – jis kažkaip pasakė, – tu esi pernelyg graži, kad karksotumei šiame užkampyje. Tau reikia važiuoti į Čikagą arba Niujorką. Pats laikas.

– Aš ir važiuosiu kur nors, – pasakė Lara.

– Tau dar visas gyvenimas prieš akis. Ar tu bent žinai, ko tu iš jo nori?

– Noriu tapti savininke.

– Aha, visokiausių gražių apdarų savininke ir...

– Ne. Žemės. Aš noriu valdyti žemę. Mano tėvas niekada nieko neturėjo. Visą savo gyvenimą jis pragyveno iš išmaldos, kurią gaudavo iš kitų.

Bilo Rodžerso veidas nušvito.

– Nekilnojamasis turtas – tai verslas, su kuriuo aš kažkada turėjau reikalų.

– Tiesa? – nustebo Lara.

– Aš turėjau namų visuose Vidurio Vakaruose. Net kelis viešbučius. – Jo balsas pasidarė liūdnas.

– Na, ir kas gi atsitiko?

Jis gūžtelėjo pečiais.

– Godus pasidariau, per toli nuėjau... Viską praradau. Ak, auksiniai buvo laikai...

Po to jie beveik kiekvieną vakarą kalbėdavosi apie nekilnojamąjį turtą.

– Pirmoji taisyklė, – kalė jai į galvą Rodžersas, – tvarkant nekilnojamojo turto reikalus, – tai SP. Gerai įsidėmėk.

– O kas tai yra SP?

– Svetimi pinigai. Kodėl naudinga turėti reikalų su nekilnojamuoju turtu? Todėl, kad vyriausybė leidžia gauti pelną iš didėjimo ir amortizacijos, tuo tarpu tavo aktyvai visą laiką didėja. Šiame versle svarbiausi yra trys dalykai: vieta, vieta ir dar kartą vieta. Puikus pasta-

tas ant tuščios kalvos – išmesti pavėjui pinigai, o sukrypęs namiūkštis miesto verslo dalyje gali tave padaryti laimingą.

Rodžersas papasakojo Larai apie užstatus, refinansavimą, bankų paskolų panaudojimą, o Lara klausė, gilinosi ir dėjosi į galvą. Ji kaip kempinė siurbė į save žinių lašus.

– Kaip tu gerai žinai, – pareiškė kartą Rodžersas, – Gleis Bėjuje labai trūksta gyvenamojo ploto ir tai atveria puikias galimybes. Būčiau kokių dvidešimt metų jaunesnis...

Nuo to laiko Lara žiūrėjo į Gleis Bėjų jau kitomis akimis, įsivaizduodama, kaip dykynėje kyla kontorų pastatai ir gyvenamieji namai. Tai jai sukeldavo džiaugsmo virpulį, bet tai ją ir liūdino. Ji buvo kupina svajonių, bet neturėjo pinigų joms įgyvendinti.

Tą dieną, kai Bilas Rodžersas važiavo iš miesto, jis atsisveikindamas pasakė:

– Prisimink – svetimi pinigai. Sėkmės tau, mažyte.

Po savaitės bendrabutyje apsigyveno Čarlzas Koenas, mažytis šešiasdešimties metų žmogus, švarutėlis ir tvarkingas, apsivilkęs geros medžiagos kostiumu. Sėdėdamas prie stalo su kitais gyventojais, jis beveik nieko nekalbėjo ir atrodė esąs įsisukęs į savo pasaulio kokoną.

Koenas stebėjo, kaip Lara bėgioja šen ir ten, šypsojosi ir niekada niekuo nesiskundė.

– Ar ilgai jūs ketinate pas mus gyventi? – paklausė jo Lara.

– Dar nežinau. Galbūt savaitę, o gal mėnesį arba du...

Čarlzas Koenas jai buvo mįslė. Jis buvo visiškai nepanašus į kitus nuomininkus ir Lara stengėsi atspėti, kuo jis užsiima. Aiškiai matėsi, kad Koenas neturi nieko bendra nei su šachtininkais, nei su žvejais, na, ir į prekiautoją jis nebuvo labai panašus ir atrodė kilnesnis, labiau išsilavinęs už kitus. Jis pasakė Larai, kad norėjo apsigyventi viešbutyje, bet ten nebuvo laisvų vietų. Per vakarienes ir pusryčius jis beveik nieko nevalgė.

– Gal turite truputį vaisių, – atsiprašomu tonu kalbėjo Koenas, – ar kokių nors daržovių...

– Ar jūs laikotės ypatingos dietos? – pasidomėjo Lara.

– Tam tikra prasme taip, – nusijuokė Koenas. – Aš, matote, valgau tik košerinį* maistą, o Gleis Bėjuje, man atrodo, tokio maisto nėra.

---

* Košeris – judaizmo religijoje – ritualinis daiktų arba valgių švarumas. Maistas, ypač mėsa, paruošta pagal žydų tradicijas.

Kitos dienos vakarą, kai Koenas atėjo vakarieniauti, Lara padėjo priešais jį lėkštę su avienos muštiniais.

– Atleiskite, – susirūpinęs prašneko Koenas. – Aš negaliu jų valgyti. Aš maniau, kad jums paaiškinau...

– Taip. Tai iš košerinės mėsos.

– Kas?!

– Aš radau Sidnėjuje parduotuvę, kur parduodama košerinė mėsa, ir specialiai jums nupirkau. Tad gero apetito. Į jūsų mokestį įeina maitinimas du kartus. Rytoj aš jums iškepsiu žlėgtainį.

Po to, kai tik Lara turėdavo laisvą minutėlę, Koenas įvairiais pretekstais stengėsi su ja pasikalbėti. Jį žavėjo merginos samprotavimų protingumas ir jos nepriklausomumas.

Vieną vakarą Čarlzas Koenas paslapčiomis papasakojo Larai, ką jis veikia Gleis Bėjuje.

– Aš dirbu „Kontinental Saplaiz". – Tai buvo garsi tarptautinė kompaniją, turinti parduotuvių tinklą. – O čia aš esu, nes reikia parinkti vietą mūsų naujajai universalinei parduotuvei.

– Šaunu! – sušuko Lara.

„Aš žinojau, kad jis atvažiavo į Gleis Bėjų kažkokiu svarbiu reikalu".

– Jūs ketinate statyti pastatą?

– Ne, tam darbui mes rasime dar ką nors. Mes tik nuomojame mūsų parduotuves.

Trečią valandą nakties Lara netikėtai nubudo ir atsisėdo lovoje, jausdama, kaip pašėlusiai daužosi širdis. Nejaugi jai viskas prisisapnavo? Ne. Jos smegenys karštligiškai dirbo. Ji buvo pernelyg susijaudinusi, kad vėl užmigtų.

Kai Čarlzas Koenas išėjo iš savo kambario ir pasuko pusryčiauti, Lara jau laukė jo.

– Pone Koenai... Aš žinau puikią vietą, – išpoškino Lara.

Čarlzas Koenas suglumęs įsmeigė į ją akis.

– Kokią vietą?

– Kurios jūs ieškote.

– Na, taip? Ir kurgi?

Lara praleido klausimą pro ausis.

– Leiskite jūsų šio bei to paklausti. Jeigu aš turėčiau žemės sklypą, kuris jums tiktų, ir jeigu aš ten pastatyčiau pastatą, ar sutiktumėte jį iš manęs penkerius metus nuomoti?

Koenas palingavo galvą.

– Klausimas labai hipotetinis, ar ne taip?

– Ir vis dėlto, – primygtinai klausė ji.

– Lara, – švelniai pasakė Koenas, – ar jūs įsivaizduojate, ką reiškia pastatyti namą?

– O aš jo ir nestatyčiau, – pareiškė mergina. – Tam aš pasamdyčiau architektą ir gerą statybos firmą.

Čarlzas Koenas atidžiai į ją žiūrėjo.

– Suprantama. Ir kur yra tas nuostabusis žemės sklypas?

– Aš jums parodysiu jį, – pasakė Lara. – Patikėkite, jis patiks jums. Nieko geriau ir nesugalvosi.

Po pusryčių Lara nuvedė Koeną į miesto centrą. Ant Mein Strito ir Komeršl Strito kampo buvo tuščia kvadratinė aikštelė, kurią ir pats Koenas buvo nužiūrėjęs prieš dvi dienas.

– Štai apie tą vietą aš ir kalbėjau, – pasakė Lara.

Koenas stovėjo apsimetęs, kad atidžiai apžiūrinėja aikštelę.

– A, jūs turite *ahf* – uoslę. Vieta iš tikrųjų labai gera.

Koenas jau spėjo atsargiai apklausinėti ir išsiaiškino, kad tas sklypas priklauso bankininkui Šonui Makalisteriui. Koenas turėjo užduotį parinkti vietą, rasti, kas galėtų ten pastatyti pastatą ir paskui sudaryti sutartį dėl nuomos. Kompanijai visiškai nerūpėjo, kas statys pastatą, kad tik jis atitiktų visus jam keliamus reikalavimus.

Koenas pažiūrėjo į Larą. „Pernelyg jauna, – pagalvojo jis. Visa tai tik kvaila užmačia. Nors... „Aš radau Sidnėjuje parduotuvę, kur parduodama košerinė mėsa. Rytoj aš jums iškepsiu žlėgtainį“. Ji turi *rachmones* – moka užjausti“.

– Jeigu aš sugebėčiau gauti tą sklypą ir ten pastatyčiau atitinkantį jūsų norus pastatą, – susijaudinusi kalbėjo Lara, – ar jūs išsinuomotumėte jį penkeriems metams?

Koenas patylėjo, paskui lėtai pasakė:

– Ne, Lara. Aš išsinuomočiau jį dešimčiai metų.

Po pietų Lara nuėjo pas Šoną Makalisterį. Kai ji įėjo į jo kabinetą, Makalisteris išpūtė akis.

– Tu atėjai keliomis dienomis anksčiau, Lara. Šiandien dar tik trečiadienis.

– Aš žinau, pone Makalisteri. Aš noriu jūsų paprašyti vienos paslaugos.

Bankininkas sėdėjo krėsle, apžiūrinėdamas Larą. „O ji iš tikrųjų pasidarė graži mergina. Ne, ne mergina – moteris“. Jo akys sustojo ant jos krūtinės kauburėlių, aptemptų medvilninę palaidinuke.

– Sėskis, brangioji. Tad kuo aš galiu tau padėti?

Lara buvo pernelyg susijaudinusi, kad galėtų sėdėti.

– Aš noriu paimti paskolą.

– Ką? – nesuprato netikėtai užkluptas Makalisteris.

– Aš norėčiau pasiskolinti pinigų.

Bankininkas meiliai nusišypsojo.

– Nėra problemų. Jeigu tau reikia naujos suknelės arba dar ko nors, aš tik džiaugsiuosi, galėdamas tau iš anksto sumokėti.

– Aš noriu jūsų paprašyti dviejų šimtų tūkstančių dolerių.

Makalisterio veide šypsenos neliko nė pėdsako.

– Kaip aš suprantu, jūs juokaujate?

– Ne, pone, – Lara palinko į priekį ir viską atvirai išklojo: – Aš noriu pirkti žemės sklypą ir jame pastatyti namą. Aš turiu solidų nuomotoją, kuris pasiruošęs jį išsinuomoti dešimčiai metų. Tai garantuoja, kad bus grąžintos žemės pirkimo ir namo statybos išlaidos.

Makalisteris, vis labiau paniurdamas žiūrėjo į Larą.

– Ar tu jau susitarei su to sklypo savininku?

– Kaip tik dabar aš su juo ir tariuosi, – nesumišdama atsakė mergina.

Reikėjo šiek tiek laiko, kad Makalisteris suvoktų Laros žodžius.

– Minutėlę. Tu nori pasakyti, kad turi omenyje man priklausančią žemę.

– Kaip tik taip. Tai žemės sklypas, esantis ant Mein Strito ir Komeršl Strito kampo.

– Ir tu atėjai pasiskolinti pinigų mano žemei nupirkti?

– Šis žemės sklypas nekainuoja daugiau kaip dvidešimt tūkstančių dolerių. Aš tikrinau. O aš jums siūlau trisdešimt tūkstančių. Jūs uždirbsite dešimt tūkstančių dolerių tik parduodamas žemę, o dar procentai už du šimtus tūkstančių dolerių, kuriuos man paskolinsite pastatui statyti.

Makalisteris papurtė galvą.

– Tu prašai tau duoti dviejų šimtų tūkstančių dolerių paskolą ir neduodi jokių garantijų. Apie tai negali būti nė kalbos.

– Garantija yra, – patikino jį Lara. – Jums liks užstatinis raštas ir statybai, ir žemei. Tad paprasčiausiai jūs negalite pralaimėti.

Makalisteris sėdėjo ir, apžiūrinėdamas Larą, svarstė jos siūlymą. Jo lūpas nutvieskė šypsena.

– Na, tu esi ir įžūli! – Makalisteris palingavo galvą. Beje, aš niekada gyvenime negalėsiu paaiškinti direktorių tarybai, kuo remdamasis aš daviau tokią paskolą.

– Jūs neturite direktorių tarybos, – paprieštaravo Lara.

Makalisteris dar plačiau nusišypsojo.

– Tai tiesa.

Lara palinko į priekį ir Makalisteris pamatė, kaip jos krūtys palietė stalo paviršių.

– Jeigu jūs, pone Makalisteri, pasakysite „taip“, jūs niekada to nesigailėsite. Aš pažadu.

Makalisteris negalėjo atplėšti akių nuos jos krūtų.

– O tu esi visiškai nepanaši į savo tėvą, ar ne taip?

– Ne, pone, nepanaši.

„Aš kitokia“, – piktai pagalvojo Lara.

– Na, gerai, – atsargiai prašneko bankininkas, – tarkime, – tik teoriškai, – kad tavo siūlymas mane sudomino. Kas gi yra tas nuomotojas, pasiruošęs dešimčiai metų nuomoti pastatą?

– Tai Čarlzas Koenas. Jis yra vienas „Kontinental Saplaiz“ vadovų.

– Kompanija, valdanti daugelį parduotuvių?

– Taip.

Makalisteris netikėtai sukluso, o Lara toliau pasakojo.

– Jie nori pastatyti didelę universalinę parduotuvę šachtininkams ir medkirčiams.

Makalisteris užuodė pinigų kvapą.

– Kur tu susipažinai su tuo žmogumi? – tarsi tarp kitko paklausė Makalisteris.

– Čarlzas Koenas apsistojo mūsų bendrabutyje.

– Suprantama. Žinai, Lara, aš turiu pagalvoti. Pakalbėkime apie tai rytoj.

Lara beveik drebėjo iš susijaudinimo.

– Ačiū, pone Makalisteri. Jūs nesigailėsite.

Jis nusišypsojo.

– Iš tikrųjų. Aš nesigailėsiu.

Antroje dienos pusėje Šonas Makalisteris išvyko į bendrabutį, kad susitiktų su Čarlzu Koenu.

– Aš užbėgau jums pareikšti savo pagarbos, – pasakė bankininkas. – Aš esu Šonas Makalisteris, vietinio banko valdytojas. Išgirdau, kad jūs atvažiavote į mūsų miestą. Jums reikėjo apsistoti viešbutyje, o ne bendrabutyje. Ten yra kur kas patogiau.

– Viešbutyje nebuvo laisvų vietų, – paaiškino Koenas.

– Tai todėl, kad mes nežinojome, kas jūs esate.

– O kas aš esu?

Šonas Makalisteris nusišypsojo.

– Nežaiskime katės ir pelės, pone Koenai. Nuo gandų nepasislėpsi. Aš žinau, kad jūs norėtumėte išsinuomoti pastatytą mano žemėje parduotuvę.

– Apie kokią žemę jūs kalbate?

– Apie sklypą ant Mein Strito ir Komeršl Strito kampo. Puiki vietelė, tiesa! Manau, mums niekas netrukdo padaryti sandorį.

– Bet aš jau padariau sandorį su kitu žmogumi.

Makalisteris ėmė juoktis.

– Su Lara? Tiesa, žavi mažytė? O kodėl mes dabar negalėtume tiesiai važiuoti į banką ir surašyti sutartį?

– Man atrodo, jūs mane nevisiškai supratote, pone Makalisteri. Aš jau pasakiau, kad sudariau sandorį.

– Man atrodo, jūs mane nevisiškai supratote, pone Koenai. Ta žemė nepriklauso Larai. Jos šeimininkas esu aš.

– Tačiau ji ketina iš jūsų nupirkti tą sklypą, ar ne taip?

– Taip. Tačiau aš visiškai neprivalau jai parduoti to sklypo.

– O aš visiškai neprivalau jo nuomoti. Aš žinau tris kitas vietas, kurios taip pat man kuo puikiausiai tiks. Tad ačiū, kad aplankėte.

Akimirką Šonas Makalisteris žiūrėjo į Koeną.

– Jūs norite pasakyti... Jūs rimtai kalbate?

– Visiškai. Aš niekada nesudarinėju nesąžiningų sandorių ir niekada nelaužau savo pažadų.

– Tačiau Lara visiškai nieko neišmano apie statybą. Ji...

– Ji ketina rasti žmonių, kurie išmano. Žinoma, mes turėsime teisę pritarti jos pasirinkimui.

Bankininkas susimąstė.

– Ar tiesa, kad „Kontinental Saplaiz“ ketina pasirašyti nuomos sutartį dešimčiai metų?

– Būtent taip.

– Aišku. Tada... aš turiu pagalvoti.

Kai atėjo Lara, Čarlzas Koenas jai papasakojo apie bankininko vizitą.

– Kitais žodžiais tariant, – susijaudino Lara, – ponas Makalisteris nusprendė mane apeiti ir...

– Nesijaudink, – ją nuramino Koenas, – jis sudarys su jumis sandorį.

– Jūs iš tikrųjų taip manote?

– Juk jis yra bankininkas, o jo verslas – gauti pelną.

– O kaip jūs? Kodėl jūs man visa tai darote?

Koenas ir pats savęs to klausė. „Todėl, kad tu esi nepaprastai jauna, – pagalvojo Koenas. – Todėl, kad tu neprivalai gyventi tame užkampyje. Todėl, kad aš norėčiau turėti tokią dukterį kaip tu".

Tačiau garsiai Koenas pasakė:

– Aš neturiu ko prarasti, Lara. Aš esu nužiūrėjęs dar kelias vietas, kurios yra nė kiek ne blogesnės už tą vietą. Jeigu jūs sugebėsite įsigyti tą sklypą, aš tik džiaugsiuosi galėdamas jums padaryti paslaugą. Mano kompanijai visiškai tas pats, su kuo turėti reikalų. Jeigu jūs turėsite lėšų ir aš pritarsiu jūsų rangovo pasirinkimui, manykite, kad mūsų sandoris įvyko.

Larą tikrąja šio žodžio prasme užliejo džiaugsmo banga.

– Aš... aš nežinau, kaip reikėtų jums dėkoti. Eisiu pas poną Makalisterį ir...

– Būdamas jūsų vietoje, aš taip nedaryčiau, – pertraukė ją Koenas. – Tegul jis pats ateina.

Lara susijaudino.

– O jeigu jis ne?..

– Ateis, – nusišypsojo Koenas. Jis perdavė Larai spausdintą sutarties tekstą. – Štai, imkite. Tai sutartis dėl nuomos dešimčiai metų. Kaip jūs suprantate, ji ims galioti su sąlyga, jeigu jūs įvykdysite visus mūsų reikalavimus dėl naujojo pastato. – Koenas jai ištiesė pakelį šviesoraščio. – O tai mūsų specifikacijos.

Visą naktį Lara nagrinėjo brėžinius ir techninių reikalavimų sąrašą. O rytą jai paskambino Šonas Makalisteris.

– Lara, ar tu negalėtumei pas mane užeiti? – pasakė jis.

Jos širdis ėmė pašėlusiai plakti.

– Aš būsiu pas jus po penkiolikos minučių.

Kai ji įėjo į kabinetą, bankininkas jos jau laukė.

– Aš galvojau apie mūsų vakarykštį pokalbį, – pradėjo Makalisteris. – Aš norėčiau pažiūrėti sutartį dėl nuomos, kurią ketina pasirašyti ponas Koenas.

– Aš jau turiu ją, – prašneko Lara ir, atidariusi rankinuką, ištraukė iš ten kelis lapus. Šonas Makalisteris juos atidžiai perskaitė.

– Atrodo, viskas gerai.

– Vadinasi, mes su jumis galime sudaryti sandorį? – užgniaužusi kvapą paklausė Lara.

Makalisteris palingavo galvą.

– Ne.

– Bet aš maniau...

Jo pirštai neramiai barbeno į stalą.

– Atvirai sakant, aš visiškai neskubu parduoti to žemės sklypo, Lara. Kuo ilgiau aš jį turėsiu, tuo jis bus brangesnis.

Lara abejingai įsmeigė į jį akis.

– Betgi jūs...

– Tavo prašymas labai neįprastas. Skubėdamas duoti paskolą, turėsiu susirasti ypatingą priežastį.

– Aš nesup... Kokią ypatingą priežastį?

– Na, sakykime... duoti mažytę dovanėlę. Prisipažink, Lara, ar tu turėjai kada nors meilužį?

Tokio klausimo Lara visiškai nesitikėjo.

– Aš... aš... Ne, – Lara pajuto, kad sandoris slysta jai iš rankų. – Tačiau kokį tai turi ryšį su...

Makalisteris palinko į priekį.

– Būsiu atviras, Lara. Tu esi labai žavi ir aš norėčiau su tavimi pergulėti. Qui pro quo*, o tai reiškia...

– Aš žinau, ką tai reiškia, – Laros veidas suakmenėjo.

– Pagalvok gerai. Juk tai tavo šansas išeiti į žmones, ką nors turėti, kažkuo tapti. Galiausiai įrodyti pačiai sau, kad tu esi ne tokia kaip tavo tėvas.

Larai sukosi galva.

– Greičiausiai tu jau niekada neturėsi tokios galimybės, Lara. Gal tau reikia šiek tiek laiko, kad viską apgalvotumei ir...

– Ne, – Lara girdėjo, kaip dusliai skamba jos balsas. – Aš galiu dabar atsakyti. – Ji prisispaudė rankas, norėdama nuslopinti kūno drebulį. Visa jos ateitis, visas jos gyvenimas tuo momentu priklausė nuo žodžių, kuriuos ji ruošėsi pasakyti. – Aš pergulėsiu su jumis.

---

* Vienas vietoj kito (*lot.*).

Išsiviepęs ponas Makalisteris pakilo ir pasuko Laros link, tiesdamas į ją savo storas rankas.

– Ne dabar, – pasakė Lara. – Po to, kai pamatysiu sutartį.

Kitą dieną Šonas Makalisteris įteikė Larai sutartį apie banko paskolos davimą.

– Tai labai paprasta sutartis, mano brangioji: tau duodama dviejų šimtų tūkstančių dolerių dydžio paskola dešimčiai metų su aštuoniais metinių palūkanų procentais, – Makalisteris jai ištiesė automatinį plunksnakotį. – Tad tau lieka tik ją pasirašyti. Štai čia, paskutiniame puslapyje.

– Jeigu neprieštarausite, pirmiausia norėčiau ją perskaityti, – pasakė Lara ir pažvelgė į laikrodį. – Bet dabar aš neturiu laiko. Ar aš galiu pasiimti sutartį? Rytoj aš grąžinsiu ją.

Šonas Makalisteris gūžtelėjo pečiais.

– Žinoma, – jis pritildė balsą. – O kaip dėl mūsų mažyčio pasimatymo: kitą šeštadienį man reikės važiuoti į Halifaksą, mes galėtume ten važiuoti kartu.

Lara pažvelgė į Makalisterio gašlią šypseną ir pajuto, kad ją ėmė pykinti.

– Gerai, – sušnabždėjo ji.

– Puiku. Taigi tu pasirašai sutartį, ją grąžini man, ir mes manome, kad sandoris įvyko. – Makalisteris akimirką susimąstė. – Tau reikės gero statybos rangovo. Ar girdėjai apie statybos kompaniją „Naujoji Škotija“?

Laros veidas nušvito.

– Taip. Aš pažįstu jų darbų vykdytoją Bazą Stilą.

Bazas Stilas pastatė kelis didžiausius namus Gleis Bėjuje.

– Puiku. Jis turi labai gerą komandą. Aš patarčiau kaip tik juos pasamdyti.

– Rytoj pakalbėsiu su Bazu.

Tą vakarą Lara parodė sutartį Čarlzui Koenui. Žinoma, gėda neleido jam papasakoti apie papildomą sąlygą, kurios reikalavo Makalisteris. Koenas atidžiai perskaitė dokumentą ir jį grąžino Larai.

– Aš nepatarčiau tos sutarties jums pasirašyti, – pareiškė Koenas.

– Bet kodėl? – sunerimusi paklausė mergina.

– Čia yra punktas, pagal kurį statyba turėtų būti baigta iki trisdešimt pirmos gruodžio, nes priešingu atveju nuosavybės teisė grąžinama ban-

kui. Kitais žodžiais tariant, pastatas priklausys ponui Makalisteriui ir mano kompanija taps jo kliente. Jūs neteksite visko ir dar turėsite grąžinti paskolą ir palūkanas. Reikia pareikalauti, kad jis pakeistų tą punktą.

Laros ausyse skambėjo Makalisterio žodžiai: „Atvirai sakant, aš visiškai neskubu parduoti to sklypo. Kuo ilgiau aš jį turėsiu, tuo jis bus brangesnis".

Lara palingavo galvą.

– Jis taip nepadarys.

– Tada jūs labai rizikuojate, Lara. Jūs galite likti be nieko, tik su dviem šimtais tūkstančių dolerių skola ir dar palūkanomis.

– Bet jeigu statyba bus baigta laiku...

– Čia yra labai didelis „jeigu". Statydama pastatą, jūs priklausote nuo daugelio žmonių. Jūs nustebsite sužinojusi, kiek netikėtai gali kilti problemų.

– Sidnėjuje yra labai gera statybos kompanija. Ji jau pastatė mūsų mieste daug namų. Aš pažįstu darbų vykdytoją. Jeigu jis pasakys, kad galės pastatyti pastatą laiku, aš pasirašysiu sutartį.

Narsus ryžtingumas, kuris girdėjosi Laros balse, privertė Koeną atsikratyti abejonių.

– Na, gerai, – galiausiai pasakė jis, – pakalbėkite su juo.

Lara susirado Bazą Stilą penkiaaukščio namo, statomo Sidnėjuje, statybos aikštelėje. Stilas turėjo apie keturiasdešimt su viršum metų, jo plaukai buvo žilstelėję, veidas nugairintas vėjo. Jis šiltai sutiko Larą.

– Koks malonus netikėtumas! – sušuko Bazas. – Kaip jie galėjo paleisti iš Gleis Bėjaus tokią gražią merginą?

– O aš pabėgau, – nusijuokė Lara. – Pone Stilai, aš turiu jums darbo.

Stilas nusišypsojo.

– Oho! Ir ką gi tu statysi – lėlėms namelį?

– Ne, – Lara išsitraukė šviesoraščius, kuriuos jai davė Čarlzas Koenas. – Štai ką statysiu.

Kurį laiką Bazas Stilas įdėmiai tyrinėjo brėžinius, paskui nustebęs pažvelgė į Larą.

– Tai labai rimtas darbas. O ką tu bendra turi su juo?

– Aš sudariau sandorį, – išdidžiai pareiškė Lara. – Aš turėsiu nuosavą pastatą.

Stilas švilptelėjo.

– Ką gi, šaunuolė mažytė.

– Tačiau yra du kabliukai.

– Taip?

– Namas turi būti pastatytas iki gruodžio mėnesio trisdešimt pirmos dienos, kitaip nuosavybės teisė bus grąžinta bankui, ir išlaidos neturi viršyti šimto septyniasdešimt tūkstančių dolerių. Ar tai realu?

Stilas vėl ėmė tyrinėti brėžinius, o Lara atidžiai jį stebėjo.

– Pastatysime, – pagaliau pareiškė jis.

Lara vos tvardėsi, kad neimtų šaukti iš džiaugsmo.

– Tada aš samdau jus.

Jie paspaudė vienas kitam ranką.

– Su tokiu žaviu bosu man dar neteko dirbti, – ėmė juoktis Bazas.

– Ačiū. Kada jūs galėsite pradėti dirbti?

– Štai kaip. Aš rytoj pat važiuosiu į Gleis Bėjų ir apžiūrėsiu sklypą. Aš tau pastatysiu tokį pastatą, kuriuo tu galėsi didžiuotis.

Larai atrodė, kad ant nugaros jai sparnai išdygo.

Lara grįžo į Gleis Bėjų ir iš karto papasakojo visas naujienas Čarlzui Koenui.

– Jūs esate tikra, kad ta kompanija galima pasitikėti, Lara? – paklausė Koenas.

– Visiškai, – patikino Lara. – Jie stato namus ir čia, ir Sidnėjuje, ir Halifakse, ir...

Lara tiesiog užkrėtė Koeną savo entuziazmu. Koenas nusišypsojo.

– Na, gerai. Vadinasi, atrodo, reikalai pajudėjo.

– Atrodo, – nušvito Lara, bet paskui ji prisiminė būsimąjį pasimatymą su Šonu Makalisteriu ir jos šypsena išblėso. „Kitą savaitę man reikės važiuoti į Halifaksą, mes ten galėtume važiuoti abu“.

Kitos dienos rytą Lara pasirašė sutartį. Šonas Makalisteris buvo sužavėtas savim. Jis visiškai neketino leisti jai būti naujojo pastato savininke ir beveik juokėsi iš jos naivumo. Jis duoda jai paskolą, bet iš tikrųjų skolina tuos pinigus pats sau. Jis įsivaizdavo, kaip mylėsis su ta jauna būtybe, ir jam prasidėjo erekcija.

Anksčiau Lara buvo buvusi Halifakse tik du kartus. Palyginti su Gleis Bėjumi, tai buvo judrus miestas, pilnas pėsčiųjų, automobilių ir perpildytų prekėmis parduotuvių. Šonas Makalisteris atvežė Larą į Halifakso pakraštyje esantį motelį ir, paglostęs merginai kelį, pasakė:

– Brangioji, aš eisiu užsiregistruoti, o tu čia palauk.

Lara sėdėjo automobilyje ir su baime laukė. „Aš parduodu save, – galvojo ji, – kaip prostitutė. Tačiau tai yra viskas, ką aš galiu parduoti, ir blogiausiu atveju jis mano, kad aš kainuoju du šimtus tūkstančių dolerių. Mano tėvas niekada gyvenime nebuvo matęs tiek pinigų. Jis visada buvo per daug...“

Automobilio durelės atsidarė, prie jos stovėjo besišypsantis Makalisteris.

– Viskas sutvarkyta. Eime.

Lara staiga pajuto, kad jai sunku kvėpuoti. Jos širdis taip pašėlusiai plakė, kad atrodė, jog tuoj tuoj iššoks iš krūtinės. „Aš to neišgyvensiu“, – šmėstelėjo jai galvoje.

– Lara... – Makalisteris kažkaip keistai į ją žiūrėjo. – Ar tu gerai jautiesi?

„Ne. Aš mirštu. Mane nuveš į ligoninę ir ten aš numirsiu. Nekalta mergaitė“.

– Gerai, – prabilo Lara.

Ji lėtai išlipo iš automobilio ir nusekė paskui Makalisterį į neišvaizdų namelį su lova, dviem kėdėmis, apibraižytu stalu kambaryje ir mažyte vonia.

Viskas buvo panašu į naktinį košmarą.

– Taigi, pirmą kartą, ar ne taip? – paklausė Makalisteris.

Lara prisiminė savo bendraklasius, kurie, pasitaikydavo, ją glamonėdavo, bučiuodavo jos krūtis ir taikydavosi pakišti rankas po sijonu...

– Taip, – sušnabždėjo Lara.

– Tu neprivalai nervintis. Seksas – tai visų natūraliausias dalykas pasaulyje.

Lara pamatė, kaip Makalisteris ėmė vilktis drabužius. Jis buvo apkūnus.

– Renkis, – įsakė Makalisteris.

Lara lėtai nusivilko palaidinukę, nusisegė sijoną ir nusiavė batelius, pasilikdama tik su kelnaitėmis ir liemenėle. Makalisteris apžvelgė jos figūrą ir priėjo arčiau.

– Tu net neįsivaizduoji, kokia tu esi graži.

Makalisteris priėjo prie jos ir pabučiavo į lūpas. Lara pajuto pasišlykštėjimą.

– Nusivilk likusius drabužius, – nekantriai pasakė Makalisteris, paskui priėjo prie lovos ir nusimovė glaudes, išvaduodamas raudoną penį.

„Betgi jis jokiu būdu neįkiš į mane, – išsigando Lara. – Aš to neištversiu“.

– Na, greičiau, – ją ragino bankininkas.

Lara neskubėdama nusisegė liemenėlę ir nusimovė kelnaites.

– Dieve mano! – sušuko Makalisteris. – Tu esi fantastiška mergina. Na, ateik.

Lara priėjo prie lovos ir atsisėdo. Makalisteris stipriai suspaudė jos krūtis ir ji sušuko iš skausmo.

– Tau juk malonu, ar ne tiesa? Tau jau seniai laikas turėti savo vyrą.

Makalisteris parvertė Larą ant nugaros ir išskėtė jos kojas.

– Aš niekaip nesisaugau, – staiga išsigando Lara. – Aš noriu pasakyti... Aš galiu tapti nėščia.

– Nesijaudink, – pažadėjo Makalisteris. – Aš nebaigsiu tavyje.

Akimirksniu Lara pajuto staigų skausmą, nes Makalisteris ėmė stumti į ją savo penį.

– Palaukite, – sušuko Lara. – Aš...

Tačiau jau buvo per vėlu. Jis staigiai įėjo į ją, sukeldamas kankinamą skausmą ir dabar jo kūnas tai pakildavo, tai nusileisdavo, vis stipriau ir stipriau, o Lara gulėjo, užspaudusi ranka burną, kad nerėktų. „Po minutės tai baigsis, – galvojo ji, – ir aš turėsiu savo pastatą, ir aš galėsiu pastatyti kitą namą. Po to dar vieną...“

Skausmas darėsi nepakeliamas.

– Judink dubenį, – suriko Makalisteris. – Negulėk kaip negyva. Judėk!

Lara pabandė krustelėti, bet tai pasirodė neįmanoma: jai labai skaudėjo.

Netikėtai Makalisteris ėmė sunkiai kvėpuoti ir Lara pajuto, kaip ėmė kratytis jo kūnas. Paskui jis patenkintas atsiduso ir, užgriuvęs ant jos, suglebo.

Larą apėmė siaubas.

– Jūs gi žadėjote...

Makalisteris truputį pasikėlė, atsiremdamas ant alkūnės, ir sąžiningai prisipažino.

– Brangioji, tu esi tokia žavinga, kad aš negalėjau savęs sutramdyti. Tačiau nesijaudink. Jeigu tu tapsi nėščia, aš turiu pažįstamą gydytoją, kuris tau padės.

Lara nusisuko, kad Makalisteris nepamatytų jos veide atsispindinčio pasišlykštėjimo. Sugniuždyta ir plūstanti krauju, ji sunkiai

pasiekė vonią. Atsukusi dušą ir pakišusi kūną po šilta vandens srove, ji sau kalbėjo: „Štai ir viskas. Aš tai padariau. Dabar aš turiu žemės ir būsiu turtinga“.

Jai liko tik apsirengti, grįžti į Gleis Bėjų ir pradėti statyti.

Kai Lara išėjo iš vonios, Šonas Makalisteris pasakė:

– Buvo taip gera, kad mums būtinai reikės pakartoti.

ŠEŠTASIS SKYRIUS

Čarlzas Koenas apžiūrėjo penkis pastatus, kuriuos pastatė statybos kompanija „Naujoji Škotija“.

– Jie yra pirmos klasės meistrai, – pareiškė jis Larai. – Su jais tu neturėtumei turėti jokių problemų.

Ir štai Lara, Čarlzas Koenas ir Bazas Stilas atvyko į naują statybos aikštelę.

– Idealu, – pritarė Bazas. – To sklypo matmenys – apie keturiasdešimt tris su puse tūkstančio kvadratinių pėdų, o turint tokį plotą visiškai įmanoma pastatyti pastatą, kurio naudingas plotas būtų dvidešimt tūkstančių kvadratinių pėdų, kurias jūs norite čia turėti.

– O ar galėsite baigti statyti iki gruodžio trisdešimt pirmosios? – paklausė Koenas, norėdamas dar kartą apsaugoti Larą nuo galimų nemalonumų.

– Anksčiau, – patikino jį Stilas. – Galiu pažadėti, kad viskas bus gatava iki Kalėdų.

Lara švytėjo iš džiaugsmo.

– O kada pradėsite statyti?

– Kitos savaitės viduryje mano žmonės jau bus čia, – pasakė Stilas.

Lara per visą savo gyvenimą nebuvo patyrusi tokio susijaudinimo kaip dabar, žiūrėdama į statomą naują pastatą. Kiekvieną dieną ji čia praleisdavo savo laiką.

– Noriu mokytis, – prisipažino ji Koenui. – Juk man tai tik pradžia. Iki gyvenimo pabaigos aš pastatysiu šimtus pastatų.

„Bet ar žino Lara, – stebėjosi Koenas, – kur ji klimpsta?“ Pirmieji į būsimosios statybos vietą atvyko topografinės tarnybos specialistai. Jie pažymėjo tikslias sklypo vietas ir kiekviename jo kampe įkalė į žemę

po fluorescenciniais dažais nudažytą niveliacinę matuoklę. Topografiniai darbai buvo baigti per dvi dienas ir kitą rytą į statybos aikštelę atvažiavo galinga žemės kasimo technika – vikšrinis buldozeris.

– Ką jūs ketinate daryti? – paklausė Lara Bazo Stilo.

– Pradedame valyti sklypą, – atsakė Bazas.

– O ką tai reiškia?

– Buldozeris turi išrauti kelmus ir išlyginti gruntą.

Paskui atvažiavo ekskavatorius ir ėmė kasti tranšėjas pamatams ir vandentiekio vamzdžiams tiesti. Iki to laiko visi bendrabučio nuomininkai jau viską žinojo apie statybos darbus ir tai tapo jų mėgstamiausia pokalbio tema per pusryčius ir vakarienę. Visi jie palaikė Larą.

– O ką dabar daro? – klausdavo kuris nors iš jų.

Lara pasidarė tikras specialistas.

– Šį rytą, – pasakojo Lara, – klojo į žemę vamzdžius. O rytoj pradės ruošti medinį klojinį po gelžbetoniniu karkasu. – Lara nusišypsojo. – Ar jūs suprantate, apie ką aš kalbu?

Kitas etapas buvo betono užliejimas, o kai betoniniai pamatai gerai sutvirtėjo, į aikštelę atvažiavo didžiuliai lentų prikrauti sunkvežimiai ir dailidžių brigada pradėjo statyti medinį karkasą. Triukšmas buvo didžiulis, bet Larai jis atrodė tarsi muzika. Visur girdėjosi ritmingi plaktukų smūgiai ir gailus pjūklų cypimas. Jau per dvi savaites visu grožiu iškilo sienos su jose iškirstomis tuščiomis langų akiduobėmis ir durų angomis.

Praeiviui tas pastatas buvo tik geležies ir medžio krūva, bet Larai tai reiškė kur kas daugiau. Tai buvo jos svajonių įgyvendinimas ir ji čia ateidavo kiekvieną rytą ir kiekvieną vakarą ir tarsi užburta žiūrėdavo, kaip dirba statybininkai. „Tai mano, – šnabždėjo Lara. – Tai priklauso man".

Vienintelis dalykas, nuo kurio Lara sudrebėdavo iš siaubo, tai galimybė tapti nėščiai nuo Makalisterio. Vien tik nuo tos minties jai darydavosi bloga ir kai prasidėjo menstruacijos, Lara su palengvėjimu atsiduso: „Na, dabar, išskyrus statybas, nėra dėl ko jaudintis".

Kadangi Lara turėjo kažkur gyventi, ji ir toliau dirbo pas Šoną Makalisterį, bet jai reikėdavo padėti daug pastangų, norint užeiti pas jį į kontorą.

– Mes gerai praleidome laiką Halifakse, tiesa, brangioji? – kalbėjo jis. – Kodėl mums to nepakartojus?

– Aš esu labai užsiėmusi statybomis, – tvirtai atsakinėjo Lara.

Darbas ėjo kaip iš pypkės, ir kadangi skardininkai, stogdengiai ir dailidės dirbo kartu, darbininkų, statybinių medžiagų ir sunkvežimių buvo trigubai daugiau.

Čarlzas Koenas išvažiavo iš Gleis Bėjaus, bet kartą per savaitę jis būtinai kalbėdavosi su Lara telefonu.

– Na, kaip sekasi statybos? – paklausė jis, paskambinęs paskutinį kartą.

– Puikiai, – entuziastingai atsakė Lara.

– Pagal grafiką?

– Greičiau.

– Puiku. Turiu prisipažinti, jog nebuvau visiškai tikras, kad tai bus jums pagal jėgas.

– Bet vis dėlto man davėte šansą. Ačiū jums, Čarlzai.

– Už gerus darbus reikia mokėti. Nepamirškite, kad be jūsų aš tikriausiai numirčiau iš bado.

Kartkartėmis pas Larą į statybas užeidavo Šonas Makalisteris.

– Reikalai klostosi kuo puikiausiai, a? – sakydavo jis.

– Taip, – pritardavo Lara.

Makalisteris, atrodė, nuoširdžiai džiaugėsi ir Lara pagalvojo:

„Ponas Koenas klydo, kalbėdamas apie jį. Jis visiškai neketina manęs apgauti“.

Baigiantis lapkričiui, pastato statyba jau ėjo į pabaigą. Buvo įstatyti langai ir durys, prasidėjo apdailos darbai, artėjo laikas tiesti vidines komunikacijas ir atlikti instaliacijos darbus.

Pirmąjį gruodžio pirmadienį statybos darbų tempai staiga sulėtėjo, o po kelių dienų, užėjusi į statybą, Lara pamatė tik du darbininkus, bet ir jie, atrodo, nieko neveikė.

– Kur kiti darbininkai? – paklausė Lara.

– Juos pasiuntė į kitą statybos aikštelę, – atsakė vienas darbininkas, – rytoj jie grįš.

Tačiau kitą dieną apskritai nepasirodė nė vienas darbininkas.

Lara sėdo į autobusą ir nuvažiavo į Halifaksą pas Bazą Stilą.

– Kas atsitiko? – puolė ji Bazą. – Kodėl nustojote dirbti?

– Nesijaudink, – nuramino ją Stilas. – Mums šiek tiek sutriko darbas kitoje aikštelėje ir aš turėjau paimti žmones iš tavo statybų.

– O kada jie grįš?

– Kitą savaitę. Viskas bus padaryta pagal grafiką.

– Bazai, juk jūs žinote, kaip tai yra man svarbu.

– Žinoma, Lara.

– Jeigu pastatas nebus laiku pastatytas, aš jo neteksiu. Aš apskritai visko neteksiu.

– Nesijaudink, mažyte. Aš neleisiu, kad taip atsitiktų.

Lara išvažiavo į namus, jausdamasi labai nejaukiai. Kitą savaitę darbininkai taip ir nepasirodė ir ji vėl išvyko į Halifaksą.

– Atleiskite, – pasakė jai sekretorė, – bet pono Stilo dabar nėra.

– Aš noriu būtinai su juo pasikalbėti. Kada jis grįš?

– Jis išvykęs į kitą miestą, į komandiruotę, tad nežinia, kada grįš.

Larą apėmė kažkas panašaus į paniką.

– Tai labai svarbu, – neatstojo ji. – Jis stato man pastatą, kuris turi būti baigtas per tris savaites.

– Jūsų vietoj būdama aš nesijaudinčiau, panele Kameron, – ėmė raminti jo sekretorė. – Jeigu ponas Stilas pasakė, kad pastatys, tai pastatys.

– Tačiau statyba sustojo! – sušuko Lara. – Niekas nedirba!

– Gal jūs norite pakalbėti su jo padėjėju ponu Eriksenu?

– Taip, ko gero.

Eriksenas buvo labai malonus žmogus, aukšto ūgio ir plačiais pečiais. Nuo jo dvelkė pasitikėjimas ir ramybė.

– Aš žinau, kas jus čia atvedė, – pareiškė jis. – Bazas prašė jus užtikrinti, kad viskas bus gerai. Mes truputį vėluojame statydami jūsų namą dėl iškilusių kai kurių problemų poroje mūsų stambių objektų, bet iki jūsų pastato baigimo dar yra ištisos trys savaitės.

– Ten tiek daug dar reikia padaryti...

– Neverta jaudintis. Pirmadienį ten nusiųsime mūsų brigadą.

– Ačiū, – su palengvėjimu pasakė Lara. – Atleiskite, kad sutrukdžiau, aš paprasčiausiai labai susinervinau. Man tai labai svarbu.

– Nieko, – nusišypsojo Eriksenas. – Važiuokite į namus ir nusiraminkite. Jūsų statybos patikimose rankose.

Pirmadienį statybos aikštelėje nepasirodė nė vienas darbininkas. Apimta nevilties Lara paskambino Čarlzui Koenui.

– Statybininkai nustojo dirbti, – pasiskundė jam Lara, – ir aš negaliu suprasti kodėl. Jie maitina mane pažadais ir jų nevykdo.

– Kaip, jūs sakėte, vadinasi ta kompanija – „Naujoji Škotija“?

– Taip.

– Aš jums paskambinsiu.

Čarlzas Koenas paskambino po dviejų valandų.

– O kas jums patarė pasinaudoti statybos kompanijos „Naujoji Škotija“ paslaugomis? – paklausė Koenas.

– Šonas Makalisteris, – prisiminė mergina.

– Tada nėra ko ir stebėtis. Jis yra tos kompanijos savininkas, Lara.

Ji staiga pajuto, kad jai tuoj tuoj pasidarys bloga.

– Jis specialiai trukdo baigti statybą?..

– Manau, kad taip.

– O, Viešpatie!

– Jis yra tikra *nahash trefa* – nuodingoji gyvatė.

Čarlzas Koenas buvo per daug geras žmogus, kad primintų, jog jis juk įspėjo Larą.

– Gal... gal, viskas dar susitvarkys, – tiek tepasakė ji.

Koenas žavėjosi tos merginos valingumu ir atkakliu užsibrėžto tikslo siekimu ir neapkentė Šono Makalisterio. Tačiau jis negalėjo niekuo jai padėti.

Visą naktį Lara nesumerkė akių, bardama save už visišką kvailystę. Jos pastatytas namas dabar atiteks Makalisteriui, o jai liks neregėta skola, kuriai išmokėti reikės paaukoti visą likusį gyvenimą. Mintis apie tai, kokiu būdu Makalisteris gali ją priversti mokėti skolą, Larai kėlė siaubą.

Kitą dieną Lara nuėjo pas Šoną Makalisterį.

– Labas rytas, brangioji, – pasveikino ją bankininkas. – Tu šiandien tiesiog žavinga.

Lara be nereikalingų žodžių tuojau pat pradėjo kalbą apie reikalą.

– Man reikia atidėti terminą. Statybos nepavyks baigti iki trisdešimt pirmosios.

Makalisteris atsilošė į krėslo atlošą ir suraukė antakius.

– Tiesa? Kaip nemalonu.

– Aš prašau dar mėnesio.

– Manau, kad tai neįmanoma, – bankininkas atsiduso. – Ne, brangioji, jokiu būdu neįmanoma. Tu juk pasirašei sutartį. O sutartis yra sutartis.

– Bet...

– Labai gaila, Lara, bet gruodžio trisdešimt pirmąją ta nuosavybė bus grąžinta bankui.

Sužinoję apie tai, kas įvyko, bendrabučio nuomininkai įsiuto.

– Tai bent šunsnukis! – sušuko vienas jų. – Jis negali taip su tavim elgtis.

– Jis jau pasielgė, – apimta nevilties pasakė Lara. – Viskas baigta.

– Ir mes leisime, kad tai jam gerai baigtųsi?! – niršo vyras.

– Velniai rautų! – antrino jam draugas ir atsisuko į Larą. – Kiek tau liko – trys savaitės?

Lara palingavo galvą.

– Mažiau. Dvi su puse.

Vyras kreipėsi į kitus:

– Eime pažiūrėti, kokios ten statybos.

– O kas nuo to pasik... – pradėjo Lara.

– Pažiūrėsime, – pertraukė ją vyriškis.

Greitai pustuzinis darbininkų iš bendrabučio jau buvo statybos aikštelėje ir atidžiai apžiūrinėjo nebaigtą statyti pastatą.

– Vandentiekio vamzdžiai dar nenutiesti, – prabilo vienas jų.

– Ir elektra neįvesta, – pastebėjo kitas.

Jie stovėjo gūždamiesi nuo šalto gruodžio vėjo ir aptarinėjo, ką dar liko padaryti. Vienas vyrų atsisuko į Larą:

– O tavo bankininkas – gudrus vaikinas. Statinys tai beveik baigtas, ir kai Makalisteris jį nuo tavęs paglemš, neilgai jam teks darbuotis. – Jis pažvelgė į savo draugus. – Man atrodo, kad per dvi su puse savaitės galima spėti viską baigti.

Jie draugiškai pritarė.

– Aš nieko nesuprantu, – pasakė suglumusi Lara. – Statybininkai vis tiek nepasirodys.

– Klausyk, mažyte, bendrabutyje gyvena ir šaltkalvių, ir dailidžių, ir elektrikų, ir jie visi mieste turi daugybę draugų, kurie neatsisakys padėti.

– Bet aš neturiu pinigų jiems sumokėti, – sielojosi Lara. – Ponas Makalisteris neduos man...

– Galvok, kad tai tau bus mūsų kalėdinė dovana.

Tai, kas įvyko paskui, buvo tiesiog neįtikėtinas dalykas. Garsas apie tai, kas atsitiko Larai, tuojau pat pasklido po Gleis Bėjų ir statybininkai, dirbę kituose objektuose, ėmė ateidinėti pasižiūrėti į Laros statybas. Pusė jų atėjo čia, nes jie simpatizavo Larai, o kita pusė – todėl, kad jiems jau buvo tekę turėti reikalų su Šonu Makalisteriu ir jie neapkentė jo.

– Pamokysime išsigimėlį! – sakė jie.

Baigę savo pagrindinį darbą, jie skubėjo į Laros statybos aikštelę ir dirbo ten iki vėlyvos nakties, o šeštadieniais ir sekmadieniais – nuo ryto iki vakaro, vėl pripildydami apylinkes džiugių statybos garsų. Suspėti baigti laiku jiems buvo garbės reikalas ir greitai nebaigtame statyti pastate būrėsi dešimtys dailidžių, elektrikų ir šaltkalvių, pasiruošusių entuziastingai imtis darbo. Apie tai, kas vyksta, išgirdęs Šonas Makalisteris strimgalviais atlėkė į statybos aikštelę ir įniršęs įsistebeilijo į dirbančiuosius.

– Ką tai reiškia, – pareikalavo jis atsakymo. – Tai ne mano darbininkai.

– Jie yra mano, – iššaukiamai pareiškė Lara. – Sutartyje neparašyta, kad aš negaliu panaudoti savo statybininkų.

– Taip, bet aš... – sumurmėjo Makalisteris. – Pastatas turi atitikti specifikacijas.

– Jis atitiks specifikacijas, – jį užtikrino Lara.

Naujųjų metų išvakarėse pastatas buvo baigtas. Jis išdidžiai kilo į šaltą Gleis Bėjaus dangų, kokybiškai pastatytas, tvirtas, ir Larai buvo pats gražiausias vaizdas, kokį ji kada nors buvo mačiusi. Ji stovėjo priešais savo kūdikį ir kaip pakerėta vis žiūrėjo į jį.

– Visa tai yra tavo, – džiugiu balsu pasakė vienas iš darbininkų ir pridūrė: – Aplaistykime, ar ką?

Tą vakarą, atrodė, visas Gleis Bėjaus miestelis šventė pirmojo Laros Kameron pastato statybų pabaigą.

Tai buvo pradžia.

Po to jau Laros buvo neįmanoma sustabdyti. Jos galvelė tikrąją šio žodžio prasme ištino nuo naujų idėjų.

– Jūsų darbuotojams reikės gyvenamojo ploto Gleis Bėjuje, – pasakė ji Čarlzui Koenui. – Aš norėčiau jiems pastatyti namą. Ar jus tai domina?

– Net labai domina, – ėmė linkčioti Koenas.

Lara nuvyko į vieną iš Sidnėjaus bankų ir užstačiusi parduotuvę, kurią dabar ji turėjo, pasiskolino sumą, kurios reikėjo naujam projektui finansuoti.

Kai namas buvo pastatytas, Lara pareiškė Koenui:

– Žinote, Čarlzai, ko dar trūksta tam miestui? Namelių, kuriuose gyventų turistai, atvažiuojantys čia vasarą ilsėtis ir žvejoti. Aš žinau vieną nuostabią vietą netoli užutekio, kur galėčiau pastatyti...

Čarlzas Koenas tapo neoficialiu Laros konsultantu ir per kitus trejus metus ji pastatė administracinį pastatą, pustuzinį kotedžų pakrantėje ir prekybinį centrą. Sidnėjaus ir Halifakso bankai buvo laimingi, galėdami jai duoti paskolą.

O dar po poros metų Lara, pardavusi visą savo nekilnojamąjį turtą, gavo trijų milijonų dolerių vertės čekį. Tada jai ėjo dvidešimt antri metai.

Kitą dieną ji atsisveikino su Gleis Bėjumi ir išvažiavo į Čikagą.

SEPTINTASIS SKYRIUS

Čikaga jai buvo tikras atradimas. Lara niekada gyvenime nebuvo mačiusi didesnio miesto už Halifaksą, bet, palyginti su Vidurio Vakarų milžinu, jis buvo tik kaimelis. Čikaga jai pasirodė triukšmingas, amžinai skubantis ir energingas miestas, kur, atrodė, visi kažkur skuba kažkokiais labai svarbiais reikalais.

Lara apsistojo „Stivens" viešbutyje. Jai pakako vieno žvilgsnio į einančias per vestibiulį elegantiškai apsirengusias moteris, kad objektyviai įvertintų suknelę, kurią buvo apsivilkusi. „Gleis Bėjui – taip, – pasakė sau Lara, – Čikagai – ne". Kitą rytą ji pradėjo veikti: aplankė madų salonus „Kein" ir „Ultimo", kur užsisakė pas modeliuotojus suknelę, nusipirko iš Džozefo batelius, Maršal Fildzo ir Penktosios aveniu parduotuvėse nusipirko brangių baltinių, o „Traberte" ir „Honferi" – brangenybių, universalinėje parduotuvėje – audinių kailinius. Kiekvieną kartą ką nors pirkdama Lara girdėjo tėvo balsą: „Ką, ar aš neturiu kur pinigų dėti? Eik ko nors paprašyk Gelbėjimo armijos štabe". Dar jai nespėjus baigti kelionių po parduotuves, jos viešbučio numerio spintos buvo prikimštos puikių drabužių.

Kitas Laros žingsnis buvo išstudijuoti rubriką „Nekilnojamojo turto pardavimo agentai", esančią telefonų knygos geltonuosiuose puslapiuose. Ji pasirinko patį didžiausią skelbimą, kuris priklausė brokerių firmai „Parkeris ir kompanionai". Lara paskambino knygoje nurodytu numeriu ir paprašė pakviesti prie telefono poną Parkerį.

– Ar galėčiau sužinoti jūsų pavardę? – paklausė sekretorė.

– Lara Kameron.

Po minutėlės ragelyje pasigirdo vyriškas balsas:

– Briusas Parkeris klauso. Kuo galiu būti naudingas?

– Aš ieškau vietos ištaigingam viešbučiui statyti.

Balsas kitame laido gale pasidarė šiltesnis.

– Ką gi, mes kaip tik specializuojamės tokiuose dalykuose, ponia Kameron.

– *Panelė* Kameron.

– Atleiskite, *panele* Kameron. Ar jūs esate pasirinkusi kokį nors rajoną?

– Ne, tiesą sakant, aš visiškai nepažįstu Čikagos.

– Tai ne bėda. Manau, kad mes galėsime jums surasti tinkamą sklypą. Tik pasakykite, ką jūs norėtumėte turėti ir kiek turite pinigų.

– Tris milijonus dolerių, – išdidžiai pareiškė Lara.

– Taip.

Vėl tyla.

– Jus domina statyba ar jūs norite ką nors įsigyti sename rajone, panele Kameron?

– Visiškai ne, – paprieštaravo Lara. – Atvirkščiai, aš ketinu pastatyti ištaigingą viešbutį gerame rajone, kuris...

– Už tris milijonus dolerių? – Parkeris net sukikeno. – Manau, kad negalėsime jums padėti.

– Dėkoju, – pasakė Lara ir padėjo ragelį. Matyt, ji paskambino ne tam agentui.

Lara vėl pavartė geltonuosius telefonų knygos puslapius ir paskambino gal kokį pustuzinį kartų. Atėjus vakarui, Lara turėjo tiesiai pažvelgti realybei į akis. Nė vienas brokeris nesusidomėjo, kad parinktų jai prestižinę vietą, kur ji galėtų pastatyti viešbutį, ir visa tai jai kainuotų tris milijonus dolerių. Visi jie siūlė Larai tą patį: pigų viešbutėlį vargingame rajone.

„Niekada, – kartojo sau Lara. – Geriau jau aš grįšiu į Gleis Bėjų".

Daugelį mėnesių ji sapnavo viešbutį, kurį ketino pastatyti; jos sąmonėje jis tapo beveik realybe – gražus, judrus, erdvus. Lara svajojo, kad nuomininkams jis taps *tikrais namais toli nuo namų.* Daugiausia ten bus liukso klasės apartamentai su svetaine ir biblioteka, turintys židinius, su minkštomis sofomis, patogiomis kėdėmis, mažyčiu baru ir rojaliu, taip pat su dviem dideliais miegamaisiais ir balkonu per visą apartamentų ilgį. Lara tiksliai žinojo, kokį ji norėjo turėti viešbutį. Problema buvo tik, kaip jį reikėtų gauti.

Užėjusi į spaustuvę Leiko gatvėje, Lara paklausė:

– Ar negalėtumėte man išspausdinti šimto vizitinių kortelių?

– Žinoma, – atsakė darbuotojas. – O ką užrašyti ant vizitinių kortelių?

– „Panelė Lara Kameron" – viršuje, o apačioje: „Nekilnojamojo turto sandoriai".

– Gerai, panele Kameron. Viskas bus padaryta po dviejų dienų.

– Ne. Man jų reikia šiandien. Labai prašau.

Paskui Lara nusprendė susipažinti su miestu.

Ji perėjo Mičigano aveniu, Steito ir La Salio gatvėmis, pasivaikščiojo palei ežerą ir Linkolno parke su zoologijos sodu, golfo aikštele ir lagūna. Ji aplankė turgų ir užėjo į parduotuvę „Kroch Brentano", kur nusipirko knygą apie Čikagą. Šioje knygoje ji pasiskaitė apie žymius žmones, kurių pavardės susijusios su tuo miestu, – apie Karlą Sendbergą, Franką Loidą Raitą, Luji Saliveną, Solę Belou; apie pirmąsias šeimas, apsigyvenusias Čikagoje: Beardus, Donelėjus, Fildus, Palmerius, Volgrinus. Ji ėjo pro jų namus ant ežero kranto ir didžiulius dvarus miesto pakraštyje. Lara apsilankė pietiniuose Čikagos rajonuose, kur pasijuto kaip namuose dėl etninės jų gyventojų sudėties: švedų, lenkų, airių, lietuvių. Tai priminė jai Gleis Bėjų.

Lara ėjo gatvėmis, apžiūrinėdama namus su lentele „Parduodama" ir užeidinėdama pas nekilnojamojo turto agentus.

– Kiek kainuoja tas namas? – klausinėjo Lara ir išgirsdavo atsakymą:

– Aštuoniasdešimt milijonų dolerių...

– Šešiasdešimt milijonų dolerių...

– Šimtas milijonų dolerių...

Jos trys milijonai jai ėmė atrodyti vis labiau nereikšmingi. Sėdėdama viešbučio kambaryje Lara svarstė, ką jai reikėtų daryti. Arba jai reikėjo sutikti statyti kokiame nors bjauriame Čikagos rajone ir ten pastatyti nedidelį viešbutį, arba grįžti į namus. Kitos išeities ji nematė.

„Pernelyg daug aš pastačiau ant kortos, kad dabar traukčiausi atgal", – pagalvojo Lara.

Kitą rytą Lara sustojo prie įėjimo į banką La Salio gatvėje. Ji įėjo į vidų ir pasuko prie sėdinčio už stalelio klerko.

– Aš norėčiau pakalbėti su jūsų viceprezidentu, – jam pasakė Lara, paduodama vizitinę kortelę. Po penkių minučių ji atsidūrė Tomo Pe-

tersono, išpurtusio vidutinio amžiaus su nerviniu tiku veide vyriškio, kabinete. Jis atidžiai apžiūrinėjo jos vizitinę kortelę.

– Kuo galiu jums padėti, panele Kameron?

– Aš ketinu statyti viešbutį Čikagoje. Man reikėtų tam tikros sumos, – pareiškė Lara.

Petersonas geraširdiškai nusišypsojo.

– Tam mes čia ir sėdime. Na, ir kokį viešbutį jūs ketinate statyti?

– Liukso viešbutį gerame rajone.

– Skamba viliojamai.

– Turiu jums pasakyti, – prašneko Lara, – kad tam turiu tik tris milijonus dolerių, ir...

– Nėra problemų, – Petersonas dar kartą nusišypsojo.

– Tiesa? – ji pajuto, kad dreba iš susijaudinimo.

– Su trimis milijonais galima toli nueiti, jeigu jūs žinote, kaip juos paskirstyti. – Jis žvilgtelėjo į laikrodį. – Dabar aš turiu susitikimą. Kaip jums atrodo, ar negalėtume šį vakarą kartu pavakarieniauti ir viską aptarti?

– Žinoma, – gyvai sutiko Lara. – Su malonumu.

– Kur jūs apsistojote?

– „Palmer Hause".

– Tada aš užšoksiu jūsų paimti aštuntą valandą.

Lara atsistojo.

– Nuoširdžiai jums dėkoju. Negaliu žodžiais išreikšti, kaip jūs mane pradžiuginote. Atvirai sakant, aš jau beveik buvau praradusi viltį.

– Neverta dėkoti, – pasakė Petersonas. – Aš pasirūpinsiu jumis.

Aštuntą valandą Tomas Petersonas užvažiavo Laros paimti ir nuvežė ją vakarieniauti į „Henriči" restoraną.

– Jūs žinote, aš labai džiaugiuosi, kad jūs kreipėtės į mane, – pareiškė Petersonas, sėsdamasis prie stalo. – Mes galime daug ką pasakyti vienas kitam.

– Ar jūs rimtai kalbate?

– Visiškai rimtai. Šiame mieste yra daug simpatiškų užpakaliukų, brangute, bet jūsiškiam nė vienas neprilygsta. Jūs galite atidaryti viešuosius namus ir aptarnauti tik rinktinę...

– Atleiskite, ką jūs pasakėte? – Lara suakmenėjo.

– Jeigu jūs parinksite pustuzinį gražučių mergaičių, mes...

Lara išėjo.

Kitą dieną Lara apsilankė dar trijuose bankuose. Kai ji papasakojo savo planus pirmojo valdytojui, jis pasakė:

– Aš noriu jums duoti geriausią patarimą iš visų, kuriuos jūs galėtumėte gauti: pamirškite tai. Nekilnojamojo turto sandoriai – vyrų žaidimas ir jame nėra vietos moteriai.

– O kodėl? – liūdnai paklausė Lara.

– Todėl, kad jums reikės turėti reikalų su visa gauja banditų. Jie suės jus gyvą.

– Bet Gleis Bėjuje jie manęs nesuėdė, – paprieštaravo Lara.

Jis truputį palinko į priekį:

– Pasakysiu jums nedidelę paslaptį: Čikaga – tai ne Gleis Bėjus.

Kitame banke valdytojas jai pareiškė:

– Mes džiaugsimės galėdami jums padėti, panele Kameron. Žinoma, apie tai, ką jūs sugalvojote, negali būti nė kalbos, bet aš jums siūlau mums patikėti savo pinigus ir mes juos investuosime...

Lara išėjo iš jo kabineto anksčiau, negu jis baigė sakinį.

Trečiame banke Larą nuvedė į Bobo Venso, malonios išvaizdos vyro žilstelėjusiais plaukais, kuris atrodė kaip tik taip, kaip turi atrodyti banko prezidentas, kabinetą. Kartu su juo kabinete buvo išbalęs, liesas, rusvų plaukų, apie trisdešimties metų sulamdytu kostiumu vyriškis, kurio išvaizda visiškai netiko tokiai įstaigai.

– Tai Hovardas Keleris, panele Kameron, – pristatė jį Vensas, – vienas mūsų viceprezidentų.

– Laba diena.

– Kas jus atvijo pas mus tokį ankstų rytą? – pasidomėjo Vensas.

– Aš ketinu Čikagoje pastatyti naują viešbutį, – paaiškino Lara, – bet projektui įgyvendinti reikia pinigų.

Bobas Vensas nusišypsojo.

– Jūs atėjote kaip tik pagal adresą. O vietą statybai jau susiradote?

– Ne, kol kas aš žinau tik rajoną, kuriame norėčiau turėti viešbutį: tai netoli Mičigano aveniu.

– Puiku.

Lara jam papasakojo, kokį ji įsivaizdavo būsimąjį liukso viešbutį.

– Skamba labai įdomiai, – pritarė Vensas. – O kiek pinigų turite?

– Aš turiu tris milijonus dolerių. Kitus aš norėčiau pasisskolinti.

Vensas minutėlę pasvarstė, paskui prabilo:

– Manau, kad negalėsiu jums padėti. Jūsų bėda ta, kad jūsų dideli planai ir plona piniginė. O jeigu jūs norite, kad įdėtume jūsų pinigus...

– Ne, dėkoju, – nutraukė jį Lara. – Dėkoju jums, kad skyrėte man laiko. Viso gero, džentelmenai.

Lara apsisuko ir, virdama iš pykčio, išėjo iš kabineto. Gleis Bėjuje trys milijonai dolerių buvo dideli pinigai. Čia, atrodo, jų nelaikė pinigais.

Lara jau išėjo į gatvę, kai staiga ją pašaukė:

– Panele Kameron!

Lara atsisuko ir pamatė vyrą, kurį jai pristatė Vensas, – Hovardą Kelerį.

– Taip?

– Aš norėčiau su jumis pakalbėti, – pasakė jis. – Gal mes galėtume išgerti puoduką kavos?

Lara sukluso. „Ką, čia, Čikagoje, vien tik seksualiniai maniakai?“

– Tuojau už kampo yra gera kavinė.

Lara gūžtelėjo pečiais.

– Gerai.

Kai jie užsisakė kavos, Hovardas Keleris prabilo:

– Jeigu jūs nepyksite, kad kišuosi ne į savo reikalus, aš jums norėčiau duoti kelis patarimus.

Lara įtariai jį apžiūrinėjo.

– Na, sakykite.

– Pirmiausia jūsų užsimotas tikslas visiškai nerealus.

– Jums atrodo, kad iš to nieko nebus?

– Atvirkščiai. Aš manau, ekstra klasės viešbutis – tai puiki idėja.

– Tada, kodėl?.. – nustebo Lara.

– Toks viešbutis Čikagoje būtų labai reikalingas, bet, man atrodo, neverta jo statyti.

– Ką jūs turite omenyje?

– Užuot statęs naują, aš jums patarčiau paieškoti kokio nors seno viešbučio geroje vietoje ir jį rekonstruoti. Šiame mieste yra daugybė apleistų viešbučių, kuriuos galima nusipirkti gana pigiai. Jūsų trijų milijonų užteks pirkiniui. Paskui galėsite paimti paskolą banke ir jį paversti liukso viešbučiu, apie kurį svajojote.

Lara sėdėjo ir svarstė tai, ką išgirdo. Juk jis yra teisus. Tai buvo labai įdomus patarimas.

– Ir dar, – tęsė Keleris, – nė vienas bankas neduos jums finansinės paramos, kol nepamatys jūsų komandoje solidaus architekto ir patiki-

mos statybos firmos. Jums reikės pristatyti bankininkams visą paketą priemonių projektui įgyvendinti.

Lara prisiminė Bazą Stilą.

– Suprantu, – pasakė ji. – O ar jūs žinote gerą architektą ir statybos firmas?

Hovardas Keleris nusišypsojo.

– Kelias.

– Dėkoju už patarimą, – padėkojo Lara. – Jeigu rasiu tinkamą vietą, ar galėsiu vėl kreiptis į jus?

– Bet kuriuo laiku. Sėkmės.

Lara laukė, kad dabar jis pasakys ką nors panašaus: „Kodėl mums visko neaptarus mano namuose?“, bet Keleris tik paklausė:

– Ar norite dar kavos, panele Kameron?

Ir vėl Lara nuėjo paklaidžioti miesto gatvėmis, bet šį kartą ji ieškojo kažko kita. Už kelių kvartalų nuo Mičigano aveniu, Delavarų prospekte, Lara pamatė aptriušusį prieškarinės statybos viešbutį, virš kurio įėjimo puikavosi užrašas: „Viešbutis „Fest... valinis“. Lara jau ketino praeiti pro šalį, bet staiga sustojo ir ėmė atidžiau apžiūrinėti pastatą. Mūrinis fasadas atrodė toks purvinas, kad tiesiog buvo neįmanoma nustatyti, kokios spalvos jis buvo anksčiau. Aštuoni aukštai. Lara įėjo į vestibiulį. Viešbučio interjeras buvo dar bjauresnis negu išorė. Apsivilkęs apdriskusiu megztiniu ir džinsais, klerkas stūmė į gatvę kažkokį subjektą. Administratoriaus staliukas buvo labiau panašus į bilietų kasą. Vestibiulio gale matėsi laiptai, kurie vedė į kažkada buvusius dalykinių susitikimų kambarius, o dabar virtusius įvairių kontorų nuomojamomis patalpomis. Aikštelėje tarp pirmojo ir antrojo aukšto buvo įsikūrusios turizmo agentūros, teatro kasa ir nuomojimo kontora.

Klerkas grįžo prie savo stalelio.

– Norite išsinuomoti kambarį? – kreipėsi jis į Larą.

– Ne. Aš norėjau sužinoti...

– Duok raktą, Maikai, – pertraukė jį galinga mergina su sijonu, sėdėjusi ant stalelio kaip ant būgno. Prie jos stovėjo pagyvenęs vyrukas.

Klerkas ištiesė jai raktą.

Lara žiūrėjo, kaip ta porelė nuėjo lifto link.

– Kuo galiu jums būti naudingas? – vėl prabilo klerkas.

– Mane domina viešbutis, – pareiškė Lara. – Ar jis parduodamas?

– Mano supratimu, viskas parduodama. Ar jūsų tėtušis prekiauja nekilnojamuoju turtu?

– Ne. Aš pati prekiauju.

Klerkas nustebęs įsmeigė į ją akis.

– Na, tada jums reikia pasikalbėti su kuriuo nors iš brolių Dajamondų. Jie čia turi daugybę tokių laužynių.

– O kur aš galiu juos rasti? – pasidomėjo Lara.

Klerkas jai pasakė kontoros, esančios Steito gatvėje, adresą.

– Ar neprieštarausite, jeigu aš apžiūrėsiu pastatą? – paklausė Lara.

Klerkas gūžtelėjo pečiais.

– Prašom, – ir šyptelėjęs pridūrė: – Ką gali žinoti, gal jūs dar tapsite mano bosu.

„Tau tai negresia“, – pagalvojo Lara.

Ji apėjo vestibiulį, apžiūrėdama kiekvieną smulkmeną. Įėjimą į viešbutį puošė masyvios marmurinės kolonos. Intuityviai pakėlusi išsitrynusio purvino tako kraštą Lara pamatė, kad grindys po juo taip pat buvo marmurinės. Ji pakilo puse aukšto. Čia garstyčių spalvos apmušalai buvo atšokę nuo sienų, po jais matėsi tas pats marmuras. Lara pajuto, kad pradeda jaudintis. Laiptų turėklai buvo nudažyti juodai. Lara apsidairė norėdama įsitikinti, ar kas nors jos nestebi, paskui išsiėmė iš rankinuko savo viešbučio numerio raktą ir juo nukrapštė truputį dažų. Ji rado kaip tik tai, ko ir tikėjosi: turėklai buvo žalvariniai. Priėjusi prie tais pačiais dažais nudažytų liftų, ji vėl pakrapštė raktu – ir čia žalvaris. Lara atsisuko į klerką, iš visų jėgų stengdamasi nuslėpti savo susijaudinimą.

– Sakykite, ar negalėčiau apžiūrėti kokio nors kambario?

– Man vis tiek, – pasakė klerkas, gūžtelėjęs pečiais, ir ištiesė jai raktą. – Keturi šimtai dešimtas.

– Dėkoju.

Lara įėjo į senamadišką liftą. „Aš jį perdarysiu, – galvojo Lara, – o vidų – ištapysiu“.

Savo vaizduotėje Lara jau pradėjo tvarkyti ir puošti tą viešbutį.

410 kambarys atrodė kaip po stichinės nelaimės, bet kartu buvo įmanoma jį pakeisti. Kambarys buvo stebėtinai didelis, senoviškai įrengtas ir pristatytas neskoningų baldų. Laros širdis ėmė tankiau plakti.„Tai yra tai, ko reikia“, – pagalvojo Lara.

Žemyn Lara lipo senoviniais laiptais, kur tvyrojo šlykštus priplėkusių daiktų kvapas. Laiptus dengė numindžioti takai, bet po jais ji taip pat pastebėjo marmurą.

Lara grąžino klerkui raktą.

– Na, ar pamatėte, ką norėjote? – pasidomėjo jis.

– Taip, – trumpai atsakė Lara. – Dėkoju.

Klerkas nusišypsojo.

– Ar iš tikrųjų ketinate pirkti tą laužynę?

– Taip, – atsakė Lara. – Aš iš tikrųjų ketinu pirkti tą laužynę.

– Aš tempsiuos iš paskos, – sužavėtas prabilo klerkas.

Lifto durys atsidarė ir iš jo išlipo mergužėlė su savo nusenusiu draugužiu. Ji ištiesė klerkui raktus ir pinigus.

– Ačiū, Maikai.

– Viso gero, – riktelėjo Maikas ir atsisuko į Larą: – Ar jūs dar grįšite?

– O taip, – tvirtai pasakė Lara. – Aš grįšiu.

Tiesiai iš viešbučio Lara nuėjo į miesto registracijos rūmus. Ji paprašė parodyti ją dominančios nuosavybės dokumentus ir už dešimt dolerių jai įteikė „Festivalinio“ viešbučio dokumentų, iš kurių ji sužinojo, kad prieš penkerius metus viešbutis buvo parduotas broliams Dajamondams už šešis milijonus dolerių, aplanką.

Brolių Dajamondų kontora buvo sename pastate, esančiame Steito gatvėje. Lara įėjo į vidų, ją pasitiko rytietiško tipo sekretorė, seginti siaurą raudoną sijoną.

– Ko jums reikėtų? – paklausė ji.

– Aš norėčiau pasikalbėti su ponu Dajamondu, – atsakė Lara.

– Kuriuo?

– Bet kuriuo.

– Tada su Džonu, – sekretorė pakėlė vidaus telefono ragelį ir pasakė: – Džonai, čia yra dama, kuri norėtų su jumis susitikti.

Kurį laiką ji tylėdama klausė, po to žvilgtelėjo į Larą:

– Kokiu klausimu?

– Aš noriu pirkti vieną jo viešbučių.

Sekretorė vėl ėmė kalbėti į mikrofoną:

– Nori pirkti vieną jūsų viešbučių. Gerai, – sekretorė padėjo ragelį. – Užeikite.

Džonas Dajamondas pasirodė esąs didžiulis plaukuotas vidutinio amžiaus vyras priplotu buvusio amerikietiškojo futbolo žaidėjo veidu. Jis buvo apsivilkęs marškinėliais trumpomis rankovėmis, į dantis įsikandęs storą cigarą. Dajamondas įsmeigė akis į įėjusią į kabinetą Larą.

– Sekretorė sakė, kad norite pirkti vieną iš mano pastatų, – minutėlę jis atidžiai apžiūrinėjo Larą. – Iš išvaizdos jūs atrodote kaip nepilnametė.

– O, aš esu pakankamai suaugusi, – patikino jį Lara, – kad galėčiau nupirkti vieną jūsų namų.

– Taip? Kurį būtent?

– „Festivalinį" viešbutį.

– *Kokį?*

– Taip bent užrašyta virš įėjimo į jį. Mano supratimu, tai reiškia „Festivalinis".

– A! Taip taip.

– Ar jis parduodamas?

Dajamondas palingavo galvą.

– Na...a, aš nežinau. Tai yra vienas pelningiausių mūsų pastatų. Aš nemanau, kad mes galėtume štai taip paparasčiausiai jį paleisti iš savo rankų.

– Jūs *jau* paleidote jį iš rankų, – pareiškė Lara.

– Kaip tai?

– Jo padėtis yra siaubinga, jis tiesiog skyla į dalis.

– Taip? Tada kokių velnių *jums* reikia to pastato?

– Aš noriu jį nupirkti ir truputį palopyti. Žinoma, nuomininkai turės iš jo išsikraustyti.

– Tai ne problema. Ten apsistojama tik vienai dviem savaitėms.

– O kiek numerių yra jūsų viešbutyje?

– Šimtas dvidešimt penki. Bendras naudingas pastato plotas – šimtas tūkstančių kvadratinių pėdų.

„Labai daug kambarių, – svarstė Lara. – Bet juos sujungus ir pavertus apartamentais, bus šešiasdešimt ar septyniasdešimt numerių. Tai galėtų tikti".

Atėjo laikas pakalbėti apie kainą.

– *Jeigu* aš nuspręsčiau nupirkti tą pastatą, kiek jūs norėtumėte už jį gauti? – paklausė Lara.

– *Jeigu* aš nuspręsčiau jį parduoti, – tuo pačiu tonu jai atsakė Dajamondas, – aš norėčiau gauti dešimt milijonų dolerių, na, gerai, šešis milijonus grynaisiais...

– Aš siūlau jums... – pabandė įsiterpti Lara.

– ... ir viskas. Tai galutinė kaina.

Lara sėdėjo ir svarstė, kiek jai kainuotų remontas. Tikriausiai reikės sumokėti apie aštuoniasdešimt dolerių už kvadratinę pėdą, tai yra remontas kainuos aštuonis milijonus, dar baldai, įrengimas, aparatūra.

Jos smegenys karštligiškai skaičiavo. Lara jau neabejojo, kad galės gauti banko paskolą. Problema tik ta, kad jai reikia turėti šešis milijonus dolerių, o ji turėjo tik tris milijonus.

Dajamondas prašė už savo viešbutį labai daug, bet Lara labai norėjo jį nupirkti. Ji taip norėjo, kaip niekada ir nieko kito gyvenime.

– Mes susitarsime, – pasakė Lara.

– Taip?

– Jūs gausite savo sumą.

– Darosi įdomu, – Dajamondas nusišypsojo.

– Aš jums sumokėsiu tris milijonus grynaisiais.

Dajamondas palingavo galvą.

– Nieko nebus. Man reikia šešių milijonų grynaisiais. Ir tuojau pat.

– Jūs turėsite tuos pinigus.

– Tai yra? Iš kur atsiras dar trys milijonai?

– Iš jūsų.

– Ką?!

– Jūs duosite man tris milijonus pagal užstatą.

– Kitais žodžiais tariant, jūs norite iš manęs pasiskolinti pinigų mano paties namui pirkti?

„To paties klausė ir Šonas Makalisteris Gleis Bėjuje“.

– Pažvelkite į tai iš kitos pusės, – pasakė Lara. – Taip, iš tikrųjų išeina, kad jūs skolinatės pinigus iš savęs, bet jūs liksite pastato savininkas tol, kol aš jį išsipirksiu. Tad jūs jokiu būdu negalite patirti nuostolių.

Dajamondas minutėlę svarstė, paskui jo veidą nutvieskė plati šypsena.

– Ledi, – prabilo jis, – jūs ką tik nusipirkote viešbutį.

Hovardo Kelerio kontora buvo nedidelis kambarėlis, ant kurio durų buvo užrašyta jo pavardė. Kai į jį įėjo Lara, Keleris atrodė dar labiau iškamuotas negu paprastai.

– Jau grįžote? – nustebo jis.

– Jūs sakėte, kad galiu ateiti dar, kai tik rasiu tinkamą viešbutį, – priminė Lara. – Tai štai aš jį radau.

Jis atsilošė į kėdės atlošą.

– Na, pasakokite.

– Aš radau seną viešbutį. Jis vadinasi „Festivalinis“. Viešbutis yra Delavarų prospekte, keli kvartalai nuo Mičigano aveniu. Apskritai tas pastatas gana apleistas, bet aš vis tiek noriu jį pirkti ir padaryti geriausiu Čikagos viešbučiu.

– O kokios sandorio sąlygos?

Lara jam papasakojo apie susitikimą su Džonu Dajamondu.

Keleris pagalvojo, paskui pasakė:

– Eime, visa tai papasakosime Bobui Vensui.

Jų klausydamasis Bobas Vensas kažką žymėjosi bloknote.

– Ta...ip, tai visiškai įmanoma, – prabilo jis, – tik štai, – jis pažvelgė į Larą, – panele Kameron, ar anksčiau jūs kada nors turėjote viešbutį?

Lara prisiminė metus, dirbtus Šono Makalisterio bendrabutyje Gleis Bėjuje, kur ji klojo lovas, šluostė grindis, plovė indus ir visaip stengėsi įtikti įvairiems žmonėms ir sukurti taikią bei ramią aplinką.

– Aš vadovavau bendrabučiui, kuriame gyveno šachtininkai ir medkirčiai. Viešbučiui vadovauti, manau, bus paprasčiau.

– Bobai, – pasakė Hovardas Keleris, – aš norėčiau žvilgtelėti į tą pastatą.

Laros entuziazmas buvo užkrečiantis. Lipdamas aptriušusiais viešbučio laiptais Hovardas Keleris matė sujaudintą Laros veidą ir pats ėmė žiūrėti į viską jos akimis.

– Čia bus ištaigingi apartamentai su sauna, – gyvai kalbėjo Lara. – Čia pastatysime židinį, o tame kampe – rojalį. – Lara vaikščiojo pirmyn ir atgal. – Turtingi keliautojai atvažiuoja į Čikagą ir apsistoja brangiausiuose viešbučiuose, bet visi tie viešbučiai vienodi – šalti, beveidžiai numeriai. Jeigu mes galėsime jiems pasiūlyti ką nors kita, tegu tai būna nors šiek tiek brangiau, neabejoju, jie panorės čia apsigyventi, nes mūsų apartamentuose jie iš tikrųjų jausis kaip namuose.

– Įspūdinga, – prisipažino Hovardas Keleris.

Lara staigiai atsisuko į jį.

– Jūs manote, kad bankas man duos paskolą?

– Tai mes tuojau sužinosime.

Po pusvalandžio Hovardas Keleris kalbėjosi su Vensu.

– Ką tu apie tai galvoji? – paklausė Vensas.

– Man atrodo, kad panelytė pasirinko teisingą kelią, – atsakė Keleris. – Man patinka jos idėja dėl liukso viešbučio.

– Man taip pat. Vienintelė problema ta, kad ji yra dar per daug jauna ir nepatyrusi. Tad šis dalykas yra gana rizikingas.

Kitą pusvalandį jie praleido kalbėdami apie kainas ir pelno gavimo perspektyvas...

– Man atrodo, verta pabandyti, – pasakė pagaliau Keleris. – Nuostolių mes neturėsime, – Keleris nusišypsojo. – O jeigu kas, persikelsime į viešbutį.

Hovardas Keleris paskambino Larai į „Palmer Hausą".

– Bankas ką tik nusprendė jums duoti paskolą, – pranešė jis.

– Ar jūs rimtai kalbate? – nepajėgdama susitvardyti suriko Lara. – Kaip šaunu! Ačiū jums! Nuoširdžiausiai dėkoju!

– Mums reikia šį bei tą aptarti, – pasakė Keleris. – Ar neprieštarausite, jeigu mes šiandien pasikalbėsime vakarieniaudami?

– Aš sutinku.

– Puiku. Pusę aštuonių užvažiuosiu jūsų paimti.

Jie vakarieniavo „Imperial Hause". Lara buvo tokia susijaudinusi, kad vos palietė maistą.

– Negaliu žodžiais išsakyti, kaip aš džiaugiuosi, – prisipažino Lara. – Tai bus visų gražiausias viešbutis Čikagoje.

– Neskubėkite, – perspėjo ją Keleris, – iki to laiko dar labai toli. – Jis patylėjo. – Ar aš galiu būti atviras, kalbėdamas su jumis, panele Kameron?

– Lara.

– Lara. Juk jūs mums esate „tamsus miškas". Mes apie jus nieko nežinome.

– Gleis Bėjuje...

– Čia ne Gleis Bėjus. Čia, jeigu taip galima pasakyti, yra visiškai kita šokių aikštelė.

– Tada kodėl jūsų bankas davė man paskolą? – paklausė Lara.

– Supraskite mane teisingai. Mes esame ne labdaros organizacija. Gali atsitikti blogiausias dalykas ir bankas paprasčiausiai žlugs. Tačiau aš jaučiu, kad jums viskas pasiseks. Manau, kad tai tik ledkalnio viršūnė. Juk jūs neketinate sustoti suremontavusi tą viešbutį, ar ne taip?

– Žinoma, ne, – pritarė Lara.

– Aš taip ir supratau. Pasakysiu jums atvirai, kai duodame kam nors paskolą, mes paprastai nedalyvaujame įgyvendinant mūsų klientų projektus. Tačiau jums aš norėčiau suteikti įvairiapusišką pagalbą, jeigu jums reikės jos.

Tad Keleris ketino asmeniškai dalyvauti ir padėti Larai tvarkyti reikalus. Jis buvo jos sužavėtas nuo to momento, kai pirmą kartą ją pamatė. Tos merginos entuziazmas ir ryžtas tiesiog pavergė Kelerį. Ji buvo labai graži. Keleris iš kailio nėrėsi stengdamasis atkreipti jos dėmesį. „Galbūt, – pagalvojo Keleris, – ateis diena ir aš jai papasakosiu, kaip nedaug betrūko, kad būčiau išgarsėjęs..."

AŠTUNTASIS SKYRIUS

Artėjo į pabaigą finalinis Pasaulinės serijos mačas. 38 710 kaukiančių aistruolių užpildė „Rigli Fild" stadiono tribūnas. „Artėja kulminacinis mačo momentas. Čikagos „Kabz" komanda turi vieną tašką, o „Jankiz" komanda – nulį". „Namuose Tonis Kubekas buvo pirmas numeris, Vitis Fordas – antras ir Jodžis Bera – trečias".

Kai savo vietą užėmė Mikas Mantlas, minia siaubingai pradėjo staugti. Miko buvo geriausi sezono rezultatai.

Komentatorius Džekas Brikhauzas susijaudinęs pasakojo apie įvykius. „O! Atrodo, ruošiamasi keisti smūgiuojančiuosius. Iš aikštelės išeina Mou Drabovskis. Čikagos „Kabz" treneris Bobas Šefingas eina teisėjo link... žiūrėsime, kas išeis jį pakeisti... tai... tai Hovardas Keleris! Keleris paduoda kamuolį. Gaudžia tribūnos! Žiūrovai plyšauja! Visa Pasaulinės serijos našta dabar užgriuvo ant to vaikino pečių. Ar pajėgs jis laimėti dvikovą su garsiuoju Miku Mantlu? Po minutės sužinosime! Ir taip Keleris smūgiuoja... jis atidžiai žiūri į varžovus... giliai įkvepia ir užsimoja. Tai bent smūgis! Mantlas atitraukia kuoką... suduoda... ir nepataiko".

Aistruoliai sulaikė kvapą. Mantlas truputį pajudėjo į priekį, veide šypsena, pastatyta kuoka pasiruošusi atremti smūgį. Hovardas Keleris apžvelgė aikštelės žaidėjus. Jo pečius slegia atsakomybė, bet jis atrodo ramus ir susikaupęs. Sulaukęs komandos, Keleris užsimoja ir dar kartą smūgiuoja.

„Užsimojimas... ir smūgis! – jau beveik cypė komentatorius. – Garsusis suktas Kelerio sviedinys... Ir vėl Mantlas nepataiko! Antras taškas! Jeigu jaunasis Keleris sugebės įveikti patį Miką, Čikagos „Kabz“ bus Pasaulinės serijos nugalėtoja. Ledi ir džentelmenai, mes žiūrime Dovydo ir Galijoto kautynes! Jaunasis Keleris tik metus žaidžia aukščiausiojoje lygoje, bet per tą laiką jis jau sugebėjo įgyti pavydėtiną reputaciją. Mikas Mantlas – tai tikras Galijotas... Ar naujokas Keleris jį įveiks? Viskas priklausys nuo kito smūgio.

Keleris vėl apžvelgia žaidėjus... Užsimoja... yra! Suktinis sviedinys... Mantlas pašoka į priekį, bet sviedinys lanku praskrieja virš „namo“ vidurio... Trečias taškas! – komentatorius tiesiog dūsta iš džiaugsmo. – Mantlas neteko galvos! Ledi ir džentelmenai, šį kartą galingasis Mikas pralaimėjo! Jaunasis Hovardas Keleris sutriuškino didįjį Miką Mantlą! Žaidimas baigtas, Čikagos „Kabz“ – Pasaulinės serijos nugalėtoja!“ Aistruoliai šokinėjo iš vietų ir visiškai neteko galvų!

Komandos draugai puolė prie Hovardo Kelerio, užsikėlė jį ant pečių ir išnešė iš aikštelės...

– Ką tu ten darai, Hovardai?

– Namų darbus, mama, – kaltai atsakė penkiolikametis Hovardas Keleris ir išjungė televizorių. Vis tiek žaidimas jau pasibaigė.

Hovardas labai mėgo beisbolą. Jis žinojo, kad ateis diena, kada jis žais aukščiausiojoje lygoje. Būdamas šešerių metų Hovardas jau žaidė su dvigubai vyresniais vaikais, o kai sukako dvylika metų, jis ėmė žaisti vienoje Amerikos pogrupio komandoje. Hovardas turėjo tik penkiolika metų, kai apie jį pranešė Čikagos „Kabz“ komandos vadybininkui.

– Nieko panašaus jūs nesate matęs. Vaikinukas nepakartojamai smūgiuoja ir lengvai juda, o kaip bėgioja aikštelėje – jūs tiesiog nepatikėsite!

Vadybininkas buvo skeptiškai nusiteikęs.

– Gerai, – nenoriai pasakė jis. – Pažiūrėsiu į vaikiną.

Vadybininkas atėjo pažiūrėti tuo metu, kai žaidė Hovardo komanda, ir tuojau pat pakeitė savo požiūrį. Pasibaigus žaidimui, jis nusivedė berniuką į šalį.

– Na, ir ką tu ketini veikti, sūneli?

– Noriu žaisti beisbolą, – prisipažino Keleris.

– Malonu girdėti. Mes su tavim surašysime sutartį žaisti mūsų jaunuolių komandoje.

Hovardas netvėrė savo kailyje, norėdamas kuo greičiau papasakoti tą jaudinančią naujieną tėvams.

Keleriai buvo padori katalikiška šeima. Kiekvieną sekmadienį jie eidavo į bažnyčią ir taip pat rūpinosi, kad jų sūnus nepraleistų pamokų.

Hovardas Keleris vyresnysis prekiavo rašomosiomis mašinėlėmis ir labai dažnai būdavo išvažiavęs. Tačiau kai jis būdavo namuose, stengdavosi kuo daugiau laiko praleisti su sūnumi. Hovardui abu tėvai buvo vienodai artimi. Jo motina niekada nepraleisdavo varžybų, kai žaisdavo jos sūnus, ir labai sirgo už sūnų. Savo pirmąją beisbolo žaidėjo uniformą Hovardas gavo būdamas šešerių metų. Jis fantastiškai mėgo tą žaidimą, o dėl beisbolo istorijos ir statistikos – jis buvo tiesiog vaikščiojanti enciklopedija ir netgi laimėdavo pinigų ginčydamasis su savo bendraklasiais, jog žino visų žaidėjų, kurie kada nors žaidė aukščiausiosios lygos komandose, pavardes.

– 1949-ieji, – sakė jam vienas draugų.

– Tai labai paprasta, – jam atsakinėjo Hovardas. – Niūkombas, Rou, Hantenas ir Branka žaidė „Dodžers“, o Reinoldsas, Rasis, Birnas ir Lopatas – „Jankiz“ komandoje.

– Gerai, – laikydamas prieš save Gineso rekordų knygą, tęsė draugas. – O kas daugiausia kartų žaidė per aukščiausiosios lygos istoriją?

– Lu Geringas, – net nepagalvojęs pasakė Hovardas, – du tūkstančius šimtą trisdešimt kartų.

Kalbos apie jaunojo žaidėjo gabumus greitai pasklido ir profesionalių komandų treneriai ėmė ateidinėti pažiūrėti į žaidžiantį jaunąjį talentą iš Čikagos „Kabz“. Hoveris iš tikrųjų juos stebino. Kai jam sukako septyniolika metų, Hovardas jau turėjo kvietimą ir į Sent Luiso „Kardinalz“, ir į Baltimorės „Oriolz“, ir į Niujorko „Jankiz“.

Hovardo tėvas labai didžiavosi sūnumi.

– Visas į mane, – kalbėjo jis. – Jaunystėje aš taip pat žaidžiau beisbolą.

Per vasaros atostogas prieš paskutinius mokslo metus mokykloje Hovardas Keleris dirbo klerko padėjėju banke, kuris priklausė vienam jo komandos rėmėjų.

Visur kartu su Hovardu būdavo gražutė jo mokyklos draugė Betė Kujinlan. Niekas neabejojo, kad, baigę koledžą, jie tuojau pat

susituoks. Hovardas valandų valandas jai pasakodavo apie beisbolą, o kadangi jis buvo Betei neabejingas, ji kantriai klausė jo. Hovardui labai patiko anekdotai apie beisbolo dievaičius ir kiekvieną kartą, išgirdęs naują anekdotą, bėgdavo jį papasakoti Betei.

– Keisis Stengelas pasakė: „Komandos valdymo paslaptis yra laikyti penkis tavęs neapkenčiančius vaikinus toliau nuo penkių, kurie dar neapsisprendė".

– Kažkas paklausė Jodžo Bero, kelinta yra valanda, o jis ir sako: „Tu turi omenyje dabar?"

Jaunasis Keleris žinojo, kad jis labai greitai taip pat užims savo vietą garsiųjų žaidėjų panteone, tačiau dievai jam skyrė kitą likimą.

Kartą Hovardas grįžo iš mokyklos su savo geriausiu draugu Džesu, su kuriuo jis žaidė vienoje komandoje. Kelerio laukė du laiškai. Viename jų buvo siūlymas įstoti į Prinstono universitetą ir žaisti universiteto beisbolo komandoje, o kitame – tomis pačiomis sąlygomis važiuoti į Harvardą.

– Tai bent! – sušuko Džesas. – Sveikinu!

Hovardas Keleris buvo jo dievaitis.

– Ką tu nusprendei daryti? – paklausė Hovardo tėvas.

– O kodėl aš apskritai turėčiau stoti į koledžą? – pareiškė jis. – Aš jau galėčiau nors ir šiandien žaisti aukščiausiojoje lygoje.

– Tam tu dar turėsi laiko, sūneli, – tvirtai pasakė motina. – Iš pradžių reikia gauti gerą išsilavinimą, tada, baigęs beisbolo žaidėjo karjerą, tu galėsi gerai įsitaisyti.

– Na, gerai, – nusileido Hovardas. – Tebūnie Harvardas. Betė ruošiasi į Velsbį ir aš galėsiu būti arčiau jos.

Kai Hovardas papasakojo Betei Kujinlan apie savo sprendimą, ji buvo sužavėta.

– Mes galėsime susitikti kiekvieną savaitgalį!

– Aš ilgėsiuosi jūsų, – prabilo Džesas.

Dieną prieš tai, kai Hovardas Keleris turėjo išvažiuoti į universitetą, jo tėvas išėjo iš namų pas vieno savo klientų sekretorę.

Hovardas buvo tiesiog priblokštas.

– Kaip jis galėjo taip pasielgti?!

– Jis... galbūt jis panoro kokios nors gyvenimo įvairovės, – murmėjo priblokšta motina. – Tavo... tavo tėvas labai mane myli. Jis... jis būtinai grįš. Štai pamatysi...

Kitą dieną Hovardo motina gavo iš advokato laišką, kuriame advokatas oficialiai pranešė, kad jo klientas Hovardas Keleris vyresnysis prašo jos skirtis ir, kadangi jis neturi pinigų alimentams mokėti, palieka žmonai jų kuklų namą. Hovardas apkabino motiną norėdamas ją nuraminti.

– Nesijaudink, mama. Aš niekur nevažiuosiu ir tavim pasirūpinsiu.

– Ne, – paprieštaravo motina. – Aš nenoriu, kad tu dėl manęs mestumei mokslą. Nuo pat tavo gimimo mes su tavo tėvu svajojome, kad tu stosi į koledžą.

Paskui, patylėjusi, ji tyliai pasakė:

– Pakalbėkime apie tai rytą. Dabar aš esu labai pavargusi.

Hovardas nemiegojo visą naktį, galvodamas, ką daryti. Jis galėjo arba važiuoti į Harvardą, arba priimti vienos aukščiausiosios lygos komandos siūlymą. Tačiau abiem atvejais jam reikėtų palikti motiną vieną. Apsispręsti buvo nelengva.

Kai kitą rytą motina neatėjo pusryčiauti, jis įėjo į jos miegamąjį. Ji nejudėdama gulėjo lovoje, veidas buvo persikreipęs. Motiną ištiko paralyžius.

Norėdamas uždirbti pinigų motinai gydyti, Hovardas grįžo į banką – dirbti visą darbo dieną. Jis baigdavo darbą ketvirtą valandą ir tuojau pat bėgdavo į namus prižiūrėti ligonės. Priepuolis nebuvo labai stiprus ir daktaras užtikrino Hovardą, kad motina greitai pasveiks.

Hovardas ir toliau gaudavo iš įvairių aukščiausiosios lygos trenerių kvietimus, bet jis žinojo, kad negali palikti motinos vienos. „Važiuosiu, kai ji jausis geriau“, – kalbėjo Hovardas sau.

O sąskaitos už gydymą vis didėjo...

Iš pradžių Hovardas kalbėdavosi su Bete Kujinlan kartą per savaitę, bet po kelių mėnesių skambučiai pasidarė vis retesni ir retesni. Motinos sveikata nė kiek negerėjo.

– Kada motina pasveiks? – paklausė Hovardas daktaro.

– Sergant tokiomis ligomis, labai sunku pasakyti, sūneli, – atsakė daktaras. – Tokia jos būklė gali būti ištisus mėnesius ir net metus. Atleisk.

Prabėgo metai, prasidėjo kiti, o Hovardas vis gyveno su motina ir dirbo banke. Kartą jis gavo iš Betės Kujinlan laišką, kuriame ji rašė, kad įsimylėjo kitą vyrą ir tikisi, jog Hovardo motina jau geriau jaučiasi. Trenerių skambučiai iš pradžių pasidarė retesni, o paskui ir visiškai niekas nebeskambino. Hovardo gyvenimas buvo skirtas tik

rūpinimuisi motina: jis viską pirkdavo, gamindavo valgį ir dirbdavo. Apie beisbolą Hovardas daugiau nebegalvojo – ir be jo kasdien darbų buvo iki kaklo.

Kai po ketverių metų numirė jo motina, beisbolas Hovardo Kelerio jau nebedomino. Jis pasidarė bankininkas.

Buvo praleistas šansas išgarsėti.

DEVINTASIS SKYRIUS

Hovardas Keleris ir Lara vakarieniavo dviese.

– Nuo ko mums reikėtų pradėti? – paklausė Lara.

– Pirmiausia, – pasakė Keleris, – mes išsirinksime visų geriausią komandą, kokią tik bus galima nusipirkti už pinigus. Pradėsime nuo juristo, kuris specializuojasi nekilnojamojo turto sandoriuose. Jis parengs sutartį su broliais Dajamondais. Paskui jums reikia surasti gerą architektą. Šį bei tą aš jau esu sugalvojęs. Po to surasime patikimą statybos kompaniją. Čia jau kai ką apskaičiavau. Apytikrė viso projekto suma sudarys apie septynis milijonus dolerių. Gerai planuojant, tos sumos turėtų užtekti.

Architektas buvo Tedas Tatlas. Išgirdęs Laros planus, jis plačiai nusišypsojo ir sušuko:

– Dievaži, aš jau seniai laukiau, kad kas nors pas mane ateitų su tokia idėja!

O po dešimties dienų jis atnešė brėžinius, kuriuose buvo viskas, apie ką Lara svajojo.

– Iš pradžių viešbutyje buvo šimtas dvidešimt penki numeriai, – paaiškino architektas. – Kaip jūs galite pastebėti, vykdydamas jūsų norus, aš sumažinau jų skaičių iki septyniasdešimt penkių.

Pagal architekto projektą po rekonstrukcijos viešbutyje turėjo būti penkiasdešimt apartamentų ir dvidešimt penki liukso numeriai.

– Puiku, – pagyrė Lara.

Ji parodė brėžinius Hovardui Keleriui, kuris visiškai palaikė Laros entuziazmą.

– Imkimės darbo, – pasakė Keleris. – Aš paskyriau susitikimą su rangovu. Jo pavardė Stivas Raisas.

Stivas Raisas buvo vienas geriausių Čikagos rangovų ir Lara iš pirmo žvilgsnio pajuto jam simpatiją. Tai buvo nuoširdus, veiklus, realistiškai galvojantis žmogus.

– Hovardas Keleris sako, – pasakė Lara, – kad geresnio rangovo už jus nerasiu.

– Jis yra teisus, – pareiškė Raisas. – Mūsų šūkis: „Mes statome klestėjimo vardan".

– Puikus šūkis.

Raisas nusišypsojo.

– Aš jį ką tik sugalvojau.

Dabar reikėjo padaryti atskirų detalių ir elementų brėžinių komplektus ir juos nusiųsti subrangovams: į metalinių konstrukcijų gamyklą, plytinę, langų gamybos ir elektros įrengimo kompanijoms – iš viso buvo įdarbinta daugiau kaip šešiasdešimt subrangovinių organizacijų.

Tą dieną, kai visi paruošiamieji darbai buvo baigti, Hovardas Keleris paėmė poilsio dieną, kad kartu su Lara atšvęstų tą įvykį.

– O bankas nesipiktins, kad šiandien jūs neateisite į darbą? – paklausė Lara.

– Ne, – pamelavo Keleris. – Tai mano darbo dalis.

Iš tikrųjų visa tai jam žadino didžiulį malonumą, kurio jis nebuvo patyręs jau daug daug metų. Jam labai patiko būti su Lara, patiko kalbėtis su ja arba paprasčiausiai į ją žiūrėti. Ir dar Kelerį domino Laros požiūris į šeimyninį gyvenimą.

– Šį rytą aš skaičiau, – prabilo Lara, – kad dangoraižis „Širs Taueris" jau beveik baigtas statyti. Tai bus visų aukščiausias pastatas pasaulyje – šimto dešimties aukštų!

– Tiesa, – linktelėjo Keleris.

– Žinote, Hovardai, – rimtai pasakė Lara, – ateis diena, ir aš pastatysiu dar aukštesnį dangoraižį.

Keleris ja patikėjo.

Jie vakarieniavo „Vaithole". Kartu su jais prie stalo sėdėjo Stivas Raisas.

– Sakykite, o kas bus paskui? – paklausė Lara.

– Na, – pradėjo Raisas, – pirmiausia mes išvalysime pastato interjerą. Marmurą paliksime, o štai langus išimsime ir nusiaubsime vonios

kambarius bei tualetus. Po to pakeisime visus elektros įrenginius ir vamzdžius. Ir tik tada, kai visi demontavimo darbai bus baigti, mes imsimės perstatinėti jūsų viešbutį.

– O kiek žmonių ten dirbs?

Raisas ėmė juoktis.

– Visa minia, panele Kameron. Dailidžių, stiklių, šaltkalvių, akmenskaldžių brigados – visi jie gražins aukštą po aukšto, pradėdami nuo viršutinio.

– Ir kiek reikės laiko visam tam?

– Iki visiško užbaigimo – „iki rakto" – manau, reikės aštuoniolikos mėnesių.

– Jeigu suspėsite padaryti per metus, gausite premiją.

– Puiku. „Festivalinis"...

– Pavadinimą pakeisiu. Dabar viešbutis vadinsis „Kameron Palas".

Pasakiusi tuos žodžius Lara pajuto, kaip viskas joje suvirpėjo. Ji jautė beveik seksualinį malonumą. Jos pavardė puikuosis ant pastato, kad kiekvienas galėtų ją matyti.

Lietingą rugsėjo rytą, šeštą valandą, prasidėjo viešbučio rekonstrukcija. Lara godžiai žiūrėjo, kaip darbininkų brigada įėjo į vestibiulį ir ėmė jį valyti.

Jos nuostabai, greitai pasirodė Keleris.

– Dar taip anksti, o jūs jau ant kojų, – pasakė jam Lara.

– Negalėjau užmigti, – Keleris šyptelėjo. – Mane apėmęs toks jausmas, jog čia yra kažko grandioziško pradžia.

Po dvylikos mėnesių „Kameron Palas" atvėrė duris, sukeldamas laikraščių susižavėjimo atgarsius.

Statybos ir architektūros apžvalgininkas „Čikagos Tribiun" rašė: „Pagaliau Čikagoje yra viešbutis, kurio šūkis „Jūsų namai toli nuo namų!", pastatytas Laros Kameron rūpesčiu..."

Baigiantis pirmam mėnesiui, viešbutyje neliko nė vieno laisvo numerio ir netgi susidarė laukiančiųjų eilė.

– Jeigu ir toliau taip klostysis, – entuziastingai pareiškė Hovardas Keleris, – per metus viešbutis atsipirks. Tai šaunu! Mes...

– Galėtų būti ir geriau, – pertraukė jį Lara. – Aš keliu kainas.

Ji pažvelgė į nustebusį Kelerio veidą.

– Nesijaudinkite. Sumokės. Kur daugiau jie ras kambarius su dviem židiniais, sauna ir fortepijonu?

Po dviejų savaičių, kai buvo atidarytas „Kameron Palas“, įvyko Laros susitikimas su Bobu Vensu ir Hovardu Keleriu.

– Aš žinau dar vieną puikią vietelę viešbučiui, – pareiškė Lara. – Jis bus toks pat kaip „Kameron Palas“, tik didesnis ir geresnis.

Keleris nusišypsojo.

– Ko gero, aš žvilgtelėsiu į tą vietą.

Vieta buvo ideali, bet iškilo viena problema.

– Jūs pavėlavote, – pasakė Larai nekilnojamojo turto agentas. – Vienas verslininkas, Stivas Merčisonas, jau čia buvo rytą. Jis ketina pirkti tą sklypą.

– O kiek jis žada jums mokėti?

– Tris milijonus.

– Aš jums sumokėsiu keturis. Paruoškite popierius.

Agentas tik sumirksėjo akimis.

– Bus padaryta.

Kitos dienos rytą Laros apartamentuose pasigirdo telefono skambutis.

– Lara Kameron?

– Taip.

– Tai Stivas Merčisonas. Klausyk manęs atidžiai, kale. Šį kartą aš tau atleidžiu, nes manau, kad tu pati nežinai, ką darai. Bet ateityje patarčiau man nestoti skersai kelio, nes tai galės liūdnai baigtis.

Pokalbis nutrūko.

Ėjo 1974 metai. Pasaulyje vyko svarbūs įvykiai. Norėdamas išvengti apkaltos atsistatydino prezidentas Niksonas ir Baltuosiuose rūmuose įsikūrė Džeraldas Fordas. OPEC panaikino embargą naftai tiekti ir ponia Peron tapo Argentinos prezidente. O Čikagoje Lara ruošėsi pradėti statyti savo antrąjį viešbutį „Čikagos Kameron Plaz“. Praėjus aštuoniolikai mėnesių, jis buvo baigtas ir turėjo netgi didesnį pasisekimą negu „Kameron Palas“. Po to jau Laros niekas negalėjo sustabdyti. Kaip vėliau buvo rašoma žurnale „Forbz“, „Lara Kameron – tai fenomenas. Jos inovacijos yra tai, ką reiškia sąvoka viešbutis. Panelė Kameron užgrobė tradiciškai vyrišką veiklos sferą, t.y. nekilnojamojo turto sandorius, ir įrodė, kad šiame versle ji neturi lygių“.

Larai paskambino Čarlzas Koenas.

– Sveikinu, – pasakė jis. –Aš jumis didžiuojuosi. Anksčiau aš niekada neturėjau protežė*.

– O aš prievaizdo, – nusijuokė Lara. – Be jūsų to niekada nebūtų buvę.

– Manau, kad jūs vis tiek būtumėte prasimušusi kelią.

1975 metais šalį tikrąją šio žodžio prasme užplūdo filmas „Nasrai“ ir žmonės ėmė bijoti plaukti į vandenyną. Planetos gyventojų buvo daugiau kaip keturi milijardai ir sumažėjo vienu žmogumi, kai be pėdsakų dingo sunkvežimių transporto vairuotojų profsąjungos pirmininkas Džeimsas Hofas.

– Ar jūs įsivaizduojate, kiek reikia namų? – pasakė Keleriui Lara, išgirdusi skaičių „keturi milijardai“.

Jis nebuvo tikras, ar Lara juokauja, ar rimtai kalba.

Per kitus trejus metus buvo pastatyti dar du gyvenamieji namai.

– Dabar aš noriu pastatyti administracinį pastatą, – pareiškė Lara, – pačiame pakrantės rajono viduryje.

– Dabar parduodamas vienas įdomus sklypas, – pasakė jai Keleris. – Jeigu jis patiks jums, mes galime suteikti finansinę paramą.

Vakare jie nuvyko apžiūrėti vietos. Ji buvo netoli kranto.

– Ir kiek tas sklypas kainuotų? – paklausė Lara.

– Aš jau maždaug suskaičiavau: apie šimtą dvidešimt milijonų dolerių.

Lara vos nepaspringo.

– Tokie skaičiai mane gąsdina.

– Lara, – prabilo Keleris, – nekilnojamojo turto sandoriuose svarbiausia – pasiskolinti pinigų.

„Svetimi pinigai“, – prisiminė Lara. Kaip tik tai jai kalė į galvą Bilas Rodžersas Gleis Bėjaus bendrabutyje. Atrodė, nuo to laiko prabėgo tiek daug metų ir tiek daug įvyko įvairiausių įvykių! „O juk tai tik pradžia, – pagalvojo Lara. – Tik pradžia“.

– Kai kurie verslininkai stato namus neturėdami kišenėje nė cento, – įtikinėjo ją Keleris.

– Įdomu...

– Visa esmė ta, kad būtų galima išnuomoti arba perparduoti nekilnojamąjį turtą už tokius pinigus, už kuriuos būtų galima sumokėti

---

* Globojamas asmuo.

skolą ir dar šį bei tą pasilikti naujai nuosavybei įsigyti, jeigu vėl pasiskolintum tam tikrą sumą. Tai juk apversta piramidė, kurią galite pastatyti turėdami labai nedaug pinigų.

– Suprantu, – linktelėjo Lara.

– Žinoma, jūs turite būti labai atsargi. Ta piramidė grindžiama popieriais – užstatiniais raštais. Jeigu kas nors klostysis ne taip, kaip reikia, jeigu pelnas nuo įdėto kapitalo negalės padengti skolos, ji gali griūti ir jus palaidoti po savo griuvėsiais.

– Aišku. Kaip aš galėčiau įsigyti tą sklypą?

– Mes organizuojame jums bendrą įmonę. Apie tai aš pakalbėsiu su Vensu. Jeigu mums tai bus per sunku, kreipsimės į draudimo kompaniją arba paimsime paskolą. Jūs gausite, pasirašiusi užstatinį raštą, penkiasdešimt milijonų dolerių, o bankas už tai turės penkis milijonus pelno, kuris bus gautas iš dešimt procentų metinių palūkanų, na, dar amortizacija – ir bankas taps jūsų partneriu. Jis paims savo procentą nuo pelno, bet nuosavybė bus jūsų...

Lara klausė godžiai gaudydama kiekvieną žodį.

– Jūs atspėjote mano mintis?

– Taip... taip.

– Praėjus penkeriems arba šešeriems metams, kai jūs išnuomosite pastatą, galėsite jį parduoti. Jeigu jūs gausite už jį septyniasdešimt penkis milijonus, tai, atsiskaičiusi pagal užstatinius raštus, gausite pelno dvylika su puse milijonų dolerių. Negana to, už aštuonis milijonus amortizacinių atskaitymų nereikia mokėti mokesčių, o tai leis jums sumažinti mokesčius pagal kitus straipsnius.

– Fantastika! – sušuko Lara.

Keleris nusišypsojo.

– Valdžia nori, kad jūs darytumėte pinigus.

– O kaip dėl to, kad jūs, Hovardai, padarytumėte kokius nors pinigus?

– Ką, atleiskite?

– Aš noriu, kad jūs pereitumėte dirbti pas mane.

Keleris netikėtai nutilo. Jis suprato, kad nuo jo priimto sprendimo priklauso visas jo gyvenimas ir reikalo esmė čia buvo visiškai ne pinigai. Dėl visko kalta buvo Lara. Jis mylėjo Larą. Kartą, kai Hovardas norėjo prisipažinti ją mylintis, tarpo jų įvyko pokalbis, palikęs jo širdyje karčių nuosėdų. Visą naktį Keleris galvojo, kaip būtų geriau jai pasipiršti, o kitą rytą, atėjęs pas ją, mikčiodamas sumurmėjo: „Lara, aš jus myliu“, – bet

dar nespėjus jam ko nors pridurti, Lara pabučiavo jį į skruostą ir pasakė: „Aš taip pat jus myliu, Hovardai. Pažiūrėkite į naujojo objekto statybos grafiką“. Taip Hovardas ir nebeišdrįso dar kartą pabandyti.

Dabar Lara siūlė Hovardui tapti jos partneriu. Jis dirbs kiekvieną dieną kartu su ja, nedrįsdamas prie jos prisiliesti, nedrįsdamas...

– Ar jūs tikite manim, Hovardai?

– Reikia neturėti proto, kad jumis netikėtumei.

– Aš jums mokėsiu dvigubai daugiau, negu jūs dabar gaunate, ir duosiu jums penkis procentus kompanijos.

– Ar galiu... ar galiu pagalvoti?

– O apie ką čia galvoti?

– Iš tikrųjų nėra apie ką galvoti... – pritarė Hovardas. – Aš – kompanionas.

Lara jį apkabino.

– Štai ir puiku! Mes su jumis statysime nuostabius pastatus. Aplinkui tiek daug bjaurių lūženų! Nereikia jų gailėti. Kiekvienas namas turi puošti miestą!

Hovardas paėmė ją už rankos.

– Būkite visada tokia, Lara.

Lara pažiūrėjo Hovardui į akis.

– Pažadu.

DEŠIMTASIS SKYRIUS

Aštuntojo dešimtmečio pabaiga buvo audringo plėtojimosi laikotarpis, permainų laikotarpis, nerimo laikotarpis. 1976 metais Izraelis atliko sėkmingą reidą į Entebu, numirė Mao Czedunas, Džeimsas Erlas Karteris jaunesnysis buvo išrinktas Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentu.

Lara pastatė dar vieną administracinį pastatą. 1977 metais mirė Čarlis Čaplinas ir Elvis Preslis.

Lara pastatė didžiausią prekybos centrą Čikagoje.

1978 metais dvasiškasis tėvas Džimis Džounsas ir 911 jo sekėjų masiškai nusižudė Gajanoje. Jungtinės Amerikos Valstijos užmezgė diplomatinius santykius su komunistine Kinija ir buvo ratifikuota sutartis dėl Panamos kanalo.

Lara pastatė daug daugiaaukščių gyvenamųjų namų Rodžers Parke.

1979 metais Izraelis ir Egiptas pasirašė Kemp Devido taikos sutartį. Trijų mylių saloje įvyko incidentas su radioaktyviosiomis medžiagomis; musulmonų fundamentalistai užgrobė Jungtinių Amerikos Valstijų pasiuntinybę Irane.

Lara pastatė dangoraižį, puikų kurortinį kompleksą ir užmiesčio klubą Darfildo miestelyje, esančiame į šiaurę nuo Čikagos.

Lara retai žmonėdavosi, o tai darydama paprastai vykdavo į kokį nors klubą, kur skambėdavo džiazas. Ji labiausiai mėgo „Endžio" klubą, kuriame grodavo geriausi džiazo muzikantai. Lara klausydavosi garsiųjų saksofonininkų Vono Firmano ir Eriko Šnaiderio, Entonio Brekstono ir pianisto Arto Houdzo.

Lara neturėjo laiko nuobodžiauti. Visas dienas ji leisdavo tarp architektų, statybininkų, elektrikų, geodezininkų, šaltkalvių, dabar tapusių jos šeima. Lara visą save atiduodavo kiekvienam statomam pastatui. Čikaga tapo jos scena, kurioje ji buvo tikra primadona.

Laros darbai pranokdavo jos drąsiausias svajones, bet asmeninio gyvenimo ji neturėjo. Prisiminimai apie santykius su Šonu Makalisteriu jai sukeldavo pasibjaurėjimą seksu ir Lara nė karto taip ir nesutiko nė vieno vyro, kurį ji sudomintų ilgiau kaip vieną ar du vakarus. Kažkur Laros sąmonės gilumoje slypėjo vos apčiuopiamas vyro, kurį ji kartą jau buvo mačiusi ir kurį norėjo vėl pamatyti, vaizdas. Tačiau jai niekaip nepavykdavo suvokti to vaizdo. Kartais akimirkai jis iškildavo jai prieš akis, bet po minutėlės vėl dingdavo.

Gerbėjų Lara turėjo, kiek tik nori – pradedant solidžiais verslininkais ir poetais ir baigiant jos pačios tarnautojais. Visiems vyrams ji buvo maloni, bet niekada neleisdavo, kad jų santykiai toliau pažengtų už rankų paspaudimą atsisveikinant prie jos apartamentų durų.

Paskui Lara susižavėjo vienos jos statybų vyresniuoju darbų vykdytoju Pitu Rajanu, gražiu ir stipriu, besišypsančiu jaunuoliu su airišku akcentu, ir ėmė vis dažniau ir dažniau lankyti objektą, kuriame jis dirbo. Jų pokalbiai visada būdavo tik apie statybą, bet jie abu suprato, jog iš tikrųjų buvo kalbama apie visiškai kitus dalykus.

– Jūs neprieštarausite, jeigu aš pakviesiu jus pavakarieniauti? – vieną kartą jos staiga paklausė Rajanas. Žodį „pavakarieniauti" jis ištarė lėtai ir pabrėžtinai.

Lara pajuto, kaip suplazdėjo jos širdis.

– Neprieštarausiu.

Vakare Rajanas užėjo jos pasiimti, bet vakarieniauti jie taip ir nenuvažiavo.

– Dieve, kokia tu esi graži, – sušnabždėjo jis, ir jo stiprios rankos apkabino Larą.

Lara buvo pasiruošusi tam momentui. Jų meilės preliudija jau tęsėsi daug mėnesių. Rajanas pačiupo Larą ant rankų ir nunešė į miegamąjį. Degdami iš nekantrumo, jie nuplėšė nuo savęs drabužius. Jo kūnas buvo liesas ir tvirtas ir Larai prieš akis akimirkai iškilo taukais aptekusio Šono Makalisterio kūno vaizdas. Po akimirkos Lara jau gulėjo lovoje, o ant jos – Rajanas, jo rankos ir liežuvis aistringai glamonėjo Laros kūną ir nuo apėmusios ją palaimos Lara siautulingai dejavo.

Paskui jie ilgai gulėjo vienas kito glėbyje.

– Viešpatie, – prašneko Rajanas, – tu tiesiog stebuklas.

– Ir tu, – sušnabždėjo Lara.

Lara negalėjo prisiminti, kad kada nors dar jai būtų buvę taip gera. Rajanas įkūnijo viską, apie ką ji svajojo. Jis buvo protingas ir aistringas ir jie iš pusės žodžio suprasdavo vienas kitą, nes kalbėjo ta pačia, tik jiems suprantama kalba.

Rajanas suspaudė jos ranką.

– Aš mirštu nuo alkio.

– Ir aš taip pat. Tuojau padarysiu sumuštinių.

– Rytoj, – pažadėjo Rajanas, – mes iš tikrųjų pavakarieniausime.

Lara jį prisitraukė prie savęs.

– Susitarėme.

Kitą rytą Lara atvažiavo į statybas aplankyti Rajano. Ji pamatė jį stovintį viršuje ant plieninės sijos ir duodantį nurodymus savo žmonėms. Kai Lara ėjo į keltuvą, vienas darbininkų, ją pamatęs, plačiai nusišypsojo.

– Geras rytelis, panele Kameron, – jo balse skambėjo kažkokios keistos gaidelės.

Kitas praeinantis pro šalį statybininkas taip pat išsišiepė.

– Labas rytas, panele Kameron.

Dar du darbininkai įsmeigė į ją savo gašlias akis.

– Ar gerai pagulėjote, bosai?

Lara apsidairė aplinkui. Beveik visi darbininkai šypsodamiesi spoksojo į ją. Lara pajuto, kad rausta.

Ji įlipo į keltuvą ir pakilo į aukštą, kuriame buvo Rajanas.

Ją pamatęs, Rajanas nusišypsojo.

– Sveika, saulute. Kelintą valandą šiandien vakarieniaujame?

– Iš pradžių tu kaip reikiant išalksi, – vos sutramdydama kunkuliuojantį pyktį, pro dantis iškošė Lara. – Jūs esate atleistas.

Kiekvienas Laros statomas pastatas buvo tarsi iššūkis, kurį ji metė likimui. Ji statė mažas kontoras, ne didesnes kaip penkių tūkstančių pėdų ploto, dideles kontoras ir viešbučius. Tačiau nepriklausomai nuo pastato rūšies svarbiausia jai visada būdavo vieta.

Bilas Rodžersas buvo teisus. „Vieta, vieta ir dar kartą vieta".

Laros imperija nenumaldomai didėjo. Ji ėmė įgyti autoritetą tarp miesto tėvų, spaudos ir visuomenės. Lara visus žavėjo, ir kai ji pasirodydavo labdaros renginiuose, operoje ar muziejuje, laikraščių reporteriai skubėjo ją fotografuoti. Vis dažniau ir dažniau ji ėmė kalbėti per radiją ir rodytis per televiziją. Visi jos statybų projektai buvo, kaip visada, sėkmingi, bet Lara nesijautė laiminga. Atrodė, ji laukė, kad įvyks kažkoks stebuklas: atsidarys stebuklingos durys ir ji patirs anksčiau neregėtą palaimą.

– Ko tau dar trūksta, Lara? – stebėjosi Keleris.

– Daug ko, – atsakydavo Lara ir tai buvo viskas, ką jis galėdavo iš jos išpešti.

Kartą Lara paklausė Kelerio:

– Hovardai, jūs žinote, kiek mes kas mėnesį mokame kiemsargiams, skalbėjoms ir langų plovėjams?

– Tai priklauso nuo konkrečios paslaugos.

– Tad nupirkime tas paslaugas.

– Apie ką jūs kalbate?

– Organizuokime antrinę kompaniją. Aptarnausime ir save, ir kitas statybos firmas.

Ši mintis iš pat pradžių pasirodė vykusi ir davė apčiuopiamos naudos.

Keleriui dažnai atrodydavo, kad Lara atsiskyrė nuo aplinkinių neperregima siena. Jis buvo jai artimesnis negu kas nors kitas, bet, nepaisant to, Lara niekada su juo nekalbėdavo apie savo šeimą arba savo praeitį, tarsi būtų atsiradusi iš niekur, iš rūko. Iš pradžių Keleris buvo Laros globotojas, kuris ją mokė ir nukreipdavo reikiama

linkme, bet dabar ji viską spręsdavo savarankiškai. Mokinė peraugo savo mokytoją.

Laros niekas negalėjo sustabdyti. Joje slypėjo jėga, kuriai nebuvo galima pasipriešinti. Visur ji siekė tobulumo, žinojo, ko norėjo, ir nenurimdavo, kol negaudavo to, ko norėdavo.

Iš pradžių kai kurie darbininkai į ją nežiūrėjo rimtai. Anksčiau jiems niekada nebuvo tekę dirbti moters vadovaujamiems ir tai juos net linksmino. Tačiau Lara juos greitai pastatė į vietą. Kai ji sugavo vieną darbų vykdytoją prirašinėjantį, užpildantį neįvykdytų darbų žiniaraščius, Lara visiems matant su triukšmu išvarė jį lauk. Kiekvieną rytą Lara eidavo į statybas. Darbo diena prasidėdavo šeštą valandą ir ateinantys statybininkai galėjo neabejoti, kad Lara jau jų laukia. Kartu Lara kūrė statybų aikštelėje kažkokią padidinto seksualumo atmosferą. Dažnai, kai Lara būdavo netoliese ir galėdavo girdėti, vyrai laidydavo nešvankius juokelius:

– Ar girdėjai anekdotą apie kalbančią p...? Ji įsimylėjo penį ir...

– Mergaitė klausia motinos: „Ar galima tapti nėščiai, jeigu prarytumei spermą?“ O motina jai atsako: „Ne. Ją prarijus galima pasidaryti turtingai...“

Lara kartais matydavo ir visiškai nepadorius gestus. Pasitaikydavo, jog kuris nors darbininkų eidamas pro šalį tarsi atsitiktinai perbraukdavo jai per krūtinę arba prisiglausdavo prie jos užpakaliuko.

– Ak, atleiskite, – sakydavo jis.

– Nieko, nieko, – atsakydavo Lara. – Imkite atsiskaitymo lapelį ir nešdinkitės lauk.

Jų lengvabūdišką elgesį pamažu ėmė keisti pagarba Larai.

Kartą Lara su Hovardu Keleriu važiavo Kedzi aveniu pro kvartalą, prigrūstą kioskų ir parduotuvėlių. Ji sustabdė automobilį ir pasakė:

– Visas kvartalas žūva veltui. Čia turi stovėti dideli namai, o tos mažutės krautuvėlės neduoda jokio pelno.

– Tiesa, – pritarė Keleris, – bėda tik ta, kad jums reikės įkalbėti kiekvieną savininką parduoti savo nuosavybę. O kai kurie gali nepanorėti jos parduoti.

– Mes visas nupirksime, – pareiškė Lara.

– Lara, jeigu nors vienas savininkas užsispirs, jums gali iškilti neišsprendžiama problema. Jūs supirksite krūvą jums nereikalingų parduotuvių, o pradėti statyti vis tiek negalėsite. Negana to, jeigu savininkai sumos, kad čia ketinama pradėti dideles statybas, jie pasistengs jums dešimt kailių nudirti.

– Mes jiems nepasakosime savo planų, – pasakė Lara, jausdama, jog pradeda niršti. – Supirkinėti parduotuvėles mes pasiųsime skirtingus žmones.

– Apie visa tai aš jau galvojau, – įspėjo ją Keleris. – Jeigu nors vieną žodį jie išgirs, jie išspaus iš jūsų viską iki paskutinio penso.

– Vadinasi, mes turime būti atsargūs, – pareiškė Lara. – Mes įsigyjame tą kvartalą.

Kvartalą Kedzi aveniu sudarė daugiau negu tuzinas mažų krautuvėlių ir kioskų. Ten buvo duonos parduotuvėlė, geležies dirbinių kioskas, kirpykla, drabužių parduotuvė, mėsos kioskas, siuvykla, vaistinė, kanceliarinių reikmenų parduotuvė, kavinė ir daugybė kitų.

– Nepamirškite apie riziką, – kalbėjo Keleris Larai. – Tegu tik kas nors paplepa, ir jūs neteksite į tą reikalą įdėtų visų pinigų.

– Nesijaudinkite, – nuramino jį Lara. – Aš viską padarysiu taip, kaip reikia.

Po savaitės į kirpyklą, kurioje buvo tik dvi kėdės, įėjo nepažįstamas žmogus. Šeimininkas tuo momentu skaitė žurnalą. Kai atsidarė durys, jis pakėlė galvą nuo žurnalo ir linktelėjo.

– Jūsų paslaugoms, pone. Apkirpti?

Nepažįstamasis nusišypsojo.

– Ne, – pasakė jis. – Aš ką tik atvažiavau į šį miestą. Naujajame Džersyje aš turiu savo kirpyklą, bet žmona nori čia persikelti, kad būtų arčiau motinos. Štai aš ir ieškau kirpyklos, kurią būtų galima nupirkti.

– Ši kirpykla – vienintelė visoje apygardoje, – pareiškė šeimininkas. – Ji neparduodama.

Nepažįstamasis dar kartą nusišypsojo.

– Susidarius tam tikroms sąlygoms, viskas parduodama, ar ne taip? Už tam tikrą kainą, suprantama. Štai, pavyzdžiui, kiek kainuoja jūsų kirpykla? Penkiasdešimt ar šešiasdešimt tūkstančių dolerių?

– Panašiai, – pritarė šeimininkas.

– Tačiau man žūtbūt ją reikia nupirkti. Žinote, aš jums sumokėsiu septyniasdešimt penkis tūkstančius dolerių.

– Ne, ne, aš net negalvojau jos parduoti.

– Šimtą tūkstančių.

– Iš tikrųjų, pone, aš ne...

– Ir jūs galite pasiimti visus instrumentus.

Kirpėjas nepatikliai įsistebeilijo į atvažiavusįjį.

– Jūs man siūlote šimtą tūkstančių dolerių ir aš dar galiu pasiimti tas kėdes ir visus instrumentus?

– Taip. Aš turiu savo instrumentus.

– Ar galiu pagalvoti? Reikia pasitarti su žmona.

– Žinoma. Rytoj aš pas jus vėl užbėgsiu.

Po dviejų dienų kirpykla buvo nupirkta.

– Vienas sutvarkytas, – konstatavo Lara.

Kitas objektas buvo maža šeimyninė duonos parduotuvė-kepykla. Jos gilumoje esančios krosnys pripildė patalpas šviežios duonos aromato.

– Mano vyras numirė, – sakė duonos parduotuvės savininkui kažkokia moteris, – palikdamas man draudimą. Floridoje mes taip pat turėjome kepyklą. Aš jau seniai ieškau kaip tik tokios parduotuvėlės kaip jūsų. Aš norėčiau ją nupirkti.

– Čia labai patogu, – atsakė jai parduotuvės savininkas. – Mes su žmona niekada negalvojome jos parduoti.

– O jeigu staiga sugalvotumėte, kokia būtų jos kaina?

Šeimininkas gūžtelėjo pečiais.

– Na, aš nežinau.

– Kaip manote, ar ta parduotuvė verta šešiasdešimt tūkstančių dolerių?

– Ką jūs! Mažiausiai septyniasdešimt penkis.

– Štai ką aš siūlau, – pasakė moteris, – aš jums sumokėsiu šimtą tūkstančių dolerių.

Parduotuvės savininkas išpūtė į ją akis.

– Ar jūs rimtai kalbate?

– Rimčiau gyvenime ir nebūna.

– Antras gatavas, – patenkinta pasakė Lara kitą rytą.

Kiti sandoriai buvo sudaryti taip pat sklandžiai. Tuzinas vyrų ir moterų vaikščiojo po kvartalą prisistatydami siuvėjais ir kepėjais, farmacininkais arba mėsininkais. Per kitus šešis mėnesius Lara supirko beveik visas parduotuvėles ir pasamdė specialistus geodeziniams darbams atlikti. Architektai jau pradėjo braižyti būsimojo kvartalo užstatymo planą. Lara peržiūrėjo paskutines ataskaitas.

– Atrodo, mums tai pavyko, – kreipėsi ji į Kelerį.

– Bijau, yra viena problema, – pasakė jis.

– Kokia? Juk liko tik viena kavinė.

– Tai ir yra mūsų problema. Jos šeimininkas ją išsinuomojo penkeriems metams ir neketina nusileisti.

– Pasiūlykite jam daugiau pinigų...

– Jis sako, kad jos neparduos už jokius pinigus.

Lara susimąsčiusi įsmeigė akis į Kelerį.

– O ar jis žino apie numatytas statybas?

– Ne.

– Gerai. Aš pati su juo pakalbėsiu. Neabejokite, jis iš čia išsineš-dins. Sužinokite, kas jam išnuomojo tą kavinę.

Kitą dieną Lara nuvažiavo į Kadzi aveniu. Kavinė „Heilė“ buvo pietvakariniame kvartalo kampe. Patalpos buvo mažytės – pustuzinis aukštų kėdžių palei barą ir keturi staliukai. Kavinės šeimininkas stovėjo prie baro. Tai buvo apie septyniasdešimties metų vyriškis.

Lara atsisėdo prie staliuko.

– Labas rytas, – linksmai pasveikino ją senukas. – Ko jums atnešti?

– Prašom apelsinų sulčių ir kavos.

– Tą pačią minutę.

Lara žiūrėjo, kaip šeimininkas jai spaudžia apelsinų sultis.

– Šiandien padavėja nepasirodė, – pasiskundė kavinės šeimininkas. – Mūsų laikais nelengva rasti gerą padėjėją.

Jis pripylė puoduką kavos ir nuėjo prie staliuko, prie kurio sėdėjo Lara. Kai senukas išlindo iš už baro, Lara pamatė, kad jis buvo be kojų ir važiavo vežimėliu. Lara tylėdama žiūrėjo, kaip jis pastatė ant jos staliuko kavą ir apelsinų sultis.

– Ačiū, – Lara apsidairė aplinkui. – Čia labai malonu.

– Taip. Ir man patinka.

– Ar jūs čia seniai?

– Dešimt metų.

– Ir niekada nepagalvojote, kad reikėtų mesti tą darbą?

Senukas palingavo galvą.

– Per šią savaitę jūs esate jau antras žmogus, pateikiantis man tokį klausimą. Ne, aš niekada nemesiu savo darbo.

– Galbūt jums siūlė labai mažai pinigų?

– O man nereikia pinigų, panele, – pareiškė senukas. – Prieš čia patekdamas aš dvejus metus praleidau veteranų ligoninėje. Aš

neturėjau draugų, taip pat ir gyvenimo tikslo nebuvo. Ir štai vienas žmogus mane prikalbino išsinuomoti šitą kavinukę. – Jis nusišypsojo. – Ji tikrąja šio žodžio prasme iš pagrindų pakeitė mano gyvenimą. Juk čia užeina visi, kurie arti gyvena. Jie pasidarė mano draugai, netgi, jeigu norite, mano šeima. Dabar aš turiu gyvenimo prasmę. – Senukas vėl palingavo galvą. – Ne...e. Pinigai čia niekuo dėti. Ar atnešti dar kavos?

Lara tarėsi su Keleriu ir architektu.

– Mums nereikia netgi išpirkti jo nuomos, – kalbėjo Keleris. – Aš ką tik kalbėjau su kavinukės šeimininku. Sutartyje yra punktas dėl nuomotojo teisių netekimo, jei kavinė neduoda tam tikro mėnesinio pelno. Jau keli mėnesiai tas punktas nevykdomas, tad mes galime paprasčiausiai uždaryti tą įstaigą.

Lara atsisuko į architektą.

– Aš noriu jūsų paklausti, – ji pažiūrėjo į ištiestą ant stalo kvartalo užstatymo planą ir bedė pirštu į pietvakarinę jo dalį. – O jeigu mes čia truputį pasitrauktume ir paliktume kavinę? Ar tai įmanoma?

Architektas kurį laiką atidžiai žiūrėjo į brėžinį.

– Aš manau, jog taip, – pagaliau pasakė jis. – Aš galiu nupjauti tą pastato dalį ir tą patį padaryti kitoje pusėje, kad taip jį subalansuočiau. Žinoma, geriau būtų taip nedaryti...

– Bet ar galima? – primygtinai klausė Lara.

– Taip.

– Lara, – įsikišo į pokalbį Keleris, – aš gi sakiau – mes galime per prievartą uždaryti kavinę.

Lara palingavo galvą.

– Visą nekilnojamąjį kvartalo turtą mes jau supirkome?

– Kaip jūs žadėjote, – patvirtino Keleris. – Jūs dabar esate išdidi drabužių parduotuvės, siuvyklos, kanceliarinių prekių parduotuvės, vaistinės, kepyklos savininkė...

– Gerai, – nutraukė jį Lara. – Tie, kurie apsigyvens pastatytame naujame kvartale, tik džiaugsis turėdami pašonėje kavinę. Ir mes taip pat. Tad „Heilė“ pasiliks.

Per tėvo gimtadienį Lara pasakė Keleriui:

– Hovardai, aš noriu, kad jūs man padarytumėte paslaugą.

– Padarysiu viską, ką tik panorėsite, – skubiai sutiko Hovardas.

– Ar jūs negalėtumėte nuvažiuoti į Škotiją?

– Ar mes ketiname ten ką nors statyti?

– Mes perkame pilį.

Hovardas nustebęs įsistebeilijo į ją.

– Šiaurės Škotijos kalnyne yra vietelė, vadinama Loch Morlichu. Ta vieta yra pakeliui į Glen Morą, netoli Avimoro.Ten yra daug pilių. Nupirkite vieną jų.

– Vasaros poilsiui?

– Aš neketinu joje gyventi. Aš ten noriu palaidoti savo tėvą.

– Jūs norite, kad nupirkčiau Škotijoje pilį, kurioje ketinate palaidoti savo tėvą? – nepatikliai paklausė Keleris.

– Būtent taip. Aš neturiu laiko visa tai padaryti pati, o jūs esate vienintelis, kuriam galiu patikėti tokį pavedimą. Dabar mano tėvas palaidotas Grinvudo kapinėse Gleis Bėjuje.

Pirmą kartą Keleris išgirdo apie jausmus, kuriuos Lara puoselėjo savo šeimai.

– Tikriausiai jūs labai mylėjote tėvą?

– Ar jūs padarysite tai man?

– Žinoma.

– Po to, kai jis bus perlaidotas, pasamdykite ką nors, kad prižiūrėtų kapą.

Po trijų savaičių Keleris grįžo iš Škotijos.

– Viskas gerai, – raportavo jis. – Jūs dabar esate ir savininkė pilies, prie kurios palaidotas jūsų tėvas. Tai nuostabi vieta tarp kalvų, o visiškai šalia – nedidelis ežeras. Ta vieta jums patiks. Kada jūs ketinate ten važiuoti?

Lara nustebusi pakėlė antakius.

– Aš? Niekada.

Antroji knyga

VIENUOLIKTASIS SKYRIUS

1984 metais Lara nusprendė, kad atėjo laikas užkariauti Niujorką. Kai ji papasakojo savo planus Hovardui Keleriui, jis nuoširdžiai išsigando.

– Man visa tai nepatinka, – kategoriškai pareiškė Hovardas. – Jūs nepažįstate Niujorko. Visiškai taip pat ir aš. Tai kitas miestas, Lara. Mes...

– Tą patį man sakė, kad aš atvažiavau iš Gleis Bėjaus į Čikagą, – atsakė Lara. – Namai visur vienodi – ar Gleis Bėjuje, ar Čikagoje, ar Niujorke, ar Tokijuje. Visur mums reikia žaisti pagal tas pačias taisykles.

– Tačiau čia mūsų reikalai klostosi puikiai, – prieštaravo Keleris. – Ko dar jums reikia?

– Aš jau sakiau: man reikia daugiau. Aš noriu, kad mano pavardė švytėtų Niujorko danguje. Aš ten pastatysiu „Kameron Plazą" ir „Kameron centrą". Ir vieną dieną, Hovardai, aš pastatysiu visų aukščiausią dangoraižį pasaulyje. Štai ko man trūksta. Taigi „Kameron enterpraizis" persikelia į Niujorką.

Niujorke buvo didžiausias statybų įkarštis ir į miestą privažiavo tokių milžinų, besispecializuojančių nekilnojamojo turto sandoriuose, kaip Zekendorfai, Haris Helmslis, Donaldas Trampas, Juraizai ir Rudinai.

– Mes prisidėsime prie tos kompanijos, – pasakė Keleriui Lara.

Jie užsiregistravo „Redžensio" viešbutyje ir ėmėsi įsisavinti miestą. Lara buvo priblokšta to milžiniško miesto, panašaus į dangoraižių kanjoną, kurio dugnu tekėjo mašinų upės, didumo ir kunkuliuojančio gyvenimo.

– Palyginti su juo, Čikaga yra paprasčiausias užkampio miestelis! – žavėjosi Lara. Ji nekantravo imtis darbo.– Pirmiausia, ką mes padarysime, – tai subursime komandą. Pasamdysime geriausią Niujorke advokatą, paskui parinksime vykdomuosius direktorius. Sužinokite, kas dirba Rudinams, ir išklausinėkite, ar negalima jų pavilioti.

– Supratau.

– Štai man patikusių pastatų sąrašas, – tęsė Lara. – Išsiaiškinkite, pagal kieno projektus jie pastatyti. Aš noriu susitikti su jų architektais.

Laros entuziazmas ėmė persiduoti Keleriui.

– Aš atidarysiu banke kreditinę liniją, – pareiškė jis. – Su mūsų Čikagos kapitalu tai nebus problema. Negana to, aš susisieksiu su kai kuriomis investicinėmis kompanijomis ir nekilnojamojo turto pardavimo agentais.

– Puiku.

– Bet, Lara, ar jūs nemanote, kad, prieš imantis viso to, jums reikėtų nuspręsti, ką jūs ketinate daryti?

Lara pažvelgė į Kelerį nekaltomis akimis.

– O argi aš jums nesakiau? Mes perkame Manhatano centrinę ligoninę.

Prieš tai Lara apsilankė salone kirpykloje Medisono aveniu. Kol ją šukavo, Lara nenoromis klausėsi, ką plepa gretimoje kėdėje sėdinti klientė su ją šukuojančia kirpėja.

– Mes liūdėsime be jūsų, ponia Voker.

– Aš taip pat, Darlen. Kiek jau metų aš naudojuosi jūsų paslaugomis?

– Beveik penkiolika.

– Kaip bėga laikas! Man labai trūks Niujorko.

– Kada jūs išvažiuojate?

– Kuo greičiau. Šį rytą aš gavau pranešimą apie uždarymą. Tik įsivaizduokite – tokia įstaiga kaip Manhatano centrinė ligoninė – ir staiga bankrutavo! Aš beveik dvidešimt metų ten dirbau inspektore, o jie man atsiuntė raštišką pranešimą apie atleidimą! Galėjo nors iš mandagumo tai padaryti asmeniškai. Na, ir kur ritasi pasaulis?

Dabar jau Lara ėmė atidžiai klausyti.

– O laikraštyje apie ligoninės uždarymą nieko nebuvo rašyta.

– Tikra tiesa. Jie tai slepia. Nori, kad ligoninės personalui ta naujiena būtų netikėta.

Laros kirpėja jai džiovino plaukus, kai Lara ėmė stotis.

– Aš dar nebaigiau, panele Kameron.

– Nieko, – nusišypsojo Lara, – aš labai skubu.

Manhatano centrinė ligoninė buvo aptriušęs, labai bjaurus pastatas, užimantis visą kvartalą rytinėje salos dalyje.

Lara ilgai, neatitraukdama akių žiūrėjo į jį, bet jos vaizduotėje kilo didingas dangoraižis su turtingomis parduotuvėmis pirmame aukšte ir prabangiais apartamentais viršuje. Lara įėjo į ligoninę ir pasidomėjo korporacijos, kuriai priklausė ta įstaiga, pavadinimu. Ją pasiuntė į Rodžerio Burnhemo kontorą Volstrite.

– Kuo galiu jums padėti, panele Kameron?

– Aš girdėjau, kad parduodama Manhatano centrinė ligoninė.

Jis nustebęs pakėlė antakius.

– Kas jums sakė?

– Ar tai tiesa?

– Galbūt, – išsisukinėjamai prabilo jis.

– Galimas dalykas, aš panorėsiu ją nupirkti, – pasakė Lara. – Kiek ji kainuotų?

– Klausykite, ponia. Aš jūsų visiškai nepažįstu. Juk jūs negalite nei iš šio, nei iš to ateiti iš gatvės ir reikalauti, kad aš su jumis aptarčiau devyniasdešimties milijonų sandorį. Aš...

– Devyniasdešimt milijonų? – Larai atrodė, kad suma per didelė, bet ji labai norėjo nusipirkti tą sklypą. Tai būtų pradžia! – Apie tą sumą mes kalbame?

– Apie nieką mes su jumis nekalbame.

Lara ištiesė Rodžeriui Burnhemui šimto dolerių banknotą.

– Už keturiasdešimt aštuonių valandų opcioną. Viskas, ko aš jūsų prašau, tai keturiasdešimt valandų. Jūs ir šiaip ar taip kol kas neketinote paskelbti apie ligoninės pardavimą. Ką jūs prarandate? Jeigu aš galėsiu sumokėti tuos pinigus, jūs gausite tai, ko prašote.

– Tačiau aš nieko nežinau, kas jūs esate.

– Paskambinkite į Čikagos komercinį banką. Paklauskite Bobo Venso. Jis yra to banko prezidentas.

Burnhemas kurį laiką ją apžiūrinėjo, paskui krestelėjo galvą ir kažką sumurmėjo, iš ko Lara suprato tik žodį „išprotėję“.

Tačiau jis surado knygoje telefono numerį ir sekretorė jį sujungė su Bobu Vensu.

– Pone Vensai? Tai Rodžeris Burnhemas iš Niujorko. Pas mane čia yra panelė... – jis klausiamai pažvelgė į Larą.

– Lara Kameron.

– Lara Kameron. Ji ketina pirkti tokį man priklausantį nekilnojamąjį turtą ir sako, kad jūs pažįstate ją.

Minutėlę jis tylėdamas klausė.

– Tiesa?.. A...a... Ką jūs sakote?.. Ne, negirdėjau... Gerai... Gerai... Gerai... – Jis vėl nutilo. – Nuoširdžiai jums dėkoju.

Padėjęs ragelį, Burnhemas įsmeigė akis į Larą.

– Panašu, jog jūs Čikagoje sukėlėte tikrą furorą.

– Tokį pat furorą aš ketinu sukelti Niujorke.

Burnhemas pažvelgė į šimto dolerių popierėlį.

– O su juo ką įsakysite daryti?

– Nusipirkite kubietiškų cigarečių. Na, tad manau, jog susitarėme?

– Visa tai truputį neįprasta... – toliau ją apžiūrinėdamas prabilo Burnhemas, – bet, ko gero, taip. Aš jums duodu keturiasdešimt aštuonias valandas.

– Mes turime veikti labai greitai, – pasakė Keleriui Lara. – Norėdami suorganizuoti to projekto finansavimą, turime tik keturiasdešimt aštuonias valandas.

– Ar jau maždaug suskaičiavote, kiek tai kainuos?

– Bendrais bruožais. Devyniasdešimt milijonų Burnhemui ir, mano apskaičiavimu, dar du šimtus milijonų ligoninei nugriauti ir pastatyti naują pastatą.

– Iš viso du šimtus devyniasdešimt milijonų dolerių! – išsproginęs akis sušuko Keleris.

– Jūs visada greitai skaičiavote, – pašaipiai pasakė Lara.

– Bet iš kur mes gausime tokius pinigus? – paklausė jis, nekreipdamas dėmesio į jos ironiją.

– Pasiskolinsime. Nemanau, kad bus labai sunku pasiskolinti.

– Jūs labai rizikuojate. Gali įvykti tūkstančiai nenumatytų aplinkybių, o jūs ketinate pastatyti ant kortos viską, ką turite...

– Būtent tai mane ir skatina – lošimas. Ir laimėjimas!

Gauti pinigų statyboms Niujorke pasirodė dar paprasčiau negu Čikagoje. Miesto meras Kochas pasirašė nutarimą 421-A dėl naujos mokesčių programos, pagal kurią verslininkas, statantis šiuolaikinį pastatą vietoj seno pastato, galėtų tikėtis mokesčių lengvatų, o pirmuosius dvejus metus ir visiškai būti atleistas nuo mokesčių mokėjimo.

Kai bankai ir draudimo kompanijos surinko duomenis apie Laros Kameron padėtį, jie buvo daugiau negu laimingi, galėdami su ja turėti reikalų. Dar nespėjus prabėgti keturiasdešimt aštuonioms valandoms Lara jau atėjo į Burnhemo kontorą ir įteikė jam trijų milijonų dolerių čekį.

– Tai pirmas įnašas pagal jūsų sandorį, – pareiškė Lara. – Aš sutinku su jūsų sąlygomis. Beje, tą šimtinę galite pats pasiimti.

Kitus mėnesius Keleris sprendė finansines problemas su bankais, o Lara su architektu kūrė projektą.

Reikalai klostėsi kuo geriausiai. Architektai, statybininkai, rinkodaros specialistai – visi vykdė savo užduotis tiksliai numatytu laiku. Statybos darbai prasidėjo balandžio mėnesį.

Lara buvo nepavargstanti. Šeštą valandą ryto ji jau pasirodydavo statybos aikštelėje ir žiūrėdavo, kaip kyla jos naujas pastatas. Dabar statyboje šeimininkavo darbininkai ir tai jai truputį kėlė nuobodulį, nes ji buvo pripratusi prie kur kas aktyvesnės veiklos, o čia ji neturėjo ką veikti. Lara labiau buvo linkusi statyti kelis pastatus iš karto.

– Kodėl mes negalėtume dar ko nors paieškoti? – paklausė Kelerio Lara.

– Todėl, kad ir to projekto jums per akis. Vienas klaidingas jūsų judesys – ir viskas sugrius. Ar jūs suprantate, kad šio pastato statybai jūs atidavėte viską iki paskutinio penso? Jeigu kas nors atsitiks...

– Nieko neatsitiks, – patikino Lara, bet Hovardas atrodė sunerimęs. – Ar jums kas nors kelia nerimą?

– Taip, jūsų pasirašytos sutarties sąlygos...

– O kas padaryta ne taip? Pinigus gausime, ar ne taip?

– Man nepatinka punktas dėl statybos baigimo datos. Jeigu pastatas nebus pastatytas iki kovo penkioliktos dienos, jūs prarasite viską, ką turite.

Lara prisiminė, kaip ji statė savo pirmąjį pastatą Gleis Bėjuje, ir tai, kaip jos draugai jai padėjo. Tačiau čia viskas kitaip.

– Nesijaudinkite, – Lara nuramino Kelerį. – Statybos bus baigtos laiku. Tad jūs esate tikras, kad mes negalime leisti sau pagalvoti dar apie vieną projektą?

Lara tarėsi su rinkodaros specialistais.

– Visas apatinio aukšto parduotuves jau išgraibstė, – sakė jai komercijos direktorius, – ir daugiau kaip pusę apartamentų. Mūsų apskaičiavimais, tris ketvirčius jų išpirks dar iki statybų pabaigos, o truputį vėliau – ir visas kitas.

– Aš noriu, kad iš anksto būtų viskas parduota, – atkirto Lara. – Labiau pasirūpinkite reklama.

Tuo momentu į kabinetą įėjo Keleris.

– Turiu prisipažinti, Lara, – pasakė jis, – jūs buvote teisi. Dirbama griežtai pagal grafiką.

– Šis pastatas žada būti spausdinanti pinigus mašina.

Sausio penkioliktą dieną, šešios dienos prieš statybų pabaigą, buvo baigtos sienos ir perdangos, o statybininkai jau pradėjo tiesti vamzdžius ir elektros laidus.

Lara stovėjo ir žiūrėjo, kaip po pačiu stogu triūsia statybininkai. Vienas jų išsitiesė, norėdamas ištraukti iš kišenės pakelį cigarečių, bet tuo momentu jam iš rankų iškrito veržlių raktas ir nukrito žemyn. Netikėdama savo akimis Lara pamatė, kad plieninis įrankis pašėlusiu greičiu krinta ant jos. Ji vos spėjo pasitraukti į šoną, pajutusi, kaip ėmė daužytis jos širdis. Statybininkas žiūrėjo į ją iš viršaus ir ranka rodė: girdi, dovanokite. Perkreiptu iš pykčio veidu Lara pakilo keltuvu į tą aukštą, kur dirbo negrabus darbininkas. Nekreipdama dėmesio į svaiginantį aukštį, Lara mediniu klojiniu priėjo prie darbininko.

– Ar tai jūs išmetėte veržlių raktą?

– Taip, atleiskite.

Lara iš visų jėgų jam trenkė antausį.

– Jūs esate atleistas! O dabar nešdinkitės iš mano statybų!

– Bet paklausykite, – bandė teisintis darbininkas, – tai juk atsitiktinumas. Aš...

– Nešdinkitės lauk!

Vyras minutėlę žiūrėjo į Larą, o paskui įėjo į keltuvo narvą ir nuvažiavo žemyn.

Norėdama nusiraminti, Lara giliai atsiduso. Darbininkai nenuleido nuo jos akių.

– Dirbkite! – įsakė Lara.

Lara pusryčiavo Semo Gosdeno, Niujorko advokato, rengusio jai kai kurias sutartis, kompanijoje.

– Aš girdėjau, reikalai puikiai klostosi, – pasakė Gosdenas.

– Geriau ir norėti negalima, – nusišypsojo Lara. – Iki statybų pabaigos liko tik kelios savaitės.

– Žinote, panele Kameron, aš noriu jums šį bei tą prisipažinti.

– Drožkite, tik žiūrėkite, ne per daug save demaskuokite.

Gosdenas nusijuokė.

– Aš susilažinau, kad jums nepavyks įgyvendinti savo projekto.

– Ką jūs sakote! Bet kodėl?

– Pastatyti tokio didumo pastatą kaip tas, kurį jūs pastatėte, – tai vyriškas žaidimas. Moterys, kurias dar galima sutikti tarp verslininkių, užsiimančių nekilnojamojo turto sandoriais, yra tokios mažytės

senučiukės dažytais plaukais, prekiaujančios kooperatinėmis parduotuvėlėmis.

– Ir susilažinote dėl manęs?

Semas Gosdenas nusišypsojo.

– Prisispažįstu, jog taip.

Lara palinko į priekį.

– Semai...

– Ką?

– Niekas iš mano žmonių negali lažintis dėl manęs. Jūs esate atleistas.

Palikusi jį sėdėti išsižiojusį, Lara atsistojo ir išėjo iš restorano.

Pirmadienį rytą atvažiavusi į savo statybas Lara iš karto pajuto, kad kažkas ne taip. Ir staiga jai pasidarė viskas aišku: nesigirdėjo nei plaktukų tuksėjimo, nei grąžtų džeržgimo – buvo kapų tyla. Netikėdama savo akimis, Lara įsistebeilijo į nebaigtą statyti pastatą. Darbininkai rinko įrankius ir ketino išeiti. Lara pribėgo prie jų darbų vykdytojo.

– Kas čia darosi? – pareikalavo atsakyti Lara. – Dar tik septynios valandos.

– Aš išsivedu žmones.

– Ką jūs sakote?

– Gavau skundą, panele Kameron.

– Koks čia dar skundas?

– Jūs trenkėte darbininkui?

– Ką?! – Lara jau spėjo apie tai pamiršti. – Ak, taip. Jis to nusipelnė. Aš jį atleidau.

– Jūs ką, turite teisę vaikščioti ir skelti antausius į kairę ir į dešinę žmonėms, kurie jums dirba?

– Minutėlę, – sunerimo Lara. – Buvo visiškai ne taip. Darbininkas numetė veržlių raktą ir vos manęs neužmušė. Galimas dalykas, aš truputį pasikarščiavau. Man labai gaila, bet aš nenoriu, kad jis grįžtų.

– Jis ir neketina grįžti, – pasakė darbų vykdytojas. – Kaip ir nė vienas iš mūsų.

Lara išpūtė į jį akis.

– Jūs juokaujate?

– Mano profsąjungai neatrodo, kad tai būtų pajuokavimas, – pareiškė darbų vykdytojas. – Mums įsakyta išeiti ir mes išeiname.

– Bet mes su jumis surašėme sutartį.

– Jūs sulaužėte ją. Jeigu jūs esate kuo nors nepatenkinta, galite skųstis profsąjungai.

Darbų vykdytojas nusisuko, norėdamas nueiti.

– Sustokite, – sustabdė jį Lara. – Aš gi pasakiau, kad apgailestauju... Žinote, ką? Aš... aš pasiruošusi atsiprašyti to žmogaus ir vėl jį priimti į darbą.

– Panele Kameron, man atrodo, kad jūs taip nieko ir nesupratote. Jis nesiruošia grįžti pas jus. Ir mūsų visų jau laukia kitas darbas. Šiame mieste pakanka darbų. Štai dar ką aš jums noriu pasakyti, ponia: mes, velniai rautų, labai daug dirbame, kad ramiai reaguotume į mūsų šeimininkų antausius.

Lara stovėjo ir žiūrėjo, kaip išeina statybininkai. Visa tai jai atrodė košmariškas sapnas.

Pagaliau atsipeikėjusi ji nubėgo į savo kontorą papasakoti Hovardui Keleriui, kas atsitiko.

– Aš girdėjau, – prabilo jis, jai dar nespėjus pasakyti nė žodžio. – Aš jau paskambinau telefonu profsąjungai.

– Ir ką jie sako? – pagyvėjo Lara.

– Jie ketina svarstyti tą reikalą kitą mėnesį.

Laros veide pasirodė sumišimas.

– Kitą mėnesį! Juk iki statybų pabaigos mes turime mažiau kaip du mėnesius!

– Aš jiems apie tai pasakiau.

– O jie ką pasakė?

– Sako, jog jų tai nejaudina.

Lara bejėgiškai krito ant sofos.

– O, Dieve! Ką mums daryti?

– Nežinau.

– Gal mums pavyks susitarti su banku... – Ji pamatė Kelerio veido išraišką. – Vargu... – Netikėtai Lara pašoko: – Žinau! Mes rasime kitą statybininkų brigadą ir...

– Lara, – pertraukė ją Keleris, – nė vienas darbininkas statybininkas šiame mieste neis dirbti į mūsų statybas.

– Reikėjo užmušti tą išsigimėlį.

– Iš tikrųjų. Tai jums labai padėtų, – liūdnai pasakė Keleris. Lara pašoko nuo sofos ir ėmė vaikščioti pirmyn ir atgal.

– Aš galiu paprašyti Semo Gosdeno... – Lara staiga prisiminė. – Nors ne, aš atleidau jį.

– Už ką?

– Tai neturi reikšmės.

– Galimas dalykas, – garsiai galvojo Keleris, – jeigu mes susirasime gerą advokatą... ką nors, kas turi ryšių su profsąjungomis...

– Puiki mintis. Su kuo nors apsukresniu. Ar žinote tokį?

– Ne. Bet Semas Gosdenas kadaise minėjo tokį advokatą. Jo pavardė Polas Martinas. Polas Martinas.

– Koks tai žmogus?

– Gerai nežinau, bet prisiminiau jo pavardę, kai mes kalbėjome apie profsąjungų problemas.

– Ar žinote, iš kokios jis yra firmos?

– Ne.

Lara pakvietė sekretorę.

– Kete, Manhatane dirba advokatas Polas Martinas. Raskite man jo koordinates.

– Jūs norite sužinoti jo telefono numerį ir paskirti susitikimą? – paklausė Keleris.

– Jau nebėra laiko. Aš negaliu sėdėti sudėjusi rankų ir laukti, kol jis teiksis mane priimti. Aš šiandien pat turiu su juo susitikti. Jeigu jis galės mums padėti – puiku. Jeigu ne, mums teks ieškoti kitos išeities, – pareiškė Lara, tyliai pagalvodama: „O kito kelio nėra“.

DVYLIKTASIS SKYRIUS

Polo Martino kontora buvo dvidešimt penktame administracinio pastato aukšte Volstrite. Ant matinio durų stiklo buvo užrašyta: „POLAS MARTINAS. ADVOKATAS“.

Lara atsikvėpė ir įėjo į vidų. Priimamasis pasirodė mažesnis, negu buvo galima tikėtis. Jame buvo tik aptriušęs stalas su prie jo sėdinčia sekretore – dažyta blondine.

– Labas rytas. Ko jūs norite?

– Aš norėčiau pamatyti poną Martiną, – pasakė Lara.

– Ar jis paskyrė jums susitikimą?

– Taip, – dabar nebuvo kada aiškintis.

– Ar galėčiau sužinoti jūsų pavardę?

– Kameron. Lara Kameron.

Sekretorė pažvelgė į ją abejodama.

– Minutėlę. Aš tik sužinosiu, ar jus priims ponas Martinas. Blondinė pakilo iš už stalo ir dingo už kabineto durų. „Jis turi mane priimti“, – tikino save Lara.

– Prašom, užeikite, – pakvietė pasirodžiusi po kelių sekundžių sekretorė.

– Dėkoju, – nuslėpdama palengvėjimo atodūsį prašneko Lara.

Lara įėjo į kabinetą. Jis buvo nedidelis, kukliai apstatytas: darbo stalas, du krėslai, kavos staliukas ir kelios kėdės. „Visiškai nepanašu į valdžios citadelę“, – sukuždėjo sau Lara. Prie stalo sėdėjo kokių šešiasdešimties metų vyriškis su giliai raukšlių išvagotu veidu, didžiule nosimi ir žilų plaukų karčiais. Jo išvaizdoje buvo kažkas laukinio, žvėriško. Jis buvo apsivilkęs kostiumu plonomis šviesiomis juostelėmis ir baltais su siaura apykakle marškiniais. Kai jis prabilo, jo balsas pasirodė šaižus, žemas ir kažkoks besiskverbiantis į širdį.

– Mano sekretorė pasakė, kad aš paskyriau jums susitikimą.

– Atleiskite, – sumišo Lara, – bet man labai reikėjo jus pamatyti. Mano reikalas neatidėliotinas.

– Sėskite, panele...

– Kameron. Lara Kameron.

Ji prisitraukė kėdę.

– Kuo galiu padėti?

Lara įkvėpė į plaučius truputį oro.

– Įvyko nedidelis nemalonumas. – „Nestatomas dvidešimt keturių aukštų gelžbetoninio pastato karkasas“. – Viskas susiję su statybomis...

– Na, ir kas atsitiko?

– Aš užsiimu statybomis, pone Martinai. Ir dabar baigiu statyti rytinėje Manhatano dalyje kontorų pastatą, bet man iškilo problema dėl profsąjungų.

Martinas klausėsi, netardamas nė žodžio.

– Aš nebesusivaldžiau, – tęsė Lara, – skėliau antausį vienam darbininkui ir profsąjunga paskelbė streiką.

Advokatas susirūpinęs ją apžiūrinėjo.

– Panele Kameron... bet kokį ryšį visa tai turi su manim?

– Aš girdėjau, kad jūs galėtumėte padėti.

– Manau, kad jūs išgirdote kažką ne taip. Aš esu paprastas advokatas ir neturiu nieko bendro nei su statybomis, nei su profsąjungomis.

Larai širdis sustojo.

– O, – sumurmėjo ji, – aš maniau... nejaugi jūs nieko negalite padaryti?

Martinas atsirėmė ranka į stalą, tarsi norėdamas atsistoti.

– Aš jums galiu duoti kelis patarimus. Susiraskite teisininką, kuris specializuotųsi darbo teisės klausimais. Tegu jis apskundžia profsąjungas ir...

– Jau nebėra laiko. Mane skubina terminai. Aš... O koks antras patarimas?

– Meskite statybas, – advokato akys stabtelėjo ant Laros krūtinės. – Ne jūsų reikalas.

– Ką?

– Ten moterims ne vieta.

– O kur joms vieta? – Lara pradėjo pykti. – Miegamajame ir virtuvėje?

– Na, tam tikra prasme taip.

Lara atsistojo, ji jau nebepajėgė tvardytis.

– Jūs tikriausiai čia atsiradote iš amžių glūdumos, už tai ir samprotaujate kaip dinozauras. Galbūt jūs net negirdėjote, kad moterys dabar yra laisvos?

Polas Martinas palingavo galvą.

– Ne, – prašneko jis, – ne laisvos, jos paprasčiausiai pasidarė triukšmingesnės.

– Viso gero, pone Martinai. Atleiskite, kad sutrukdžiau jūsų brangų laiką.

Lara apsisuko ir, trenkusi durimis, išėjo iš kabineto. Koridoriuje, norėdama susitvardyti, ji sustojo. „Aš padariau klaidą", – pagalvojo Lara. Tai buvo jos liūdnas galas. Lara pastatė ant kortos tai, ką sukūrė per daugelį metų, ir akimirksniu viską prarado. Niekas jau negalėjo jai padėti.

Viskas buvo baigta.

Lara kiūtino šaltomis, šlapiomis nuo lietaus gatvėmis, nematydama, kas aplinkui darosi, nekreipdama dėmesio į ledinį vėją. Visos jos mintys buvo užimtos ją užgriuvusios nelaimės, ausyse skambėjo Hovardo Kelerio įspėjimas: „Jūs statote namus ir į juos remiatės. Tai kaip piramidė, bet tik vienas neatsargus judesys, ir ji gali sugriūti". Taip ir atsitiko. Čikagos bankai dabar atims iš jos teisę išpirkti užstatytą turtą, ji praras viską ir grįš prie to, nuo ko pradėjo. „Vargšas

Hovardas, – liūdnai pagalvojo Lara. – Jis patikėjo mano svajonėmis, o aš nepateisinau jo vilčių“.

Lietus nustojo lyti. Dangus ėmė giedrėti. Pro pilkus debesis skverbėsi nedrąsūs saulės spinduliai. Lara staiga suvokė, kad aušta, vadinasi, gatvėje ji praleido visą naktį. Tik dabar Lara apsidairė aplinkui, norėdama suvokti, kur ji yra. Ji buvo už dviejų kvartalų nuo savo – dabar jau buvusių – statybų. „Žvilgtelėsiu į jas paskutinį kartą“, – liūdnai pagalvojo Lara. Jai reikėjo pereiti dar visą kvartalą, kai ji netikėtai išgirdo pneumatinių grąžtų džeržgimo, plaktukų stuksenimo ir betono maišytuvo riaumojimo sumišusius garsus. Sustojusi Lara akimirką klausėsi, paskui kiek kojos neša nubėgo į statybų aikštelę. Atbėgusi ji sustingo vietoje ir, netikėdama savo akimis, žiūrėjo, kas ten darosi.

Visi darbininkai buvo savo vietose. Darbas virė.

Prie jos priėjo besišypsantis darbų vykdytojas:

– Labas rytas, panele Kameron.

Lara sunkiai atrado jėgų prabilti:

– Kas... kas čia darosi? Man... man atrodė, kad jūs išvedėte darbininkus iš statybų.

– Atsitiko nedidelis nesusipratimas, panele Kameron, – meilikaujamai prašneko jis. – Juk Brunas iš tikrųjų galėjo jus užmušti, numesdamas veržlių raktą.

– Bet jis...

– O, nesijaudinkite. Jis daugiau nebegrįš. Nieko panašaus ateityje neįvyks. Jums nėra ko jaudintis. Visi darbai vyksta pagal grafiką.

Larą apėmė jausmas, kad ji sapnuoja. Ji stovėjo žiūrėdama, kaip zuja šen ir ten dirbantys darbininkai, ir galvojo: „Aš visus sugrąžinau. Visus. Polas Martinas“.

Vos tik sugrįžusi į savo kontorą, Lara pirmiausia paskambino Polui Martinui.

– Atleiskite, bet pono Martino dabar nėra, – jai pasakė sekretorė.

– Būkite maloni, paprašykite, kad jis man paskambintų, – pasakė Lara ir paliko savo telefono numerį.

Trečią valandą dienos, taip ir nesulaukusi Martino skambučio, Lara dar kartą jam paskambino.

– Atleiskite, bet pono Martino dabar nėra darbe, – pasigirdo tas pats atsakymas.

Penktą valandą Lara pati nuvažiavo pas jį.

– Prašom pasakyti ponui Martinui, kad jį norėtų pamatyti Lara Kameron, – pareiškė Lara sekretorei blondinei.

Sekretorė atrodė akivaizdžiai sumišusi.

– Matote... aš... minutėlę, – ji dingo už durų ir po minutės grįžo. – Prašom užeiti.

Kai Lara įėjo, Polas Martinas pakėlė akis nuo savo popierių.

– Klausau, panele Kameron, – pasakė Martinas balsu, kuriame nebuvo jaučiamas nei draugiškumas, nei nedraugiškumas. – Kuo galiu būti jums naudingas?

– Aš atėjau jums padėkoti.

– Padėkoti už ką?

– Už tai... už tai, kad jūs sutvarkėte mano reikalus su profsąjunga.

Martinas suraukė antakius.

– Nesuprantu, apie ką jūs kalbate.

– Šį rytą darbininkai grįžo į statybas, tad viskas labai puiku. Vėl statoma pagal grafiką.

– Ką gi, sveikinu.

– Jeigu jūs man pateiksite sąskaitą už jūsų...

– Panele Kameron. Man atrodo, jūs truputį klystate. Jeigu jūs nebeturite nemalonumų, aš tik džiaugiuosi. Bet čia aš niekuo dėtas.

Lara atidžiai pažiūrėjo į Martiną.

– Gerai, – pagaliau pasakė ji. – Prašom... atleisti, kad jus sutrukdžiau.

– Nieko, – sumurmėjo Martinas, žiūrėdamas į išeinančią iš kabineto Larą.

Po minutės įėjo sekretorė.

– Panelė Kameron prašė jums perduoti, pone Martinai, – pasakė sekretorė ir padėjo ant stalo nedidelį ryšulėlį, perrištą ryškiu kaspinu.

Susidomėjęs Martinas jį išvyniojo. Jame buvo pasiruošęs kautis sidabrinis riteris su karine apranga.

„Kaip ji mane pavadino? Dinozauru!“ Martino atmintyje vis dar buvo neišblėsę tėvo žodžiai: „Buvo pavojingi laikai, Polai. Jauni žmonės sumanė paimti į savo rankas mafijos kontrolę ir atsikratyti senukais, tais dinozaurais. Buvo pralieta nemažai kraujo, bet jie pasiekė užsibrėžtą tikslą“.

Tačiau visa tai buvo prieš daug daug metų senoje, senoje šalyje. Sicilijoje.

TRYLIKTASIS SKYRIUS

Džibelina, Sicilija, 1879 metai

Mažame Sicilijos kaimelyje Džibelinoje Martiniai buvo *stranieri,* atėjūnai. Kaimelio apylinkės priminė peizažą, pavaizduotą dailininko sadisto: negyvenama, bevaisė žemė, kenčianti nuo negailestingai deginančios saulės spindulių. Štai šiame krašte, kur geriausi žemės sklypai priklausė *gabelloti,* turtingiems žemvaldžiams, Martiniai nusipirko mažą fermą, kurioje tikėjosi prasimaitinti doru darbu.

Kartą į Džiuzepės Martinio namus užėjo vieno iš įtakingiausių apylinkėje senjorų *soprintendente,* ūkvedys, ir pareiškė:

– Žemės už jūsų nerasi blogesnės – vieni akmenys. Augindami čia alyvuoges ir vynuoges, daug neuždirbsite.

– Dėl manęs nesijaudinkite, – atsakė Martinis. – Aš visą gyvenimą plušu dirbdamas žemę.

– O mes vis dėlto jaudinamės, – neatstojo *soprintendente.* – Štai dono Vito žemė kaip žemė. Jis džiaugsis, galėdamas ją išnuomoti jums.

– Žinau gi apie doną Vitą ir jo žemę, – bambtelėjo Džiuzepė Martinis. – Jeigu aš pasirašysiu su juo *mezzadria* naudotis jo sklypu, jis paims iš manęs tris ketvirtadalius derliaus ir dar privers mokėti šimtą procentų metinių mokesčių už paimtas iš jo sėklas. Aš tik nusigyvensiu kaip tie kvailiai, panorėję su juo turėti reikalų. Padėkokite jam ir pasakykite, kad aš atsisakau su juo turėti reikalų.

– Jūs darote didelę klaidą, senjore. Čia vieta nesaugi. Visko gali atsitikti...

– Jūs man grasinate?

– Na, ką jūs, senjore. Aš tik norėjau atkreipti jūsų dėmesį...

– Nešdinkitės iš mano žemės! – supyko Džiuzepė Martinis. Ūkvedys įdėmiai pažvelgė į jį, paskui palingavo galvą ir iškošė:

– Užsispyrėlis.

– Kas čia buvo? – paklausė Yvas, mažas Džiuzepės Martinio sūnelis, kai neprašytas svečias išėjo.

– Tai vienas vietinių turtuolių darbuotojas.

– Man jis nepatinka, – pasakė berniukas.

– Man jis taip pat nepatinka, Yvai, – susimąstęs pasakė jo tėvas.

Kitą naktį sudegė Džiuzepės Martinio derlius ir dingo kelios karvės.

Tada jis padarė antrą klaidą: kreipėsi į *guardia.*

– Aš reikalauju apsaugos, – pareiškė Džiuzepė.

– Tam mes čia ir esame, – abejingai žiūrėdamas į Džiuzepę pasakė policijos viršininkas. – Kokios problemos jus kankina, senjore?

– Praėjusią naktį dono Vito žmonės sudegino mano derlių ir pavogė karves.

– Tai rimtas kaltinimas. Ar turite įrodymų?

– Jo ūkvedys man grasino.

– Jis ką, pasakė jums, kad jie ketina sudeginti jūsų derlių ir išsivaryti gyvulius?

– Žinoma, ne.

– Tada ką jis sakė jums?

– Jis pasakė, kad man reikia mesti savo fermą ir išsinuomoti dono Vito žemę.

– Ir jūs atsisakėte?

– Žinoma.

– Senjore, – prabilo policijos viršininkas, – donas Vitas – labai gerbiamas žmogus. Ir jūs norite, jog aš areštuočiau jį tik dėl to, kad jis pareiškė norą pasidalyti su jumis savo derlinga žeme?

– Aš noriu, kad jūs mane apgintumėte, – primygtinai aiškino Džiuzepė Martinis. – Aš neleisiu jiems išvaryti manęs iš mano žemės.

– Aš labai jus užjaučiu, senjore, ir pasistengsiu imtis priemonių.

– Būsiu jums labai dėkingas.

– Na, štai ir susitarėme.

Kitą dieną, kai mažasis Yvas grįžo iš miesto, jis pamatė, kad prie jų fermos prišuoliavo koks pustuzinis raitelių. Nulipę nuo žirgų, jie įėjo į namus.

Po minutės Yvas pamatė, kad jo tėvą ištempė į lauką.

Vienas iš atjojusių vyrų išsitraukė pistoletą ir sušuko:

– Mes duodame tau šansą išsigelbėti. Bėk!

– Ne! – ryžtingai tarė Martinis. – Tai mano žemė! Aš...

Yvas su siaubu žiūrėjo, kaip vyras iššovė tėvui po kojomis.

– Bėk!

Džiuzepė Martinis pasileido bėgti.

Užšokę ant arklių, *campieri* švilpdami ir leliodami ėmė supti nelaimingąjį Martinį.

Pasislėpęs netoliese Yvas stebėjo šlykščią sceną, kuri vyko prieš jo akis.

Raiteliai ant kulnų lipo norinčiam pabėgti Džiuzepei Martiniui ir kiekvieną kartą, kai jis priartėdavo prie dulkėto kelio krašto, kas nors užkirsdavo jam kelią ir smogdamas išversdavo iš kojų. Plūstantis krauju Martinis ėmė netekti jėgų.

Campieri nusprendė, kad jie jau gerai pasilinksmino, ir vienas jų užmetė nelaimingajam ant kaklo virvę ir nutempė jį prie šulinio.

– Už ką? – dusdamas vaitojo Džiuzepė. – Ką aš padariau jums?

– Tu nubėgai į *guardia*. Tau nereikėjo taip daryti.

Campieri numovė savo aukai kelnes ir vienas jų ištraukė peilį, tuo tarpu kiti stipriai spaudė pasmerktąjį prie žemės.

– Tegul tau tai būna pamoka, – pasakė žmogus, kurio rankoje buvo peilis.

– Ne! – meldė Džiuzepė. – Prašom, nereikia! Atleiskite!

Campiero nusišypsojo.

– Papasakok savo žmonai.

Jis pasilenkė, sučiupo kaire ranka Džiuzepės penį, mostelėjo peiliu ir nupjovė jį.

Visoje apylinkėje pasigirdo širdį verianti dejonė.

– Tau daugiau jo nebereikės, – išsišiepė *campiero,* kuris akivaizdžiai buvo jų vyresnysis, ir pačiupęs nupjautą penį juo užkimšo raudančiam Martiniui gerklę. Užspringęs Džiuzepė išspjovė penį ant žemės.

Vadeiva apžvelgė kitus *campieri* ir išsiviepė:

– Atrodo, jam skonis nepatiko.

– Uccidi guel figlio di puttana!

Vienas raitelių nušoko nuo arklio ir pagriebė kelis sunkius akmenis. Paskui jis užtempė nelaimingajam kelnes, kurių kišenės buvo išsipūtusios nuo akmenų, ir sušuko:

– Kelk! – Džiuzepę pakėlė ir prinešė prie šulinio krašto.

– Laimingo kelio! – pasakė *campiero* ir Martinis nukrito žemyn.

– Dabar to šulinio vanduo bus šlapimo skonio, – pareiškė vienas iš vyrų.

– O kaimiečiams visiškai tas pats, – ėmė juoktis kitas.

Jie pastovėjo minutėlę, įsiklausydami į sklindančius iš šulinio dugno garsus ir, kai viskas nutilo, užšoko ant arklių ir nujojo į namus.

Stebėjęs iš krūmų tą šlykščią sceną dešimtmetis Yvas Martinis puolė prie šulinio.

Jis pažvelgė žemyn ir drebančiu balsu sušnabždėjo:

– Tė...te.

Tačiau iš gilaus šulinio nepasigirdo nė garso.

Susidorojęs su Džiuzepe, *campieri* surado jo žmoną Mariją, kuri tuo momentu buvo virtuvėje.

– Kur mano vyras? – pareikalavo ji atsakymo iš įėjusių vyrų.

Vyrai išsiviepė.

– Geria degtinėlę.

Du *campieri* ėmė artintis prie jos.

– O tu esi per daug graži tokiam išsigimėliui kaip tavo vyras, – pasakė vienas jų.

– Nešdinkitės iš mano namų! – suriko ant jų Marija.

– Argi taip priimami svečiai? – vyras sugriebė Mariją už suknelės iškirptės ir ją perplėšė. – Ji daugiau tau nebereikalinga, tu dabar turėsi vilkėti našlės drabužius.

– Gyvuliai! – suspiegė Marija, čiupo ant viryklės stovėjusį puodą su verdančiu vandeniu ir šliūkštelėjo jį niekšui į veidą.

– *Fica!* – subliuvo vyriškis, sugriebęs pistoletą, šovė į moterį. Marija negyva krito ant grindų.

– Idiotas! – supyko vadeiva. – Iš pradžių ją reikėjo nudulkinti, o tik paskui nugalabinti. Eime! Pranešime donui Vitui.

– Mes gerai pasirūpinome ir vyru, ir žmona, – pareiškė vyras, buvęs *campieri* vyriausiasis.

– O sūnumi?

Vyras nustebęs įsmeigė akis į doną Vitą.

– Apie sūnų jūs nieko nesakėte.

– *Cretino!* Aš gi sakiau: pasirūpinkite šeima.

– Bet, donai Vitai, jis juk yra dar berniukas.

– Iš berniukų išauga vyrai, o vyrai mėgsta keršyti. Nužudykite jį!

– Kaip jūs norite.

Du vyrai nušuoliavo atgal į Martinio fermą.

Yvas, kurio akivaizdoje ką tik nužudė abu jo tėvus, buvo ištiktas šoko. Jis liko vienas visam baltame pasaulyje ir neturėjo kur eiti, į ką kreiptis. Nors... palūkėkite! Vienas žmogus vis dėlto buvo – tėvo brolis Nuncijus Martinis, gyvenantis Palerme. Yvas suprato, kad turi skubėti. Dono Vito žmonės būtinai grįš jo nužudyti. Beliko tik stebėtis,

kodėl jie nenužudė jo iki šiol. Berniukas įsimetė į kuprinę šio bei to valgyti, užsimetė ją ant peties ir paskubomis nubėgo.

Yvas ėjo priešinga nuo kaimo kryptimi vedančiu siauru purvinu keliu ir kiekvieną kartą, išgirdęs artėjančio vežimo garsus, slėpėsi tarp pakelės medžių.

Maždaug po valandos jis pamatė būrį *campieri,* kurie jojo keliu, tikriausiai jo ieškodami. Yvas nėrė į krūmus ir net tada, kai raiteliai dingo iš akių, dar ilgai gulėjo nejudėdamas, po to vėl leidosi keliu. Naktimis jis miegodavo soduose ir maitindavosi vaisiais bei daržovėmis, kurių jam pavykdavo pavogti.

Taip Yvas ėjo tris dienas, kol pasijuto saugus. Tada jis apsistojo nedideliame kaimelyje, o po valandos jau įsitaisė važiuojančios į Palermą karietos užkarietyje.

Dėdės namą Yvas pasiekė vėlyvą naktį. Nuncijus Martinis gyveno miesto pakraštyje erdviame, gana turtingame atskirame name su puikiu balkonu, terasomis ir sodu. Yvas iš visų jėgų pabeldė į duris. Po ilgos tylos iš vidaus pasigirdo žemas krūtininis balsas:

– Kas ten? Velniai tave rautų!

– Dėde Nuncijau, tai aš, Yvas.

Nuncijus Martinis atidarė duris. Tai buvo stambus vidutinio amžiaus vyras kilniu romėnišku profiliu ir ilgais žilais plaukais. Stovėdamas tik su marškiniais ir nustebęs žiūrėdamas į berniuką, Martinis sušuko:

– Yvai! Ką tu čia veiki naktį? Kur tavo tėvas ir motina?

– Jie žuvo, – sušuko Yvas.

– Žuvo? Na, įeik, įeik.

Berniukas klupdamas įėjo į namą.

– Ak, kokia siaubinga žinia! Nelaimingas atsitikimas?

Yvas palingavo galvą.

– Juos nužudė donas Vitas.

– Nužudė? Už ką?

– Tėtė atsisakė nuomoti jo žemę.

– A...a.

– Kam donui Vitui reikėjo juos nužudyti? Juk jie nieko jam nepadarė.

– Jie čia niekuo dėti.

– *Niekuo dėti?* – Yvas sumirksėjo akimis. – Aš nesuprantu.

– Visi pažįstsa doną Vitą. Jo labai gera reputacija. Jis yra *homo rispettado* – gerbiamas žmogus. Ir labai galingas. Jeigu jis būtų leidęs tavo tėvui nepaklusti, tai ir kiti būtų tą patį padarę ir jis būtų netekęs valdžios. Tad nieko nepadarysi.

– Nieko? – berniukas akivaizdžiai buvo priblokštas.

– Bent kol kas, Yvai. O dabar tu, atrodo, neatsisakytum gerai išsimiegoti.

Rytą pusryčiaudami jie tęsė pokalbį.

– Kaip tu žiūri į tai, jeigu aš pasiūlyčiau, kad gyventumei tame puikiame name ir dirbtumei pas mane? – paklausė Nuncijus Martinis. Jis buvo našlys.

– Džiaugsiuosi, – atsakė Yvas.

– Man bus naudingas toks sumanus berniukas kaip tu. Tu atrodai gana tvirtas.

– Ir stiprus.

– Puiku.

– Dėde, o ką tu veiki? – pasidomėjo Yvas.

Nuncijus Martinis nusišypsojo.

– Aš ginu žmones.

Mafija, atsiradusi visoje Sicilijoje ir kitose vargingiausiose Italijos dalyse, iš pradžių turėjo savo tikslą ginti žmones nuo negailestingos autoritarinės vyriausybės. Ji kovojo su neteisingumu ir keršijo už neteisėtus valdžios, galiausiai pasidariusios tokios galingos, jog patys valdantieji ėmė jos bijoti, o prekeiviai ir valstiečiai jai mokėjo duoklę, veiksmus.

Nuncijus Martinis buvo *saro,* Palermo mafijos vadas. Jis žiūrėjo, kad būtų tinkamai renkama duoklė, o tie, kurie atsisakydavo mokėti, būtų atitinkamai nubausti, o bausmės buvo labai įvairios: nuo rankos sulaužymo iki lėtos, kankinančios mirties.

Yvas pradėjo dirbti dėdei.

Kitus penkiolika metų Palermas buvo Yvui mokykla, o dėdė Nuncijus – jo mokytojas. Savo tarnybą Yvas pradėjo kaip pasiuntinukas, paskui pakilo iki duoklės rinkėjo ir pagaliau tapo artimiausiu dėdės padėjėju.

Dvidešimt penkerių metų Yvas vedė Karmelą, putlutę Sicilijos merginą, o po metų jiems gimė sūnus Žanas Karlas ir jie persikėlė į

nuosavą namą. Kai mirė dėdė, Yvas užėmė jo vietą ir vadovavo mafijai netgi sėkmingiau negu senasis Nuncijus Martinis. Tačiau jam liko viena skolelė, kurios jis iki šiol nesumokėjo.

Štai kartą Yvas pasakė Karmelai:

– Ruoškis. Važiuojame į Ameriką.

Karmela nustebusi įsmeigė į jį akis.

– Ko mes ten turime važiuoti?

Tačiau Yvas nebuvo pratęs, kad jo įsakymus aptarinėtų.

– Daryk, ką sakau, – atkirto jis. – Aš dabar turiu išvažiuoti. Grįšiu po dviejų ar trijų dienų.

– Yvai.

– Ruoškis.

Priešais Džibelinos policijos poskyrį sustojo juodas *macchine.* Vietinės policijos viršininkas, dabar pasidaręs kokiais trisdešimt svarų sunkesnis, sėdėjo prie savo darbo stalo, kai atsidarė durys ir į kambarį įėjo koks pustuzinis nepažįstamų vyrų.

Jie buvo gražiai apsirengę ir panašūs į pasiturinčius ponus.

– Labas rytas, ponai, kuo galiu jums padėti?

– Mes atėjome tau padėti, – pareiškė Yvas. – Ar prisimeni mane? Aš esu Džiuzepės Martinio sūnus.

Policininko akys suapvalėjo.

– Jūs? – sušuko jis. – Ką jūs čia veikiate? Tai pavojinga.

– Aš atvažiavau tau pagydyti dantų.

– Pagydyti dantų?

– Būtent taip. – Du Yvo padėjėjai sugriebė viršininką už rankų. – Tau reikia gero dantisto! Aš tau padėsiu.

Taip kalbėdamas Yvas įgrūdo į burną išsigandusiam policininkui pistoleto vamzdį ir paspaudė gaiduką. Paskui atsisuko į savo draugus ir ramiai pasakė:

– Eime.

Po penkiolikos minučių trys juodi automobiliai jau privažiavo prie dono Vito namų, prie kurių vartų stovėjo du sargybiniai ir susidomėję žiūrėjo į artėjančią procesiją. Kai automobiliai sustojo, iš vieno jų išlipo Yvas.

– Labas rytas, – pasakė jis. – Ar donas Vitas mūsų laukia?

– Jis nieko neminėjo apie... – paniuręs pradėjo sargybinis, bet po akimirkos ir jis, ir jo draugas nuvirto, nušauti Yvo žmonių, kurių

šautuvai buvo užtaisyti didelio kalibro šoviniais, sudraskančiais į gabalus. Buvęs name donas Vitas išgirdo šūvius. Jis pažiūrėjo pro langą ir iš karto suprato, kas atsitiko. Pripuolęs prie stalo, jis išsitraukė iš stalčiaus pistoletą ir suriko:

– Frankai! Antonijau! Greičiau!

Iš gatvės pasigirdo nauji šūviai.

– Donai Vitai... – išgirdo jis balsą už nugaros ir staigiai atsisuko.

Duryse su pistoletu rankoje stovėjo Yvas.

– Mesk pistoletą.

– Aš... – bandė kalbėti Vitas.

– Mesk.

Dono Vito pistoletas nukrito ant grindų.

– Imkite viską, ko jums reikia, ir išeikite.

– Man nieko nereikia, – prabilo Yvas. – Aš atėjau čia, nes aš esu tavo skolininkas.

– Kad ir kokia būtų jūsų skola, aš pasiruošęs ją pamiršti, – sunerimo donas Vitas.

– O aš ne. Ar tu žinai, kas aš esu?

– Kažkaip neprisimenu.

– Yvas Martinis.

Senis susiraukė, labai stengdamasis prisiminti, paskui gūžtelėjo pečiais.

– Man ta pavardė visiškai negirdėta.

– Prieš daugiau kaip penkiolika metų tavo žmonės nužudė mano tėvą ir motiną.

– Ak, koks siaubas! – sušuko donas Vitas. – Aš juos būtinai nubausiu, aš...

Yvas užsimojęs jam trenkė pistoleto rankena per veidą. Iš dono Vito nosies pasipylė kraujas.

– Kam reikia muštis, – sumurmėjo jis. – Aš...

– Maukis kelnes, – išsitraukdamas peilį, įsakė Yvas.

– Kam? Aš gi negaliu...

Yvas iškėlė pistoletą.

– Maukis kelnes.

– Ne! – maldavo senis. – Pagalvok, ką tu darai. Aš turiu sūnų ir brolių... Jeigu tu mane nors pirštu paliesi, jie tave suras ir nušaus kaip šunį.

– Jeigu sugebės rasti, – pasakė Yvas. – Kelnes!

– N...ne.

Yvas iššovė donui Vitui į kelį. Tas sužviegė iš skausmo.

– Ką gi, aš tau padėsiu.

Yvas pasilenkė ir nutraukė seniui kelnes ir glaudes.

– Žiūrėti nėra į ką. Kad tik nepramaučiau į šalį.

Yvas nutvėrė dono Vito penį ir vienu peilio mostelėjimu jį nupjovė. Donas Vitas prarado sąmonę.

Nupjautą penį Yvas įgrūdo savo aukai į burną.

– Gaila, kad arti nėra šulinio, kuriame būtų galima tave paskandinti, – pasakė jis ir iššovė seniui į galvą, paskui pasisuko ir išėjo iš namo. Jo draugai jau sėdėjo automobiliuose.

– Važiuokime, – įsakė Yvas.

– Jis turi daugybę giminaičių, – pasakė vienas jų. – Jie tau atkeršys.

– Tegu.

Po dviejų dienų Yvas, jo žmona ir jų sūnus Žanas Karlas jau buvo laive, kuris plaukė į Niujorką.

Amžiaus pabaigoje Niujorkas buvo neribotų galimybių miestas, kuriame įsikūrė daug išeivių iš Italijos. Daugelis Yvo draugų ten migravo anksčiau negu jis ir dabar jie nusprendė užsiimti tuo, kas buvo jiems labiausiai įprasta. Mafija ėmė savo čiuptuvais apglėbti miestą. Yvas anglizavo savo pavardę ir pasivadino Martinu; jo reikalai klostėsi kuo puikiausiai.

Štai tik Žanas Karlas labai nuvylė savo tėvą: jis visiškai nesidomėjo jo darbu. Kai jam sukako dvidešimt septyneri metai, jis susidėjo su kažkokia itale, kuri nuo jo pastojo ir galiausiai Žanas Karlas turėjo ją vesti. O po jų tylių ir skubių vestuvių praėjus trims mėnesiams ji pagimdė jam sūnų Polą. Dėl savo vaikaičio prestižo Yvas kūrė toli siekiančius planus. Ypač prestižinė specialybė Amerikoje buvo juristo ir Yvas nusprendė, kad jo vaikaitis turi tapti advokatu. Polas buvo garbėtroška ir gana gabus jaunuolis ir, turėdamas dvidešimt dvejus metus, jis buvo priimtas į Harvardo universiteto teisės fakultetą, o kai baigė teisę, Yvas jį įtaisė į prestižinę juridinę firmą ir greitai Polas tapo vienu jos kompanionų. Po penkerių metų Polas atidarė savo juridinę kontorą. Iki to laiko Yvas daug investavo į visiškai teisėtą verslą, bet vis tiek savo ryšių su mafija nenutraukė ir vėliau tie ryšiai pasidarė visiškai naudingi jo vaikaičiui. 1967 metais, tais pačiais metais, kai mirė Yvas, Polas vedė italę merginą, vardu Nina, o po metų ji pagimdė jam dvynukus.

Aštuntajame dešimtmetyje Polas aktyviai dirbo. Jo pagrindiniai klientai buvo profsąjungos, o tai jam suteikė nemažą valdžią.

Kartą Polas pusryčiavo su vienu savo klientu, pavarde Bilas Rochanas, gana solidžiu bankininku, kuris neturėjo jokio supratimo apie Polo Martino šeimos praeitį.

– O kodėl jūs nenorėtumėte įstoti į mūsų golfo klubą? – paklausė Bilas Rochanas. – Juk jūs žaidžiate golfą, ar ne taip?

– Retkarčiais, – prisipažino Polas. – Kai turiu laiko.

– Štai ir puiku. Aš esu klubo valdybos narys, jeigu norite, galiu jus rekomenduoti.

– Tai būtų šaunu, – džiaugsmingai sutiko Martinas.

Po savaitės golfo klubo valdyba svarstė naujų narių kandidatūras. Tarp kitų buvo paminėta ir Polo Martino pavardė.

– Aš galiu jį rekomenduoti, – pareiškė Bilas Rochanas. – Jis yra vertas žmogus.

– Atrodo, jis yra italas, – prabilo kitas valdybos narys. – Klausyk, Bilai, kurių velnių mums reikalingi tie *dago**?

– Ar tu nepritari?

– Dievaži, tu dūrei kaip pirštu į akį – aš nepritariu.

– *O'key*, Polo Martino kandidatūra atmesta. Kitas...

Posėdis tęsėsi.

Po dviejų savaičių Polas Martinas vėl pusryčiavo su bankininku Rochanu.

– O aš žaidžiu golfą, – pajuokavo Polas.

Bilas Rochanas atrodė truputį suglumęs.

– Matote, Polai... atsitiko nedidelis nesusipratimas.

– Nesusipratimas?

– Atsitiko taip, kad aš pasiūliau jūsų kandidatūrą, o vienas valdybos narių ją atmetė.

– Na, o kodėl?

– Tik nepagalvokite, kad tai asmeniškai su jumis susiję. Jis paprasčiausiai yra fanatikas – negali pakęsti italų.

Polas nusišypsojo.

– Man nusispjauti į tai, Bilai. Daugelis nemėgsta italų. Štai ir ponas...

– Chamondas. Džonas Chamondas.

– Tas, kuris užsiima mėsos vežiojimu?

---

* Paniekinama Amerikoje gyvenančių italų, ispanų, portugalų pravardė.

– Kaip tik taip. Aš esu įsitikinęs, jog jis pakeis savo nuomonę. Aš būtinai dar kartą su juo pakalbėsiu.

– Neverta, – palingavo galvą Polas. – Tiesą sakant, aš nesu toks aistringas golfo žaidėjas.

Po šešių mėnesių, liepos viduryje, mėsos išdarinėjimo ir pristatymo kompanijos, priklausančios Chamondui, keturi furgonai šaldytuvai, iki pat viršaus prikrauti kiaulienos filė bei kumpių ir važiuojantys iš Minesotos į didžiules Bafalo ir Naujojo Džersio savitarnos parduotuves, sustojo šalikelėje. Vairuotojai išlipo iš kabinų, atidarė savo furgonų šaldytuvų užpakalines duris ir išėjo.

Apie tai sužinojęs Džonas Chamondas nepaprastai įsiuto.

– Kas čia, velniai rautų, darosi? – užpuolė jis savo vadybininką. – Sugadinta mėsos už pusantro milijono dolerių. Kaip tai galėjo atsitikti?

– Profsąjunga paskelbė streiką, – atsakė vadybininkas.

– Mūsų neįspėjusi? Ko gi jie reikalauja? Pakelti darbo užmokestį?

– Aš nežinau, – gūžtelėjo pečiais vadybininkas. – Jie nieko man nesakė.

– Paprašykite, kad pas mane užeitų profsąjungos atstovas. Aš viską sutvarkysiu, – pareiškė Chamondas.

Vidurdienį į jo kabinetą įėjo profsąjungos atstovas.

– Kodėl man nebuvo pranešta apie streiko pradžią? – pareikalavo atsakyti Chamondas.

– Aš ir pats nieko nežinojau, pone Chamondai, – atsiprašomu tonu prašneko įėjusysis. – Visi tarsi išprotėjo. Tai įvyko visiškai netikėtai.

– Jūs juk žinote, kad su manim visada galima susitarti. Ko jie nori? Kad būtų padidintas atlyginimas?

– Ne, pone. Dėl visko kaltas muilas.

Chamondas, nieko nesuprasdamas, išpūtė į jį akis.

– *Muilas,* jūs pasakėte?

– Kaip tik taip. Jiems nepatinka muilas dušo kambaryje. Jis per daug ėdus.

Chamondas negalėjo patikėti savo ausimis.

– *Per daug ėdus muilas?* Ir todėl aš netekau pusantro milijono dolerių!

– Aš čia nekaltas, – teisinosi profsąjungos atstovas. – Tai vis darbininkai...

– Viešpatie! – pasipiktinęs sušuko Chamondas. – Tiesiog neįtikėtina! Kokio jiems reikia muilo – geriausios rūšies?

Chamondas trenkė kumščiu į stalą.

– Kitą kartą, kai mano darbininkams kils kokių nors problemų, pirmiausia praneškite man. Ar girdite, ką sakau?

– Taip, pone Chamondai.

– Pasakykite jiems, kad grįžtų į darbą. Šiandien šeštą valandą jų dušo kambariuose bus visų geriausias muilas, kokį tik galima nupirkti už pinigus. Viskas aišku?

– Taip, pone Chamondai, – linktelėjo profsąjungos atstovas ir išėjo.

O Džonas Chamondas dar ilgai sėdėjo, virdamas iš pykčio. „Nėra nieko stebėtino, kad šalis eina velniop, – galvojo jis. –Muilas jiems nepatinka!"

Po dviejų savaičių, karštą rugpjūčio vidurdienį, penki Chamondo kompanijos sunkvežimiai, vežantys mėsą į Sirakūzus ir Bostoną, sustojo šalikelėje. Vairuotojai atidarė šaldytuvų duris ir išėjo.

Džonas Chamondas apie tai, kas atsitiko, sužinojo šeštą valandą vakaro.

– Ką jūs, velniai rautų, dar sugalvosite? – subliuvo jis ant savo vadybininko. – Muilą pakeitė?

– Viskas buvo padaryta tą pačią dieną, – patvirtino vadybininkas.

– Tada kokio velnio jiems reikia šį kartą?

– Nieko nežinau.

– Nebuvo jokių skundų. Niekas man nesakė nė žodžio. Tuojau pat pristatykite tą šlykštynę profsąjungų veikėją!

Septintą valandą vakaro Chamondas kalbėjosi su profsąjungos atstovu.

– Dėl jūsų žmonių veiksmų man prašvinko už du milijonus dolerių mėsos! – šaukė Chamondas. – Ką, jie iš proto išsikraustė?

– Pone Chamondai, jūs norite, kad aš perduočiau jūsų klausimą mūsų sąjungos pirmininkui?

– N..ne, nereikia, – atsipeikėjo Chamondas. – Bet klausykite, aš juk niekada neturėjau problemų su jūsų vaikinais. Jeigu darbininkai nori, kad pakeltume atlyginimą, tegu ateina pas mane ir mes, būdami protingi žmonės, viską tyliai, ramiai aptarsime. Kiek jie nori, kad padidintume atlyginimą?

– Nė kiek.

– Ką jūs norite pasakyti?

– Visa tai susiję ne su pinigais, pone Chamondai.

– Taip? Tad su kuo?

– Kalta šviesa.

– Šviesa? – Chamondas nusprendė, kad blogai išgirdo.

– Būtent. Žmonės nepatenkinti, kad jų dušo kambariuose labai blanki šviesa.

Džonas Chamondas atsilošė į krėslo atkaltę ir staiga nutilo.

– Kas vis dėlto darosi? – tyliai, beveik švelniai paklausė jis.

– Aš gi sakau, kad žmonės mano, jog...

– Liaukitės taukšti niekus. Aš noriu žinoti, kas yra.

– Jeigu žinočiau, pasakyčiau.

– Kažkas nori mane nuskurdinti? Taip?

Profsąjungos atstovas tylėjo.

– Na, gerai, – Chamondas nusprendė pradėti iš kito galo. – Pasakykite pavardę. Su kuo aš galėčiau pakalbėti?

– Yra vienas advokatas, kuris, galimas dalykas, galėtų jums padėti. Mūsų profsąjunga dažnai naudojasi jo paslaugomis. Tai Polas Martinas.

– Polas? – Džonas Chamondas iš karto viską suprato. – Štai kas! Tai mane nusprendė šantažuoti tas italų išsigimėlis.

Jis pažvelgė į profsąjungos atstovą ir tyliai pasakė:

– Nešdinkitės iš čia, – ir staiga suriko: – Lauk!

Chamondas liko sėdėti sunkiai tramdydamas jame kunkuliuojantį pyktį. „Niekas nedrįs manęs šantažuoti. Niekas!"

Po savaitės dar šeši jo šaldytuvai buvo vairuotojų palikti šalikelėje.

Džonas Chamondas pakvietė pusryčiauti Bilą Rochaną.

– Aš čia pagalvojau apie tavo bičiulį Polą Martiną, – pareiškė jis bankininkui. – Tikriausiai aš truputį pasikarščiavau, kad pasisakiau prieš jo kandidatūrą.

– Šaunuolis, Džonai! Labai kilniai elgiesi taip kalbėdamas.

– Štai ką aš tau pasakysiu. Pasiūlyk jį mūsų kitame posėdyje, o aš tau pritarsiu.

Po savaitės, kai valdybos posėdyje buvo paminėta Polo Martino pavardė, jis vienbalsiai buvo priimtas į klubo narius. Džonas Chamondas pats paskambino Polui.

– Sveikinu jus, pone Martinai, – pasakė Chamondas. – Jus ką tik priėmė į mūsų golfo klubą. Mes visi labai džiaugiamės.

– Dėkoju, – trumpai atsakė Polas. – Dėkoju už skambutį.

Pasikalbėjęs su Martinu, Džonas Chamondas tuojau pat susiskambino su apygardos prokuroru ir susitarė su juo susitikti kitą savaitę.

Sekmadienį Chamondas ir Bilas Rochanas žaidė golfą vienoje poroje.

– Ar su Polu Martinu tu dar nebuvai susitikęs? – paklausė savo bičiulio Rochanas.

– Ne, – palingavo galvą Džonas Chamondas. – Manau, kad greitai jam golfas nerūpės. Tavo draugužiui reikės pabėgioti po teismus.

– Ką tu turi omenyje?

– Aš ketinu perduoti apygardos prokurorui apie šitą italiūkštį šiokios tokios informacijos, kuri tikriausiai sudomins didžiąją žiuri*.

– Ar tu supranti, ką darai?! – sušuko suglumęs bankininkas.

– Taip, velniai rautų! Aš jį sutraiškysiu kaip musę.

Pirmadienį pakeliui į apygardos pokuratūrą Džonas Chamondas žuvo autokatastrofoje. Liudytojų neatsirado. Policijai taip ir nepavyko surasti pabėgusio iš nelaimingo įvykio vietos vairuotojo.

Po to kiekvieną sekmadienį Polas Martinas pusryčiaudavo golfo klube su savo žmona ir vaikais dvynukais. Ten maitino labai skaniai.

Į šeimyninį gyvenimą Polas Martinas žiūrėjo labai rimtai. Jis net nedrįso pagalvoti, kad būtų galima pažeminti žmoną, pakviečiant ją į tą pati restoraną, kuriame vakarieniaudavo su savo meiluže. Šeima jam buvo viena egzistavimo dalis, reikalai – kita. Visi Polo draugai turėjo meilužes ir tai visiškai tiko jų gyvenimo stiliui. Polą erzino tik tai, kad jis matydavo pagyvenusius vyrus, sukančius galvą jaunutėms merginoms. Jo manymu, toks elgesys negarbingas, o garbę Polas Martinas labai vertino. Pats jis nusprendė: kai jam sukaks šešiasdešimt metų, jis daugiau nebeturės meilužės. Ir iš tikrųjų nuo tos dienos, kai jis atšventė savo šešiasdešimties metų jubiliejų, Polas Martinas buvo labai ištikimas savo žmonai Ninai, kuri buvo jo gera draugė, o to visiškai pakanka. Savigarba.

Į jo kontorą Lara Kameron ir atėjo prašyti pagalbos. Anksčiau Martinas jau buvo girdėjęs jos pavardę, bet ją pamatęs buvo priblokštas tos moters grožio ir jaunumo. Ji buvo garbėtroška ir iššaukiamai nepriklausoma, bet negana to, ji dar buvo ir nepaprastai moteriška. Pats to nenorėdamas, Polas Martinas suprato, jog tapo jos žavesio belaisvis. „Ne, – galvojo jis, – ji dar visiškai mergiotė. Aš jau esu senis. Visų tikriausias senis“.

---

* Prisiekusiųjų kolegija, svarstanti klausimą dėl ko nors perdavimo teismui.

Kai savo pirmojo apsilankymo metu Lara tarsi uraganas išlėkė iš jo kabineto, Martinas dar ilgai sėdėjo, niekaip negalėdamas negalvoti apie ją. Paskui jis paėmė ragelį ir paskambino.

KETURIOLIKTASIS SKYRIUS

Dirbama buvo griežtai laikantis grafiko. Kiekvieną dieną rytą ir vakare Lara atvažiuodavo į statybos aikštelę. Ji pradėjo pastebėti, kad darbininkai ėmė elgtis su ja paslaugiau, pagarbiau. Lara jautė iš to, kaip jie žiūrėjo į ją, kaip kalbėjo su ja, kaip dirbo. Ji buvo tikra, kad viskas taip pasikeitė Polo Martino dėka, ir netikėtai vis dažniau sugaudavo save, kad vis dažniau ir dažniau galvoja apie tą atstumiančiai patrauklų žmogų su tokiu neįprastu ir valdingu balsu.

Lara vėl paskambino Martinui.

– Pone Martinai, kaip jūs manote, ar negalėtume kartu papietauti?

– Jūs dar turite kokių nors problemų?

– Ne. Aš tiesiog pagalvojau, kad būtų malonu su jumis susipažinti arčiau.

– Atleiskite, panele Kameron, aš niekada nepietauju.

– Tada gal pavakarieniausite?

– Panele Kameron, aš esu vedęs žmogus ir visada vakarieniauju su žmona ir vaikais.

– Suprantama... O jeigu... – ragelyje pasigirdo pypsėjimas.

„Kas jam atsitiko? – stebėjosi Lara. – Aš gi neketinu lipti į jo lovą. Aš tik noriu jam kokiu nors būdu padėkoti“. Lara stengėsi jį išmesti iš galvos.

Polui Martinui buvo taip malonu girdėti Laros Kameron balsą, kad jis net išsigando.

– Jeigu panelė Kameron dar kartą paskambins, pasakykite, kad manęs nėra, – paliepė Polas savo sekretorei. Gundymas jam buvo visiškai nereikalingas, o Lara Kameron buvo pagunda.

Hovardas Keleris buvo sužavėtas, kaip klostosi reikalai.

– Turiu prisipažinti, – pareiškė jis Larai, – jūs privertėte mane truputį pasijaudinti. Mes vos neišlėkėme per kaminą. Jūs padarėte tiesiog stebuklą.

„Kas padarė stebuklą, tai Polas Martinas“, – pagalvojo Lara.

Galimas dalykas, jis pyksta ant Laros, kad ji nesumokėjo jam už paslaugas? Ir netikėtai pagauta entuziazmo Lara nusiuntė Polui Martinui penkiasdešimties tūkstančių dolerių čekį.

Kitą dieną čekis grįžo atgal.

Lara dar kartą surinko jo telefono numerį.

– Labai gaila, panele Kameron, – atsakė sekretorė, – bet pono Martino dabar nėra.

Dar vienas nepagarbos pasireiškimas. Atrodo, Martinas vengė jos. „Bet jeigu jis nenori su manim pasikalbėti, – laužė sau galvą Lara, – tai kodėl jis padarė išimtį ir man padėjo?“

Tą naktį Lara sapnavo Polą Martiną.

– Man dingsta du bilietai į naują miuziklą – Endriu Loido Veberio „Daina ir šokis“, – pasakė, užsukęs į Laros kabinetą, Hovardas Keleris. – Aš turiu skristi į Čikagą. Gal jums jie pravers?

– Ne... aš... Nors, palaukite, – Lara minutėlei nutilo. – Taip, manau, aš galėsiu juos panaudoti. Ačiū, Hovardai.

Kai Keleris išėjo, Lara įdėjo vieną bilietą į voką ir jį nusiuntė į Polo Martino kontorą.

Gavęs kitą dieną teatro bilietą jis ėmė susirūpinęs jį apžiūrinėti. Kas jam galėjo atsiųsti vieną bilietą į teatrą? „Tai mergiotė Kameron. Aš turiu baigti su tokiais dalykais“, – pasakė sau Polas.

– Ar penktadienį vakare aš esu laisvas? – paklausė jis savo sekretorės.

– Jūs vakarieniaujate su savo svainiu, pone Martinai.

– Atidėkite.

Lara išsėdėjo pirmą veiksmą, o vieta šalia jos buvo laisva.

„Taip jis ir neatėjo, – nusprendė ji. – Na, ir tegu eina po velnių. Aš padariau viską, ką galėjau“.

Kai nusileido užuolaida, Lara ėmė svarstyti, ar likti per antrą veiksmą, ar išeiti. Ant gretimos kėdės kažkas atsisėdo.

– Eime iš čia, – išgirdo Lara Polo Martino balsą.

Jie vakarieniavo rytinės Manhatano dalies bistro. Truputį sunerimęs jis sėdėjo prie staliuko priešais Larą ir įdėmiai ją apžiūrinėjo. Priėjo padavėjas, norėdamas paklausti, ką jie ketina gerti.

– Viskio su sodos vandeniu, – pasakė Lara.

– Aš nieko negersiu.

Lara nustebusi pažvelgė į jį.

– Aš negeriu.

Po to, kai jie užsisakė vakarienę, Polas Martinas paklausė:

– Panele Kameron, ko jūs iš manęs norite?

– Negaliu pakęsti būti kam nors už ką nors skolinga, – atsakė Lara. – Aš jums už šį bei tą esu skolinga, o jūs neleidžiate man atsilyginti. Tai mane pykdo.

– Aš jau jums sakiau... jūs man nieko nesate skolinga.

– Bet aš...

– Aš girdėjau, jog jūsų namas sėkmingai statomas.

– Taip, – Lara ketino jam pasakyti „Dėkoju jums“, bet persigalvojo.

– Jūs gerai susitvarkote su savo darbu, ar ne taip?

– Norėtųsi tuo patikėti, – linktelėjo Lara. – Tikriausiai pasaulyje nėra nieko labiau jaudinančio negu matyti, kaip tavo idėja, įgyvendinama pliene ir betone, virsta pastatu, kuriame gyvens ir dirbs žmonės. Kažkuria prasme tas pastatas virsta tavo paminklu, ar ne tiesa?

Laros veidas pagyvėjo.

– Ko gero, taip, – pritarė Polas. – O pastačius vieną paminklą norisi turėti dar ir dar?

– Dievaži, jūs esate teisus, – entuziastingai atsiliepė Lara. – Aš ketinu tapti didžiausiu statytoju šiame mieste.

Jos seksualumas tiesiog žavėjo.

– Nenustebsiu, jeigu visa tai jums pasiseks, – nusišypsojo Polas Martinas.

– O kodėl jūs ryžotės šiandien ateiti į teatrą? – paklausė Lara.

Polas atėjo jai pasakyti, kad Lara jam nedrumstų ramybės, bet atsidūręs greta jos taip arti, jis jau nebegalėjo prisiversti taip psielgti.

– Aš girdėjau gerų atsiliepimų apie tą spektaklį.

Lara nusišypsojo.

– Tada gal grįžkime ir baikime jį žiūrėti, Polai?

Martinas palingavo galvą.

– Panele Kameron, aš ne šiaip sau vedęs, aš esu iš tikrųjų vedęs. Taip jau atsitiko, kad aš myliu savo žmoną.

– Na, ir puiku, – pasakė Lara. – Mano namas bus baigtas statyti kovo penkioliktą dieną. Mes rengiame iškilmingą vakarą, norėdami atšvęsti tą įvykį. Ar jūs ateisite?

Polas Martinas ilgai dvejojo, ieškodamas kuo mandagesnių žodžių, kuriais galėtų išreikšti savo atsisakymą. Kai jis pagaliau prabilo, tepasakė tik tiek:

– Taip, aš ateisiu.

Iškilmingas vakaras, skirtas naujo pastato statybos užbaigimui, turėjo didžiulį pasisekimą. Laros Kameron pavardė dar nebuvo pakankamai žinoma, kad priviliotų daugybę spaudos atstovų arba kokius nors žymius miesto valdininkus. Tiesa, vakare vis dėlto dalyvavo mero padėjėjas ir „Post" laikraščio reporteris.

– Beveik visas pastatas jau išnuomotas, – linksmai pranešė Larai Keleris. – O norinčiųjų išsinuomoti patalpas yra vis daugiau ir daugiau.

– Gerai, – abejingai atsiliepė Lara.

Jos mintys buvo užimtos visiškai kitokiais reikalais. Ji galvojo apie Polą Martiną ir apie tai, ar jis ketina ateiti. Dėl kažkokios nesuprantamos priežasties jai tai buvo labai svarbu. Martinas jai buvo mįslė. Jis neigė, kad jai padėjo, ir vis dėlto... Ji persekiojo pagyvenusį žmogų, tinkantį jai į tėvus. Lara prisivertė išmesti iš galvos visas mintis apie jį.

Lara grįžo pas savo svečius, kurie buvo apgulę gėrimus ir užkandžius ir, atrodo, jautėsi puikiai. Vakarui įpusėjus pasirodė Polas Martinas ir visuotinio elgesio tonas akimirksniu pasikeitė. Darbininkai jį sveikino taip, tarsi jis būtų karališkosios šeimos narys. Jie jautė kažkokią pagarbią baimę.

„Aš esu paprastas advokatas ir nieko bendro neturiu su profsąjungomis".

Martinas pasikeitė rankų paspaudimais su mero padėjėju ir kai kuriais dalyvavusiais profsąjungų veikėjais, po to priėjo prie Laros.

– Džiaugiuosi, kad galėjote ateiti, – pasakė ji.

– Sveikinu, – atsakė Polas Martinas, apžiūrinėdamas didžiulį pastatą. – Jūs neblogai padirbėjote.

– Dėkoju, – ji pritildė balsą. – Aš iš tiesų turiu jums dėkoti.

Martinas nenuleisdamas akių žiūrėjo į Larą, žavėdamasis, kad ji nuostabiai atrodo, ir stebėdamasis dėl to keisto jausmo, kurį patyrė žiūrėdamas į ją.

– Vakaras beveik baigtas, – pasakė Lara. – Aš tikėjausi, kad jūs pakviesite mane pavakarieniauti.

– Aš gi sakiau, panele Kameron, aš visada vakarieniauju su žmona ir vaikais, – Martinas pažvelgė jai į akis. – Nebent aš galėčiau jums pasiūlyti taurę vyno?

Lara nusišypsojo.

– Tai būtų nuostabu.

Jie įsitaisė nedideliame bare Trečiojoje aveniu ir, atrodė, ėmėsi taikiai šnekučiuotis, bet nei Lara, nei Polas Martinas po minutės negalėtų prisiminti, apie ką jie kalbėjo, nes jų tariami žodžiai buvo tik juos apėmusio seksualinio jaudulio maskavimas.

– Papasakokite apie save, – paprašė Polas. – Kas jūs esate? Iš kur? Kas jus paskatino užsiimti tokiu verslu?

Lara pagalvojo apie Šoną Makalisterį ir jo šlykštų kūną. „Buvo taip gera, kad mums būtinai reikės tai pakartoti".

– Aš užaugau mažame miestelyje Naujojoje Škotijoje, – pradėjo Lara. – Jis vadinasi Gleis Bėjus. Mano tėvas buvo kelių tenykščių bendrabučių valdytojas. Kai jis numirė, jo vietą užėmiau aš.Vienas mano nuomininkų padėjo man nupirkti žemės sklypą, kuriame aš pastačiau pastatą. Štai taip viskas ir prasidėjo.

Martinas klausė jos nepertraukdamas.

– Paskui, – tęsė Lara, – aš nuvykau į Čikagą ir ten pastačiau kelis namus. Reikalai klostėsi puikiai ir aš persikėliau į Niujorką. – Lara nusišypsojo. – Štai, ko gero, ir visa istorija.

„Jeigu neprisimintumei kankinamo gyvenimo su tėvu, kuris jos nekentė, gėdingo skurdo, vargano egzistavimno ir to, kad jai reikėjo atiduoti savo kūną Šonui Makalisteriui..."

Tarsi atspėjęs jos mintis, Polas Martinas pasakė:

– Lažinuosi, viskas buvo ne taip paprasta, ar ne tiesa?

– Aš nesiskundžiu.

– O koks jūsų kitas projektas?

Lara gūžtelėjo pečiais.

– Aš dar pati nežinau. Peržiūrėjau daugybę variantų, bet, tiesą sakant, nė vienas nevilioja.

Polas negalėjo nuo jos atplėšti akių.

– Apie ką jūs galvojate? – paklausė Lara.

Jis giliai atsiduso.

– Norite, kad atvirai pasakyčiau? Aš galvoju apie tai, kad jeigu nebūčiau vedęs, tai jums pasakyčiau, kad jūs esate žavingiausia moteris, kokią aš kada nors pažinojau. Tačiau aš esu vedęs, tad mes su jumis turime likti tik draugai. Manau, jūs mane supratote.

– Visiškai.

Polas pažvelgė į laikrodį.

– Na, jau laikas eiti.

Jis pasisuko į padavėją:

– Prašom duoti sąskaitą.

– Gal papietausime kitą savaitę? – paklausė Lara jau pakilusio iš už stalo Martino.

– Ne. Tikriausiai mes vėl pasimatysime, kai jūs pastatysite kitą namą, – pasakė Martinas ir išėjo iš baro.

Tą naktį Lara sapnavo, kad ji mylisi su Polu Martinu. Jis gulėjo ant jos, glamonėdamas jos kūną savo stipriomis rankomis ir šnabždėdamas: „Tu tiesiog neįsivaizduoji, kokia tu man reikalinga... Viešpatie! Brangioji mano, atleisk, kad aš tau niekada nesakiau, kaip stipriai aš tave myliu, myliu, myliu..."

Paskui Polas įėjo į jos gelmę; Laros kūnas netikėtai įsitempė. Ji sudejavo ir tos dejonės ją pažadino. Visa drebėdama Lara atsisėdo lovoje.

Polas Martinas paskambino po dviejų dienų.

– Man atrodo, aš turiu sklypą, kuris galėtų jus sudominti, – pareiškė jis. – Jis yra šešiasdešimt devintojoje gatvėje. Apie jo pardavimą dar nepaskelbta. Jis priklauso vienam mano klientų, kuris nori jį parduoti.

Tą patį rytą Lara ir Hovardas Keleris nuėjo jo apžiūrėti. Vieta buvo puiki.

– Iš kur jūs sužinojote apie tą sklypą? – pasidomėjo Keleris.

– Polas Martinas, – trumpai atsakė Lara.

– A...a, suprantu, – jo balse skambėjo nepasitenkinimo gaidelės.

– Kas atsitiko, Hovardai?

– Lara... – suglumo jis. – Matote... aš surinkau žinių apie Martiną. Jis turi ryšių su mafija. Jums geriau nuo jo kuo toliau laikytis.

– Tai netiesa, – susierzinusi pasakė Lara. – Paprasčiausiai jis yra geras draugas. Na, ir apskritai kokį tai turi ryšį su tuo sklypu? Ar jums patinka sklypas?

– Man atrodo, geresnio ir negali norėti.

– Tada pirkime jį.

Po dešimties dienų įvyko sandoris.

Lara nusiuntė Polui Martinui didžiulę puokštę gėlių su rašteliu: „Polai, prašom, nesiųskite gėlių atgal. Juk jos yra tokios gležnos".

Vakare Martinas paskambino.

– Dėkoju už gėles. Atvirai sakant, aš esu nepratęs gauti puokštes nuo žavių ponių, – jo balsas buvo kimesnis negu paprastai.

– Žinote, kur yra jūsų bėda? – paklausė Lara. – Jūsų taip niekas ir negalėjo iš tikrųjų išvesti iš doros kelio.

– O dabar jūs ketinate tai padaryti?

– Aha, ketinu sugundyti.

Polas nusijuokė.

– Aš rimtai sakau, – pareiškė Lara.

– Aš žinau.

– Tada kodėl mums apie tai nepasikalbėjus pietaujant?

Polas Martinas negalėjo išmesti Laros iš galvos. Jis jautė, kad tuoj tuoj įsimylės ją. Ji buvo kažkokia pažeidžiama ir nekalta, bet kartu ir kažkokia nepaprastai seksuali. Polas žinojo, kad būtų protingiausia jam daugiau niekada su ja nesusitikti, bet jis jau nebegalėjo savęs kontroliuoti. Jį traukė prie jos kažkas stipresnio už jo valią.

Jie pietavo „21“ klube.

– Kai jūs norite ką nors nuslėpti, – postringavo Polas Martinas, – tai darote visiems matant. Tada niekas neįtars, kad jūs darote kažką negero.

– O ar mes norime ką nors nuslėpti? – švelniai paklausė Lara.

Polas pažvelgė į Larą ir pagaliau nusprendė: „Ji yra graži ir protinga, bet gražių ir protingų moterų yra tūkstančiai. Atsisveikinti su ja bus nesunku. Aš tik kartą su ja pergulėsiu ir viskas bus baigta“.

Pasirodo, Polas Martinas klydo.

Kai jie atvažiavo į Laros apartamentus, Polas, pats nežinodamas kodėl, siaubingai nervinosi.

– Jaučiuosi kaip koks snargliuotas mokinys, – prisipažino Polas. – Atvirai sakant, aš seniai nepraktikavau...

– Nesijaudink, – sušnabždėjo Lara. – Tai tas pats kaip važiuoti dviračiu – tik atsisėsi ant dvirasčio, tuojau pat prisiminsi. Leisk, aš tave nurengsiu.

Lara nuvilko jam švarką, nurišo kaklaraištį ir ėmė atsegioti marškinius.

– Tu juk supranti, Lara, tai negali būti rimta.

– Aš žinau.

– Man šešiasdešimt dveji metai. Aš tau tėvas galiu būti.

Lara apmirė akimirkai, prisiminusi savo neseną sapną.

– Aš žinau, – prabilo Lara, toliau jį nurenginėdama. – Tavo gražus kūnas.

– Ačiū, – jis jau girdėjo taip sakančią žmoną.

Laros rankos slydo jo klubais.

– Tu juk esi stiprus, tiesa?

Martinas nenoriai išsitiesė.

– Aš žaidžiau krepšinį, kai buvau...

Lara jį pabučiavo, jie atsigulė į lovą ir jį apėmė toks jausmas, kokio jis niekada nebuvo patyręs, tarsi visas jo kūnas buvo apimtas liepsnos. Jie atsidavė meilei, kuriai, atrodo, nebuvo nei pradžios, nei pabaigos. Polą tarsi pačiupo galinga upė ir nešė vis greičiau ir greičiau ir traukė jį į savo vandenis vis giliau ir giliau, į aksominę miglą, kuri staiga suskilo į tūkstančius žvaigždžių. Tačiau nuostabiausia buvo tai, jog tai kartojosi vėl ir vėl, kol pagaliau jis dusdamas nė nekrustelėjo, netekdamas paskutinių jėgų.

– Aš tiesiog negaliu tuo patikėti, – prašneko Martinas.

Jo intymūs santykiai su žmona visada būdavo vienodi ir netgi nuobodūs. Tačiau su Lara jis patyrė neįtikėtiną jausmą. Polo Martino gyvenime buvo daug moterų, bet nė viena jų negalėjo prilygti Larai. Ji padovanojo Polui tai, ko negalėjo jam duoti nė viena kita moteris: ji privertė Polą pasijusti jauną.

– Ar mes dar pasimatysime? – paklausė Lara, kai Polas jau rengėsi.

– Taip. – „Viešpatie, padėk man“. – Žinoma.

Devintasis dešimtmetis buvo audringų permainų metas. Ronaldas Reiganas buvo išrinktas Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentu, o Volstritui prasidėjo sunkios dienos. Irano šachas numirė tremtyje ir buvo išdavikiškai nužudytas Anvaras Sadatas. Irane paleido amerikiečių įkaitus, o Sandra Deji O'Konor tapo pirmąja moterimi – JAV Aukščiausiojo Teismo nare.

Lara Kameron atsirado reikiamoje vietoje reikiamu momentu, kad tuo metu prasidėtų tikrasis statybų bumas ir bankai noriai investuotų pinigus į projektus.

Taupomieji ir paskolų bankai išmesdavo į apyvartą daugybę akcijų, o jaunas finansų genijus, pavarde Maikas Milkenas, sugalvojo ir pradėjo platinti didelių palūkanų ir labai rizikingas obligacijas, žmonių vadinamas „šlamštu“. Norinčiųjų investuoti pinigus į kokį nors verslą buvo kiek tik nori.

– Ko gero, Šešiasdešimt devintojoje gatvėje vietoj kontorų pastato aš pastatysiu viešbutį, – kartą pareiškė Lara.

– Bet kodėl? – nustebo Hovardas Keleris. – Ta vieta idealiai tinka kontoroms, o pastačius viešbutį, jums reikės suktis kaip voverei rate dvidešimt keturias valandas per parą. Reikės visą laiką aptarnauti tai atvažiuojančius, tai išvažiuojančius klientus. Turint administracinį pastatą, jums reikės tik kartą per penkerius ar dešimt metų pasirūpinti įforminti dokumentus dėl patalpų nuomos.

– Aš tai suprantu, Hovardai, bet, turėdamas viešbutį, jūs gaunate tam tikrą valdžią, nes suteikiate garbingiems žmonėms apartamentus ir visaip juos linksminate savo restorane. Tad man tokia idėja labai patinka. Tegu būna viešbutis. Ir aš noriu, kad jūs susitiktumėte su geriausiais Niujorko architektais: Skidmoru, Sujingzu, Merilu, taip pat su Piteriu Aizenmanu ir Filipu Džonsonu.

Kitas dvi savaites buvo susitinkama su architektais. Kai kurie jų bandė kalbėti globėjišku tonu, nes anksčiau jiems niekada neteko dirbti moteriai.

– Jeigu jūs norite, kad mes nukopijuotume... – buvo bepradedąs vienas architektas.

– Ne, – nutraukė jį Lara. – Mes pastatysime viešbutį, kurį kiti kopijuos. Pasistenkite, kad jis būtų prašmatnus. Aš pati matau viešbutį su dviem fontanais prie įėjimo, itališku marmuru išpuoštą vestibiulį ir jaukią konferencijų salę.

Tokiuose susitikimuose Lara mokėjo padaryti įspūdį.

Paskui ji ėmėsi rinkti komandą: pasamdė juristą Terį Hilą, padėjėją Džimį Beloną, vadybininką Tomą Kraitoną ir reklaminės grupės, vadovaujamos Tomo Skoto, narius. Po to Lara surašė sutartį su architektūros firma „Elmontas ir Klarkas“, kuri pradėjo kurti projektą.

– Mes susitikinėsime kartą per savaitę, – pareiškė Lara savo naujiems bendradarbiams, – bet aš noriu iš kiekvieno jūsų gauti kasdien ataskaitas. Aš noriu, kad dirbtumėte griežtai pagal grafiką ir biudžetą. Aš išsirinkau jus, nes jūs geriausiai išmanote savo darbą, tad pasistenkite ir manęs nenuvilkite. Ar norite paklausti?

Kitas dvi valandas buvo klausiama ir atsakoma į klausimus.

Kai visi išėjo, Lara paklausė Kelerio:

– Na, kaip jums atrodo, ar pavyko susitikimas?

– Puikiai, bose.

Jis pirmą kartą pavadino Lara „bosu“. Jai patiko.

Paskambino Čarlzas Koenas.

– Aš esu Niujorke. Ar negalėtume kartu papietauti?

– Kokia gali būti kalba?! Žinoma! – džiugiai sutiko Lara.

Jie sėdėjo prie stalo Sardžio restorane.

– Jūs puikiai atrodote, Lara, – pasakė Koenas. – Jus lydi sėkmė.

– Tai tik pradžia, – pareiškė Lara. – Paklausykite, Čarlzai... ar jūs taip pat nenorėtumėte dirbti „Kameron enterpraiziz"? Aš padarysiu jus kompanijos bendrasavininkiu ir...

Koenas papurtė galvą.

– Ačiū, ne. Jums dar viskas prieš akis, o man jau kelio pabaiga – aš kitą vasarą ketinu išeiti į pensiją.

– Vis tiek palaikykime ryšius, – pasakė Lara. – Aš nenoriu jūsų netekti.

– Aš jums turiu siurprizą, brangusis, – pasakė Lara, kai pas ją vėl užėjo Polas Martinas, ir jam įteikė kelis ryšulėlius.

– Na...na! – sušuko Martinas. – Šiandien ne mano gimimo diena.

– Išvyniok!

Buvo suvyniota tuzinas marškinių iš Bergdorfo Gudmano ir tuzinas kaklaraiščių iš Pučio.

– Apskritai aš turiu marškinių ir kaklaraiščių, – nusišypsojo Polas.

– Ne tokių, – pareiškė Lara. – Su tais marškiniais tu pasijusi jaunesnis. Negana to, aš dar sužinojau gero siuvėjo adresą.

Po savaitės Lara reikalavo, kad Polas naujai apsikirptų.

„O aš iš tikrųjų atrodau jaunesnis, – pažiūrėjęs į veidrodį pagalvojo Martinas. Jis pajuto, kad jam vėl pasidarė įdomus gyvenimas. – Visa tai atsitiko Laros dėka".

Polo žmona apsimetė, kad nepastebi, kaip pasikeitė jos vyras.

Pasitarime dalyvavo Keleris, Tomas Kraitonas, Džimis Belonas ir Teris Hilas.

– Mes turime pagreitinti viešbučio statybą, – jiems pareiškė Lara.

Vyrai susižvalgė.

– Tai pavojinga, – pareiškė savo abejones Keleris.

– Visiškai ne, jeigu viską darysi taip, kaip reikia.

– Panele Kameron, – prabilo Tomas Kraitonas, – statant pastatą, kiekvienas darbo etapas turi būti atliktas tam tikru laiku: iš pradžių paruošiate statybos aikštelę, kai ji paruošta, jūs pradedate kasti pamatų duobę ir tranšėjas; tai padaryta – imate kloti vamzdžius, paskui...

– Klojate klojinį ir įrengiate metalines groteles betonui užpilti, – nutraukė jį Lara. – Aš žinau.

– Tada kodėl?...

– Todėl, kad tam reikės sugaišti dvejus metus, o aš nenoriu tiek laiko laukti.

– Jeigu mes greitinsime statybą, – pasakė Džimis Belanas, – tai reikš, kad mums reikės tuo pačiu metu atlikti įvairius darbus. Viena klaida – ir viskas nueis niekais. Taip galima pastatyti kreivą pastatą ir...

– Vadinasi, reikia žiūrėti, kad nebūtų daroma jokių klaidų. tiesa? – baigė Lara. – Jeigu mes taip darysime, tai po metų pastatysime naują pastatą, o ne per dvejus metus, ir sutaupysime dvidešimt milijonų dolerių.

– Taip, bet tai rizikinga.

– Aš mėgstu rizikuoti.

PENKIOLIKTASIS SKYRIUS

Lara papasakojo Polui Martinui apie savo sprendimą pagreitinti viešbučio statybą ir apie tą diskusiją, kuri vyko su artimiausiais jos patarėjais.

– Galimas dalykas, jie yra teisūs, – prabilo Polas. – Tai, ką tu ketini daryti, gali būti ir labai rizikinga.

– Bet Trampas ir Juraizas taip daro.

– Mažyte, – švelniai pasakė Martinas, – juk tu esi nei Trampas, nei Juraizas.

– Aš juos pranoksiu, Polai. Aš pastatysiu Niujorke daugiau namų negu kas nors iki manęs. Tai bus mano miestas.

Minutėlę Martinas atidžiai žiūrėjo į ją, paskui prabilo:

– Aš tavim tikiu.

Laros kambaryje buvo telefonas, kurio numerį žinojo tik Polas Martinas. Jo kabinete taip pat buvo telefonas, skirtas vien tik pokalbiams su Lara. Jie skambindavo vienas kitam kelis kartus per dieną.

Kai tik jie turėdavo laisvą vakarą, važiuodavo į Laros apartamentus. Tų pasimatymų Polas laukdavo taip nekantriai, kad net pats stebėjosi. Lara tikrąją to žodžio prasme apvaldė visas jo mintis.

Keleris, sužinojęs apie Laros ir Polo Martino santykius, susirūpinęs pasakė Larai:

– Aš manau, kad jūs darote klaidą, Lara. Polas Martinas – pavojingas žmogus.

– Jūs visiškai jo nepažįstate, – paprieštaravo Lara. – Jis yra toks puikus.

– Jūs mylite jį?

Lara ir pati savęs klausė to paties. Jai reikėjo Martino. Bet ar ji buvo įsimylėjusi Martiną?

– Ne.

– O ar jis myli jus?

– Manau, kad taip.

– Būkite atsargi. Prašau jūsų, būkite labai atsargi.

Lara nusišypsojo ir netikėtai ją apėmusio entuziazmo pagauta pabučiavo Kelerį į skruostą.

– Man patinka, Hovardai, kad jūs manimi rūpinatės.

Statybos aikštelėje Lara sumanė patikrinti važtaraščius.

– Aš pastebėjau, kad mes perkame nepaprastai daug miško medžiagos, – kreipėsi Lara į naują projekto vykdomąjį direktorių Pitą Risą.

– Aš nenorėčiau apie tai kalbėti, panele Kameron, – prisipažino Risas, – nes nesu visiškai tikras, bet jūs esate teisi. Daug miško medžiagos kažkur dingsta. Mums tenka užsakyti du kartus daugiau, negu jos reikia.

Lara atidžiai pažiūrėjo į jį.

– Jūs norite pasakyti, kad kažkas vagia lentas?

– Panašu į tai.

– Ar ką nors įtariate?

– Ne.

– Juk jūs čia turite naktinių sargų, ar ne taip?

– Vieną sargą.

– Ir jis nieko nematė?

– Nieko. Bet čia esančioje tokioje sumaištyje gali būti vagiama ir dieną. Ir vogti gali kam tik patinka.

Lara minutei susimąstė.

– Aišku, – lėtai prabilo ji. – Ačiū, Pitai, kad man pasakėte. Aš pati viską išsiaiškinsiu.

Tą pačią dieną Lara pasamdė privatų detektyvą Stivą Keiną.

– Kaip viduryje baltos dienos galima išnešti iš statybos aikštelės miško medžiagų? – paklausė jos Keinas.

– Štai jūs man tai ir pasakysite, – pareiškė Lara.

– Jūs sakote, kad ten yra naktinis sargas.

– Taip.

– Visiškai įmanoma, kad čia neapsieita be jo.

– Manęs nedomina spėjimai, – atkirto Lara. – Sužinokite, kas taip daro, ir man praneškite.

– Tada būtų gerai, jeigu jūs mane priimtumėte darbininku į statybas.

– Aš tuo pasirūpinsiu.

Kitą dieną Keinas atvyko į statybas.

Kai Lara pasakė Keleriui, kas čia darosi, jis pasakė:

– Jums visiškai nereikia tuo užsiimti. Visa tai patikėkite man.

– Ne, Hovardai, aš pati noriu viską išsiaiškinti, – atkakliai spyriojosi Lara.

Taip ir nusprendė. Po penkių dienų į Laros kabinetą įėjo detektyvas Keinas.

– Na, ar ką nors sužinojote? – jo paklausė Lara.

– Aš viską sužinojau, – pareiškė jis.

– Juk sargas vagia, ar ne taip?

– Ne. Iš statybų miško medžiagų niekas nevagia.

– Ką jūs turite omenyje?

– Aš noriu pasakyti, kad lentos net nebuvo atvežamos į statybas. Jas siuntė į kitas statybas Džersyje ir perparduodavo pagal melagingas sąskaitas.

– Kas visa tai darė? – paklausė Lara.

Keinas pasakė pavardę.

Projekto vadovų pasitarime dalyvavo Laros advokatas Teris Hilas, Hovardas Keleris, Džimis Belonas ir Pitas Risas. Ten pat prie stalo sėdėjo dar vienas žmogus, kurį Lara pristatė kaip poną Konrojų.

– Paklausykime ataskaitos apie susidariusią padėtį, – pasiūlė Lara.

– Šiuo metu, – prašneko Pitas Risas, – statoma pagal grafiką. Mūsų manymu, statyboms baigti reikės dar keturių mėnesių. Jūs, panele Kameron, buvote visiškai teisi, pasiūlydama pagreitinti darbus. Viskas klostosi kaip sviestu patepta. Mes jau pradėjome kloti vandentiekio vamzdžius ir įrengimo darbus.

– Puiku.

– O kaip dėl miško medžiagų vagystės? – pasidomėjo Keleris.

– Kol kas nieko naujo nėra, – atsakė Pitas Risas.

– Manau, dėl to mes galime daugiau nebesirūpinti, – pareiškė Lara. – Mes radome vagį. – Lara mostelėjo galva sėdinčio prie stalo nepažįstamojo pusėn. – Ponas Konrojus yra iš Ypatingojo kovos su sukčiavimu skyriaus. Būtų tiksliau, jeigu jį pavadintume detektyvu Konrojumi.

– Ir ką jis čia veikia? – nustebo Pitas Risas.

– Atėjo jūsų suimti.

– Ką?! – suglumęs sušuko Risas.

Lara apžvelgė susirinkusiuosius.

– Visą tą laiką ponas Risas pardavinėjo mūsų medžiagas kitoms statyboms. Pamatęs, kad aš tikrinu žiniaraščius, jis nusprendė, jog bus geriau jam pirmam man pasakyti, kad statybose vagiama.

– Minutėlę, – bandė teisintis Risas, – aš... aš... Jūs klystate.

Lara atsisuko į Konrojų.

– Būkite malonus, išveskite jį iš čia.

Paskui dar kartą pažvelgė į savo kolegas.

– O dabar aptarkime viešbučio atidarymo ceremonijos detales.

Artėjant viešbučio statybos baigimo dienai, didėjo ir su jo atidarymu susijęs nervingumas. Lara darėsi visiškai nepakenčiama. Ji nuolatos visus jaudindavo, prie visų kibdavo, skambindavo savo bendradarbiams vidurnaktį.

– Hovardai, ar jūs žinote, kad mes iki šiol negavome apmušalų siuntos?

– Dėl Dievo meilės, Lara, juk dabar dar tik keturios valandos ryto!

– Po devyniasdešimties dienų atidarome viešbutį. Jeigu neturėsime apmušalų, negalėsime jo atidaryti.

– Rytą aš viską sužinosiu.

– Jau rytas. Sužinokite tuojau pat.

Kiekvieną dieną Lara vis labiau nervinosi.

– Ar jūs turite mažų vaikų, pone Skotai? – prikibo Lara prie reklaminės grupės vadovo Tomo Skoto.

Skotas nustebęs įsmeigė į ją akis.

– Ne. O ką?

– O tai, kad, kaip matyti iš reklaminės kampanijos, ji vyksta pagal protiškai atsilikusio vaiko scenarijų. Aš tiesiog negaliu patikėti, kad visas tas nesąmones sugalvojo suaugęs žmogus.

Skotas paniuro.

– Panele Kameron, jeigu jums kas nors nepatinka...

– Man viskas nepatinka, – pertraukė jį Lara. – Jūsų reklama negriebia už širdies. Ji yra visiškai neutrali. Ją galima priskirti bet kuriam viešbučiui. O čia, pone Skotai, ne bet koks viešbutis. Čia yra visų puikiausias ir moderniškiausias viešbutis Niujorke. Jūsų reklamoje jis panašus į kokį nors šaltą, beveidį namą, o jis turi atrodyti šiltas, jaukus, nepamirštamas. Štai ką reikia įteigti žmonėms. Ar galėsite tai padaryti?

– Užtikrinu, kad viskas bus taip, kaip sakėte. Mes persvarstysime visą reklaminės kampanijos taktiką ir per dvi savaites...

– Pirmadienį, – nutraukė jį Lara. – Aš noriu pamatyti naujas reklamas pirmadienį.

Tuojau pat visos šalies laikraščiuose ir žurnaluose pasirodė informacija apie naują viešbutį.

– Kampanija vyksta kuo puikiausiai, – pareiškė Tomas Skotas. – Jūs buvote teisi.

Žiūrėdama į Skotą, Lara ramiai pasakė:

– Man reikia, kad ne aš,o jūs būtumėte teisus. Kaip tik už tai aš jums ir moku.

Lara atsisuko į Džerį Taunsendą, atsakingą už ryšius su visuomene.

– Ar kvietimus išsiuntėte?

– Taip, ir iš daugumos jau gavome patvirtinimus. Atidarymo ceremonija žada būti nuostabi.

– Reikia manyti! – burbtelėjo Keleris. – Pinigų išleista krūva.

– Liaukitės, Hovardai, samprotauti kaip bankininkas, – nusišypsojo Lara. – Visuomenės akyse mes susikuriame įvaizdį, už kurį negaila pakloti ir milijono dolerių. Ten dalyvaus tuzinas įžymybių ir...

Keleris pakėlė aukštyn rankas.

– Na, gerai, gerai, pasiduodu.

Dvi savaites iki viešbučio atidarymo buvo atliekami paskutiniai apdailos darbai: klijuojami apmušalai, klojami kilimai, vestibiuliuose dažomos sienos ir kabinami paveikslai. Lara, lydima penkių artimiausių padėjėjų, pati tikrino kiekvieną numerį.

– Užuolaidos netinka, – sakė ji. – Sukeiskite jas su gretimo apartamento užuolaidomis.

Užėjusi į kitą numerį, Lara perbėgo pirštais per pianino klavišus.

– Nesuderintas, – pareiškė ji. – Suderinti.

Trečiajame numeryje neveikė elektrinis židinys.

– Pataisyti.

Jos sunervintiems padėjėjams atrodė, kad ji kišasi visur. Lara apsilankė ir virtuvėje, ir skalbykloje, ir tualetuose. Ir visur ji ko nors reikalavo, su kuo nors barėsi, kažko norėjo.

– Nesijaudinkite taip, panele Kameron, – bandė ją nuraminti viešbučio vadovas. – Atidarant kiekvieną viešbutį lieka įvairiausių nedidelių nesklandumų.

– Mano viešbučiuose to neturi būti, – atkirto Lara. – Neturi būti.

Atidarymo ceremonijos dieną ketvirtą valandą ryto Lara jau buvo ant kojų – iš susijaudinimo ji tiesiog negalėjo miegoti. Ji nepaprastai norėjo pasikalbėti su Polu Martinu, bet, deja, tokį ankstų rytą buvo neįmanoma jam paskambinti. Lara apsirengė ir išėjo pasivaikščioti.

„Viskas bus gerai, – įtikinėjo save Lara. – Kompiuterį pataisys, trečią krosnį virtuvėje sutvarkys, spyną septintame numeryje pakeis. Dar reikia suremontuoti kondicionierių..."

Šeštą valandą vakaro ėmė važiuoti kviestieji svečiai. Prie įėjimo į viešbutį juos pasitiko durininkas paradine uniforma ir prieš įleisdamas į vidų kruopščiai tikrino jų kvietimus. Tarp atvykusiųjų buvo daugybė įžymybių, garsių sportininkų ir įtakingų verslininkų. Lara pati patvirtino svečių sąrašą išbraukdama visus nereikalingus, mėgstančius veltui užkąsti ir išgerti žmones.

Stovėdama erdviame vestibiulyje, Lara sveikino kiekvieną įėjusįjį.

– Laba diena, aš esu Lara Kameron. Labai džiaugiuosi, kad atvažiavote. Prašom jaustis kaip namuose.

Lara nusivedė Kelerį į šoną.

– Kodėl nėra mero?

– Matote, jis yra labai užsiėmęs ir...

– Jūs norite pasakyti, kad aš esu nepakankamai svarbi persona.

– Kada nors jis pakeis savo nuomonę.

Atvyko mero padėjėjas.

– Dėkoju, kad atėjote, – kreipėsi į jį Lara. – Mūsų viešbučiui tai yra didelė garbė.

Lara jaudindamasi paieškojo akimis Todo Greisono, „Niujork Taims" laikraščio architektūros kritiko, kuris taip pat buvo tarp

kviestųjų. „Jeigu jam patiks, – įtikinėjo save Lara, – galima sakyti, kad laimėjome“.

Polas Martinas atvažiavo su žmona. Pirmą kartą Lara pamatė ponią Martin. Ji buvo žavi, elegantiška moteris, ir Larą netikėtai apėmė kaltės jausmas.

– Panele Kameron, – pasakė prie jos priėjęs Polas, – aš esu Polas Martinas. Tai mano žmona. Dėkoju jums už kvietimą.

Lara vos išlaikė ranką savo delne.

– Esu laiminga jus čia matydama. Jauskitės kaip namie.

Polas apžvelgė vestibiulį, kurį jis matė jau dešimtis kartų.

– Puiku! – sušuko jis. – Manau, jūsų laukia didelė sėkmė.

Nina Martin nenuleido nuo Laros akių. „Aš esu įsitikinusi, kad jos laukia sėkmė“, – pagalvojo ponia Martin.

„Nejaugi ji viską žino?“ – pagalvojo Lara.

Svečiai vis dar važiavo.

Po valandos prie stovinčios vestibiulyje Laros prišoko Keleris.

– Dėl Dievo meilės, – sušnabždėjo jis. – Visi jau salėje. Trūksta tik jūsų. Kodėl jūs neinate į salę?

– Dar neatvažiavo Todas Greisonas. Aš jo laukiu.

– „Niujork Taims“ laikraščio architektūros kritikas? Betgi aš jį mačiau jau prieš valandą.

– Ką?!

– Taip... taip. Jis kartu su kitais apžiūrinėjo viešbutį.

– Kodėl jūs man nepasakėte?

– Aš buvau tikras, kad jūs žinote.

– Na, ką jis sakė? – sunerimo Lara. – Koks įspūdis jam susidarė? Priblokštas?

– Nieko nesakė. Atrodo neblogai. O ar jis priblokštas, ar ne – šito nežinau.

– Nejaugi nieko ir nepasakė?

– Nieko.

Lara paniuro.

– Jeigu jam būtų patikę, jis ką nors būtų pasakęs. Tai yra blogas ženklas, Hovardai, – sumurmėjo Lara.

Vakaras turėjo didžiulį pasisekimą. Svečiai gausiai valgė ir gėrė ir siūlė tostus už viešbučio klestėjimą, o kai ėmė išsivaikščioti, apibėrė Larą komplimentais.

– Toks puikus viešbutis, panele Kameron.

– Kai vėl atvažiuosiu į Niujorką, būtinai jame apsistosiu...

– Kokia nuostabi mintis – pastatyti kiekviename numeryje po pianiną...

– Aš sužavėtas židinio...

– Būtinai parekomenduosiu visiems savo draugams...

„Ką gi, – samprotavo Lara, – jeigu net „Niujork Taims" jį sukritikuos, vis tiek tai – sėkmė".

Polas Martinas ir jo žmona ėmė ruoštis eiti į namus.

– Jūs šiandien, panele Kameron, esate tikra nugalėtoja, – pasakė Polas. – Rytoj visas Niujorkas apie jus kalbės.

– Jūs esate, pone Martinai, man labai geras, – atsakė Lara. – Dėkoju, kad atėjote.

– Labanaktis, panele Kameron, – ramiai pasakė Nina Martin.

– Labanaktis.

Kai jie jau buvo duryse, Lara išgirdo, kaip ponia Martin pasakė vyrui:

– Ji yra labai graži, ar ne tiesa, Polai?

Ketvirtadienį, kai turėjo pasirodyti artimiausias „Niujork Taims" numeris, Lara ketvirtą valandą ryto jau stovėjo prie laikraščių kiosko, esančio ant Brodvėjaus ir Keturiasdešimt antrosios gatvės kampo. Nusipirkusi laikraštį, Lara tuojau pat atvertė miesto naujienų puslapį. Todo Greisono straipsnis prasidėjo tokiais žodžiais:

„Manhatanui jau seniai reikėjo viešbučio, kuris neprimintų jame apsigyvenusiam keliautojui, kad jis gyvena ne namuose. „Kameron Plazo" apartamentai šviesūs ir erdvūs, nepriekaištingai bei skoningai atlikti apdailos darbai. Lara Kameron pagaliau davė Niujorkui..."

Iš džiaugsmo Lara net riktelėjo, paskui paskambino ir pažadino Kelerį.

– Mes patekome į laikraštį! – sušuko ji. – „Niujork Taims" sužavėtas!

Sėdėdamas lovoje, Hovardas stengėsi išblaškyti miegą.

– Tai šaunu, – išbūgnijo Hovardas. – Na, ir ką jie rašo?

Lara perskaitė jam straipsnį.

– Puiku, – pasakė Keleris, – dabar jūs galite ir pamiegoti.

– Pamiegoti?! Juokiatės?! Aš nužiūrėjau naują sklypą. Kai tik atsidarys bankai, pradėkite tartis dėl paskolos mums.

Niujorko viešbutis „Kameron Plaz“ turėjo pašėlusį pasisekimą. Visi numeriai akimirksniu buvo išnuomoti ir netgi susidarė eilė laukiančiųjų.

– Tai tik pradžia, – pasakė Keleriui Lara. – Niujorke ir jo apylinkėse šeimininkauja tikriausiai ne mažiau kaip dešimt tūkstančių statytojų, bet iš jų tik saujelė iš tikrųjų rimtų berniukų – Tišis, Rudinai, Rokfeleriai, Šternai. Ir patinka jiems ar nepatinka, mes taip pat žaisime jų smėlio dėžėse. Mes pakeisime to miesto vaizdą.

Greitai vieną po kito Lara išgirdo skambučius iš įvairių bankų su paskolos siūlymais. Ji užmezgė pažintį su geriausiais brokeriais, užsiimančiais nekilnojamojo turto sandoriais, ir visaip jiems „stengėsi įtikti“ kviesdama pietauti ir į teatrus. Jie noriai jai pasakodavo apie nuosavybę, kuri artimiausiu metu turėjo būti parduodama. Lara įsigijo du puikius sklypus miesto verslo dalyje ir pradėjo statyti.

Paskambino Polas Martinas.

– Ar tu jau matei „Biznes vik“? – paklausė jis. – Atrodo, tu nutvėrei gardų kąsnelį. Priblokiantis dalykas! Tu puikiai tvarkai savo reikalus.

– Aš stengiuosi, – kukliai atsakė Lara.

– Ar esi laisva šį vakarą?

– Tau aš visada esu laisva.

Paskui įvyko susitikimas su vienos geriausių architektūros firmų specialistais ir Lara čiupo nagrinėti jų atneštus brėžinius bei specifikacijas.

– Na, kaip jums? – pasidomėjo vyriausiasis architektas. – Taip, kaip jūs norite, pastatas bus elegantiškas, simetriškas ir gana erdvus. Leiskite jums paaiškinti kai kurias detales...

– Neverta, – nutraukė Lara. – Aš pati viską matau.

Ji pakėlė akis nuo brėžinių.

– Atiduokite tuos brėžinius dailininkui.

– Ką, atleiskite?

– Aš noriu, kad jis nupieštų kelis paveikslus: bendrą vaizdą, vestibiulį, koridorius, kontoras. Bankininkai neturi vaizduotės, todėl aš noriu, kad jie pamatytų, koks bus tas pastatas.

– Ką gi, puiki mintis, – pritarė vyriausiasis architektas.

Tuo momentu į kabinetą įėjo Laros sekretorė.

– Atleiskite, panele Kameron, aš pavėlavau.

– Tas susitikimas buvo paskirtas, Kete, devintai valandai. O dabar jau penkiolika minučių dešimtos.

– Atleiskite, panele Kameron, žadintuvas nesuskambo, ir...

– Apie tai mes pakalbėsime vėliau. – Lara vėl atsisuko į architektus: – Dar aš noriu, kad jūs šį bei tą pakeistumėte projekte.

„Šio bei to pakeitimo“ aptarimas baigėsi po dviejų valandų. Visi pradėjo skirstytis.

– O jūs pasilikite, – kreipėsi Lara į Ketę. – Sėskitės.

Ketė atsisėdo.

– Ar jums patinka jūsų darbas? – paklausė Lara.

– Taip, panele Kameron.

– Jūs jau trečią kartą pavėlavote per savaitę. Daugiau aš to nepakęsiu.

– Aš labai apgailestauju, bet aš... aš pastaruoju laiku blogai miegu.

– Kas atsitiko?

– Nieko ypatingo...

– Tačiau tai jums trukdo laiku pasirodyti darbe. Tad kas gi nutiko?

– Niekaip negaliu užmigti. Atvirai sakant... aš bijau...

– Ko gi jūs bijote? – susinervinusi paklausė Lara.

– Aš... Man išaugo kažkoks auglys.

– O! – Lara akimirksniu nutilo. – O ką sako gydytojas?

Ketė atsiduso.

– Aš nebuvau pas gydytoją.

– Nebuvai pas gydytoją? – sušuko Lara. – Viešpatie, jūs ką, ketinate kaip strutis paslėpti galvą smėlyje?! Ir galvoti nėra ko – jūs privalote pasitarti su specialistu. – Lara pagriebė telefono ragelį. – Sujunkite mane su daktaru Pitersu. – Padėjusi ragelį, Lara tęsė pokalbį su Kete. – Gal tai ir surūdijusio skatiko nevertas dalykas, bet kreiptis į gydytoją vis dėlto reikia.

– Mano ir mama, ir brolis mirė nuo vėžio, – drebančiu balsu prabilo Ketė. – Aš nenoriu, kad ir man daktaras nustatytų tą pačią diagnozę.

Suskambo telefonas. Lara paėmė ragelį.

– Alio! Ką, jis?.. Koks mano reikalas, kad jis užimtas? Pasakykite jam, kad noriu su juo pakalbėti *dabar*.

Lara numetė ragelį.

Po kelių minučių telefonas vėl suskambo.

– Alio, Alanai... ne, man viskas gerai. Siunčiu, kad jūs priimtumėte mano sekretorę Ketę Terner. Ji ateis pas jus po pusvalandžio. Kad būtų viskas padaryta labai gerai... Aš žinau, jūs pasistengsite... Aš neliksiu skolinga... Ačiū.

Lara padėjo ragelį ir pažvelgė į Ketę:

– Važiuokite į Sloun Ketering ligoninę. Daktaras Pitersas jūsų lauks.

– Nežinau, ką jums ir sakyti, panele Kameron, – susijaudinusi sumurmėjo Ketė.

– Pasakykite, kad rytoj į darbą ateisite laiku.

Į kabinetą įėjo Hovardas Keleris.

– Iškilo problema, bose.

– Dėstykite.

– Tai susiję su sklypu Keturioliktojoje gatvėje. Mes iškraustėme iš viso kvartalo žmones, išskyrus iš vieno namo. Šešių butų nuomininkai atsisako kraustytis, o miesto valdžia neleidžia jų iškraustyti per prievartą.

– Pasiūlykite jiems daugiau pinigų.

– Ne pinigai svarbiausia. Tie žmonės ten gyveno daugelį metų ir nenori keltis į naują vietą. Jiems ten labai patinka.

– Tada padarykite taip, kad jie nebenorėtų ten gyventi.

– Ką jūs turite omenyje?

Lara atsistojo.

– Važiuokime ir apžiūrėkime tą namą.

Jie važiavo gatve pro šaligatviais slampinėjančius vargšus ir benamius, prašančius iš praeivių išmaldos.

– Kokia gėda tokiai turtingai šaliai, – pasipiktinusi pasakė Lara.

Juos dominantis namas buvo šešių aukštų mūrinis pastatas, apsuptas senų ištuštėjusių statinių, kurie laukė atvažiuojančių buldozerių.

– Kiek čia dar liko gyentojų? – paklausė Lara, stovėdama priešais namą.

– Šešiolikos butų nuomininkus jūs iškraustėte, o šeši dar laikosi įsikibę savo butų.

– Vadinasi, šešiolika butų yra tuščių.

Keleris susirūpinęs įsmeigė akis į Larą.

– Taip. O ką?

– Imkime ir apgyvendinkime juose gyventojus.

– Jūs norite juos išnuomoti? Bet kam?..

– Mes jų nenuomosime, bet atiduosime tuos butus benamiams. Niujorke benamių yra tūkstančiai. Štai mes ir pasirūpinsime kai kuriais jų. Kuo daugiau jų čia apsigyvens, tuo geriau. Žiūrėkite, kad juos pamaitintų.

Keleris paniuro.

– Kažkodėl man atrodo, jog nėra labai vykęs jūsų sumanymas, – pasakė Keleris.

– Hovardai, tai bus tik labdaros gestas. Mes padarysime tai, ko negali padaryti miestas, – duosime benamiams būstą.

Lara dar kartą atidžiai apžiūrėjo pastatą.

– Langus reikia užkalti lentomis.

– Ką?!

– Namas turi būti panašus į negyvenamą namą. Ar butas viršutiniame aukšte, tas su sodu ant stogo, vis dar apgyventas?

– Kol kas ne.

– Pastatykite ant stogo didelį reklamini skydą, kuris užstotų visą vaizdą.

– Bet...

– Darykite, ką sakau...

– Daktaras Pitersas prašė, kad jūs paskambintumėte, – pasakė grįžusiai į kontorą Larai jos padėjėja Trisija.

– Sujunkite mane su juo.

Po minutės jie jau kalbėjosi.

– Lara, aš apžiūrėjau jūsų sekretorę.

– Na ir?...

– Yra auglys. Bijau, kad gali būti piktybinis. Aš patariau kuo skubiau operuoti.

– Aš norėčiau gauti dar vieno specialisto išvadą.

– Žinoma... Kaip liepsite... bet aš vadovauju onkologiniam skyriui ir...

– Vis tiek tegu ją apžiūri dar kas nors. Kai sužinosite rezultatus, tuojau pat man paskambinkite. Kur dabar yra Ketė?

– Ji važiuoja pas jus.

– Dėkoju, Alanai.

Lara padėjo ragelį ir paspaudė vidaus telefono mygtuką.

– Kai grįš Ketė, paprašykite, kad pas mane užeitų.

Lara žvilgtelėjo į stalinį kalendorių. Iki statybų pabaigos liko trisdešimt dienų.

„Šeši užsispyrę gyventojai, – pagalvojo Lara. – Ką gi, žiūrėsime, kiek dienų jie priešinsis“.

Į kabinetą įėjo Kėtė – veidas išpurtęs, akys raudonos.

– Aš jau žinau, – pasakė jai Lara. – Man labai gaila, Kete.

– Dabar aš numirsiu, – sumurmėjo Ketė.

Lara atsistojo ir ją apkabino per pečius.

– Nieko panašaus. Šiais laikais kovoje su vėžiu pasiekta didelė pažanga. Jus išoperuos ir jūs būtinai pasveiksite.

– Panele Kameron, bet aš neturiu pinigų...

– Dėl to nesirūpinkite. Daktaras Pitersas nori, kad jus dar kartą apžiūrėtų. Jeigu diagnozė pasitvirtins, jūs turėsite tuojau pat gultis į ligoninę operuotis. O dabar eikite į namus ir pailsėkite.

Ketės akys prisipildė ašarų.

– Aš... aš jums labai dėkinga.

Išeidama iš kabineto, Ketė susijaudinusi pagalvojo:

„Niekas iš tikrųjų nepažįsta tos moters“.

ŠEŠIOLIKTASIS SKYRIUS

Kitą pirmadienį Larą aplankė miesto valdžios atstovas.

– Atėjo kažkoks ponas O'Brajanas iš Planavimo komisijos, – pranešė Larai sekretorė.

– Ko jam reikia? – sunerimo Lara.

– Jis nepasakė.

Lara susiskambino vidaus telefonu su Keleriu.

– Užeikite, Hovardai, – paprašė Lara, paskui atsisuko į sekretorę: – Pakvieskite poną O'Brajaną.

Endis O'Brajanas buvo apkūnus raudonveidis vyras, kalbantis su truputį airišku akcentu.

– Panele Kameron?

Lara liko sėdėti prie apvalaus stalo.

– Taip. Kuo galiu jums padėti, pone O'Brajanai?

– Man atrodo, jūs pažeidžiate įstatymą, panele Kameron.

– Ką jūs sakote! Kokiu būdu?

– Jums priklauso namas Keturioliktojoje gatvėje?

– Taip, man.

– Aš turiu žinių, kad to namo butuose apsigyveno apie šimtą benamių.

– Štai kaip! – nusišypsojo Lara. – Aš pagalvojau: kol miestas negali niekuo padėti benamiams, aš galiu jiems nors truputį pagelbėti. Aš jiems duodu tik stogą virš galvos.

Į kabinetą įėjo Hovardas Keleris.

– Ponas O'Brajanas, – juos supažindino Lara.

Vyrai paspaudė vienas kitam ranką.

– Aš kaip tik aiškinau, kaip mes padedame miestui, suteikdami benamiams būstus, – Lara kreipėsi į Kelerį.

– Jūs pati juos pakvietėte, panele Kameron? – pasidomėjo O'Brajanas.

– Taip ir buvo.

– O ar jūs gavote savivaldybės leidimą?

– Leidimą? Kam?

– Jeigu jūs suteikiate būstą, reikia, kad tai būtų suderinta su miesto valdžia. Yra tam tikros griežtos taisyklės, kurių būtina laikytis.

– Labai gaila, bet aš apie tai nieko nežinojau. Aš tuojau pat pasirūpinsiu, kad būtų gautas leidimas.

– Manau, kad jums nepasiseks.

– Ką jūs norite pasakyti?

– Mes gavome skundų iš jūsų namo gyventojų. Jie tvirtina, kad jūs norite juos priversti išsikraustyti.

– Niekai!

– Panele Kameron, jūs turite keturiasdešimt aštuonias valandas benamiams iškraustyti iš pastato. O kai jie išsinešdins, mes įsakome jums nuplėšti lentas, kuriomis užkalėte langus.

Lara nepaprastai įsiuto.

– Tai ir viskas?

– Ne, ponia. Gyventojas, užimantis viršutinį butą su sodu ant stogo, skundžiasi, kad jūs ten įtaisėte reklaminį skydą, kuris užstoja miesto vaizdą. Reikės tą skydą taip pat nuimti.

– O jeigu aš to nepadarysiu?

– Manau, kad padarysite. Neverta imtis beviltiško žygio – ir jūs išvengsite nereikalingų nemalonumų bei blogos reputacijos, taip pat mums nereikės kreiptis į teismą, – O'Brajanas santūriai linktelėjo galvą. – Viso gero.

Kai jis išėjo iš kabineto, Keleris atsisuko į Larą.

– Reikės iškraustyti tuos benamius.

– Ne, – mįslingai pasakė Lara.

– Ką reiškia „ne“? Juk jis pasakė...

– Aš girdėjau, ką jis pasakė. Apgyvendinkite tame name dar daugiau benamių. Aš noriu, kad namas būtų grūste prigrūstas gatvės valkatų. Reikia tempti laiką. Paskambinkite Teriui Hilui. Viską jam papasakokite. Tegu pasirūpina, kad atidėtų terminą arba padarytų ką nors panašaus. Mes turime priversti tuos šešis išsikraustyti iki mėnesio pabaigos, nes kitaip neteksime trijų milijonų dolerių.

Suskambo vidaus telefonas.

– Skambina daktaras Pitersas, – pranešė sekretorė.

Lara pačiupo telefono ragelį.

– Alio! Alanai?

– Aš tik norėjau pasakyti, kad operacija baigta. Atrodo, viskas praėjo sėkmingai. Ketė pasveiks.

– Puiku! Kada galiu ją aplankyti?

– Nors ir šiandien.

– Aš taip ir padarysiu. Ačiū, Alanai. Pasirūpinkite, kad man paruoštų visas sąskaitas, gerai?

– Žinoma.

– Galite pranešti visiems, kad ligoninei bus paaukota penkiasdešimt tūkstančių dolerių.

Lara iškvietė sekretorę.

– Nusiųskite Ketei į palatą gėlių. Daug gėlių, – paliepė Lara, paskui, žvilgtelėjusi į tvarkaraštį, pridūrė: – Aš ją aplankysiu ketvirtą valandą.

Į kontorą atėjo Teris Hilas.

– Jau ruošiamas orderis jus suimti, – pranešė Hilas.

– Ką? – neteko žado Lara.

– Argi jūs nebuvote įspėta, kad iškraustytumėte iš namo visus tuos valkatas?

– Taip, bet...

– Jūsų laukia dideli nemalonumai, Lara. Yra sena patarlė: „Nekariauk su miesto tėvais – vis tiek nelaimėsi“.

– Ar jie iš tikrųjų ketina mane suimti?

– Žinoma, velniai griebtų. Juk jums aiškiai buvo įsakyta.

– Na, gerai, – sutiko Lara. – Reikės juos iškraustyti.

Ji atsisuko į Kelerį:

– Užsiimkite iškraustymu, tik nemeskite jų į gatvę. Tai neteisinga... Mes turime negyvenamų namų, kuriuos norime perstatyti trečiojo de-

šimtmečio stiliumi. Tegul jie apsigyvena juose. Jeigu reikia pagalbos, tik sakykite. Ir kad per valandą ten neliktų nė vieno. – Lara vėl pradėjo kalbėti su Teriu Hilu: – Aš dabar važiuoju, tad jie vis tiek negalės manęs suimti, o kai grįšiu, problema bus jau išspręsta.

– Atėjo du džentelmenai iš apygardos prokuratūros, – pasigirdo balsas iš vidaus telefono.

Lara parodė ženklais Keleriui. Tas priėjo prie vidaus telefono ir pasakė:

– Panelės Kameron dabar nėra.

Pauzė.

– O kada ji grįš?

Keleris pažvelgė į Larą. Ji papurtė galvą.

– Mes nežinome, – pasakė Keleris ir išjungė pokalbio prietaisą.

„Aš išeisiu per užpakalines duris“, – nusprendė Lara.

Lara labai nemėgo ligoninės. Ji priminė Larai tas dienas, kai prie lovos buvo prikaustytas jos tėvas, išbalęs ir staiga labai susenęs. „Kurių velnių tu čia atėjai? Tu bendrabutyje turi reikalų iki kaklo“.

Lara įėjo į Ketės palatą. Kambarys buvo pilnas gėlių.

– Na, kaip jaučiatės? – kreipėsi Lara į sėdinčią ant lovos sekretorę.

Ketė nusišypsojo.

– Daktaras sako, kad aš pasveiksiu.

– Na jau pasistenkite. Aš be jūsų kaip be rankų.

– Aš... Aš nežinau, kaip reikėtų jums dėkoti už viską.

– Ir nereikia.

Lara pačiupo prie lovos esančio telefono ragelį ir paskambino į savo kontorą. Ragelį pakėlė Teris Hilas.

– Ar jie dar neišėjo?

– Dar yra čia. Ir ketina laukti jūsų sugrįžtančios.

– Susisiekite su Hovardu. Kai tik jis iškraustys benamius, aš tuojau pat atvažiuosiu.

Lara padėjo ragelį ir atsisuko į Ketę:

– Jeigu ko nors reikės, man sakykite. Rytoj jus dar kartą aplankysiu.

Lara nuėjo į architektūros firmą „Higinsas, Elmontas ir Klarkas“. Ją nuvedė pas poną Klarką. Pamatęs Larą, jis atsistojo jos pasitikti.

– Koks nuostabus siurprizas! – sušuko Klarkas. – Kuo galiu jums padėti, panele Kameron?

– Ar jūs turite Keturioliktosios gatvės užstatymo projekto brėžinius?

– Taip, žinoma, – jis priėjo prie braižymo lentos. – Štai, prašom.

Tai buvo puikus daugiaaukščių gyvenamųjų namų, apsuptų parduotuvėmis, komplekso planas.

– Aš noriu, kad jūs perbraižytumėte tą planą.

– Ką?

Lara dūrė pirštu į plano vidurį.

– Čia vis dar stovi senas namas. Man reikia, kad jūs apstatytumėte jį daugiaaukščiais pastatais.

– Jūs norite pasakyti, kad ketinate įgyvendinti projektą išsaugodami vieną seną namą? Ne...e, taip nebus. Pirmiausia... bus siaubingas vaizdas, o antra...

– Prašom padaryti taip, kaip aš prašau. Ir šį vakarą atsiųskite brėžinį man į kontorą, – pasakė Lara ir išėjo.

Iš mašinos ji paskambino Teriui Hilui.

– Ar turite kokių nors žinių iš Hovardo?

– Taip. Visi benamiai iškraustyti.

– Puiku. Paskambinkite prokurorui ir jam pasakykite, kad aš paliepiau išsikraustyti iš namo jau prieš dvi dienas, bet, nepalaikydama ryšių, nežinojau, kas ten darosi. O šiandien, kai tik sužinojau, kad benamiai vis dar ten gyvena, tą pačią minutę juos išmečiau į gatvę. Aš grįžtu į kontorą.Sužinokite, ar jis vis dar ketina mane areštuoti? – Lara palietė savo vairuotojo petį: – Važiuokite per parką. Ir neskubėkite.

Po trisdešimties minučių, kai ji grįžo į savo kontorą, tie du, kurie buvo atėję jos suimti, jau buvo išėję.

Savo kambaryje Lara kalbėjosi apie susidariusią padėtį su Hovardu Keleriu ir Teriu Hilu.

– Namo gyventojai nenusileis, – pareiškė Keleris. – Aš dar kartą buvau pas juos užėjęs ir siūliau gerus pinigus, bet jie nesutiko. Mums liko tik penkios dienos iki senų namų griovimo pradžios.

– Aš paprašiau pono Klarko, kad perbraižytų kvartalo užstatymo planą, – pasakė Lara.

– Taip, aš jau mačiau jį, – įsiterpė Keleris. – Nemanau, kad tai padės. Juk mes negalime palikti stovėti senos laužynės tarp didžiulių šiuolaikinių pastatų. Tikriausiai reikės kreiptis į banką su prašymu atidėti statybos darbų pradžią.

– Ne, – paprieštaravo Lara. – Atvirkščiai, aš noriu paankstinti tą datą.

– *Ką?*

– Suraskite darbų rangovą. Pasakykite jam, kad nusprendėme pradėti griauti namus rytoj.

– *Rytoj?* Lara...

– Nuo pat ryto. Paimkite tą brėžinį ir jį atiduokite darbų vykdytojui.

– Na, ir ką mes laimėsime? – negalėdamas suprasti paklausė Keleris.

– Matysime, – mįslingai atsakė Lara.

Rytą nelemtojo namo Keturioliktojoje gatvėje likusius gyventojus pažadino buldozerio riaumojimas. Pažvelgę pro langus, jie pamatė artėjančias mechanines pabaisas, sulyginančias su žeme viską, kas pakliūva joms pakeliui. Pamatę tokį vaizdą, jie labai susirūpino.

Ponas Heršis, gyvenantis viršutinio aukšto bute, išbėgo į gatvę ir nubėgo pas meistrą, vadovaujantį namų griovimui.

– Ar jūs suprantate, ką darote?! – suriko ponas Heršis. – Jūs neturite teisės čia dirbti.

– Kas jums paliepė?

– Savivaldybė, – Heršis mostelėjo ranka pastato, iš kurio ką tik išbėgo, pusėn. – Jums draudžiama liesti tą namą.

Meistras pažiūrėjo į priešais jį paklotą brėžinį.

– Tiesa, – pasakė jis. – Mes gavome nurodymą neliesti jūsų namo.

– Ką? – pono Heršio antakiai pakilo viršun. – Na, leiskite pažiūrėti.

Išsižiojęs jis įsmeigė akis į planą.

– Jie ketina čia prikaišioti daugiaaukščių pastatų, o tą namą palikti?

– Taip, pone.

– Bet juk tai neįmanoma! Mes negalėsime gyventi esant tokiam triukšmui ir tokiai purvynei!

– Atleiskite, bet jūsų problemos manęs nedomina. O dabar, jeigu būsite toks malonus ir liausitės man trukdyti, aš norėčiau toliau dirbti.

Po trisdešimties minučių per vidaus telefoną su Lara susisiekė jos sekretorė.

– Panele Kameron, skambina ponas Heršis.

– Pasakykite jam, kad manęs nėra.

Kai Heršis paskambino trečią kartą, Lara pagaliau paėmė ragelį.

– Klausau, pone Herši. Kuo galiu padėti?

– Aš norėčiau su jumis, panele Kameron, susitikti.

– Manau, kad esu labai užsiėmusi. Viską, ką norite man pasakyti, galite pasakyti telefonu.

– Na, gerai, manau, džiaugsitės sužinojusi, kad aš pasitariau su mūsų namo gyventojais ir mes nusprendėme, kad, ko gero, sutiksime su jūsų siūlymu ir išsikraustysime iš butų.

– Tas siūlymas jau nebeturi reikšmės, pone Herši. Galite gyventi.

– Bet jeigu jūs imsite statyti aplink mūsų namą, mes negalėsime užmigti!

– Kas jums sakė, kad ketiname statyti aplink jūsų namą? – apsimestinai pasipiktinusi paklausė Lara. – Iš kur jūs gavote tokios informacijos?

– Jūsų meistras man parodė brėžinius ir...

– Na, aš jį atleisiu! – jos balse suskambo pykčio gaidelės. – Tai slapta informacija.

– Minutėlę, panele Kameron. Pakalbėkime kaip du blaiviai mąstantys žmonės, ar neprieštarausite? Jūsų projektas tik laimės, jeigu iš jo dings mūsų namas. Manau, mums bus geriau išsikraustyti. Aš nenoriu gyventi tarp tų velniškų dangoraižių.

– Manęs visiškai nedomina, ar jūs išsikraustysite, ar pasiliksite, pone Herši, – ramiai pasakė Lara. Jos balsas pasidarė švelnesnis. – Na, gerai, jeigu iki kito mėnesio namas ištuštės, aš, ką jau darysi, sutinku tesėti savo ankstesnį siūlymą.

Heršis susimąstė.

– Gerai, – pagaliau prabilo jis. – Pasitarsiu su kitais gyventojais, nors aš patikinu, jog jie neprieštaraus. Ačiū jums, panele Kameron.

– Malonu buvo su jumis susipažinti, pone Herši, – Lara padėjo ragelį.

Kito mėnesio pradžioje kvartalas Keturioliktojoje gatvėje buvo pradėtas labai greitai statyti.

Laros autoritetas nenugalimai kilo. „Kameron enterpraiziz“ statė daugiaaukščius namus Brukline, prekybos centrą Vinčesteryje, universalinių parduotuvių tinklą Vašingtone, taip pat pigius daugiabučius namus Dalase ir Los Andžele.

Iš bankų, draudimo kompanijų ir privačių investuotojų pasipylė pinigai. Lara užsitarnavo Vardą.

Pagijo po operacijos Ketė.

– Štai aš ir grįžau, – pasakė ji.

Minutėlę Lara atidžiai žiūrėjo į ją.

– Kaip jaučiatės?

– Puikiai. Ir viskas jūsų dėka...

– Energijos pakanka?

Klausimas Ketę šiek tiek sujaudino.

– Taip. Aš...

– Puiku. Jos prireiks jums. Aš skiriu jus savo padėjėja. Galite tikėtis didelio priedo prie atlyginimo.

– Nežinau, ką ir besakyti. Aš...

– Jūs to nusipelnėte. – Lara pastebėjo, kad Ketė laiko rankoje raštelį. – Kas tai?

– Žurnalas „Gurmanas" norėtų išspausdinti jūsų mėgstamą receptą. Kaip jums tai atrodo?

– Ne. Pasakykite jiems, kad aš labai... beje, palaukite. – Lara akimirką susimąstė, paskui tyliai pasakė: – Gerai, aš jiems duosiu jį.

Jos receptas pasirodė žurnale po trijų mėnesių.

„Sviestinis pyragas su prieskoniais – klasikinis škotiškas valgis. Tešlai: pusė svaro miltų, ketvirtis svaro sviesto, truputis šalto vandens ir pusė šaukštelio sodos.

Įdarui: du svarai razinų, pusė svaro smulkintų migdolų, trys ketvirčiai svaro miltų, pusė svaro cukraus, du šaukšteliai gvazdikėlių, šaukštelis imbiero, šaukštelis cinamono, pusė šaukštelio sodos ir truputis brendžio..."

Lara ilgai neatplėšdama akių žiūrėjo į žurnalo puslapį, ir atmintis ją perkėlė į tolimą praeitį – ji prisiminė sviestinio pyrago su prieskoniais skonį, bendrabučio virtuvės kvapą ir triukšmingus gyventojų pokalbius prie stalo. Ir savo bejėgį tėvą, gulintį lovoje.

Lara numetė žurnalą į šoną.

Žmonės pradėjo pažinti Larą gatvėje, o kai ji įeidavo į restoraną, visada girdėdavo aplinkui gyvą šnabždesį. Ją nuolatos persekiodavo pustuzinis visiškai vertų gerbėjų, ji gavo kelis labai viliojančius pasiūlymus tekėti, bet visa tai jos nedomino. Pati nežinodama kodėl, jausdama beveik prietaringą baimę, ji ir toliau ieškojo kažko kito. Kažko, kurio paveikslas ją visą laiką persekiojo. Kažko, ko ji nė karto gyvenime nebuvo sutikusi.

Kiekvieną rytą Lara prabusdavo penktą valandą ir važiuodavo į kurią nors statybos aikštelę, kur, ilgai žiūrėdama į savo rankų kūrinį, galvojo: „Tu klydai, tėve. Aš moku rinkti nuomos mokesčius“.

Larai diena prasidėdavo plaktukų kaukšėjimu, buldozerių riaumojimu ir metalo žvangėjimu. Kartais ji pakildavo išklerusiu krovininiu liftu į patį statomo pastato viršų ir ten, atstačiusi prieš vėją veidą, stovėdavo ant plieninių sijų ir šnabždėdavo: „Tai mano miestas“.

Polas Martinas ir Lara gulėjo lovoje.

– Girdėjau, kad šiandien išvarei porą savo darbininkų.

– Jie to nusipelnė, – pasakė Lara. – Chaltūrininkai.

Polas nusišypsojo.

– Ačiū Dievui, kad tu išmokai su jais elgtis nenaudodama fizinės jėgos.

– O žiūrėk, kas atsitiko, kai aš vienam iš tikrųjų įkirtau, – Lara prisiglaudė prie Martino. – Aš sutikau tave.

– Man reikia nuvažiuoti į Los Andželą, – netikėtai pasakė Polas. – Aš norėčiau, kad tu važiuotumei su manim. Ar gali pabėgti kelioms dienoms?

– Aš labai norėčiau, Polai, bet manau, jog tai neįmanoma. Mano kiekviena diena tikrąja šio žodžio prasme suskirstyta minutėmis.

Martinas atsisėdo ir iš viršaus į apačią pažvelgė į Larą.

– Paklausyk, mažyte, gal tu per daug užsikrovei ant savo pečių. Man nepatinka, kad tau pradeda trūkti man laiko.

Lara nusišypsojo ir paglostė jo nugarą.

– Dėl to nesijaudink.

Pro šį sklypą Lara pravažiuodavo šimtus kartų ir niekada neatkreipė į jį dėmesio. Jis buvo vandenyno pakrantėje, Volstrito rajone, netoli Pasaulio prekybos centro. Tas sklypas buvo parduodamas. Dabar Lara į jį žiūrėjo visiškai kitomis akimis ir matė tai, kas – ji buvo įsitikinusi – ten iš tikrųjų turėjo būti: pats aukščiausias pasaulyje dangoraižis. Ji žinojo, ką pasakys Keleris: „Lara, tai jau per daug. Neprasidėk“. Tačiau Lara žinojo ir tai, kad jos niekas nesustabdys.

Atvažiavusi į kontorą, Lara sukvietė artimiausius padėjėjus.

– Sklypas pakrantėje, prie Volstrito, – pareiškė Lara. – Mes perkame jį. Ir ten pastatysime aukščiausią pastatą pasaulyje.

– Lara...

– Prieš pradėdamas prieštarauti, Hovardai, leiskite man pasakyti. Vieta – ideali. Pačiame miesto verslo dalies centre. Firmos viena kitai gerkles perkąs, kad galėtų ten išsinuomoti kontorą. Nepamirškite, tai bus aukščiausias dangoraižis pasaulyje. Mes sukelsime tikrą furorą! Šis pastatas bus mūsų flagmanas*. Jis vadinsis „Kameron Taueris".

– O iš kur mes imsime pinigų? – abejojamu balsu paklausė Keleris.

Lara jam ištiesė popieriaus lapą.

Keleris perbėgo akimis skaičių stulpelius.

– Ta...aip, jūs esate optimistė.

– Aš – realistė. Turimas omenyje ne koks nors paprastas pastatas. Kalbama apie tikrą lobį, Hovardai.

Keleris susimąstė, bet paskui atsargiai pasakė:

– Jums reikės pastatyti ant kortos viską iki paskutinio skatiko.

Lara nusišypsojo.

– Mes jau ne kartą taip darėme, argi ne taip?

– Visų aukščiausias dangoraižis pasaulyje... – lėtai prakalbo Keleris.

– Būtent! Kasdien mums skambina bankininkai, pasiruošę mus užversti pinigais. Jie juk nagais ir dantimis įsikibs į tą idėją.

– Galimas dalykas, – susimąstęs pasakė Keleris, paskui, pažvelgęs į Larą, paklausė: – Juk jūs iš tikrųjų to norite?

– Taip.

– Gerai. Pirmiausia, ką reikia padaryti, – tai gauti opcioną pirkti sklypui.

– Aš jau tuo pasirūpinau, – nusišypsojo Lara. – Ir negana to, aš noriu jums pasakyti dar vieną naujieną. Tą žemę norėjo pirkti Stivas Merčisonas.

– A...a, aš prisimenu jį. Čikagoje mes jam iš panosės nušvilpėme viešbutį.

„Klausyk manęs atidžiai, kale. Šį kartą aš dovanoju tau, nes manau, jog pati nežinai, ką darai. Bet ateityje geriau nestok man skersai kelio, nes tai gali tau atsirūgti".

– Tiksliai, – linktelėjo galvą Lara. – Dabar jau Merčisonas įgijo vieno iš pačių kiečiausių ir sėkmingiausių Niujorko verslininkų vardą.

– Man nepatinka visa tai, Lara, – pareiškė Keleris. – Jis mėgaujasi tuo, jog suėda kitus.

---

* Flagmanas – didelio karo laivų junginio, pvz., eskadros, vadas.

– Nereikia taip sutirštinti spalvų, Hovardai.

Lėšų „Kameron Tauerio“ statybai atsirado be jokių problemų. Lara buvo teisi. Bankininkai iš karto pajuto, kad aukščiausias pasaulio dangoraižis sukels furorą, o Kameron pavardė buvo jiems papildomas stimulas. Bendradarbiauti su Lara buvo prestižo dalykas.

Lara buvo ne tik žavi silpnosios lyties atstovė. Viso pasaulio moterims ji tapo savotišku simboliu, šventuoju paveikslu. „Jeigu ji gali tai padaryti, kodėl aš negaliu?“ Jos pavarde buvo pavadinti nauji kvepalai. Ją kviesdavo į visus daugiau ar mažiau reikšmingus visuomeninius renginius, o garsių namų šeimininkės nėrėsi iš kailio, kad ją matytų per savo kviestinius pietus. Jos pavardė buvo tapatinama su sėkme.

– Mes atidarysime savo statybos kompaniją, – vieną gražią dieną pareiškė Lara. – Priimsime statybininkų ir netgi galėsime atlikti kitų užsakymus.

– O ką, nebloga mintis, – pritarė Keleris.

– Štai ir dirbkite ta kryptimi. Kada numatyta kloti „Kameron Tauerio“ pamatus?

– Dabar aptariamos sutarties detalės. Manau, jog pradėsime statyti po trijų mėnesių.

Lara svajingai atsilošė krėsle.

– Įsivaizduojate, Hovardai? Visų aukščiausias dangoraižis pasaulyje!

„Įdomu, – pagalvojo Keleris, – kaip įvertintų jos žodžius Froidas*?“

„Kameron Tauerio“ pamatų klojimo ceremonija buvo panaši į didžiulį šou, kurio pagrindine veikėja tapo Amerikos princesė Lara Kameron. Šis įvykis buvo plačiai išreklamuotas laikraščiuose ir per televiziją, ir, norėdami jį pamatyti savo akimis, susirinko daugiau kaip du tūkstančiai žmonių, kurie laukė atvykstančios Laros. Kai jos baltas automobilis įvažiavo į statybos aikštelę, minia ėmė kaukti.

– Štai ji!

Tuo metu, kai išlipusi iš automobilio Lara pasuko mero link, policija ir asmens sargybiniai stūmė žiūrovus praskirdami jai kelią. Tačiau žmonės, džiaugsmingai šūkčiodami jos pavardę, ir toliau grūdosi, ėmė blykčioti fotoreporterių fotoaparatai.

---

* Zigmundas Froidas (1856–1939) – austrų gydytojas psichiatras, psichoanalizės pradininkas, individo psichoseksualinio vystymosi teorijos autorius.

Specialioje vietoje, atitvertoje lynu, stovėjo bankininkai, reklamos agentūrų vadovai, kompanijų direktoriai, rangovai, vadybininkai, visuomenės atstovai ir architektai. Per šimtą pėdų nuo jų išsirikiavo į vieną eilę pasiruošę pradėti dirbti galingi buldozeriai, ekskavatoriai ir savivarčiai sunkvežimiai.

Lara stovėjo šalia mero ir Manhatano administracijos vadovo. Ėmė lynoti. „Kameron enterpraiziz" spaudos sekretorius Džeris Taunsendas, pačiupęs skėtį, nuskubėjo prie Laros. Ji nusišypsojo ir rankos mostelėjimu jį nuvarė.

– Šiandien Manhatanui didi diena, – stovėdamas priešais televizijos kamerą pradėjo savo kalbą meras. – „Kameron Tauerio" pamatų klojimo ceremonija reiškia didžiausios statybos Manhatano istorijoje pradžią. Greitai čia išaugs šiuolaikiniai gyvenamieji namai, du prekybos centrai, kongresų salė ir visų aukščiausias pasaulyje dangoraižis.

Minioje pasigirdo aplodismentai.

– Kad ir kur jūs pažvelgsite, – tęsė meras, – visur pamatysite Laros Kameron kūrinius, įkūnytus pliene ir betone. Gyvenamuosiuose miesto kvartaluose puikuojasi „Kameron centras", netoli jo – „Kameron Plazas" ir dar pustuzinis puikių pastatų. O po visą šalį nusidriekė Kameron viešbučių tinklas. – Meras atsisuko į Larą. – Ji yra ne tik protinga, bet dar ir gražuolė.

Pasigirdo juokas, minia vėl ėmė ploti.

– Lara Kameron, ledi ir džentelmenai!

Lara pažvelgė į televizijos kameras ir nusišypsojo.

– Dėkoju, pone merai. Man labai malonu, kad aš galėjau kukliai prisidėti prie šio nuostabaus miesto, kuriame mes visi gyvename, statybos. Mano tėvas visada sakydavo, kad mes ateiname į šią žemę tam... – Lara delsė. Akies krašteliu Lara pastebėjo minioje pažįstamą veidą. Stivas Merčisonas. Ji matė laikraščiuose jo nuotrauką. Ką jis čia veikia? – ... kad ją pakeistume. Ką gi, manau, kiek jėgos ir galimybės leido, man tai pavyko.

Vėl pasigirdo plojimai. Larai įteikė statybininko šalmą ir chromuotą kastuvą.

– Laikas imtis darbo, panele Kameron.

Ir vėl ėmė blykčioti fotoreporterių fotoaparatai.

Lara įbedė kastuvą į žemę ir iškėlė pirmąjį žemės grumstą.

Baigiantis ceremonijai padavė gėrimus, o televizijos kameros ir toliau filmavo įvykius. Lara perbėgo akimis per minią – Merčisonas dingo.

Po trisdešimties minučių Lara Kameron jau grįžo savo automobiliu į kontorą. Šalia jos sėdėjo Džeris Taunsendas.

– Na, atrodo, viskas puikiai praėjo, – pasakė jis. – Tiesiog puikiai.

– Taip, neblogai, – nusišypsojo Lara. – Ačiū, Džeri.

„Kameron enterpraiziz" kontoros buvo penkiasdešimtajame „Kameron centro" aukšte.

Tame aukšte Lara išlipo iš lifto. Darbuotojai jau buvo įspėti apie jos grįžimą ir kiekvienas ėmėsi savo darbo.

– Eime pas mane, – kreipėsi Lara į Džerį Taunsendą.

Jos didžiulis kabinetas užėmė kampinę pastato dalį su vaizdu į miestą.

Lara metė akį į išdėliotus ant stalo popierius ir pažvelgė į Džerį.

– Kaip jaučiasi jūsų tėvas? Ar jam ne geriau?

„Ką ji žino apie mano tėvą?"

– Jis... jis nevisiškai sveikas.

– Žinau. Jis serga chorėja, ar ne taip, Džeri?

– Taip.

Tai yra baisi liga. Ji progresuoja ir tai pasireiškia dažnais nevalingais, nekoordinuotais trūkčiojamais veido ir galūnių judesiais, lydimais protinių sugebėjimų netekimu.

– Iš kur jūs žinote apie mano tėvą?

– Aš esu ligoninės, kurioje jis gydėsi, direktorių tarybos narė ir girdėjau apie jį kalbančius gydytojus.

– Tai nepagydoma liga, – prislėgtu balsu pasakė Džeris.

– Kiekviena liga neišgydoma, kol ją išmokstama gydyti, – pareiškė Lara. – Aš šį bei tą sužinojau. Šveicarijoje yra gydytojas, kuris labai sėkmingai tiria tą ligą. Jis pasiruošęs priimti į savo kliniką jūsų tėvą. Išlaidas apmokėsiu aš.

Priblokštas Džcris sustingo vietoje.

– Neprieštarausite? – paklausė Lara.

– Neprieštarausiu, – sunkiai išspaudė Taunsendas, kartu pagalvodamas: *„Aš visiškai jos nepažįstu. Niekas jos nepažįsta"*.

Pasaulyje vyko svarbūs įvykiai, bet Lara buvo pernelyg užsiėmusi, kad juos pastebėtų. Ronaldas Reiganas vėl buvo išrinktas prezidentu, o Tarybų Sąjungoje valstybės vadovo postas po Černenkos atiteko žmogui, pavarde Michailas Gorbačiovas.

Lara statė pigius gyvenamuosius namus Detroite.

Už sukčiavimus prekiaujant Ivanas Boeski buvo nubaustas šimto milijonų dolerių bauda ir trejiems metams atlikti bausmę kalėjime.

Lara pradėjo statyti gyvenamuosius namus Kujinse. Investuotojai buvo pasiruošę viskam, kad tik jų pavardės būtų greta jos magiškos pavardės. Susitikti su Lara atskrido Vakarų Vokietijos investicinių bankų vadovų grupė. Ji paskyrė jiems derybų laiką vos tik lėktuvui nusileidus. Vokiečiai bandė prieštarauti, bet Lara tvirtai pareiškė:

– Atleiskite, džentelmenai, bet kito laiko negaliu jums skirti. Aš išskrendu į Honkongą.

Bankininkams padavė kavą. Lara gėrė arbatą. Vienas svečių atkreipė dėmesį į neįprastą kavos skonį.

– Tai ypatinga kavos pupelių rūšis, gaminama specialiai man, – paaiškino Lara. – Išgerkite dar puoduką.

Baigiantis deryboms, Lara išsikovojo nuolaidų visais derybų punktais.

Gyvenimas būtų plaukęs ramiai, be jokio debesėlio, jeigu nebūtų įvykęs vienas nemalonus incidentas. Kelis kartus Laros interesai susidūrė su Stivo Merčisono interesais, bet visada jai pavykdavo jį apvynioti aplink pirštą.

– Ko gero, jums nereikia kišti galvos į kilpą, – įspėjo ją Keleris.

– Štai jis tegu ir nelenda į kilpą, – atkakliai tvirtino Lara.

Kartą rytą Lara gavo siuntinį, suvyniotą į gražų rausvą popierių.

– Nežmoniškai sunkus, – pasakė jį atnešusi Ketė. – Jeigu tai yra skrybėlaitė, aš jums nepavydžiu.

Susidomėjusi Lara išvyniojo popierius ir atidarė dangtelį. Dėžutėje buvo žemės. Ten buvo įdėta kortelė su užrašu: „Franko E. Kemgbelo laidotuvių biuras“.

Statybos vyko labai gerai. Kai Lara perskaitė, kad dėl biurokratų priekabių ieškojimo miesto sporto aikštelė pateko į padėtį be išeities ir dabar buvo parduodama, Lara pasiūlė savo kompanijos jėgomis ją baigti statyti ir padovanoti miestui. Rezonansas buvo pribloškiantis: „LARA KAMERON GALI“.

Su Polu Martinu jie susitikdavo vieną du kartus per savaitę, o telefonu kalbėdavosi kasdien.

Lara nusipirko namą Sautgemtone ir gyveno pasakiškame įvairiausių niekučių, kailių ir automobilių pasaulyje. Jos spintos lūžo nuo brangių drabužių. „Man reikia naujų drabužių į mokyklą eiti. Eik ko nors paprašyti Gelbėjimo armijos“.

Ir Lara užsisakydavo naują suknelę.

Laros darbuotojai tapo jos šeima. Lara rūpinosi jais ir buvo jiems kilniaširdė. Jie buvo jai visas gyvenimas. Lara prisimindavo jų gimtadienius, įtaisydavo jų vaikus į prestižines mokyklas ir mokėjo už jų mokymą. Kai darbuotojai norėdavo jai padėkoti, Lara siaubingai sutrikdavo. Ji varžėsi rodyti savo jausmus – už tai vaikystėje tėvas visada ją išjuokdavo. Ir Lara tarsi apsupo save siena. „Niekas nebegalės daugiau manęs įskaudinti, – prisiekė ji sau. – Niekas“.

Trečioji knyga

SEPTYNIOLIKTASIS SKYRIUS

– Hovardai, rytą aš išskrendu į Londoną, – pranešė Lara.

– Ko ten reikia? – nustebo Keleris.

– Mane pakvietė lordas Makintošas. Jis nori, kad aš apžiūrėčiau kažkokį nekilnojamąjį turtą, kurį jis ketina įsigyti, o mums siūlo būti jo partneriais.

Brajanas Makintošas buvo vienas turtingiausių Anglijos verslininkų, kuris užsiiminėjo nekilnojamojo turto sandoriais ir statybomis.

– Kelintą valandą išskrendame?

– Aš nusprendžiau ten skristi viena.

– Taip?

– Matote, Hovardai, bus geriau, jeigu jūs liksite ir tvarkysite visus reikalus.

Keleris linktelėjo.

– Gerai, aš viską padarysiu.

– Aš žinau. Aš juk visada galiu jumis pasikliauti.

Skrendant į Londoną, nieko neįvyko. Asmeninis Laros lėktuvas „Boingas-727" nusileido Lutono oro uoste netoli Didžiosios Britanijos sostinės. O jo šeimininkė net nenumanė, kad greitai jos gyvenimas turės pasikeisti.

Kai Lara atvyko į viešbutį, ją pasitiko pats jo valdytojas Ronaldas Džounsas.

– Džiaugiamės vėl jus matydami mūsų viešbutyje, panele Kameron, – sveikino jis Larą. – Leiskite jus palydėti į jūsų apartamentus. Tiesa, mes turime jums keletą raštelių...

Raštelių buvo daugiau kaip dvidešimt.

Prabangiame numeryje Laros laukė gėlių puokštės nuo Brajano Makintošo ir Polo Martino, taip pat šampanas ir užkandžiai nuo viešbučio administracijos. Nespėjo Lara įeiti į kambarį, kai suskambo telefonas. Skambino iš visų Jungtinių Amerikos Valstijų kampelių.

– Architektas ketina kažką keisti projekte. Tai mums kainuos apvalutę sumelę...

– Cemento pristatymas vėluoja...

– Pirmasis nacionalinis hipotekos bankas pareiškė norą finansuoti kitą mūsų projektą...

– Meras klausia, ar galėsite atvykti į Los Andželą, į atidarymo ceremoniją. Jis norėtų, kad ji įvyktų labai šauniai...

– Mums labai trukdo oras. Mes jau dirbame ne pagal grafiką...

Kiekvieną problemą reikėjo tuojau pat spręsti ir, baigusi kalbėti telefonu, Lara jautėsi labai pavargusi. Ji pietavo savo numeryje sėdėdama prie lango ir žiūrėdama į tolygiai riedančius Bruko gatvės link „rols-roisus“ ir „bentlius“. Ji jautė kažkokį džiugų jaudulį. „Maža mergaitė iš Gleis Bėjaus toli nuėjo, tėte“.

Kitą rytą Lara su Brajanu Makintošu nuvyko apžiūrėti jo siūlomo žemės sklypo. Jis buvo didžiulis – dvi mylios palei upės krantą apstatytos kažkokiomis lūšnomis ir daržinėmis.

– Kadangi mes ketiname atstatyti visą miesto rajoną, – paaiškino Makintošas, – bus galima reikalauti iš valstybės didelių mokesčių lengvatų.

– Aš norėčiau gerai apgalvoti jūsų pasiūlymą, – išsisukinėjamai atsakė Lara. Tačiau ji jau buvo nusprendusi, kaip pasielgs.

– Beje, – netikėtai pasakė Makintošas, – vakare mano žmona važiuoja į klubą, o aš turiu du bilietus į koncertą. Ar jūs mėgstate klasikinę muziką?

Klasikine muzika Lara visiškai nesidomėjo.

– Taip.

– Filipas Adleris šiandien skambins Rachmaninovą, – Makintošas pažvelgė į Larą, tarsi laukdamas kokios nors reakcijos.

Filipo Adlerio pavardę ji išgirdo pirmą kartą gyvenime.

– Tai nuostabu.

– Na, ir gerai. Paskui mes pavakarieniausime. Aš užvažiuosiu jūsų paimti septintą valandą.

„Kodėl aš pasakiau, kad mėgstu klasikinę muziką?“ – pati sau nustebo Lara. Atrodo, vakaras žadėjo būti nuobodus. Ji geriau sutiktų išsimaudyti karštoje vonioje ir eiti miegoti. „Na, gerai, – nusprendė Lara, – vienu nuobodžiu vakaru daugiau ar mažiau, koks skirtumas? O rytoj rytą aš grįšiu į Niujorką“.

Koncertų salė buvo pilnutėlė klasikinės muzikos gerbėjų. Vyrai buvo apsivilkę smokingais, o moterys – prašmatniomis vakarinėmis

suknelėmis. Visur tvyrojo šventės atmosfera, ir publika, apimta susižavėjimo, laukė.

Brajanas Makintošas nupirko dvi programėles ir jie atsisėdo į savo vietas. Jis padavė Larai programėlę. Lara vos teikėsi žvilgtelėti į ją. Londono filharmonijos orkestras... Filipas Adleris atlieka Rachmaninovo kūrinį... koncertą Nr.3, re minor, 30 opusą.

„Reikia paskambinti Hovardui ir priminti, jog būtina patikslinti žemės sklypo Penktojoje aveniu kainą".

Scenoje pasirodė dirigentas ir publika ėmė ploti. Lara neatkreipė į jį jokio dėmesio. „Rangovas Bostone neskuba. Reikia jį kažkaip paskubinti. Pasakysiu Keleriui, kad jis pažadėtų jam papildomai sumokėti".

Vėl pasigirdo aplodismentai. Prie fortepijono, stovinčio scenos viduryje, sėdosi kažkoks žmogus. Dirigentas mostelėjo batuta ir suskambo muzika.

Filipo Adlerio pirštai ėmė bėgioti klavišais.

Už Laros nugaros sėdinti moteris susižavėjusi sušnabždėjo su labai klausą rėžiančiu Teksaso akcentu:

– Argi ne fantastika? Aš juk tau *sakiau,* Agnese!

Lara vėl pabandė susikaupti. „Apie Londono pasiūlymą negali būti nė kalbos. Netinkamas rajonas. Žmonės nenorės ten gyventi. Vieta, vieta ir dar kartą vieta". Lara prisiminė neseniai pasiūlytą jai projektą statyti prie Kolumbo aikštės. „Iš to pasiūlymo gali šis tas išeiti".

Teksaso akcento savininkė toliau garsiai šnabždėjo:

– Kokia ekspresija! Jis nuostabus! Jis vienas...

Lara stengėsi prisiversti jos neklausyti.

„Ten pastatyto administracinio pastato gyvenamojo ploto kvadratinė pėda kainuos maždaug keturis šimtus dolerių.

Jeigu man pavyks, statydama neišleisiu daugiau kaip šimto penkiasdešimt milijonų, o už žemę būsiu sumokėjusi šimtą dvidešimt penkis milijonus..."

– Dieve! – suspiegė sėdinti už nugaros moteris.

Lara atsipeikėjo nuo savo minčių.

– Koks jis nuostabus!

Pasigirdo būgnų tratėjimas, kelis taktus Filipas Adleris skambino vienas, paskui vėl įsijungė orkestras ir muzikos tempas darėsi vis greitesnis ir greitesnis. Sutratėjo būgnai...

Moteris, kalbėjusi Teksaso akcentu, atrodė, tuoj tuoj išsiners iš kailio.

– Tik paklausyk! Melodija pereina iš *piu vivo* į *piu mosso*! Ar tu ką nors girdėjai labiau jaudinančio?

Lara sukando dantis.

„Nuomojamo ploto vertė bus trys šimtai penkiasdešimt milijonų: vadinasi, dešimt procentų metinių palūkanų bus trisdešimt penki milijonai, plius dešimt milijonų einamosioms išlaidoms...“

Sulig kiekvienu taktu muzika darėsi vis greitesnė ir garsesnė ir, pasiekusi kulminaciją, staiga nutrūko. Žiūrovai, nesitverdami iš susižavėjimo, šokinėjo iš savo vietų. Iš visų pusių girdėjosi šūksniai „bravo!“ Pakilęs nuo rojalio pianistas grakščiai lankstėsi.

Lara net nežvilgtelėjo į jo pusę. „Mokesčiams sumokėti reikės apie šešių milijonų, o dar dviejų – koncesijoms. Vadinasi, bus milijonas penkiasdešimt aštuoni“.

– Nuostabus muzikantas, tiesa? – pasakė greta sėdintis Brajanas Makintošas.

– T...taip, – pasakė Lara suirzusi, kad dar kartą pertraukė jos mintis.

– Eime į užkulisius. Filipas yra mano bičiulis.

– Aš, tiesą sakant, ne... – pradėjo Lara, bet Makintošas paėmė ją už rankos ir jie ėmė brautis prie išėjimo.

– Aš džiaugiuosi galėdamas jus supažindinti, – pasakė jis.

„Niujorke dabar yra šešios valandos. Aš dar spėsiu paskambinti Hovardui ir paprašyti, kad jis pradėtų derybas“.

– Tokia proga pasitaiko tik kartą gyvenime, ar ne taip? – tarė Brajanas.

„Vieno karto man visiškai pakaks“, – pagalvojo Lara.

– Taip.

Jie priėjo prie tarnybinio įėjimo, prie kurio jau būriavosi minia gerbėjų. Brajanas Makintošas pasibeldė į duris.

Ant slenksčio pasirodė durininkas.

– Ko jūs norėtumėte, sere?

– Aš esu lordas Makintošas. Noriu pamatyti poną Adlerį.

– Gerai, milorde. Prašom užeiti.

Durininkas atidarė duris plačiau, praleisdamas Makintošą ir Larą, paskui vėl jas uždarė.

– Ko reikia tiems visiems žmonėms? – paklausė Lara. Brajanas nustebęs pažvelgė į ją.

– Jie čia atėjo, norėdami pamatyti Filipą.

„O kam to reikia?“ – stebėjosi Lara.

– Milorde, prašom užeiti į artistų fojė, – pasakė durininkas.

– Dėkoju.

„Pabūsiu penkias minutes, – pagalvojo Lara, – o paskui pasakysiu, kad man reikia važiuoti“.

Artistų fojė būriavosi daugybė žmonių ir buvo didžiulis triukšmas. Visi buvo apsupę kažkokį žmogų, kurio Lara negalėjo pamatyti. Akimirkai minia prasiskyrė ir Larai pavyko jį pamatyti. Ji suakmenėjo minutėlei, atrodė, jog sustojo plakusi širdis. Blankus, efemerinis paveikslas, kurį visus tuos metus nešiojo tolimiausiame savo širdies kampelyje, staiga, kaip burtų lazdele pamojus, materializavosi. Lochinvaras, kokį ji sukūrė savo svajonėse, atgijo! Minios viduryje stovėjo aukštas šviesiaplaukis, gražių, aistringų veido bruožų vyras. Jis buvo apsivilkęs baltu fraku, ant kaklo – peteliškė, ir Larą iš karto apėmė jausmas, kad šį žmogų ji jau buvo sutikusi. „Ji plauna indus bendrabučio virtuvėje, o iš užpakalio prieina jaunas gražuolis, apsivilkęs baltu fraku, su balta peteliške, ir šnabžda: „Ką tau padaryti?“

– Ar gerai jaučiatės? – sunerimęs paklausė Brajanas Makintošas.

– Aš... Viskas labai gerai, – mikčiodama sumurmėjo Lara. Besišypsantis Filipas Adleris ėjo jų pasitikti. Jo šypsena buvo kaip tik tokia, kokią įsivaizdavo Lara. Jis ištiesė lordui Makintošui ranką.

– Brajanai, kaip šaunu, kad tu atėjai!

– Na, aš tiesiog negalėjau neateiti, – pasakė Makintošas. – Tu skambinai puikiai.

– Dėkoju.

– Taip, Filipai, noriu tave supažindinti su Lara Kameron. Lara pažvelgė jam į akis ir netikėtai pati sau sumurmėjo:

– Šluostyk lėkštes.

– Ką, atleiskite?

Lara paraudo.

– Ne...ne...ne. Nieko. Aš... – Lara staiga sutriko.

Aplink Filipą vėl ėmė būriuotis minia gerbėjų, sakančių jam komplimentus.

– Šiandien jūs skambinote kaip niekada...

– Tikriausiai pats Rachmaninovas buvo su jumis...

Pagyrimai biro ir biro iš visų pusių. Kambaryje esančios moterys stengėsi prisigrūsti arčiau prie Filipo, taikėsi paliesti jo ranką... O

Lara stovėjo ir kaip užburta žiūrėjo į visa tai. Išsipildė jos vaikiška svajonė, jos vaizduotės kūrinys įgavo kūną ir kraują.

– Na, jūs esate pasiruošusi eiti? – paklausė Brajanas Makintošas.

„Ne“. Už viską labiau pasaulyje Lara norėjo likti, dar kartą pakalbėti su tuo regėjimu, jį paliesti, įsitikinti, kad jis yra gyvas žmogus.

– Aš pasiruošusi, – prisivertė pasakyti Lara.

Rytą Lara jau sėdėjo lėktuve, skrendančiame į Niujorką, ir spėliojo, ar ji kada nors dar kartą pamatys Filipą Adlerį.

Lara niekaip negalėjo jo išmesti iš galvos. Ji stengėsi save įtikinti, kad visa tai kvaila, jog ji paprasčiausiai nori atgaivinti vaikišką svajonę, kad nieko iš to nebus. Jai prieš akis tebestovėjo jo veidas, o ausyse skambėjo jo balsas. „Aš turiu dar kartą jį pamatyti“, – nusprendė Lara. Kitą dieną anksti rytą paskambino Polas Martinas.

– Sveika, mažyte. Aš be tavęs nuobodžiavau. Kaip Londonas?

– Puikus, – apgalvotai parinkdama žodžius, pasakė Lara. – Tiesiog puikus.

Kai jie baigė kalbėtis, Lara atsisėdo prie stalo ir vėl ėmė galvoti apie Filipą Adlerį.

– Jūsų laukia posėdžių salėje, panele Kameron, – priminė Larai sekretorė.

– Einu.

– Statybų Kujinse projektas atmestas, – pareiškė Keleris.

– Kaip tai? Man atrodė, kad ten jau viskas sutvarkyta.

– Man taip pat atrodė, bet savivaldybės vietos komitetas mums uždraudė perplanuoti rajoną.

Lara apžvelgė susirinkusius į posėdžių salę valdybos narius. Čia buvo ir architektų, ir teisininkų, ir reklamos agentų, ir statybos inžinierių.

– Nesuprantu, – pasakė Lara. – Tenykščiai namų nuomotojai vidutiniškai gauna po devynis tūkstančius dolerių pelno per metus ir, tiek gaudami, moka rentas, mažiau kaip du šimtus dolerių per mėnesį. Mes ketiname nemokamai atnaujinti jų būstus ir pastatyti kaimynystėje dar kelis namus. Mes jiems įteikiame Kalėdų dovaną liepos mėnesį, o jie, matote, nosį suka. Kaip tai gali būti?

– Apskritai tai priklauso ne nuo komiteto, bet nuo jo pirmininko. Ta ponia yra Edita Benson.

– Susitarkite su ja dar kartą susitikti. Aš pati nuvažiuosiu.

Eidama į tą susitikimą, Lara pasiėmė savo vyriausiąjį inžinierių Bilą Vitmaną.

– Atvirai sakant, aš buvau labai nustebinta, išgirdusi, kad jūsų komitetas atmetė mūsų siūlymą. Mes ketiname investuoti šimtą milijonų dolerių į to rajono namų aplinkos tvarkymą, o jūs dar atsisakinėjate...

– Būsime atviri, panele Kameron, – staigiai ją nutraukė Edita Benson. – Jūs investuojate pinigus ne tam, kad gerai sutvarkytumėte to rajono aplinką. Jūs investuojate pinigus, kad „Kameron enterpraiziz" galėtų padidinti savo kapitalą.

– Žinoma, mes ketiname gauti tam tikrą pelną, – pritarė Lara, – bet tai padaryti mes galime tik padėdami kitiems žmonėms. Mes tikimės labai pagerinti gyvenimo sąlygas jūsų rajone ir...

– Atleiskite, negaliu jums pritarti. Dabar čia tylu ir ramu. Belieka mums jus tik čia įsileisti, ir tas rajonas tuojau pat pasikeis – intensyvesnis pasidarys gatvių judėjimas, atsiras daugiau automobilių, pablogės ekologinės sąlygos. Viso to mums nereikia.

– Man taip pat nereikia, – įtikinėjo Lara. – Mes visiškai nesiruošiame čia pristatyti „dėžučių", kurios...

– „Dėžučių?"

– Taip, tie nuolatos aptriušę triaukščiai tinkuoti namukai. Mes esame suinteresuoti tokiais architektūriniais sprendimais, kurie nepadidins nei triukšmo, nei sumažins apšvietimo ir nepakeis jokios būdingos tam rajonui atmosferos. Mes esame įmantrių, į akis krintančių namų priešininkai. Tam projektui sukurti aš jau pasamdžiau geriausią šalyje architektą Stentoną Fildingą ir žymų apželdinimo specialistą Endriu Bertoną iš Vašingtono.

Edita Benson truktelėjo pečiais.

– Labai gaila, bet visa tai nieko neverta. Manau, jog nebeturime daugiau apie ką kalbėti, – ji ėmė stotis.

„Aš negaliu išeiti nieko nepešusi, – šmėstelėjo Laros galvoje. – Nejaugi jie nesupranta, kad rūpinamasi jų gerove. Aš noriu, kad jiems būtų geriau, o jie nesutinka". Staiga jai šovė į galvą beprotiška mintis.

– Minutėlę, – pasakė Lara. – Man atrodo, kad kiti komiteto nariai neprieštarauja mūsų projektui ir tik jūs blokuojate, kad jis nebūtų priimtas.

– Taip, tai yra tiesa.

Lara giliai atsiduso.

– Mes turime apie ką pakalbėti. – Lara delsė. – Tai yra labai asmeninis klausimas. – Lara neramiai pasimuistė. – Jūs tvirtinate, kad manęs nejaudina ekologija ir tai, kas gali atsitikti aplinkai, jeigu mes čia pradėsime statyti? Leiskite man jums šį bei tą pasakyti, kas, manau, liks tarp mūsų. Aš turiu dešimties metų dukrą, kurią aš tiesiog dievinu ir ji su savo tėvu gyvens viename čia pastatytų naujų namų.

Edita Benson nustebusi įsmeigė į ją akis.

– Aš... aš nežinojau, nežinojau, kad jūs turite dukterį.

– Niekas to nežino, – tyliai prašneko Lara. – Aš niekada nebuvau ištekėjusi, todėl labai prašau mano žodžius išlaikyti paslaptyje. Jeigu apie tai pasklis gandai, man bus suduotas skaudus smūgis. Manau, jūs suprantate mane.

– Žinoma, suprantu.

– Aš labai myliu savo dukterį ir galiu jums tvirtai pasakyti, kad aš už jokius pasaulio pinigus nieko nepadaryčiau tokio, kas jai galėtų pakenkti. Ir aš ketinu daryti viską, kas tik yra įmanoma, kad mūsų projektas būtų čia gyvenantiems žmonėms iš tikrųjų puikus. Vienas tų žmonių bus mano dukra.

Edita Benson tylėjo, visa savo išvaizda reikšdama nuoširdžiausią užuojautą.

– Turiu prisipažinti, panele Kameron, – pagaliau prabilo Edita Benson, – kad tai iš pagrindų viską keičia. Aš tik norėčiau kurį laiką pagalvoti.

– Dėkoju, aš labai sujaudinta.

„Jeigu aš turėčiau dukterį, – pagalvojo Lara, – aš norėčiau, kad ji čia gyventų".

Po trijų savaičių reikalingas sutikimas buvo gautas ir Lara ėmėsi įgyvendinti savo projektą.

– Puiku, – pasakė Lara. – Dabar mums reikia susisiekti su Stentonu Fildingu ir Endriu Bentonu ir paklausti, ar jie imsis to darbo.

Hovardas Keleris buvo tiesiog priblokštas.

– Aš girdėjau, kaip jums pavyko išpešti sutikimą, – pareiškė jis. – Jūs apgavote ją. Tai neįtikėtina. Juk jūs *neturite* dukters!

– Tas projektas pirmiausia jiems reikalingas, – prabilo Lara. – O aš negalėjau nieko tokio sugalvoti, kad ji pakeistų savo nuomonę.

– Jeigu jie sužinos tiesą, – įsiterpė Bilas Vitmanas, – kils velniai žino koks skandalas.

Sausio mėnesį buvo baigtas statyti Šešiasdešimt trečiojoje gatvėje naujas gyvenamasis namas, kuriame Lara pasiliko dviejų aukštų apartamentus su erdviais kambariais ir terasomis. Papuošti savo būstui pasamdė geriausią dekoratorių.

Kai viskas buvo baigta, Lara suruošė įkurtuves, į jas pakviesdama šimtą žmonių.

– Čia trūksta tik vyro, – įgėlė viena jos pažįstamų.

Lara prisiminė Filipą. Įdomu, kur jis dabar yra, ką veikia?

Lara šnekučiavosi savo darbo kabinete su Hovardu Keleriu, kai įėjo Bilas Vitmanas.

– Sveika, bose, – pasakė jis. – Ar turite minutėlę laiko?

– Žinoma, Bilai. Kas atsitiko?

– Mano žmona...

– Jeigu jus kankina šeimyninės problemos...

– Ne, ne. Tai visiškai kas kita. Mano žmona mano, kad būtų laikas mums kur nors išvažiuoti kelioms savaitėms atostogų. Galbūt į Paryžių.

– Į Paryžių? – Lara paniuro. – Juk dabar pats pustuzinio objektų statybos įkarštis.

– Aš žinau, jog pastaruoju laiku aš labai daug dirbu ir beveik nematau savo žmonos. Įsivaizduojate, ką šį rytą ji pareiškė? Ji pasakė: „Bilai, kol nebūsi paaukštintas ir negausi solidaus priedo prie atlyginimo, tau neverta taip plėšytis“, – jo lūpas nutvieskė drovi šypsena.

Žiūrėdama į jį veriančiu žvilgsniu, Lara atsilošė į krėslo atlošą.

– Iki kitų metų jokio pareigų paaukštinimo nesitikėkite.

Vitmanas gūžtelėjo pečiais.

– Ką gali žinoti, kas gali atsitikti per metus. Pavyzdžiui, mums gali kilti problemų su projektu Kujinse. Pati suprantate, ta senė Edita Benson paprasčiausiai gali ką nors iššniukštinėti ir imti kitaip su jumis elgtis. Ar ne taip?

Lara sėdėjo nejudėdama.

– Taip... taip.

Bilas Vitmanas atsistojo.

– Gerai pagalvokite, – pamokomu tonu prabilo jis, – ir man praneškite, ką nusprendėte.

Lara prisivertė nusišypsoti.

– Būtinai.

Vitmanas išėjo iš kabineto. Jos veidas pasidarė niūrus.

– Dieve Teisingasis! – suglumęs sušuko Keleris. – Kas čia dabar darosi?

– Tai vadinama šantažu, – tyliai prašneko Lara.

Kitą dieną Lara pietavo su Polu Martinu.

– Man iškilo problema, Polai. Ir nežinau, ką daryti, – prisipažino Lara ir papasakojo jam apie pastarąjį pokalbį su Bilu Vitmanu.

– Manai, kad jis iš tikrųjų gali nueiti pas tą senę?

– Nesu įsitikinusi, bet jeigu vis dėlto nueis, aš turėsiu daugybę nemalonumų su gyvenamųjų namų komisija.

Polas gūžtelėjo pečiais.

– Būdamas tavo vietoje, aš taip nesirūpinčiau. Galimas daiktas, jis paprasčiausiai blefuoja.

– Norėtųsi patikėti, – atsiduso Lara.

– O kaip tau atrodo, jeigu nuvažiuotume į Riną? – netikėtai paklausė Martinas.

– Aš su malonumu važiuočiau, bet negaliu mesti visų reikalų.

– Aš ir neprašau tavęs mesti visų reikalų. Aš klausiu, kaip tu žiūri į tai, jeigu ten nupirktume viešbutį ir lošimo namus.

– Ar tu rimtai kalbi? – suglumo Lara.

– Mano ausis pasiekė gandas, kad vienas iš ten esančių viešbučių greitai neteks licencijos. O vieta – aukso gysla. Kai apie tai pasklis gandas, norinčiųjų jį pačiupti bus daugiau negu reikia. Viešbutį ketinama pardavinėti per aukcioną, bet, manau, man pavyks padaryti taip, kad jis atitektų tau.

Lara ėmė dvejoti.

– Net nežinau, ką pasakyti. Aš jau ir taip paskendusi skolose. Hovardas Keleris sako, kad kol aš nesumokėsiu paskolų, bankai man neduos nė skatiko.

– Tau visiškai nebūtina kreiptis į bankus.

– Tai kurgi?

– Procentinės obligacijos. Volstrite yra daugybė jas siūlančių firmų. Tu įmoki tik penkis procentus vertės, o šešiasdešimt penkis procentus moka hipotekos kompanija. Likusius trisdešimt procentų gali paimti iš kokio nors užsienio banko, kuris specializuojasi savo

kapitalo investavimu į lošimų verslą. Rinkis, ką nori – šveicarus, vokiečius, japonus.

Lara pajuto, kad pradėjo jaudintis.

– Skamba viliojamai. Ar tu iš tikrųjų manai, kad galėsi man padėti įsigyti tą viešbutį?

Polas nusišypsojo.

– Tai bus mano kalėdinė dovana tau.

– Tu tiesiog esi nuostabus! Ir kodėl tu esi man toks geras?

– Neturiu nė menkiausio supratimo, – pajuokavo Polas.

Tačiau jis labai gerai žinojo atsakymą į jos klausimą. Lara tikrąja to žodžio prasme jį pavergė. Ji privertė jį vėl pasijusti jaunu, vėl džiaugtis gyvenimu.

„Paprasčiausiai aš nenoriu tavęs netekti“, – pagalvojo Polas Martinas.

Kai Lara atėjo į savo kontorą, jos jau laukė Keleris.

– Kur jūs buvote prapuolusi? – paklausė jis. – Antrą valandą buvo pasitarimas, kuriame...

– Hovardai, papasakokite man apie obligacijas. Mes niekada su jomis neturėjome jokių reikalų.

Keleris pradėjo smulkiai aiškinti ir galiausiai paklausė:

– O kam jums viso to reikia?

Lara papasakojo apie savo naują idėją.

– *Lošimo namus,* Lara? Viešpatie! To sumanymo iniciatorius Polas Martinas, ar ne taip?

– Ne, Hovardai. Jeigu reikalo imsiuos aš, vadinasi, aš palaikau tą sumanymą. Beje, mes gavome atsakymą į mūsų siūlymą dėl nekilnojamojo turto Betgeri Parke?

– Taip. Mums nepritariama.

– Betgi ta nuosavybė parduodama?

– Tam tikra prasme.

– Kaip reikėtų suprasti „tam tikra prasme“? Kalbėkite aiškiau.

– Nekilnojamasis turtas priklauso daktaro našlei Eleonorai Rois. Labai daug žmonių jos prašė jį parduoti.

– Jūs norite pasakyti, kad jos nepatenkino mūsų kaina?

– Nevisiškai taip. Tos garbingos ponios pinigai nedomina. Ji turi pakankamai pinigų.

– Tada *kas gi* ją domina?

– Ji nori turėti kažką panašaus į paminklą savo vyrui. Atrodo, kad ji įsikalė į galvą, jog ištekėjo už Alberto Šveicerio* ir svajoja, kad jo „genijaus“ liepsna degtų amžinai. Ta senė nenori, kad jos valda virstų kažkuo niekšišku, vertelgišku. Tarp kitko, girdėjau, kad Stivas Merčisonas norėjo ją įkalbėti.

– Taip? – nustebo Lara, paskui, minutėlę pagalvojusi, netikėtai paklausė: – Koks gydytojas jus gydo, Hovardai?

– Ką, atleiskite?

– Koks yra jūsų gydytojas?

– Simoras Benetas. Jis vadovauja Midtauno ligoninei.

Kitą rytą Laros advokatas Teris Hilas jau sėdėjo daktaro Simoro Beneto kabinete.

– Mano sekretorė sakė, kad jūs norite mane skubiai matyti ir aptarti klausimą, kuris neturi nieko bendro su medicinos problemomis.

– Tam tikra prasme reikalas, kuris mane čia atvijo, vis dėlto susijęs su medicinos problemomis, daktare Beretai, – pareiškė Teris Hilas. – Aš atstovauju investicinei grupei, norinčiai įdėti kapitalą į nekomercinės klinikos kūrimą. Mes labai džiaugtumės galėdami pasirūpinti tais nelaimingais žmonėmis, kurie neturi lėšų reguliariai medicininei pagalbai gauti.

– Kokia puiki mintis! – sušuko daktaras Benetas. – Ir kuo aš galiu jums padėti?

Teris Hilas išdėstė savo prašymą.

Praėjus dienai, daktaras Benetas gėrė arbatą Eleonoros Rois namuose.

– Jie manęs prašė, ponia Rois, – kalbėjo daktaras, – kreiptis į jus jų vardu. Jie nori pastatyti puikią kliniką ir ją pavadinti jūsų velionio vyro vardu. Kaip jiems atrodo, tai bus savotiškas paminklas jo garbei.

Ponios Rois veidas pagyvėjo.

– Tiesa?

Prabėgus dar valandai, jie aptarinėjo investicinės grupės planus ir, baigiantis pokalbiui, susijaudinusi ponia Rois pareiškė:

– Džordžui toks sumanymas labai patiktų. Pasakykite jiems, kad aš sutinku.

---

* Albertas Šveiceris (1875–1965) – vokiečių mąstytojas, protestantų teologas ir misionierius, gydytojas, muzikologas ir vargonininkas.

Statybos prasidėjo po šešių mėnesių. Kai jos baigėsi, visas miesto kvartalas buvo užstatytas daugiaaukščiais namais, jame taip pat buvo prekybos centras ir teatras. Pačiame tolimiausiame kampe vienišas stovėjo vienaaukštis mūrinis pastatas. Ant paprastutės lentelės buvo užrašyta: „Džordžo Roiso medicinos klinika".

AŠTUONIOLIKTASIS SKYRIUS

Per Kalėdas Lara liko namuose. Ji gavo kvietimų tikriausiai iš tuzino vietų, bet tą dieną pas ją ketino užsukti Polas Martinas.

– Aš turėsiu praleisti šventes su Nina ir vaikais, – paaiškino jis, – bet noriu pamatyti tave.

Lara galvojo apie Filipą Adlerį ir apie tai, kaip jis švenčia Kalėdas.

Tarsi iš pašto atviruko Niujorkas buvo paskendęs tyloje ir apgaubtas ką tik iškritusio nepaprastai švaraus sniego skraiste. Atvažiavo Polas. Rankose jis laikė didžiulį krepšį su dovanomis Larai.

– Man reikėjo užvažiuoti į kontorą viso to paimti, – pasakė Polas. „Kad žmona nesužinotų".

– Tu man tiek daug visko pridovanojai, Polai! – sušuko Lara. – Na, ir kam to reikia?

– Man malonu dovanoti. Pažiūrėk, ką aš tau atnešiau.

Polą sujaudino nekantrus noras pamatyti jos reakciją.

Dovanos buvo kruopščiai apgalvotos ir labai brangios: Kartjė vėrinys, „Hermio" šalikų rinkinys, Ricolio parduotuvės knygos, antikvarinis laikrodis, atrodantis kaip senovinė karieta, ir mažas baltas vokas. Lara atidarė voką. Į voką buvo įdėtas raštelis, kuriame didelėmis raidėmis buvo parašyta:

KAMERON – RINO

Viešbutis ir lošimo namai

– Tai tas viešbutis bus mano? – sušuko Lara.

– Bus tavo, – patvirtinančiai linktelėjo galvą Polas. – Derybos prasidės kitą savaitę. Tau tai suteiks didelį malonumą.

– Bet aš visiškai neįsivaizduoju, kaip jiems vadovauti.

– Nesijaudink. Aš ten paskirsiu kelis profesionalus, o jau su viešbučiu tu pati susitvarkysi.

– Aš net nežinau, kaip tau ir dėkoti. Tu tiek daug man darai.

Polas suėmė jos rankas ir pasakė:

– Pasaulyje nieko nėra, ko aš dėl tavęs nepadaryčiau. Atsimink tai.

– Atsiminsiu, – iškilmingai pasakė Lara.

Polas pažvelgė į laikrodį.

– Aš turiu eiti į namus. Gaila, kad... – jis neryžtingai nutilo.

– Ką?

– Ne, nieko. Laimingų Kalėdų, Lara.

– Laimingų Kalėdų, Polai.

Polas išėjo. Lara priėjo prie lango.

Iš dangaus tarsi leidosi žavinga uždanga, išausta iš milijardų besisukančių snaigių. Lara priėjo prie radijo aparato ir jį įjungė. Diktoriaus balsas kalbėjo: „O dabar mūsų šventinėje programoje groja Bostono simfoninis orkestras. Bethovenas. Fortepijoninis koncertas Nr.5. Solistas Filipas Adleris". Lara kaip gyvą pamatė sėdintį prie fortepijono Filipą Adlerį, gražų ir elegantišką. „Aš turiu dar kartą jį pamatyti", – sušnabždėjo Lara, kai nutilo paskutinė Bethoveno koncerto gaida.

Bilas Vitmanas buvo vienas geriausių savo profesijos specialistų. Jis pats padarė karjerą ir jį visi vertino. Jis atsidavusiai dirbo ir gerai uždirbo. Daugelį metų Vitmanas buvo liudytojas, kaip statybos verslo veikėjai susišluoja didžiulius pinigus, tuo tarpu jis pats negauna nieko, išskyrus atlyginimą. „Tiesą sakant, – samprotavo Vitmanas, – aš kuriu turtus. Tačiau visas pyragas atitenka šeimininkui, o man – tik trupiniai". Tačiau nuo tos dienos, kai Lara susitiko su Edita Benson, viskas pasikeitė. Norėdama gauti leidimą statyti Lara sumelavo, ir tas melas galėjo ją pražudyti. „Jeigu aš nueisiu į komitetą ir jiems papasakosiu tiesą, jai bus galas".

Tačiau Bilas Vitmanas nesiruošė to daryti. Jis sukūrė geresnį planą. Tai, kas įvyko, jis ketino panaudoti savo tikslams pasiekti. Dabar jo bosas jam duos viską, ko tik jis panorės. Dar per tą pokalbį, kai jis prašė paaukštinti pareigas ir pakelti atlyginimą, Bilas pajuto, kad Lara pasiruošusi jam paklusti. Ji paprasčiausiai neturi ką daryti. „Aš pradėsiu nuo mažesnio, – galvojo Vitmanas, – paskui po truputį ją spausiu".

Praėjus dviem dienoms po Kalėdų, vėl prasidėjo viešbučio Istsaide statybos darbai. Bilas Vitmanas apžiūrėjo milžinišką statybą ir pagalvojo: „Juk tai bus tikra aukso gysla. Ir šį kartą aš išreikalausiu savo dalį".

Visa statybos aikštelė buvo prigrūsta galingos technikos, įsirausę į žemę ekskavatoriai kėlė tonas žemių ir krovė jas į laukiančius savivarčius. Viena žemkasė su didžiuliu dantytu kaušu, atrodo, įstrigo ir jos milžiniška ranka pakibo ore. Bilas Vitmanas pribėgo prie sugedusio ekskavatoriaus ir atsistojo tiesiog po didžiuliu kaušu.

– Ei, Džesi! – suriko jis. – Kas atsitiko?

Žmogus, sėdintis kabinoje, kažką neaiškiai sumurmėjo, bet Vitmanas jo negirdėjo ir, truputį palinkęs į priekį, dar kartą riktelėjo:

– Ką?!

Viskas įvyko per akimirką. Laikanti kaušą grandinė nutrūko ir plieninis gremėzdas nukrito ant Bilo Vitmano, tiesiog priplodamas jį prie žemės. Prie jo tuojau pat pribėgo darbininkai, bet jis jau buvo negyvas.

– Neišlaikė apsauginis stabdys, – vėliau susisielojęs aiškino ekskavatoriaus operatorius. – Velniai griebtų. Tiesiog vietos nerandu. Aš juk taip mylėjau Bilą.

Sužinojusi apie nelaimingą atsitikimą statybose, Lara tuojau pat paskambino Polui Martinui.

– Ar girdėjai apie Bilą Vitmaną?

– Taip. Ką tik pranešė per televizorių...

– Polai, ar tu ne?..

Polas pradėjo juoktis.

– Prašau tavęs neprikimšti galvos kvailų minčių. Tu tikriausiai prisižiūrėjai kino filmų. Ir įsidėmėk: teigiami herojai visada galiausiai laimi.

„Ar aš esu teigiamas herojus?“ – pagalvojo Lara.

Pirkti viešbutį Rine panoro apie penkiolika žmonių.

– Kada aš turiu paskelbti savo kainą? – paklausė Lara Polo.

– Dar anksti, – atsakė jis. – Aš tau pranešiu. Tegul kol kas kiti pašokinėja.

Vyko uždaros derybos ir pirkėjų siūlymai buvo priimami užklijuotuose vokuose, kuriuos ketinta atplėšti kitą penktadienį.

Trečiadienį Lara dar nebuvo padavusi savo paraiškos. Ji paskambino Polui Martinui.

– Sėdėk ramiai, – pasakė jis. – Kai ateis laikas, aš tau pranešiu.

Jie, kaip ir anksčiau, skambindavo vienas kitam po kelis kartus per dieną. Penktą valandą vakaro, prieš valandą, kada turėjo būti baigtas paraiškų priėmimas, pagaliau paskambino Polas ir pranešė.

– Laikas! Didžiausia siūloma kaina – šimtas dvidešimt milijonų. Tau reikia pasiūlyti penkiais milijonais daugiau.

Lara aiktelėjo.

– Bet jeigu aš tiek sumokėsiu, prarasiu per tą sandorį pinigus.

– Tikėk manim, – pasakė Polas. – Gavusi viešbutį ir pradėjusi jį perstatinėti, galėsi sutaupyti šiek tiek pinigų pakeisdama projektą, o tai padaryti būtinai paprašys saugumo technikos inžinierius. Penki milijonai tau grįš ir dar uždirbsi.

Kitą dieną Larai pranešė, kad pritarta jos pasiūlytai sumai.

Lara ir Keleris išskrido į Riną.

Viešbutis vadinosi „Rino Palas“. Tai buvo didžiulis prabangus pastatas, turintis pusantro tūkstančio numerių, jo dalį užėmė prabangūs lošimo namai, kurių ištuštėjusiomis salėmis ėjo Lara ir Keleris, lydimi tarnautojo Tomo Vilkio.

– Buvusieji tos įstaigos šeimininkai, – pasakojo Vilkis, – įsipainiojo į nemalonią istoriją.

– Kokia prasme? – paklausė Lara.

– Na, atrodo, du čia dirbantys vaikinai dėjosi sau dalį pinigų iš kasos...

– Kitaip tariant, graibė grietinėlę, – pertraukė Keleris.

– Taip. Žinoma, savininkai apie tai nieko nežinojo.

– Be abejo, nežinojo.

– Ir štai kažkas pranešė, kur reikia, ir užvirė didžiulę košę. Ech. O darbelis buvo pelningas.

– Galiu įsivaizduoti, – Keleris jau buvo susipažinęs su finansinėmis ataskaitomis.

Kai pažintinė ekskursija baigėsi ir Hovardas su Lara liko vieni, ji pasakė:

– Polas buvo teisus. Tai yra aukso gysla. – Lara pastebėjo, kad pasikeitė Kelerio veidas. – Kas yra?

– Nie...eko, – Keleris gūžtelėjo pečiais. – Man paprasčiausiai nepatinka būti įpainiotam į tokius dalykus.

– Kaip reikėtų suprasti „tokius dalykus“? Bet juk tai aukso veršis, Hovardai!

– O kas vadovaus lošimo namams?

– Rasime žmonių, – nuolankiai prabilo Lara.

– Kur? Mergaičių skaučių organizacijoje? Vadovauti tokiai įstaigai reikia žmonių, kurie profesionaliai išmanytų žaidimų verslą. Aš tokių nepažįstu. Galbūt jūs pažįstate?

Lara tylėjo.

– Galiu eiti lažybų, jog Polas Martinas juos pažįsta, – visiškai įsikarščiavo Keleris.

– Na, palikite jį ramybėje! – irzliai pasakė Lara.

– Aš labai norėčiau jo atsikratyti. O dar aš norėčiau, kad jūs atsisakytumėte to sumanymo. Nemanau, kad jis yra toks puikus.

– Jūs ir apie Kujinso projektą buvote tokios pat nuomonės, ar ne taip? Ir apie prekybos centrą Hiustono gatvėje. Tačiau jie mums duoda pelno, ar ne taip?

– Lara, aš niekada nesakiau, kad tie projektai blogi. Aš paprasčiausiai maniau, kad mes labai skubame. Jūs čiumpate viską, kas papuola jums po ranka, bet jūs dar nieko kaip reikiant neperpratote.

Lara staiga jam patapšnojo per skruostą.

– Nusiraminkite, – ramiai pasakė Lara.

Lošimo įstaigų priežiūros komisijos nariai Larą sutiko nepaprastai maloniai.

– Nedažnai mes čia matome žavias jaunas moteris, – pasakė jai komplimentą komisijos pirmininkas. – Netgi šviesiau pasidarė aplinkui.

Lara iš tikrųjų buvo graži. Eidama į šį susirinkimą ji apsivilko vilnonį rausvai gelsvos spalvos Donos Karan kostiumą, kreminę šilkinę palaidinukę ir – laimei – pasipuošė vienu šalikėliu, padovanotu jai Polo per Kalėdas.

– Ačiū, – nusišypsojo Lara.

– Kuo galime jums padėti? – paklausė vienas komisijos narių, nors jie visi labai gerai žinojo atsakymą į šį klausimą.

– Aš esu čia, kad prisidėčiau prie Rino suklestėjimo, – pareiškė Lara. – Aš norėčiau padovanoti tam miestui visų didžiausią ir gražiausią viešbutį Nevadoje. Aš planuoju pastatyti virš „Rino Palas" dar penkis aukštus ir įrengti pramogų centrą, kad čia priviliočiau daugiau turistų.

Komisijos nariai susižvalgė, o pirmininkas pasakė:

– Manau, kad tas projektas turės miestui labai gerą poveikį. Savaime suprantama, mūsų svarbiausia užduotis – žiūrėti, kad tokia veikla būtų pagrįsta teisėtais metodais.

– Bet aš, atrodo, nesu pabėgęs nusikaltėlis, – šypsodamasi pasakė Lara.

Komisijos nariai geraširdiškai sukikeno.

– Mes žinome jūsų tarnybos lapą, panele Kameron, – tęsė pirmininkas, – jis yra įspūdingas. Tačiau jūs visiškai neturite patirties vadovauti lošimo namams.

– Tai tiesa, – pritarė Lara. – Tačiau, nepaisant visko, aš esu įsitikinusi, kad nesunkiai galėsiu rasti tam darbui tinkamų kvalifikuotų specialistų, kurių kandidatūroms pritars jūsų komisija. Savo ruožtu aš su malonumu išklausyčiau ir jūsų rekomendacijų.

– Kalbant apie jūsų planų finansavimą, – ar galite jūs garantuoti? – buvo bepradedąs vienas komisijos narių.

– Viskas gerai, Tomai, – jį nutraukė pirmininkas. – Panelė Kameron pristatė reikalingus dokumentus. Aš pasirūpinsiu, kad kiekvienas jūsų turėtumėte jų kopijas.

Lara sėdėjo ir kantriai laukė.

– Nieko konkretaus šiuo momentu aš negaliu pažadėti, panele Kameron, – vėl prašneko pirmininkas, – bet manau, kad galiu drąsiai pasakyti, jog asmeniškai aš nematau jokių kliūčių, kad jūs galėtumėte gauti licenciją.

– Štai ir nuostabu, – nušvito Lara. – Aš norėčiau kuo greičiau pradėti dirbti.

– Manau, kad čia viskas daroma ne taip greitai. Pirma negu mes duosime galutinį atsakymą, mums reikės mėnesį laukti.

– Mėnesį? – susinervino Lara.

– Taip. Mums reikia atlikti visus reikalingus patikrinimus.

– Suprantu, – sutiko Lara. – Esu įsitikinusi, kad viskas bus gerai.

Vienoje iš viešbutyje esančių parduotuvių buvo muzikos prekių skyrius. Jo vitrinoje kabojo didžiulis plakatas su Filipo Adlerio portretu ir jo naujausio kompaktinio disko reklama.

Muzika Laros nedomino. Kompaktinį diską ji nusipirko dėl Filipo nuotraukos ant dėklo.

– Hovardai, ką jūs žinote apie Filipą Adlerį? – paklausė Lara, jiems grįžtant į Niujorką.

– Tą patį, ką ir visi. Šiuo metu jis yra tikriausiai geriausias pasaulio pianistas. Jis skambina su garsiausiais simfoniniais orkestrais. Aš kažkur skaičiau, kad Filipas Adleris įkūrė fondą, iš kurio mokamos stipendijos gabiausiems muzikantams iš provincijos miestų.

– O kaip jis vadinasi?

– Aš manau, Filipo Adlerio fondas.

– Aš noriu įnešti labdaros indėlį, – pareiškė Lara. – Pasiųskite jiems mano vardu dešimties tūkstančių dolerių čekį.

Keleris nustebęs įsmeigė į ją akis.

– Man atrodė, kad jūs esate abejinga klasikinei muzikai.

– Visiškai neseniai ji man pradėjo patikti, – atsakė Lara.

Laikraštyje buvo straipsnis tokia antrašte:

„Apygardos prokuroro tyrimai, susiję su Polo Martino byla: manoma, jog jis palaiko ryšius su mafija".

Apimta nerimo Lara perskaitė straipsnį ir tuojau pat paskambino Polui.

– Ką tai reiškia? – paklausė Lara.

Polas šyptelėjo.

– Prokuratūra vėl svajoja sugauti žuvelę drumstame vandenyje. Jau ne vieneri metai jie stengiasi mane susieti su vaikinais iš mafijos ir iš to nieko gero neišeina. Kiekvieną kartą, kai artinasi rinkimų laikas, jie bando mane panaudoti kaip atpirkimo ožį. Neimk viso to į galvą. Kaip bus su šiandienos vakariene?

– Puiku.

– Aš žinau vieną vietelę Malberio gatvėje, kur mums niekas netrukdys.

Vakarieniaujant Polas Martinas pasakė:

– Aš girdėjau, kad tavo susitikimas su lošimo įstaigų priežiūros komisijos nariais buvo sėkmingas.

– Manau, kad taip, – pasakė Lara. – Jie man buvo visiškai draugiški.

– Esu įsitikinęs, kad tau nekils jokių problemų. Aš parinksiu tavo lošimo namams kelis patikimus vaikinus. Vyrukas, kuris buvo tos įstaigos šeimininkas prieš tave, pasirodė esantis pernelyg godus. – Polas pradėjo kalbą kita tema. – Kaip sekasi statybos?

– Puikiai. Dabar aš turiu įgyvendinti tris projektus, Polai.

– Ar tu kartais neužsikrovei pernelyg sunkios naštos?

Polas kalbėjo visiškai taip pat kaip Hovardas Keleris.

– Ne, – atsakė Lara. – Kiekvienas objektas statomas griežtai pagal grafiką ir išlaidų sąmatą.

– Tai labai gerai, mažyte. Aš nenoriu, kad tu turėtumei kokių nors nemalonumų.

– Jų ir nebus. – Lara paėmė jo ranką. – Tu juk esi mano apsauginis tinklas.

– Ir būsiu juo visada, – Polas suspaudė Laros ranką.

Prabėgo dvi savaitės. Jokių žinių iš Filipo Adlerio Lara taip ir negavo. Ji iškvietė Kelerį.

– Ar jūs pervedėte dešimt tūkstančių dolerių į Filipo Adlerio fondą?

– Taip, tą pačią dieną.

– Keista. Aš maniau, kad jis bent man paskambins.

– Galimas dalykas, jis dabar yra gastrolinėje išvykoje, – svarstė Hovardas.

– Galimas dalykas, – prabilo Lara, stengdamasi nuslėpti savo nusivylimą. – Pakalbėkime, kaip sekasi statyti pastatą Kujinse.

– Atrodo, kad neteksime padorios sumelės, – pasakė Keleris.

– Aš žinau, kaip būtų galima apsiginti. Reikia atiduoti visą pastatą vienam nuomotojui.

– Ar ką nors numatėte?

– Taip. Vieną draudimo kompaniją. Jos prezidentas – kažkoks Horacijus Gutmanas. Aš girdėjau, kad jis ieško naujo pastato savo kontorai. Būtų gerai jam įpiršti savąjį.

– Aš apie ją sužinosiu, – trumpai pasakė Keleris.

Lara pastebėjo, kad jis nieko neužsirašinėja.

– Jūs nuolatos mane stebinate, Hovardai. Nejaugi jūs visada viską prisimenate?

– Aš turiu puikią atmintį, – nusišypsojo Keleris. – Kadaise aš sutalpindavau į savo galvą visą informaciją apie beisbolą.

„Atrodo tai buvo taip seniai, – pagalvojo Keleris. – Vaikinas fantastiškai metantis, jaunuolių komandos Čikagos „Kabz“ žvaigždė. Tarsi tai būtų buvę sakyta ne apie mane“.

– Kartais aš ir pats tuo nesidžiaugiu. Mano gyvenime yra dalykų, kuriuos aš norėčiau pamiršti.

– Hovardai, pasakykite architektui, kad darytų projektą Kujinse, ir sužinokite, kiek aukštų reikės draudimo kompanijai ir kiek jie norėtų turėti naudingojo ploto.

Po dviejų dienų Keleris įėjo į Laros kabinetą ir pasakė:

– Manau, kad mano informacija nebus labai maloni.

– Kas atsitiko?

– Aš šį bei tą iššniukštinėjau. Jūs buvote teisi: ši draudimo kompanija iš tikrųjų ieško patalpos savo kontorai, bet Gutmanas nusižiūrėjo pastatą, esantį Junion skvere. Jis priklauso jūsų senam bičiuliui Stivui Merčisonui.

„Vėl tas Merčisonas!“ Lara buvo įsitikinusi, kad siuntinį su žemėmis atsiuntė būtent jis. „Na, nieko, aš jam dar parodysiu“.

– Ar Gutmanas jau surašė su juo sutartį? – paklausė Lara.

– Dar ne.

– Gerai. Aš pati užsiimsiu tuo reikalu.

Tą pačią dieną Lara ėmė skambinti visiems savo pažįstamiems. Sėkmė jai nusišypsojo, kai prisiskambino Barbarai Rouzel.

– Horacijus Gutmanas? – perklausė Barbara. – Žinoma, aš jį pažįstu. O ką?

– Aš labai norėčiau su juo susitikti. Jis mane domina. Ar negalėtumėte man padaryti paslaugos ir pakviesti jį kitą šeštadienį pas save vakarieniauti?

– Sutarta, – noriai sutiko Barbara.

Vakarienė buvo paprasta, bet labai rafinuota. Barbaros Rouzel namuose susirinko penkiolika kviestų svečių. Alisa Gutman tą vakarą negalavo, tad Horacijus atvažiavo vienas. Prie stalo Lara sėdėjo šalia jo. Jam buvo šešiasdešimt, bet jis atrodė gerokai vyresnis. Jo veidas buvo rūstus, išvargęs, o smakras valingas. Lara atrodė žavingai ir netgi gundančiai. Ji buvo apsivilkusi juodą vakarinę suknelę su didele iškirpte, kaklą puošė neįmantrus, bet nepaprastai brangus vėrinys.

– Aš labai norėjau su jumis susipažinti, – prisipažino Lara. – Aš tiek daug apie jus girdėjau!

– Apie jus, jaunoji ledi, aš taip pat daug girdėjau, – savo ruožtu pasakė Gutmanas. – Jūs tiesiog sudrebinote Niujorką.

– Manau, aš teikiu šiokios tokios naudos, – kukliai pasakė Lara. – Juk tai toks nuostabus miestas.

– O iš kur jūs atvažiavote?

– Iš Herio, esančio Indianos valstijoje.

– Ką jūs sakote? – Gutmanas pažvelgė į Larą su neslepiama nuostaba. Aš juk ten gimiau. Vadinasi, galima sakyti, kad esate hužerė*?

Lara nusišypsojo.

Aha. Apie Herį man išliko patys maloniausi prisiminimai. Mano tėvas dirbo „Post Tribjun“ ir aš mokiausi Ruzvelto koledže. Poilsio dienas mes leisdavome Glisono parke, kur organizuodavome piknikus

---

* Hoosir (*angl.*) – Indianos valstijos gyventojo pravardė.

ir klausydavome koncertų arba žaisdavome kėgliais boulinge „21-20“. Aš taip nenorėjau iš ten išvažiuoti.

– Bet jūs, panele Kameron, čia labai suklestėjote.

– Lara.

– Lara. O ką jūs dabar veikiate?

– Dabar aš tik ir tegalvoju apie naujo pastato, kurį statau Kujinse, statybą. Jis bus trisdešimties aukštų, turės dvidešimt tūkstančių kvadratinių pėdų bendrojo ploto.

– Įdomu, – susimąstęs pasakė Gutmanas.

– Taip? – nekaltu balsu paklausė Lara. – O kodėl?

– Mat mes kaip tik ieškome tokio pastato mūsų kontorai.

– Tiesa? Ar radote kokį nors tinkamą?

– Nevisiškai, bet...

– Jeigu norite, aš galiu jums parodyti to pastato brėžinius.

Jis minutėlę tylėdamas žiūrėjo į ją, paskui pasakė:

– Aš norėčiau žvilgtelėti į juos.

– Galiu juos atvežti į jūsų kontorą pirmadienio rytą.

– Nekantriai lauksiu.

Vakaras buvo labai malonus.

Horacijus Gutmanas, grįžęs į namus, užsuko į žmonos miegamąjį.

– Na, kaip tu jauties? – pasidomėjo jis.

– Jau geriau, brangusis. O kaip vakarienė?

Horacijus prisėdo ant lovos kraštelio.

– Visiems tavęs labai trūko, bet aš turėjau labai įdomų pokalbį. Ar tu kada nors girdėjai apie Larą Kameron?

– Žinoma... Nejaugi dar yra tokių, kurie apie ją nieko nebūtų girdėję?

– Puiki moteris. Tiesa, truputį keista. Sako, kad kaip ir aš yra gimusi Heryje, Indianos valstijoje, ir žino apie tą miestą absoliučiai viską – Glisono parką ir netgi boulingą „21-20“.

– O kas čia keisto?

Gutmanas pažvelgė į žmoną ir nusišypsojęs prabilo:

– Ta mažoji ledi gimė Naujojoje Škotijoje.

Anksti rytą pirmadienį Lara pasirodė Horacijaus Gutmano kontoroje. Rankoje ji laikė pastato Kujinse brėžinių kopijas. Ją tuojau pat nuvedė į kompanijos prezidento kabinetą.

– Malonu jus matyti, Lara, – pasveikino ją Gutmanas. – Prašom sėsti.

Lara padėjo brėžinių kopijas ant rašomojo stalo ir atsisėdo.

– Pirma negu jūs pradėsite žiūrėti brėžinius, – pasakė Lara, – aš noriu jums, Horacijau, kai ką prisipažinti.

– Klausau, – prabilo Gutmanas, atsilošdamas į kėdės atlošą.

– Ta istorija apie Herį... kurią aš jums papasakojau šeštadienį...

– Na, ir kas gi?

– Aš niekada nesu buvusi tame mieste. Paprasčiausiai man reikėjo jus kuo nors sudominti.

Horacijus ėmė juoktis.

– Dievaži, aš net nežinau, ką ir bepasakyti. Manau, kad aš tiesiog nepajėgus skaityti jūsų minčių, jaunoji ledi. Geriau pažiūrėkime brėžinius.

Po pusvalandžio Gutmanas baigė nagrinėti brėžinius ir susimąstęs pasakė:

– Atvirai sakant, aš jau beveik nusprendžiau išsinuomoti kontorai kitą pastatą.

– Taip?

– Kodėl dabar aš turiu jo atsisakyti ir priimti jūsų siūlymą?

– Todėl, kad pas mus jums labiau patiks. Aš pati žiūrėsiu, kad viskas būtų taip, kaip jūs norite, – Lara nusišypsojo. – Be to, tai kainuos jūsų kompanijai dešimt procentų pigiau.

– Štai kaip? Betgi jūs net nežinote, kokią sumą aš ketinau mokėti už tą pastatą.

– Tai visiškai nesvarbu. Aš patikėsiu jūsų žodžiais.

– O jūs iš tikrųjų galėjote gimti Heryje, Indianos valstijoje, – vėl pradėjo juoktis Gutmanas. – Tad manykite, jog susitarėme.

Kai Lara grįžo į savo kontorą, jai pranešė, kad skambino Filipas Adleris.

DEVYNIOLIKTASIS SKYRIUS

Viešbučio „Vildorf-Astorija“ priėmimų salė buvo perpildyta turtingų mecenatų. Lara brovėsi per minią, akimis ieškodama Filipo. Ji prisiminė pokalbį telefonu, kuris įvyko tarp jų prieš kelias dienas.

– Panele Kameron, tai Filipas Adleris.

Lara pajuto, kaip jai išdžiūvo gerklė.

– Atleiskite, – tęsė Adleris, – bet aš negalėjau jums anksčiau padėkoti už pinigus, kuriuos jūs įteikėte mano fondui. Aš ką tik grįžau iš Europos...

– Aš tai padariau iš visos širdies, – pasakė Lara, karštligiškai stengdamasi rasti priežastį, kad galėtų tęsti pokalbį. – Taip, beje, man būtų labai įdomu daugiau sužinoti apie jūsų fondą. Galbūt kaip nors susitiksime ir jūs man papasakosite apie jį?

Minutėlę patylėjęs, Filipas pasiūlė:

– Šeštadienį vakare „Vildorfe" įvyks labdaros vakarienė. Mes galėtume ten pasimatyti. Ar jūs būsite laisva?

Lara greitai žvilgtelėjo į kalendorių. Tą dieną ji turėjo vakarieniauti su vienu Teksaso bankininku. Tačiau Lara ilgai negalvodama nusprendė:

– Taip. Aš su malonumu ateisiu.

– Puiku. Jums kvietimą aš paliksiu pas durininką.

Padėjusi ragelį, Lara iš laimės tiesiog švytėjo.

Filipo Adlerio niekur nesimatė. Lara brovėsi per didžiulę salę, pakeliui išgirsdama pokalbių nuotrupas.

– ... ir tada pagrindinis tenoras pasakė: „Daktare Klempereri, man beliko paimti tik dvi viršutines „do". Jūs paklausysite jas dabar ar per koncertą?"

– ... o, pripažįstu, jis puikiai valdo stryką. Jo dinamika ir ištęstos vietos puikios... bei *tempi! Tempi!* Apsaugok Viešpatie...

– ... jūs iš proto išsikraustėte! Stravinskis pernelyg schematiškas. Jo muzika tarsi būtų parašyta roboto. Jis neparodo savo jausmų. O Bartokas – visiška jo priešingybė. Belieka jums atidaryti savo sielos šliuzus – ir jus tuojau pat užplūs emocijos...

– ... aš tiesiog negaliu pakęsti jos skambinimo manieros. Kaip galima taip darkyti Šopeno muziką!

Visi aplinkui kalbėjo kažkokia paslaptinga, Larai nesuprantama kalba. Ir čia ji staiga pamatė apsuptą sužavėtų gerbėjų Filipą. Lara prasibrovė arčiau ir išgirdo, kaip žavi jauna moteris karštai jam kalbėjo:

– Kai jūs skambinote Sonatą si bemol minor, aš jaučiau, jums šypsosi Rachmaninovas. Jūsų intonacijos, jūsų skambėjimas, jūsų švelnus, lyrinis kūrinio skaitymas... Puiku!

– Dėkoju, – nusišypsojo Filipas.

Paskui ėmė lieti savo jausmus kažkokia viudutinio amžiaus aristokratiškų manierų moteris:

– Aš vis klausau ir klausau jūsų „Hammerklavier“ įrašą. O Dieve! Kokia joje viską nugalinti gyvybinė jėga! Tikriausiai jūs esate vienintelis pasaulyje pianistas, kuris iš tikrųjų supranta tą Bethoveno sonatą...

Filipas pamatė Larą.

– Ak, atsiprašau, – sumurmėjo jis ir pasuko prie jos. – Laba diena, – jis paėmė ją už rankos. Nuo jo prisilietimo Lara suvirpėjo. – Malonu, kad jūs atėjote, panele Kameron.

– Dėkoju. – Lara apsidairė aplinkui. – Kiek daug žmonių!

Filipas linktelėjo.

– Taip. Mano supratimu, jūs esate klasikinės muzikos gerbėja?

Lara prisiminė savo vaikystės dainas: „Ani Lori“, „Bėganti per rugius“, „Gimtosios kalvos“...

– Taip, – pasakė ji. – Tėvas mane išmokė suprasti klasikinę muziką.

– Dar kartą noriu jums padėkoti už jūsų dosnią dovaną.

– Jūsų fondas mane labai sudomino. Aš norėčiau apie jį sužinoti. Jeigu...

– Filipai, brangusis! Trūksta žodžių! Puiku! – Adlerį vėl apsupo jo talento gerbėjai.

Norėdama perrėkti iš visų pusių skambančius komplimentus, Lara pradėjo kalbėti garsiau:

– Jeigu kitą savaitę jūs esate laisvas...

Filipas palingavo galvą.

– Labai gaila, bet rytoj aš skrendu į Romą.

– Ak! – Lara pajuto staigų nusivylimą.

– Bet po trijų savaičių aš grįšiu. Tikiuosi tada mes galėsime...

– Puiku! – Lara pažvalėjo.

– ... praleisti vakarą, kalbėdami apie muziką.

– Žinoma, – Lara nusišypsojo. – Aš nekantriai lauksiu.

Tuo momentu į jų pokalbį įsiterpė du vyrai. Vieno jų plaukai buvo užpakalyje surišti į arklio uodegą, o kito ausyje blizgėjo auskaras.

– Filipai! Išspręsk mūsų ginčą. Kai tu skambini Listą, kas, tavo supratimu, svarbiau – intensyvūs pasažai, suteikiantys muzikai koloritinį skambėjimą, ar lengvi, lyriniai fragmentai, leidžiantys tau pademonstruoti virtuozišką techniką?

Iš to klausimo Lara visiškai nieko nesuprato. Vyrai ėmė diskutuoti apie sonorizmą ir ilgus garsus. Lara pamatė, kaip pagyvėjo Filipo veidas. „Tai jo pasaulis, – pasakė ji sau. – Ir aš turiu rasti būdą į jį patekti".

Kitos dienos rytą Lara atvažiavo į Manhatano muzikos mokyklą. Ji kreipėsi į priėmimo kambaryje sėdinčią moterį.

– Aš norėčiau susitikti su kokiu nors muzikos mokytoju.

– Ar su kuriuo nors konkrečiai?

– Ne, man visiškai tas pats.

– Malonėkite palaukti minutėlę.

Moteris nuėjo į kitą kambarį.

Prabėgus kelioms minutėms, prie Laros priėjo mažas žilaplaukis žmogutis.

– Labas rytas. Aš esu Leonardas Mejeris, – prisistatė jis. – Kuo galiu jums padėti?

– Mane domina klasikinė muzika.

– O jūs norite įstoti į mūsų mokyklą? Kokiu instrumentu grojate?

– Jokiu. Aš paprasčiausiai noriu kuo daugiau sužinoti apie klasikinę muziką.

– Manau, kad jūs kreipiatės ne ten, kur reikėtų. Čia ne pradedančiųjų mokykla.

– Aš jums sumokėsiu penkis tūkstančius dolerių už dviejų savaičių darbą.

Profesorius Mejeris sumirksėjo akimis.

– Atleiskite, panele... pamiršau jūsų pavardę...

– Kameron. Lara Kameron.

– Jūs sutinkate man sumokėti penkis tūkstančius dolerių už dvi savaites pokalbių apie klasikinę muziką? – Mejeris sunkiai rinko žodžius.

– Visiškai taip. Jeigu norite, galite atiduoti tuos pinigus į stipendijų fondą.

– Tai visiškai nebūtina, – profesorius Mejeris pritildė balsą. – Tegu tai lieka tarp mūsų.

– Labai gerai.

– Ir kada jūs norėtumėte... ė...ė...ė pradėti?

– Dabar.

– Šiuo metu aš turiu pamoką, bet jeigu jūs teiksitės penkias minutes palaukti...

Lara ir profesorius Mejeris sėdėjo vieni erdvioje klasėje.

– Taigi, pradėkime nuo pat pradžių. Ar jūs ką nors žinote apie klasikinę muziką?

– Beveik nieko.

– Suprantama. Na, ką gi, yra du būdai suvokti muziką, – pradėjo savo paskaitą profesorius, – intelektualinis ir emocinis. Vienas protingas žmogus sakė, jog muzika padeda žmogui atskleisti jo slaptąsias dvasios kerteles. Kaip tik tai ir skiria kiekvieną garsų kompozitorių.

Lara sėdėjo ir atidžiai klausė.

– Ar jūs susipažinusi su kokio nors kompozitoriaus kūryba, panele Kameron?

– Manau, kad ne, – nusišypsojo Lara.

Profesorius suraukė antakius.

– Tiesą sakant, aš nelabai suprantu, kodėl jūs susidomėjote...

– Aš noriu gauti iš jūsų tik žinių apie muzikos pagrindus, kad galėčiau laisvai šnekučiuotis su profesionaliais muzikantais apie klasikinę muziką. Aš... mane ypač domina fortepijoninė muzika.

– Taip, aišku, – Mejeris minutėlei susimąstė. – Ko gero, mes pradėsime štai nuo ko. Aš jums duosiu paklausyti kelis kompaktinius diskus.

Jis priėjo prie lentynos ir iš ten ištraukė nedidelę krūvelę diskų.

– Pradėsime nuo šitų. Prašom atidžiai paklausyti „Allegro“ iš Mocarto koncerto fortepijonui Nr. 21, „Adagio“ iš Bramso koncerto Nr. 1, Rachmaninovo koncertą Nr. 2, do minor, op. 18, ir pagaliau romansą iš Šopeno koncerto Nr. 1 fortepijonui.

– Gerai, – Lara paėmė kompaktinius diskus.

– Pasistenkite juos išklausyti per kelias dienas ir ateikite...

– Aš ateisiu rytoj, – tvirtai pasakė Lara.

Rytojaus dieną Lara atėjo į muzikos mokyklą nešdamasi kokį tuziną kompaktinių diskų su Filipo Adlerio grojimo įrašais.

– O, puiku! – sušuko profesorius Mejeris. – Maestro Adleris – garsus pianistas. Mano supratimu, jo skambinimas fortepijonu jus ypač domina?

– Taip.

– Maestro įrašė daugybę puikių sonatų.

– Sonatų? – pakartojo Lara.

Mejeris atsiduso.

– Jūs nežinote, kas yra sonatos?

– Manau, jūs esate teisus.

– Sonata – tai muzikinis kūrinys, paprastai sudarytas iš kelių dalių, kurias jungia bendra tema. Jeigu tas kūrinys atliekamas vienu instrumentu, nesvarbu, smuiku ar fortepijonu, jis vadinamas sonata. O simfonija – tai, galima sakyti, sonata orkestrui.

– Aha, suprantu, – linktelėjo Lara. „Reikės tai įterpti į pokalbį".

– Pianinas buvo žinomas anksčiau už „piano forte", o tai, išvertus iš italų kalbos, reiškia „tyliai ir garsiai"...

Kitas kelias dienas jie praleido aptardami kūrinius, Filipo įrašytus į kompaktinius diskus, – Bethoveną, Listą, Bartoką, Mocartą, Šopeną.

Lara klausė ir stengėsi viską įsiminti.

– Jam patinka Listas. Papasakokite man apie tą kompozitorių.

– Ferensas Listas buvo genialus vaikas. Jis visus žavėjo savo gabumais. Tačiau aristokratai su juo elgėsi kaip su kokiu nors retu daiktu ir vėliau kompozitorius netgi skundėsi, kad jis pasidarė jiems kažkuo panašus į dvaro juokdarį...

– Papasakokite apie Bethoveną.

– Tai buvo sudėtingas žmogus, toks nepatenkintas savimi, kad savo šlovės pradžioje nusprendė, jog viskas, ką jis sukūrė, yra niekalas, ir ėmė kurti didesnius ir emocionalesnius kūrinius, pavyzdžiui, „Herojinę" ir „Patetinę"...

– O Šopenas?

– Šopeną kritikavo už tai, kad jis daugiausia kūrinių sukūrė fortepijonui. To meto kritikai netgi jį vadino ribotu...

Bėgo dienos, o profesorius Mejeris vis pasakojo ir pasakojo Larai apie garsiuosius kompozitorius.

– ... Listas skambino Šopeno kūrinius geriau negu pats Šopenas...

– ... Prancūzų ir amerikiečių pianistai iš esmės skiriasi. Prancūzai yra labiau linkę į skambėjimo švarumą ir elegantiškumą. Tradicinė jų mokykla grindžiama *jeu perle* – grakštūs, idealiai nušlifuoti pirštų judesiai beveik nejudinant riešo...

Kiekvieną dieną jie klausydavo vieną iš Filipo diskų, po to aptardavo tai, ką girdėjo.

Po dviejų savaičių profesorius Mejeris pareiškė:

– Turiu prisipažinti, aš esu labai nustebintas, panele Kameron. Jūs iš tikrųjų esate gabi mokinė. Galbūt būtų verta jums išmokti groti kokiu nors instrumentu.

– Ne, – nusijuokė Lara, – geriau aš pernelyg neimsiu žavėtis muzika.

Ir Lara jam ištiesė čekį.

DVIDEŠIMTASIS SKYRIUS

Diena prasidėjo malonia naujiena. Paskambino Teris Hilas.

– Lara!

– Taip?

– Ką tik sužinojau, kad komisija, atsakinga už žaidimų įstaigas, nusprendė jums išduoti licenciją.

– Šaunu, Teri!

– Smulkmenas papasakosiu, kai susitiksime, bet svarbiausia – mums davė „žalią šviesą". Tikriausiai jūs padarėte jiems velniškai malonų įspūdį.

– Ką gi, vadinasi, laikas imtis darbo. Dėkoju.

Lara pranešė naujieną Hovardui Keleriui.

– Puiku, – pasakė jis. – Reikia pasiimti grynųjų. Tai mus išgelbės nuo nereikalingų problemų...

Lara žvilgtelėjo į kalendorių.

– Mes ten galėsime skristi antradienį ir jau nuskridę nuspręsime, kaip būtų galima geriau organizuoti darbą.

Vidaus telefonu paskambino Ketė.

– Ponas Adleris prie telefono. Ką jam pasakyti?

– Ne...ne, – Lara staiga ėmė nervintis. Ji pagriebė ragelį: – Filipai?

– Laba diena, aš grįžau.

– Aš džiaugiuosi. – „Aš ilgėjausi".

– Aš suprantu, kad užvirtau kaip sniego griūtis ant galvos, bet galbūt jūs turėsite šį vakarą laiko su manimi pavakarieniauti?

Vakare ją buvo pakvietęs vakarieniauti Polas Martinas.

– Taip, – pasakė Lara. – Aš šiandien esu laisva.

– Puiku. Į kokį restoraną norėtumėte nueiti?

– Man visiškai tas pats.

–Tada gal į „La Cote Basque"?

– Puiku.

– Ten susitiksime? Aštuntą valandą?

– Gerai.

– Iki vakaro.

Kai Lara padėjo ragelį, jos veide žaidė laiminga šypsena.

– Tai buvo Filipas Adleris? – paklausė Keleris.

– Aha. Aš noriu už jo ištekėti.

– Ar rimtai? – apstulbo Keleris.

– Visiškai rimtai.

Hovardui tai buvo tikras smūgis. „Atrodo, aš greitai jos neteksiu, – pagalvojo jis. Po to prisivertė realiai pagalvoti: – Betgi ko aš apskritai tikiuosi? Juk aš niekada neturėjau nė mažiausio šanso".

– Lara... juk jūs beveik jo nepažįstate!

„Aš pažinojau jį visą savo gyvenimą".

– Aš nenoriu, kad jūs padarytumėte klaidą, – nenusileido Keleris.

– Aš ir neketinu jos daryti. Aš...

Suskambo telefonas, kuriuo Lara kalbėdavosi su Polu Martinu. Lara pakėlė ragelį:

– Sveikas, Polai.

– Sveika, Lara. Kelintą valandą mes šiandien vakarieniausime? Aštuntą?

Lara staiga pasijuto kalta.

– Polai... Man atrodo, šį vakarą aš būsiu užsiėmusi. Atsirado neatidėliotinų reikalų. Aš kaip tik ketinau tau skambinti.

– Tiesa? Manau, jog nieko rimto neatsitiko?

– Ne...ne, viskas gerai. Paprasčiausiai tokie žmonės atskrido iš Romos. – Bent tai buvo tiesa. – Aš turiu su jais susitikti.

– Man nesiseka. Vadinasi, kitą kartą.

– Žinoma.

– Girdėjau, kad gavai leidimą statyti viešbutį Rino mieste.

– Taip.

– Ką gi, ten nuostabi vieta.

– Aš tikiuosi. Man labai gaila, kad taip atsitiko su šios dienos vakaru. Rytoj aš tau paskambinsiu.

Telefonas išsijungė.

Lara lėtai padėjo ragelį.

Keleris įdėmiai į ją žiūrėjo. Jo veide Lara galėjo perskaityti pasmerkimą.

– Ar kas nors atsitiko?

– Taip, – prabilo Hovardas. – Visa ta prakeiktoji šiuolaikinė aparatūra.

– Ką jūs turite omenyje?

– Manau, kad jūsų kabinete yra per daug telefonų. Su jais maži juokai, Lara.

– Žmogus, su kuriuo „maži juokai“, – šaltai pasakė Lara, – jau kelis kartus gelbėjo mūsų kailius, Hovardai. Ar dar nori paklausti?

– Ne, – Keleris palingavo galvą.

– Na, ir gerai. Tada imsimės tvarkyti reikalus.

Kai Lara atvažiavo į „La Cote Basque“, Filipas ten jau buvo. Restorane sėdintys žmonės, kaip visada, ėmė smalsiai gręžiotis į jo pusę. Filipas atsistojo, norėdamas pasveikinti Larą, ir ji pajuto, kaip apmirė jos širdis.

– Tikiuosi, nepavėlavau, – prašneko Lara.

– Visiškai nepavėlavai, – Filipas susižavėjęs pažvelgė į ją. Jo akys spinduliavo šilumą. – Šiandien jūs atrodote nuostabiai.

Lara išsimatavo daugybę apdarų, nežinodama, ką apsivilkti – ką nors elegantiškesnio ar seksualesnio – ir galų gale pasirinko griežtą Dioro suknelę.

– Dėkoju.

Kai jie atsisėdo, Filipas pasakė:

– Aš jaučiuosi esąs tikras idiotas.

– Taip? Kodėl gi?

– Aš kažkaip ne iš karto suvokiau, kad jūs esate ta pati Kameron.

– Koks siaubas! – ėmė kvatoti Lara.

– Viešpatie! Juk jūs – tai viešbučių kompleksai, gyvenamųjų namų kvartalai, kontorų pastatai. Keliaudamas po šalį, aš visur matau jūsų pavardę.

– Na, ir gerai, – Lara nusišypsojo. – Tai jums primena mane.

Filipas pažvelgė jai į akis.

– Nemanau, kad man reikėtų priminti. Sakykite, jums tikriausiai nusibodo klausyti aplinkui kalbant, kad jūs esate beprotiškai graži?

Lara norėjo pasakyti: „Malonu, jog jūs laikote mane gražia“, bet vietoj to išpoškino:

– Ar jūs esate vedęs?

Ji buvo pasiruošusi nusikąsti liežuvį.

Filipas nusišypsojo.

– Ne. Aš negaliu vesti.

– Bet kodėl? – Lara akimirkai sulaikė kvapą. „Juk jis ne...“

– Todėl, kad daugiausia laiko aš praleidžiu gastrolėse. Šiandien aš esu Budapešte, rytoj – Londone, poryt – Paryžiuje arba Tokijuje.

– Ak! – Lara iš karto pajuto palengvėjimą. – Filipai, papasakokite apie save.

– O ką jūs norėtumėte sužinoti?

– Viską.

Filipas nusijuokė.

– Tam reikės ne daugiau kaip penkių minučių.

– Ne, aš kalbu rimtai. Man iš tikrųjų labai įdomu.

Filipas giliai atsiduso.

– Na, ką gi, mano tėvai gyveno Vienoje. Tėvas buvo dirigentas, o mama – fortepijono dėstytoja.

Gelbėdamiesi nuo Hitlerio, jie išvažiavo į Bostoną. Ten aš ir gimiau.

– Ar jūs visada žinojote, kad tapsite pianistu?

– Taip.

Filipui penkeri metai. Jis mokosi muzikos pamoką, į kambarį įbėga tėvas.

– Ne, ne ir ne! Ką, tu negali atskirti mažoro nuo minoro? – jo plaukuotas pirštas duria į gaidų sąsiuvinį. – Tai minorinis akordas. Minorinis! Ar supratai?!

– Tėte, prašom leisti pasivaikščioti. Manęs laukia vaikai gatvėje.

– Ne! Sėdėsi tol, kol viską labai gerai išmoksi.

Filipui aštuoneri metai. Jis jau keturias valandas sėdi prie rojalio.

– Neapkenčiu muzikos! – šaukia jis. – Daugiau nebenoriu liesti klavišų!

– Puiku, – ramiai sako jo motina. – O dabar aš dar kartą noriu paklausyti „Andante“.

Jam dešimt metų. Į svečius pas jo tėvą atėjo draugai muzikantai.

– O dabar mums Filipas ką nors paskambins, – sako motina.

– Na, paklausysime mažojo Filipo, – iš visų pusių pasigirdo malonūs šūksniai.

– Paskambink Mocartą, Filipai.

Filipas žiūri į jų abejingus veidus ir nenoriai sėda prie pianino. Svečiai šnekučiuojasi.

Jis pradeda skambinti, jo pirštai bėgioja klavišais. Kalbos netikėtai nutyla. Filipas skambina Mocarto sonatą, kambarys prisipildo kerinčių garsų ir atrodo, kad Filipas – tai pats Mocartas.

Suskambus paskutiniam akordui, kambarį apgaubia kapų tyla. Paskui svečiai eina prie pianino ir apiberia berniuką džiaugsmingais komplimentais. Klausant jų aplodismentų ir pagiriamųjų šūksnių, ateina jo praregėjimo momentas. Filipui pasidaro aišku, kas jis yra ir ko jis nori iš gyvenimo.

– Taip. Aš visada žinojau, kad būsiu pianistas, – pasakė Filipas.

– O kur jūs išmokote skambinti?

– Iki keturiolikos metų mane mokė mama, paskui tėvai mane pasiuntė mokytis į Filadelfiją.

– Ar jums ten patiko?

– Labai.

Filipui vos tik sukako keturiolika metų, kai jis atsidūrė vienas, be draugų, dideliame mieste. Filadelfijos muzikos mokykla užėmė keturis amžiaus pradžioje pastatytus korpusus. Tai buvo amerikietiškas Maskvos konservatorijos, kurią baigė tokie muzikantai kaip Viardo, Jegorovas ir Toradzė, atitikmuo. Tą mokyklą baigė Semiuelis Barberis, Leonardas Bernstainas, Džanas Karlas Menotis, Peteris Serkinas ir dešimtys kitų puikių atlikėjų.

– Ar ten nesijautėte vienišas?

– Ne.

Filipas jautėsi paprasčiausiai pasigailėjimo vertas. Anksčiau jis niekada nebuvo išvažiavęs iš gimtųjų namų. Jo grojimo išklausė per stojamuosius egzaminus ir tik tada, kai jį priėmė, jis iš tikrųjų suvokė, kad prasideda naujas gyvenimas, jog į namus jis jau niekada nebegrįš. Dėstytojai tuojau pat pastebėjo to berniuko talentą. Jo mokytojai buvo Izabelė Vengerova ir Rudolfas Serkinas, jų vadovaujamas Filipas nuoširdžiai mokėsi muzikos teorijos. Laisvu nuo paskaitų laiku jis kartu su kitais studentais grojo su kameriniu orkestru. Fortepijonas, kuriuo jį versdavo skambinti nuo trejų metų, tapo savotišku jo gyvenimo centru. Iš to nuostabaus instrumento Filipo pirštai išmoko išgauti garsus, išreiškiančius visą žmogiškųjų jausmų gamą, – ir meilę, ir aistrą, ir pyktį. Filipas tarsi kalbėjo ypatinga, visiems suprantama, universalia kalba.

– Pirmą kartą kaip solistas aš skambinau pritariant Detroito simfoniniam orkestrui. Tada aš buvau aštuoniolikos metų.

– Ar labai jaudinotės?

Filipą buvo apėmęs siaubas. Jis suprato, kad skambinti draugams – vienas dalykas, o skambinti didžiulei auditorijai žmonių, sumokėjusių, kad gautų jo paklausyti, – visiškai kas kita. Jaudindamasis Filipas vaikščiojo užkulisiuose pirmyn ir atgal, kol teatro direktorius paėmė jį už rankos ir pasakė: „Laikas. Laikas jums eiti į sceną“. Iki šiol Filipas negalėjo pamiršti to jausmo, apėmusio jį tada, kai jis išėjo į sceną ir publika jam ėmė ploti. Jis atsisėdo prie fortepijono ir visa baimė akimirksniu praėjo. Paskui jo gyvenimas virto koncertiniu maratonu. Filipas apvažinėjo visą Europą ir Aziją ir po kiekvienos turnė jis darėsi vis garsesnis. Jo impresarijumi tapo Viljamas Elerbis ir, prabėgus dvejiems metams, Filipą Adlerį tiesiog užvertė iš visų pasaulio kampelių kvietimai koncertuoti.

Filipas pažvelgė į Larą ir nusišypsojo.

– Taip. Aš ir dabar prieš koncertą nerandu vietos iš susijaudinimo.

– O ar įdomu važinėti į gastroles?

– Bent jau nuobodžiauti netenka. Kartą aš koncertavau su Filadelfijos simfoniniu orkestru. Pakeliui į Londoną mes sustojome Briuselyje. Tačiau dėl rūko Briuselio oro uostas buvo uždarytas ir tada mus susodino į autobusą ir nuvežė į Šifolio oro uostą Amsterdame. O ten mums paaiškino, kad užsakytas lėktuvas yra labai mažas ir mes galime pasiimti arba lagaminus, arba instrumentus. Savaime suprantama, visi pasirinko instrumentus. Į Londoną atskridome prieš pat koncerto pradžią ir turėjome koncertuoti su džinsais, sportiniais bateliais, na, ir nesiskutę.

– Galiu eiti lažybų, publikai tai patiko, – nusijuokė Lara.

– Taip, labai. O kitą kartą aš atvažiavau į gastroles Indianoje, bet paaiškėjo, kad rojalis užrakintas sandėliuke ir niekas nežino, kur yra raktas. Tada mes išlaužėme duris.

Lara sukikeno.

– O praėjusiais metais aš turėjau atlikti Bethoveno koncertą Romoje ir vienas muzikos kritikas parašė: „Adlerio pasirodymas buvo nepaprastai nuobodus, o jo finalo interptretavimas verčia norėti geresnio atlikimo. Atlikimo tempas visiškai ne toks, koks turėtų būti to kūrinio ritmas“.

– Koks siaubas! – nuoširdžiai užjausdama sušuko Lara.

– Siaubingiausia tai, kad tas koncertas net neįvyko. Aš pavėlavau į lėktuvą.

– Papasakokite dar ką nors, – paprašė Lara.

– Na, kartą San Paule, skambinant Šopeno koncertą, sulūžo fortepijono pedalai.

– Ir kaipgi jūs išsisukote?

– Baigiau skambinti be pedalų...

Kai Filipas pasakojo apie savo darbą, jo balse jautėsi dvasios pakilimas.

– Aš esu laimingas žmogus, – prašneko jis. – Juk taip nuostabu, kad tavo muzika jaudina žmones, padeda jiems persikelti į kitą, nuostabų pasaulį, svajonių pasaulį. Kartais man atrodo, kad muzika – tai vienintelis šviesus ir sveikas pradas mūsų beprotiškame pasaulyje, – Filipas droviai nusišypsojo. – Atleiskite, aš nenorėčiau jums pasirodyti labai išdidus.

– Ne...ne, jūs gi dovanojate džiaugsmą milijonams žmonių, – Lara atsiduso. – Kai aš klausau jus skambinantį Debiusi „Viles“, man atrodo, kad aš einu per ištuštėjusį pliažą ir tolumoje matau plaukiančio laivo stiebus...

– Taip, tas pats ir man atrodo, – nusišypsojo Filipas.

– O kai jūs skambinate Skarlatį, aš persikeliu į Neapolį, girdžiu žvengiančius arklius ir vežėčių girgždėjimą, matau vaikščiojančius gatvėmis žmones... – Lara negalėjo nepastebėti, su kokiu neslepiamu pasitenkinimu jos klausė Filipas.

Lara prisiminė viską, ką išgirdo per profesoriaus Mejerio pamokas.

– Kartu su Bartoku jūs priverčiate mane pasijusti kokiame nors Vidurio Europos kaimelyje tarp vengrų valstiečių. Jūs tarsi tapote paveikslus ir aš juose esu mažytis sraigtelis...

– Man atrodo, kad jūs pervertinate mano gabumus.

– Nė kiek. Tai, ką aš pasakiau, – tikra tiesa.

Jie ėmė vakarieniauti: valgė *chateaubriand* su keptais obuoliais, „Vildorfo“ salotas, šparagus ir desertui vaisių pyragą. Valgant kiekvieną patiekalą, buvo patiekiamas prie jo tinkantis vynas.

– Lara, – pasakė Filipas, – mes vis kalbame tik apie mane. Papasakokite apie save. Įdomu, ką jaučia žmogus, statantis visoje šalyje didžiulius pastatus.

Lara akimirką patylėjo.

– Sunku papasakoti, – pradėjo ji. – Jūs kuriate rankomis, o aš – galva. Aš nestatau namų tiesiogine šių žodžių prasme, bet aš kuriu

sąlygas, kad jie būtų statomi. Aš išnešioju savyje svajonę iš plieno, stiklo ir betono ir ją įgyvendinu. Aš kuriu darbo vietas šimtams žmonių: architektams ir akmenskaldžiams, dizaineriams ir dailidėms... Jie visi ir jų šeimos gyvena mano dėka. Aš statau žmonėms puikius, patogius būstus ir gražias parduotuves, kur jie gali nusipirkti visko, ko tik jų širdis geidžia. Galima sakyti, kad aš kuriu ateitį, – Lara sumišo. – Dievaži, aš neketinu sakyti kalbos.

– Jūs esate nuostabi moteris, – susižavėjęs sušnabždėjo Filipas. – Jūs pati tai žinote?

– Malonu, kad jums taip atrodo.

Tai buvo nuostabus vakaras, ir tuo momentu, kai atėjo jo pabaiga, Lara suprato, kad ji pirmą kartą gyvenime įsimylėjo. O ji taip bijojo, kad nė vienas vyras pasaulyje negali ir priartėti prie jos vaizduotėje sukurto paveikslo. Ir štai pagaliau ji sutiko savąjį Lochinvarą.

Atvažiavusi į namus, Lara buvo per daug susijaudinusi, kad tuojau pat eitų miegoti. Ji mintyse vis grįždavo į praėjusį vakarą. Filipas Adleris buvo nuostabiausias vyras, kokį ji kada nors buvo sutikusi. Suskambo telefonas. Lara nusišypsojo ir pakėlė ragelį. Ji jau buvo besakanti: „Filipai...“, kai išgirdo Polo Martino balsą.

– Aš paprasčiausiai norėjau įsitikinti, kad tu laimingai grįžai į namus.

– A...a, – pralemeno Lara.

– Kaip praėjo susitikimas?

– Puikiai.

– Džiaugiuosi. Rytoj vakare kur nors pavakarieniausime.

Lara ėmė dvejoti.

– Gerai, – pagaliau pasakė ji, galvodama: „Nejaugi aš galiu turėti nemalonumų?“

DVIDEŠIMT PIRMASIS SKYRIUS

Rytą į Laros apartamentus atnešė puokštę nuostabių rožių.

„Atrodo, jam taip pat patiko vakaras“, – džiaugsmingai pagalvojo Lara.

Lara išvyniojo prikabintą prie gėlių raštelį ir perskaitė: „Mažyte, aš nekantriai laukiu šio vakaro. Polas“.

Lara nepaprastai nusivylė. Visą rytą ji laukė Filipo skambučio. Tą dieną Lara buvo suplanavusi atlikti daugybę reikalų, bet nerado jėgų susikaupti darbe.

– Atėjo naujos sekretorės pasikalbėti, – antrą valandą dienos pranešė jai Ketė.

– Gerai, tegu užeina iš eilės.

Jų buvo šešios – visos labai kvalifikuotos. Galiausiai buvo pasirinkta Gertrūda Miks – išvaizdi, pasitempusi trisdešimties metų moteris, aiškiai dievinanti Larą. Lara pavartė jos dokumentus ir liko jais visiškai patenkinta.

– Jums jau teko dirbti statybų sferoje, tiesa?

– Taip, panele. Bet aš niekada anksčiau nedirbau su tokiu bosu kaip jūs. Tiesą sakant, aš pasiruošusi čia dirbti netgi nemokamai.

– Nėra reikalo, – nusišypsojo Lara. – Jūsų labai geros rekomendacijos. Manau, mes suteiksime jums galimybę pabandyti.

– Aš esu jums labai dėkinga! – Gertrūda išraudo iš susižavėjimo.

– Jums reikės pasirašyti įsipareigojimą neduoti jokių interviu ir su niekuo ir niekada neaptarinėti to, kas vyksta tarp tos firmos sienų. Ar sutinkate?

– Žinoma.

– Ketė parodys jums darbo vietą.

– Kokie jūsų tėvo reikalai? – paklausė Lara Džerio Taunsendo.

– Dabar jis yra Šveicarijoje. Daktaras sako, kad jis turi šansų pasveikti, – jo balsas pasidarė kimus. – Jeigu iš tikrųjų taip yra, tai tik jūsų dėka.

– Kiekvienas turi turėti savo šansą, Džeri. Tikiuosi, jis pasveiks.

– Dėkoju, – Tausendas atsikrenkštė. – Aš... aš tiesiog nežinau, kaip išreikšti...

Lara atsistojo.

– Aš vėluoju į susitikimą, – pasakė ji ir išėjo, palikdama Tausendą, spoksantį į užsitrenkusias paskui ją duris.

Tas susitikimas, kuriame dalyvavo architektai, buvo skirtas aptarti naujo pastato Naujajame Džersyje statybos projektą.

– Jūs neblogai padirbėjote, – pareiškė Lara, – bet aš labai norėčiau šį bei tą pakeisti. Aš noriu, kad jūs čia padarytumėte ovalias arkas, vedančias į trijose pusėse esančius vestibiulius. Sienos turi būti mar-

murinės. Stogui reikia suteikti piramidės formą; jį uždengti variniais lakštais ir įrengti signalines šviesas. Ar tai sunku padaryti?

– Nematau jokių problemų, panele Kameron, – pasakė vienas architektų.

Kai susitikimas baigėsi, suskambo vidaus telefonas.

– Panele Kameron, skambina Raimonas Dafis, vienas jūsų darbų vykdytojų. Sako, kad jam reikia skubiai pakalbėti.

Lara pakėlė ragelį.

– Klausau, Raimonai.

– Turime nemalonumų, panele Kameron.

– Dėstyk.

– Ką tik atvežė cementinius blokus. Jie netinka: daugybė įtrūkimų. Aš ketinu juos siųsti atgal, bet iš pradžių noriu jums pranešti.

Lara minutėlei susimąstė.

– Ar daug įtrūkimų?

– Pakankamai. O svarbiausia – jie neatitinka mūsų specifikacijų ir...

– Ar juos galima panaudoti?

– Manau, kad taip. Tik tai gali mums brangiai kainuoti.

– Panaudokite juos.

Kitame laido gale balsas nutilo. Paskui Raimonas prašneko:

– Gerai. Jūs esate bosas.

Lara padėjo ragelį. Mieste buvo tik du cemento tiekėjai ir su jais bartis – tai tas pats kaip nusižudyti.

Iki penkių valandų Filipas taip ir nepaskambino. Lara surinko jo fondo telefoną.

– Prašome pakviesti Filipą Adlerį.

– Ponas Adleris dabar gastrolėse. Ar galiu kuo nors padėti?

Filipas netgi neužsiminė, kad ruošiasi vykti į gastroles.

– Ne, dėkoju.

„Nieko nepadarysi, – pasakė sau Lara. – Kol kas".

Diena baigėsi Stivo Merčisono apsilankymu. Jis buvo didžiulis ir beformis kaip plytų krūva.

– Ką aš jums galiu padaryti, pone Merčisonai? – paklausė Lara įvirtusio į jos kabinetą lankytojo.

– Nesimaišyti, velniai rautų, man po kojomis! – suriko Merčisonas.

Lara ramiai pažvelgė į jį.

– Jūs kažkuo nepatenkintas?

– Tavim! Nemėgstu žmonių, kurie kišasi į mano reikalus.

– Jeigu jūs turite omenyje atvejį su ponu Gutmanu...

– Kaip tik tai, velniai tave griebtų!

– ... jam paprasčiausiai labiau patiko mano projektas negu jūsų.

– Todėl, kad tu jį apmulkinai, kekše! Dievas mato, aš tave ilgai pakenčiau. Aš jau tave įspėjau. Daugiau nebekartosiu. Mes abu tame mieste netelpame. Nežinau, kur tu ten turi kiaušinius, bet patariu juos paslėpti kuo toliau, nes kitaip kitą kartą aš tau juos nuplėšiu! – įniršęs subliuvo Merčisonas ir, trenkęs durimis, išlėkė iš kabineto.

Vakare Larą aplankė Polas Martinas. Vakarieniaujant tarp jų jautėsi kažkokia įtampa.

– Tu, mažyte, atrodai susirūpinusi, – pastebėjo Polas. – Ar turi kokių nors problemų?

Lara pavargusiai nusišypsojo.

– Ne. Viskas puiku. – „Bet kodėl Filipas nepasakė, kad ketina išvažiuoti?“

– Kada prasidės darbai Rine?

– Kitą savaitę mes su Hovardu vėl ten skrendame. Manau, galėsime atidaryti viešbutį po devynių mėnesių.

– Per tokį laiką galima pagimdyti.

Lara nustebusi įsmeigė į jį akis.

– Ką?

Polas Martinas paėmė jos ranką.

– Tu juk žinai, Lara, kad aš dėl tavęs visiškai netekau galvos. Tu apvertei aukštyn kojomis visą mano gyvenimą. Aš labai norėčiau, kad viskas būtų kitaip ir mes su tavimi turėtume bendrų vaikų.

Lara nerado žodžių atsakyti.

– O aš tau turiu nedidelį siurprizą, – Polas ištraukė iš kišenės gražią dėžutę. – Atidaryk.

– Polai, juk tu man tiek daug padovanojai...

– Atidaryk gi.

Dėžutėje buvo nepaprastai tobulai padarytas briliantų vėrinys.

– Koks gražus, – susižavėjusi sušnabždėjo Lara.

Polas atsistojo ir ji pajuto jo pirštų, užsegančių ant jos kaklo vėrinį, prisilietimą. Po to jo rankos nuslydo žemiau ir ėmė glamonėti jos krūtis.

– Tu man atsidėkosi? – Polo balsas pasidarė kimus.

Jis nusivedė Larą į miegamąjį. Jos galvoje kirbėjo prieštaringos mintys. Lara niekada jo nemylėjo, bet lengvai jam atsiduodavo – tai buvo užmokestis už tai, ką jis darė jai, tačiau dabar viskas, atrodė, pasikeitė. Dabar Lara buvo įsimylėjusi. „Kvaiša esu, – pagalvojo Lara. – Visiškai galimas dalykas, kad su Filipu mes ir nesusitiksime".

Lara tuojau pat nusirengė. Jie atsigulė. Ant jos užvirto Polas Martinas, jis paėmė ją ir apimtas aistros sumurmėjo: „O, mažyte, tu mane varai iš proto..." Lara atsimerkė, bet prieš akis jai iškilo Filipas.

Reikalai klostėsi kaip sviestu patepti. Rino viešbučio perstatymas vyko gerai, „Kameron Taueris" buvo statomas griežtai pagal grafiką. Per pastaruosius mėnesius Lara kelis kartus skambino Filipui Adleriui, bet visą laiką girdėjo tą patį:

– Ponas Adleris Berlyne...

– Ponas Adleris Paryžiuje...

– Ponas Adleris Sidnėjuje...

„Na, ir tegul eina po velnių", – pagalvojo Lara.

Per kitus kelis mėnesius Larai pavyko nupirkti dar tris sklypus, kuriuos nusižiūrėjo Stivas Merčisonas.

– Sklinda gandai, kad Merčisonas grasina susidoroti su jumis, – sunerimęs pasakė Larai Keleris. – Gal geriau mums jo nepykdyti. Jis yra pavojingas priešas, Lara.

– Aš taip pat, – pareiškė Lara. – Galbūt geriau būtų, jeigu jis užsiimtų kuo nors kitu.

– Tai ne juokai, Lara. Jis...

– Negalvokite apie jį, Hovardai. Aš ką tik gavau informacijos apie sklypą Los Andžele. Jis dar neparduodamas. Jeigu mes paskubėtume, tai galėtume jį nupirkti. Rytą išskrendame.

Tas sklypas buvo netoli seno viešbučio „Biltmoro" ir užėmė penkių akrų plotą. Lara ir Hovardas ten atvyko lydimi nekilnojamojo turto pardavimo agento.

– Pirmos klasės nuosavybė, – kalbėjo jis, kreipdamasis į Kelerį. – Taip, pone. Čia galima pastatyti visą miestelį... gyvenamuosius namus, prekybos centrus, teatrus, pėsčiųjų alėjas...

– Ne, – atkirto Lara.

Agentas nustebęs įsmeigė į ją akis.

– Ką, atleiskite?

– Manęs tai nedomina.

– Nedomina? Kodėl?

–Vieta, – pasakė Lara. – Nemanau, kad žmonės norės gyventi tokiame rajone. Los Andželas plėtojasi į vakarus. O žmonės – kaip lemingai. Ir jūs nepriversite jų eiti atgal.

– Bet...

Lara atsisuko į Hovardą.

– Apgailestauju, kad mes veltui sugaišome laiką. Po pietų grįžtame į Niujorką.

Viešbučio kioske Keleris nusipirko naują laikraštį.

– Pažiūrėsime, – pasakė jis, – kuo dabar domisi rinka.

Jie pervertė laikraštį. Reklaminiame puslapyje buvo įdėtas į akis krintantis skelbimas: „ŠIANDIEN „HOLIVUD-BOULE“ skambina Filipas Adleris“. Lara pajuto, kaip suplazdėjo jos širdis.

– Ko gero, į Niujorką skrisime rytoj, – pareiškė ji.

Minutėlę Keleris tiriamai žiūrėjo į ją.

– Jus domina muzika ar muzikantas? – tyliai paklausė jis.

– Užsakykite du bilietus, – neatsakiusi į jo klausimą, paliepė Lara.

Anksčiau jai neteko būti „Holivud-Boule“ – pačiame didžiausiame pasaulyje natūraliame amfiteatre, iš visų pusių apsuptame Holivudo kalvų, kuriose buvo užveisti nuostabūs parkai. Pačioje „Holivud-Boulo“ dauboje tilpo aštuoniolika tūkstančių žiūrovų. Ji buvo pilnutėlė publikos, nekantriai laukiančios koncerto pradžios, į sceną ėmė eiti muzikantai. Pasigirdo plojimai. Kai į sceną įėjo Filipas Adleris – kaip visada elegantiškas, su baltu fraku, balta peteliške, – žiūrovų eilėmis iš pradžių perbėgo tylus šnabždesys, paskui su nauja jėga nugriaudėjo susižavėjimo plojimai.

Lara suspaudė Kelerio ranką.

– Nuostabus, tiesa? – sušnabždėjo ji.

Keleris nieko neatsakė.

Filipas atsisėdo prie fortepijono ir programa prasidėjo. Kerinti jo talento jėga akimirksniu pavergė klausytojus. Pati naktis atrodė pripildyta kažkokio mistinio žavesio. Juodame danguje spindintys miriadai žvaigždžių blankia šviesa apšvietė kalvas, supančias didžiulį amfiteatrą, kuriame nejudėdami sėdėjo tūkstančiai didingos muzikos užburtų žmonių. Kai nutilo paskutinė koncerto gaida, virš „Holivud-Boulo“ pasigirdo tikra plojimų audra. Žiūrovai pašoko iš savo vietų

ir nežmoniškai plodami šaukė: „Bravo!“ Filipas stovėjo scenoje ir elegantiškai lankstėsi.

– Eime į užkulisius, – pasakė Lara. Jos balsas drebėjo iš susijaudinimo.

Įėjimas į užkulisius buvo greta orkestro duobės. Prie jo stovėjo apsaugos darbuotojas, sulaikantis minios grūstį.

– Panelė Kameron nori pamatyti poną Adlerį, – kreipėsi į jį Keleris.

– Ar jis laukia jūsų? – paklausė apsaugos darbuotojas.

– Taip, – prabilo Lara.

– Prašom čia palaukti, – jis dingo už durų, o po minutėlės vėl pasirodė. – Užeikite, panele Kameron.

Lara ir Keleris įėjo į artistų fojė. Filipas stovėjo jį apiberiančios komplimentais minios viduryje.

– Brangusis! Aš per visą gyvenimą negirdėjau taip subtiliai atliekamo Bethoveno. Jūs esate puikus...

Filipas vos spėjo atsakinėti į pagyrimus.

– Ačiū... kai skambini tokią muziką, įkvėpimas ateina savaime...

– Ačiū... Andrė – puikus dirigentas...

– Ačiū... man visada labai malonu koncertuoti „Holivud-Boule“...

Filipas pakėlė akis, pamatė Larą ir vėl jo veidas nušvito pažįstama šilta šypsena.

– Atleiskite, – prabilo Filipas ir ėmė brautis per minią.

– Aš ir nežinojau, kad jūs esate Los Andžele.

– Mes atskridome šiandien rytą. Tai Hovardas Keleris, mano kompanionas.

– Laba diena, – beveik nežiūrėdamas į Hovardą, tarstelėjo jis, paskui atsisukęs į jam už nugaros stovintį kresną vyrą, pristatė: – O čia mano vadybininkas Viljamas Elebris.

Kol jie keitėsi rankų paspaudimais, Filipas nenuleido nuo Laros akių.

– „Beverli-Hiltone“ šiandien bus vakaras. Aš maniau... galbūt...

– Mes su malonumu ateisime, – pasakė Lara.

Kai Lara ir Keleris atvyko į „Beverli-Hiltoną“, ten jau buvo susirinkę daugybė muzikantų ir klasikinės muzikos gerbėjų.

– ...ar jūs atkreipėte dėmesį, kad kuo arčiau esate prie ekvatoriaus, tuo entuziastingesnė ir temperamentingesnė publika...

– ...kai skambindavo Ferencas Listas, jo pianinas skambėdavo kaip ištisas orkestras...

– Aš jums nepritariu. De Groto talentas kur kas ryškiau pasireiškia ne skambinant Listo ir Paganinio etiudus, o atliekant Bethoveno kūrinius...

– ...jūs turite nustelbti emocinį orkestro foną...

„Muzikantai turi savo kalbą“, – pagalvojo Lara.

Filipas, kaip visada, buvo apsuptas susižavėjusių gerbėjų. Netgi paprasčiausiai žiūrėdama į jį Lara jautė, kaip širdyje darosi šilčiau.

Filipas sveikino ją linksmai šypsodamasis.

– Jūs atvažiavote. Aš labai džiaugiuosi!

– Aš negalėjau neatvažiuoti, – prabilo Lara.

„Gal reikėtų ir man išmokti skambinti pianinu, – svarstė Hovardas Keleris, stebėdamas jų pokalbį. – Arba galbūt man reikia paprasčiausiai atsipeikėti?“ Atrodo, prabėgo tiek daug metų nuo to laiko, kai jis sutiko tą nepaprastą, energingą ir trokštančią garbės merginą.

Laikas jai buvo gailestingas, bet Hovardui jis sustojo.

– Rytoj aš turiu grįžti į Niujorką, – prabilo Lara. – Mes galėtume suspėti kartu papusryčiauti.

– Gaila, bet aš negaliu. Anksti rytą aš išskrendu į Tokiją.

– Kaip?! – neslėpdama nusivylimo sušuko Lara.

Filipas ėmė juoktis.

– Toks jau mano darbas, Lara. Aš koncertuoju šimtą penkiasdešimt kartų per metus. Kartais – du šimtus kartų.

– Ar ilgam jūs išskrendate šį kartą?

– Aštuonioms savaitėms.

– Aš liūdėsiu be jūsų, – prabilo Lara ir pati sau pridūrė: „Jūs netgi neįsivaizduojate, kaip smarkiai liūdėsiu“.

DVIDEŠIMT ANTRASIS SKYRIUS

Kelias savaites Lara ir Keleris praleido važinėdami. Jie buvo nuskridę į Atlantą, kur apžiūrėjo du sklypus Einslio Parke ir vieną – Danvudyje.

– Sužinokite, kokios kainos Danvudyje, – pasakė Keleriui Lara. – Mes ten galėtume pastatyti gyvenamąjį namą.

Iš Atlantos jie nuvyko į Naująjį Orleaną ir porą dienų apžiūrinėjo centrinę miesto dalį, paskui dar dieną sugaišo susipažindami su Pontčatreino ežero rajonu. Čia Lara nusprendė nupirkti du sklypus.

Kitą dieną po sugrįžimo į Niujorką į jos kabinetą įėjo Hovardas Keleris.

– Atrodo, kad su projektu Atlantoje mums nepasisekė, – pareiškė jis.

– Ką jūs turite omeny?

– Kažkas mus aplenkė.

Lara nustebusi pažvelgė į Kelerį.

– Bet kaip tai galėjo atsitikti? Juk tie sklypai netgi nebuvo paskelbti, jog parduodami.

– Matyt, kažkokia informacija nutekėjo.

Tą pačią dieną Keleris atnešė dar vieną nemalonią žinią.

– Pirma mūsų nupirko sklypą prie Pontčatreino ežero.

Po kelių dienų jie nuskrido į Sietlą. Ten Lara nusižiūrėjo tinkamą sklypą. Sugrįžusi į Niujorką ji pasakė Keleriui:

– Surašykite pirkimo sutartį. Esu tikra, kad iš to sklypo gausime krūvą pinigų.

– Gerai.

Po dienos Lara pasidomėjo:

– Ar jūs padavėte paraišką nekilnojamajam turtui pirkti Sietle?

Keleris palingavo galvą.

– Kažkas jau pagriebė tą sklypą mums iš panosės.

– Ak! – Lara minutėlei susimąstė. – Paklausykite, Hovardai, sužinokite, kas mums kaišioja pagalius į ratus.

Jam prireikė dvidešimt keturių valandų, kad viską sužinotų.

– Stivas Merčisonas, – trumpai pranešė Keleris.

– Visus sklypus supirko jis vienas?

– Taip.

– Vadinasi, mūsų firmoje kažkas turi pernelyg ilgą liežuvį.

– Panašu.

Laros veidas pasidarė niūresnis už debesį. Kitą rytą, norėdama sužinoti, iš kur nuteka informacija, Lara pasamdė detektyvų iš agentūros. Tačiau ir tai nedavė rezultatų.

– Mums atrodo, – pareiškė detektyvai, – visi jūsų tarnautojai, panele Kameron, nekalti. Nė vienoje patalpoje neaptikta klausymosi „blakių“, tad jūsų telefonų niekas neklausė.

Tuo viskas ir baigėsi.

„Ką gi, galbūt tai paprasčiausias aplinkybių sutapimas“, – pagalvojo Lara, nors pati buvo įsitikinusi, kad viskas ne taip.

Šešiasdešimt aštuonių aukštų pastatas Kujinse buvo pusiau baigtas ir Lara pakvietė bankininkus atvažiuoti, kad galėtų patys įsitikinti, kaip puikiai statoma. Paprastai panašiuose pastatuose patalpos yra tuo brangesnės, kuo aukštesniame aukšte įsikuriama. Statomame Laros bokšte iš tikrųjų buvo ne šešiasdešimt aštuoni, o penkiasdešimt septyni aukštai. Tos gudrybės ją išmokė Polas Martinas.

– Juk visi taip daro, – juokdamasis aiškino Polas. – Viskas, ką tau reikia padaryti – tai pakeisti aukštų numerius.

– Bet kaip tai galima padaryti? – negalėjo patikėti Lara.

– Labai paprastai. Viena liftų šachta kels žmones nuo pirmo iki dvidešimt ketvirto aukšto, o kita – nuo trisdešimt ketvirto iki šešiasdešimt aštuntojo. Taip daro visi ir visur.

Paprastai statant vieną ar kitą objektą, pustuzinį darbo vietų užimdavo „mirusios sielos“, o jų atlyginimai buvo panaudojami kyšiams įvairiausiems profsąjungų funkcionieriams – darbo saugos direktoriui, statybų koordinatoriui, saugumo technikos inspektoriui ir kitiems valdininkams, turintiems skambius titulus. Iš pradžių Larai tai nepatiko ir netgi kėlė nerimą.

– Nesijaudink taip smarkiai, – ramino ją Polas. – Tai tik dalis MGVV – mokesčio už galimybę verstis verslu.

Hovardas Keleris gyveno kukliame butelyje Vašingtono aikštėje. Kartą vakare Lara, jį aplankiusi ir pamačiusi mažytį butuką, pareiškė:

– Čia juk pelės urvas. Jums reikia persikelti į padoresnę vietą.

Primygtinai reikalaujamas Laros, Keleris persikėlė į naują erdvų butą.

Kažkaip jie iki vėlumos užtruko darbe, ir kai pagaliau visi darbai buvo baigti, Lara pasakė:

– Jūs, Hovardai, atrodote išvargęs. Važiuokite į namus ir gerai išsimiegokite.

– Gera mintis, – žiovaudamas pritarė Keleris. – Susitiksime rytą.

– Žinoma. Tik ateikite vėliau.

Keleris sėdo į mašiną ir nuvažiavo į namus. Jis galvojo, kaip puikiai Lara susitvarko su darbais. Dirbti su ja buvo tikras malonumas. Malonumas ir sielvartas. Kažkur širdies gilumoje Keleris tikėjo, kad

įvyks stebuklas ir vieną gražią dieną ji pasakys: „Hovardai, brangusis, aš buvau akla. Man visiškai nerūpi nei Polas Martinas, nei Filipas Adleris. Visus tuos metus aš mylėjau tik tave“.

Velniai rautų.

Grįžęs į namus, Keleris išsitraukė iš kišenės raktą ir įkišo į spyną. Raktas aiškiai netiko. Susirūpinęs Keleris dar kartą pabandė atrakinti. Netikėtai durys atsidarė. Ant slenksčio stovėjo nepažįstamas vyras.

– Ką jūs čia veikiate? – pasipiktinęs suriko nepažįstamasis.

– Aš čia gyvenu, – sumišęs prabilo Keleris.

– Čia dar kokia naujiena?!

– Bet aš... – staiga jis suprato. – Aš... atleiskite... – paraudęs, sumurmėjo Keleris. – Aš čia anksčiau gyvenau. Aš...

Durys su triukšmu užsitrenkė jam prieš nosį, o Keleris visiškai sutrikęs liko stovėti.„Kaip aš galėjau pamiršti, kad persikėliau į kitą butą? Tikriausiai aš per daug dirbu – visiškai netekau galvos“.

Lara buvo pasitarime, kai suskambo telefonas, kurio numerį žinojo tik Polas Martinas.

– Pastaruoju metu tu esi labai užsiėmusi, mažyte. Aš pasiilgau tavęs.

– Reikėjo daug važinėti, Polai, – Lara ngalėjo prisiversti pasakyti, kad taip pat jo pasiilgo.

– Papietaukime šiandien.

Lara prisiminė, kiek daug Polas jai padėjo.

– Su malonumu, – sutiko Lara. Ji labai nenorėjo jo įskaudinti.

– Tu atrodai tiesiog puikiai, – pasakė Polas per pietus. – Kad ir ką tu darytumei – viskas tau į naudą. Kaip klostosi reikalai Rine?

– Puikiai, – pagyvėjo Lara ir ėmė smulkiai pasakoti, kaip statomas viešbutis. – Po poros mėnesių mes galėtume jį atidaryti...

Kitame restorano gale iš už stalo pakilęs vyras ir moteris pasuko išėjimo link. Lara matė tik vyro nugarą, bet kažkas jo išvaizdoje jai pasirodė pažįstama. Kai vyras akimirkai atsisuko, Lara pažino Stivą Merčisoną. Jo draugė taip pat atrodė pažįstama. Ji stabtelėjo ir Lara pajuto, kad apmirė jos širdis. „Gertrūda Miks, mano sekretorė“.

– O, velniai griebtų, – vos girdimai prašneko Lara.

– Ar kas nors atsitiko? – susirūpinęs paklausė Polas.

– N...ne. Viskas nuostabu.

Ir Lara toliau pasakojo apie viešbučio statybą Rine.

Grįžusi po pietų, Lara pakvietė Kelerį.

– Ar jūs prisimenate tą sklypą Finikse, kurį mes apžiūrinėjome prieš kelis mėnesius?

– Taip, mes jo atsisakėme. Jūs pasakėte, kad jis netinka.

– Aš persigalvojau, – Lara paspaudė vidaus telefono mygtuką: – Gertrūda, malonėkite užeiti.

– Gerai, panele Kameron.

Po akimirkos į kabinetą įėjo Gertrūda Miks.

– Aš noriu padiktuoti laišką, – pareiškė Lara, – broliams Beronams į Finiksą.

Gertrūda pasiruošė rašyti.

„Džentelmenai, aš pakeičiau savo nuomonę dėl nekilnojamojo turto Skotsdeilyje ir nusprendžiau tuojau pat sutvarkyti tą reikalą. Manau, kad jis ateityje gali tapti reikšmingiausia mano nuosavybės dalimi".

Keleriui akys išsprogo.

– Artimiausiomis dienomis, – tęsė Lara, – aš susisieksiu su jumis ir susitarsiu dėl kainos. Su geriausiais linkėjimais – Lara Kameron". Išspausdinkite ir atneškite man pasirašyti.

– Gerai, panele Kameron. Ar tai viskas?

– Viskas.

Keleris palydėjo akimis išeinančią iš kabineto Gertrūdą ir atsisuko į Larą.

– Ką jūs darote, Lara? Juk mes atlikome to sklypo kruopščią ekspertizę. Jis nė supuvusio skatiko nevertas! Jeigu jūs...

– Nusiraminkite, – nutraukė jį Lara. – Mes jo nepirksim.

– Tada kam tas laiškas?

– Jeigu aš teisingai spėju, jį nupirks Stivas Merčisonas. Šiandien aš mačiau Gertrūdą, su juo pietaujančią.

Keleris nustebęs įsmeigė akis į Larą.

– Velniai mane rautų!

– Prašom po kelių dienų paskambinti Beronams ir pasidomėti dėl jų sklypo.

Po dviejų dienų Keleris šypsodamasis įėjo į Laros kabinetą.

– Jūs buvote teisi, – pasakė jis. – Merčisonas prarijo jauką kartu su kabliuku, meškervirve ir plūde. Dabar jis yra laimingas penkiasdešimties akrų niekam nereikalingos žemės savininkas.

Lara pakvietė į savo kabinetą Gertrūdą Miks.

– Taip, panele Kameron.

– Jūs esate atleista, – pasakė Lara.

Gertrūdos veide pasirodė nuostaba.

– Atleista? Už ką?

– Man nepatinka kompanija, kuriai jūs dirbate. Grįžkite pas Stivą Merčisoną. Taip jam ir pasakykite.

Gertrūda išbalo.

– Bet aš...

– Pokalbis baigtas. Aš pasirūpinsiu, kad jus palydėtų iki išėjimo.

Vidurnaktį Lara paskambino savo vairuotojui Maksui.

– Prašom man atsiųsti automobilį.

– Gerai, panele Kameron.

Po kelių minučių automobilis jau stovėjo prie įėjimo.

– Kur važiuosime, panele Kameron? – paklausė Maksas.

– Pasivažinėsime po Manhataną. Noriu pažiūrėti į savo darbo vaisius.

– Į ką, atleiskite? – nesuprato vairuotojas.

– Į savo namus.

Jie važiavo per miestą, sustodami tai prie prekybos centro, tai gyvenamųjų namų kvartale, tai prie dangoraižių „Kameron Skver"... „Kameron Plaz"... „Kameron centras"...

Pagaliau privažiavo milžiniškus „Kameron Tauerio" griaučius. Lara sėdėjo automobilyje, galvodama apie žmones, kurie gyveno ir dirbo tuose pastatuose. „Aš pakeičiau miestą. Aš įgyvendinau visas savo svajones. Bet kodėl man taip neramu? Ko man dar trūksta?" Tačiau ji puikiai žinojo atsakymą į savo klausimus.

Rytą Lara paskambino Filipo vadybininkui Viljamui Elerbiui.

– Laba diena, pone Elerbi.

– Labas rytas, panele Kameron. Kuo galiu būti naudingas?

– Noriu sužinoti, kur šią savaitę koncertuoja Filipas Adleris.

– Filipo labai įtempta programa. Rytoj vakare jis bus Amsterdame, paskui – Milane, Venecijoje ir... norite sužinoti visą jo...

– Ne ne. Pakanka. Paprasčiausiai pasidomėjau... Dėkoju.

– Visada esu laimingas, galėdamas jums padėti.

Lara užėjo į Kelerio kabinetą.

– Hovardai, man reikia nuskristi į Amsterdamą.

Keleris nustebęs įsmeigė į ją akis.

– Kokių ten turite reikalų? – paklausė jis.

– Kol kas tai yra tik sumanymas, – išsisukinėjamai pasakė Lara. – Jeigu mano sumanymas pasitvirtins, aš jums pranešiu. Paliepkite, kad man paruoštų lėktuvą, gerai?

– Betgi jūs išsiuntėte juo į Londoną Bertą, prisimenate? Aš pasakysiu, kad jie rytoj tuojau pat grįžtų ir...

– Aš turiu išskristi šiandien, – Lara netikėtai pajuto kažkokį nepaaiškinamą jaudulį. – Skrisiu paprastu oro linijų lėktuvu.

Ji grįžo į savo kabinetą ir paskambino Ketei.

– Užsakykite man vietą artimiausiu laiku į lėktuvą, kuris skrenda į Amsterdamą.

– Gerai, panele Kameron.

– Ar ilgai ketinate nebūti? – paklausė Keleris. – Yra paskirti keli susitikimai...

– Po dienos ar dviejų grįšiu.

– Gal norite, kad aš su jumis skrisčiau?

– Ačiū, Hovardai. Kitą kartą.

– Aš kalbėjausi su vienu pažįstamu senatoriumi iš Vašingtono. Jis mano, jog visiškai įtikėtina, kad pavyks įgyvendinti įstatymą dėl statybinių kompanijų progresyvinio apmokestinimo. Jeigu taip bus, tai labai padidės pelnas nuo mokesčių ir bus galima sustabdyti vis didėjantį nepasitenkinimą.

– Kvailystė, – atkirto Lara. – Tai gali paralyžiuoti statybų industriją.

– Taip. Mano pažįstamas senatorius pasisako prieš tą įstatymą.

– Dauguma pasisako prieš jį. Tad toks įstatymas nebus priimtas, – tvirtai pareiškė Lara. – Pirmiausia...

Suskambo telefonas, skirtas tik pokalbiams su Polu Martinu. Lara įsmeigė akis į telefoną. Telefonas vis skambėjo.

– Jūs neketinate kelti ragelio? – paklausė Keleris.

Larai išdžiūvo burna.

– Ne, – pasakė ji.

Polas Martinas kantriai laukė, klausydamas tolimų, duslių signalų, ir pagaliau padėjo ragelį. Jis ilgai nejudėdamas sėdėjo ir galvojo apie Larą. Pastaruoju metu jam ėmė atrodyti, kad ji pasidarė kažkokia svetima, šalta. „O gal ji susirado dar ką nors? Ne, tai neįmano-

ma, – samprotavo Polas. – Ji priklauso man. Ir visada priklausys tik man vienam".

Skristi oro linijų lėktuvu buvo vienas malonumas. Vietos pirmos klasės plačiafiuzeliažinio „Boingo-747" salone buvo erdvios ir patogios, o stiuardesės – labai dėmesingos.

Tačiau Lara taip nervinosi, jog negalėjo nei gerti, nei valgyti. „Ką aš darau? – pati stebėjosi ji. – Skrendu į Amsterdamą net nekviesta, o juk galimas dalykas, kad jis taip užisėmęs, jog negalės su manim susitikti. Lakstydama paskui jį kaip šuniukas, aš galiu tik viską sugadinti... Nors jau per vėlu".

Lara užsiregistravo „Grand Otelyje", prabangiausiame Amsterdamo viešbutyje.

– Mes jums turime puikius apartamentus, panele Kameron, – pranešė jai klerkas.

– Dėkoju. Aš girdėjau, kad šį vakarą yra Filipo Adlerio solinis koncertas. Ar žinote, kur bus koncertas?

– Žinoma, panele Kameron, *Concertgebouw.*

– O ar negalėtumėte man užsakyti bilieto?

– Džiaugsiuosi galėdamas jums patarnauti.

Vos tik Lara įėjo į savo numerį, suskambo telefonas. Tai buvo Hovardas Keleris.

– Ar laimingai atskridote?

– Taip, ačiū.

– Aš pamaniau, jog jums bus malonu sužinoti, ką aš sutariau su dviem bankais dėl mūsų Septyniasdešimtosios aveniu užstatymo projekto.

– Ir?

Jo balsas sudrebėjo.

– Jie taip ir įsikibo į mūsų pasiūlymą!

– Na! Aš gi sakiau! – entuziastingai sušuko Lara. – Jau ten mes pasireikšime! Pradėkime sudarinėti darbo grupę.

– Supratau. Rytoj paskambinsiu.

Lara padėjo ragelį ir pasinėrė į savo mintis apie Hovardą Kelerį. Jis buvo toks šaunus. „Kaip man pasisekė. Juo visada galima pasikliauti. Reikėtų jam paieškoti geros draugės".

Prieš koncertą Filipas Adleris visada nervindavosi. Tą rytą jis repetavo su orkestru, lengvai užkando ir, kad išblaškytų mintis apie

būsimą koncertą, nusprendė pažiūrėti anglų filmą. Tačiau ir kino teatre jo galva buvo užimta muzikos, kurią jis ruošėsi atlikti vakare. Pats net nepagalvodamas, Filipas ėmė barbenti pirštu į krėslo ranktūrį jo ausyse skambančio muzikinio kūrinio ritmą.

– Ar jūs negalėtumėte liautis barbenęs? – piktai pasakė šalia sėdintis ponas.

– O, atleiskite, – sumišęs mandagiai atsiprašė Filipas.

Filipas atsistojo ir, išėjęs iš kino teatro, nuėjo pasivaikščioti Amsterdamo gatvėmis. Jis užėjo į *Rijksmuseum,* pasivaikščiojo po universiteto botanikos sodą, pažiopsojo į *PC. Hoofstraat* parduotuvių vitrinas. Grįžęs ketvirtą valandą į viešbutį, Filipas nusprendė minutėlę nusnūsti. Jam net į galvą negalėjo šauti mintis, kad tokiame pat numeryje, tik esančiame vienu aukštu aukščiau, apsistojo Lara Kameron.

Septintą valandą vakaro Filipas pro tarnybines duris įėjo į *Concertgebouw,* nuostabų seną teatrą, esantį pačiame Amsterdamo centre. Pradėjo rinktis pirmieji klausytojai.

Kai Filipas persirengė savo baltuoju fraku, į jo persirengimo kambarį tikrąja šio žodžio prasme įlėkė teatro direktorius.

– Anšlagas, pone Adleri! – sušuko jis. – O kiek daug norinčiųjų negavo bilietų! O jeigu jūs galėtumėte čia pasilikti dienelei kitai. Aš... Žinau, žinau... Jūs neturite nė vienos laisvos dienos. Aš būtinai pakalbėsiu su ponu Elebriu dėl jūsų atvažiavimo čia kitais metais ir galbūt...

Tačiau Filipas jo neklausė. Visos jo mintys sukosi apie būsimą koncertą. Galiausiai direktorius atsiprašomai gūžtelėjo pečiais ir atsisveikino, palikdamas Filipą dar kartą mintyse skambinti muzikinius pasažus. Į duris pabeldė berniukas patarnautojas.

– Laikas į sceną, pone Adleri.

– Ačiū.

Filipas atsistojo ir ištiesė į priekį rankas. Jos truputį virpėjo. Jis niekaip negalėjo atsikratyti jaudinimosi prieš koncertus. Tokį pat jausmą patirdavo visi žymūs pianistai – Horovicas, Rubinšteinas, Serkinas. Filipui ėmė mausti paširdžius, širdis plakė dažniau. „Bet kodėl aš taip jaudinuosi?“ – klausė jis savęs, nors atsakymas jam buvo aiškus. Filipas paskutinį kartą žvilgtelėjo į veidrodį ir, išeidamas iš artistų persirengimo kambario, perėjo ilgu koridoriumi ir ėmė lipti trisdešimt trim laipteliais, vedančiais į sceną. Prožektorių spindulių apšviestas jis priėjo prie fortepijono. Kilo tikra aplodismentų audra. Filipas atsisėdo,

pasiruošė skambinti ir, tarsi mostelėjus burtų lazdele, jo nervuotumo neliko nė pėdsako. Atrodė, jog prie instrumento sėdėjo visiškai kitas žmogus – ramus, susitvardantis, visiškai savimi pasitikintis.

Salėje sėdinti Lara pamatė įėjusį į sceną Filipą ir pajuto kažkokį nenusakomą susižavėjimą. „Aš ištekėsiu už jo, – pagalvojo Lara. – Aš žinau". Ji atsilošė į kėdės atlošą ir pasinėrė į Filipo atliekamos magiškos muzikos garsus.

Koncertas virto visuotiniu triumfu, paskui daugybė klasikinės muzikos gerbėjų susirinko į artistų fojė. Filipas jau seniai buvo išmokęs savo gerbėjus skirstyti į dvi grupes: gerbėjus ir muzikantus. Gerbėjai visada būna sužavėti ir emocionalūs. O muzikantai, jeigu sėkmingai pavykdavo paskambinti, jį nuoširdžiai sveikindavo, o jeigu nepavykdavo, jų sveikinimai būdavo perdėtai nuoširdūs.

Amsterdame Filipas turėjo daugybę karštų gerbėjų, kurie tą vakarą užplūdo artistų fojė. Jis stovėjo salės viduryje, šypsodamasis dalijo autografus ir mandagiai atsakinėjo į šimtų nepažįstamų žmonių komplimentus.

– Ar jūs mane prisimenate? – klausė kuris nors iš jų.

– Jūsų veidas man atrodo pažįstamas... – išsisukinėjamai atsakinėjo Filipas.

Filipas prisiminė žymiojo dirigento Tomo Bičemo istoriją. Šis, norėdamas nuslėpti savo užmaršumą, į klausimą: „Ar jūs mane prisimenate?" paprastai atsakydavo. „Na, žinoma! Kaip jums sekasi, kaip gyvena jūsų tėvas, ką jis dabar veikia?" Ir ta maža gudrybė jį gelbėjo iki to laiko, kai po vieno koncerto Londone prie jo priėjo jauna moteris. „Jūsų pasirodymas, maestro, buvo tiesiog nuostabus! – sušuko ji. – Ar jūs mane prisimenate?" Bičemas, kaip visada, buvo mandagus: „Na, žinoma, brangioji! Kaip gyvena jūsų tėvas? Ką jis dabar veikia?" Į tai moteris ramiai atsakė: „Dėkoju, tėtei viskas sekasi gerai. Jis tebėra Anglijos karalius".

Filipas vis dar dalykiškai dalijo į kairę ir į dešinę autografus, klausė įprastinių frazių: „Bramsas kaip gyvas stovėjo man prieš akis!..." „Negaliu išsakyti žodžiais, koks esu sužavėtas!" „Aš turiu visus jūsų įrašus!.." „Ar negalėtumėte duoti autografo ir mano motulei? Ji tiesiog jus dievina...", – kai kažkas jį privertė pakelti akis. Duryse, žiūrėdama į jį, stovėjo Lara. Filipo akys suapvalėjo iš nuostabos.

– Atleiskite, – sumurmėjo jis ir, pribėgęs prie Laros, ją paėmė už rankos. – Koks nuostabus siurprizas! Ką jūs veikiate Amsterdame?

„Neskubėk, Lara“.

– Aš čia turėjau šiokių tokių reikalų, bet, sužinojusi apie jūsų koncertą, tiesiog negalėjau neateiti. – „Skamba gana nekaltai“. – Jūs skambinote puikiai, Filipai.

– Dėkoju... Aš... – Filipas akimirkai nutilo, kad pasirašytų dar vieną autografą. – Paklausykite, jeigu jūs turite laiko pavakarieniauti...

– Aš turiu laiko, – negalvodama pasakė Lara.

Kai jie įėjo į restoraną „Bali“, sėdintieji prie staliukų tuojau pat pažino Filipą ir, pašokę iš savo vietų, ėmė ploti. „Jungtinėse Amerikos Valstijose tie plojimai būtų man skirti“, – pagalvojo Lara, bet kartu jai buvo malonu, kad ji yra šalia Filipo.

– Mums didelė garbė jus priimti, pone Adleri, – kalbėjo metrdotelis, palydėdamas juos prie staliuko.

– Dėkoju.

Sėsdamasi Lara apžvelgė žmones, pagarbiai žiūrinčius į Filipą.

– Atrodo, jie iš tikrųjų jus myli, – pasakė Lara.

Filipas palingavo galvą.

– Jie myli muziką, o aš esu tik jos pasiuntinys. Aš jau labai seniai tai supratau. Kai aš buvau visiškai jaunas ir, galimas dalykas, pernelyg savimi pasitikintis, man kažkaip pasisekė koncertuoti. Štai aš baigiau skambinti ir kilo tikros ovacijos. Aš stovėjau scenoje ir lanksčiausi publikai patenkintai šypsodamasis. Tada dirigentas atsisuko į salę ir iškėlė virš galvos partitūrą, tarsi primindamas sėdintiems salėje, jog iš tikrųjų jie plojo ne man, o Mocartui. Man tai buvo pamoka visam gyvenimui.

– O ar nenusibosta dar kartą ir dar kartą, koncertas po koncerto, groti tą pačią muziką?

– Ne, nes negali būti dviejų vienodų koncertų. Muzika gali būti ta pati, bet dirigentai ir orkestrai skirtingi.

Jie užsisakė patiekalus ir Filipas tęsė:

– Kiekvieną koncertą mes stengiamės padaryti tobulą, bet niekada nepavyks to pasiekti, nes mes grojame muziką, kuri vis tiek būna geresnė už mus. Kiekvieną kartą mes iš naujo išgyvename širdimi tą ar kitą muzikos kūrinį, norėdami atkurti tai, ką į jį įdėjo kompozitorius.

– Ir jūs niekada nebūnate patenkinti?

– Niekada. Kiekvieno kompozitoriaus kūrinys turi savo, būdingą tik jam vienam, skambėjimą. Ar tai būtų Debiusi arba Bramsas,

Haidnas arba Bethovenas... O mes stengiamės kuo tiksliau atkurti tą skambėjimą.

Padavė vakarienę, kurią sudarė dvidešimt vienas Indonezijos virtuvės patiekalas, pagamintas iš mėsos, žuvies, paukštienos, tešlos, taip pat du desertai.

Filipas tiesiog nenuleido akių nuo Laros, jausdamas džiugią palaimą, kad ji buvo šalia jo. Gražių moterų jo gyvenime buvo daugiau negu pakankamai, bet Lara jam atrodė ypatinga. Ji buvo stipri, bet kartu ir labai moteriška, ir sudarydavo įspūdį, kad ji visiškai nesuvokia esanti graži. Jos krūtininis jaudinantis balsas jį tiesiog užburdavo. „Man patinka jos viskas", – prisipažino sau Filipas.

– O kur jūs dabar važiuosite? – paklausė Lara.

– Rytoj aš būsiu Milane. Paskui Venecija, Viena, Paryžius, Londonas ir pagaliau Niujorkas.

– Skamba labai romantiškai.

Filipas ėmė juoktis.

– Manau, kad „romantiškai" – ne visai tikslus žodis. Mes nuolatos priklausome nuo lėktuvų reisų, gyvename nežinomuose viešbučiuose, maitinamės restoranuose... Aš pats tai nesiskundžiu, nes skambinti klasikinę muziką yra toks stebuklas. O štai kas mane erzina, tai vadinamasis sindromas „linksmai atrodyti".

– Kaip tai suprasti?

– Nuolatos būti visų matomam, visą laiką šypsotis žmonėms, ant kurių tau tik norisi nusispjauti, gyventi tarp visai nepažįstamų žmonių.

– Aš jus suprantu, – tyliai pasakė Lara.

– Klausykite, – pasakė Filipas, kai jie baigė vakarieniauti, – po koncerto aš visada jaučiuosi truputį sujaudintas. O jeigu mes paplaukiotume kanalu?

– Su malonumu.

Jie įlipo į katerį, plaukiojantį Amstelo kanalu. Naktis buvo be mėnulio, bet miestas buvo apšviestas tūkstančių žibančių šviesų. Viskas aplinkui atrodė žavinga. Plaukiantiems kateriu turistams radijo taškai keturiomis kalbomis teikė informaciją: „Dabar mes plaukiame senų pirklių namų su gausiai išpuoštais frontonais kvartalu. Tolumoje matomi senovinės bažnyčios bokštai. Iš viso mieste yra tūkstantis du šimtai tiltų..."

Jie praplaukė pro *Smalste Huils,* patį siauriausią Amsterdamo pastatą, kurio plotis buvo toks kaip paradinių durų, *Westerkerk* su

imperatoriaus Maksimiliano Habsburgiečio karūna, šmurkštelėjo po mediniu pakeliamuoju tiltu ir praplaukė pro plaukiojančių namukų, kuriuose gyveno šimtai šeimų, eiles.

– Koks gražus miestas, – pasakė Lara.

– Ar jūs čia anksčiau nesilankėte?

– Ne.

– Ir čia atskridote su reikalais, – užjaučiamai pridūrė Filipas.

Lara atsiduso.

– Tai nevisiškai taip...

Jis nustebęs pažiūrėjo į ją.

– Bet, prisimenu, jūs sakėte...

– Aš atvažiavau į Amsterdamą norėdama su jumis susitikti, – sušnabždėjo Lara.

Filipui buvo malonu išgirsti tuos žodžius.

– Aš... Aš esu labai sujaudintas.

– Aš noriu jums dar kai ką prisipažinti. Aš jums sakiau, kad domiuosi klasikine muzika... Tai netiesa.

Filipo lūpas nutvieskė vos pastebima šypsena.

– Aš žinau.

– Jūs žinote? – nustebo Lara.

– Profesorius Mejeris yra mano senas bičiulis, – švelniai pasakė Filipas. – Jis man paskambino ir pasakė, kad jums dėsto Filipo Adlerio kūrybos kursą. Jis įtarė, kad jūs dedate kažkokias viltis į mane.

– Ir jis buvo teisus, – pareiškė Lara. – Ar jūs ką nors turite?

– Jūs... jūs rimtai klausiate?

Lara netikėtai sumišo.

– Jeigu aš jūsų nedominu, aš išvažiuoju ir...

Filipas paėmė jos ranką ir tyliai pasakė:

– Išlipkime kitoje prieplaukoje.

Kai jie grįžo į viešbutį, Laros laukė visa krūva Kelerio telefonogramų. Neperskaičiusi ji susikišo jas į rankinuką. Tuo momentu jos Larai visiškai nerūpėjo.

– Į jūsų ar į mano numerį? – tyliai paklausė Filipas.

– Į jūsų.

Lara tiesiog degė iš nekantrumo.

Jai atrodė, kad tos akimirkos ji laukė visą gyvenimą. Tai buvo kaip tik tai, apie ką Lara galėjo tik svajoti. Pagaliau ji rado savo meilę. Deginami geismo ugnies jie įėjo į Filipo numerį. Filipas apkabino

Larą ir su švelniu virpuliu, vos liesdamas pabučiavo ją į lūpas. „O, Dieve“, – suvaitojo Lara.

Ir jie ėmė plėšti vienas nuo kito drabužius.

Kambario tylą staiga sudrumstė tolimi artėjančios audros garsai. Lėtai, tarsi nenoriai, dangų ėmė dengti juodi debesys, jie kaskart vis artėjo ir štai ėmė kristi pirmieji lietaus lašai. Pradėjo lyti nedrąsiai, meilikaujamai. Lietus tarsi glamonėjo šiltą orą, atsargiai aplaižydamas namų sienas, įsigerdamas į švelnią žolės žalumą, bučiuodamas tamsius nakties kampelius... Tas lietus buvo kupinas neiššvaistytos aistros, gašlumo, paleistuvystės, geidulio. Lėtai, vis drąsiau, jis leidosi vis žemiau ir žemiau, kiekvieną minutę pagreitindamas tempą, kol virto šėlstančia liūtimi. Jis pasidarė beprotiškas, netramdomas, stiprus, daužėsi stipriais smūgiais vis smarkiau ir smarkiau. Lietaus ritmas pasidarė vis greitesnis ir greitesnis ir pagaliau pasigirdo kurtinantis griaustinio trenksmas. Ir staiga viskas nutilo. Netekę jėgų Lara ir Filipas gulėjo apsikabinę vienas kitą.

Filipas taip stipriai ją glaudė prie savęs, kad girdėjo, kaip plaka jos širdis. Jis prisiminė žodžius, pasakytus kažkokiame filme:

„Nejaugi Žemė sukasi tau vienam?“ „Dievaži, taip yra, – pagalvojo Filipas. – Jeigu ji būtų muzika, ji virstų Šopeno barkarole arba Šumano fantazija“.

Jis pajuto švelnias Laros kūno linijas ir jį vėl apėmė geismas.

– Filipai... – jos balsas pasidarė truputį kimus.

– Taip?

– Ar tu nori, kad aš su tavim važiuočiau į Milaną?

Filipas jautė, kad nevalingai šypsosi.

– O, Dieve! Žinoma!

– Štai ir gerai, – sušnabždėjo Lara. Pasikėlusi ji palinko virš jo ir jos šilkiniai plaukai nuslydo žemyn jo liesu, tvirtu kūnu.

Vėl ėmė lyti.

Pagaliau grįžusi į savo numerį, Lara paskambino Keleriui.

– Aš jus prižadinau, Hovardai?

– Ne. Aš niekada nemiegu ketvirtą valandą ryto, – besipinančiu liežuviu prakalbo jis. – Kas atsitiko?

Larai taip knietėjo jam viską papasakoti, bet ji susilaikė.

– Nieko. Aš išvažiuoju į Milaną.

– Ką? Argi mes turime reikalų Milane?

„O taip, daugybę reikalų“, – palaimingai šypsodamasi pagalvojo Lara.

– Ar perskaitei mano telefonogramas? – toliau klausinėjo Keleris.

Lara apie jas visiškai pamiršo.

– Dar ne, – kaltai pasakė ji.

– Aš šį bei tą sužinojau apie lošimo namus.

– Kas atsitiko?

– Skundžiamasi dėl to, kaip mes juos įsigijome.

– Nesirūpinkite. Jeigu bus kas nors rimta, Polas Martinas viską sutvarkys.

– Jūs esate bosas – jums reikėtų ir spręsti.

– Aš noriu, kad atsiųstų man lėktuvą į Milaną. Tegu lakūnai manęs laukia oro uoste. Aš su jais susisieksiu.

– Gerai, bet...

– O dabar miegokite.

Ketvirtą valandą ryto Polas Martinas dar negalėjo sumerkti akių. Jis jau užrašė kelis pranešimus į Laros apartamentuose įrengtą atsakiklį, bet Lara taip ir nepaskambino. Anksčiau Lara jį visada įspėdavo apie savo keliones. Aiškiai kažkas darosi. Bet kas? „Žiūrėk, būk atsargi, brangioji, – sušnabždėjo jis. – Būk labai atsargi“.

DVIDEŠIMT TREČIASIS SKYRIUS

Milane Lara ir Filipas apsigyveno nuostabiame „Antika Lokonda Solferino“ viešbutyje, kuriame buvo tik dvylika numerių, ir praleido rytą aistringai mylėdamiesi. Paskui jie pasivaikščiojo po miestą ir papusryčiavo puikiame restorane „Villa d'Este“, esančiame ant Komo ežero kranto.

Tą vakarą Filipo koncertas baigėsi triumfu ir operos teatro „La Skala“ artistų fojė susirinko daugybė jo gerbėjų.

Lara stovėjo nuošalyje, žiūrėdama, kaip Filipo talento gerbėjai, apsupę savo dievaitį, apibėrė jį komplimentais, prašė autografų, dovanojo jam mažus suvenyrus. Kai kurios moterys buvo jaunos ir labai gražios, todėl jos visos Larai atrodė apsimetėlės. O viena amerikietė, apsivilkusi brangia elegantiška suknele, truputį suglumusi, pareiškė:

– Jeigu jūs, pone Adleri, rytoj esate laisvas, kviečiu jus pavakarieniauti mano viloje nedideliame svečių būrelyje.

Lara buvo pasiruošusi pasmaugti tą kalę.

– Ė...ė... dėkoju, – nusišypsojo Filipas, – bet manau, kad būsiu užsiėmęs.

Viena moteris bandė nepastebėta Filipui įsprausti savo viešbučio numerio raktą, bet jis neigiamai papurtė galvą.

Apgultas energingų gerbėjų Filipas žvilgčiojo į Larą ir šypsojosi.

– *Lei era magnifico, maestro!*

– *Molto gentile da porte sua,* – atsakinėjo jis.

– *L'ho sentita suonare il anno scorso. Bravo!*

– *Grazie,* – šypsojosi jis.

– *Sarebbe possible cenare insieme?* – pačiupusi jį už rankos, meldė kažkokia moteris.

Filipas papurtė galvą.

– *Ma nori che sarai impossible.*

Larai atrodė, kad tai niekada nesibaigs. Pagaliau, prisigrūdęs prie jos, Filipas sušnabždėjo:

– Bėkime iš čia.

– *Si!* – nusišypsojusi atsakė Lara.

Jie nuėjo į čia, operos teatre, esantį restoraną „Bifi" ir tą pačią akimirką, kai jie įėjo į jį, ten buvę mecenatai, apsivilkę koncerto proga vakariniais kostiumais, visi kartu pakilo nuo staliukų ir ėmė ploti. Metrdotelis palydėjo Filipą ir Larą prie staliuko salės viduryje.

– Jūsų apsilankymas – didelė garbė mums, pone Adleri, – pareiškė jis.

Ant jų stalelio atsirado atsiųstas kažkieno iš gerbėjų butelis šampano.

– Už mus, – keldamas taurę, šiltai pasakė Filipas.

Filipas užsakė to restorano firminius patiekalus: *osso buco u penne all'arrabbiata.* Visą vakarą jie nepaliaujamai kalbėjosi, tarsi būtų visą gyvenimą vienas kitą pažinoję.

Tiesa, juos pertraukdavo žmonės, prieidami prie jų stalelio, norėdami pareikšti Filipui savo susižavėjimą ir paprašyti autografo.

– Ir taip visada būna? – paklausė Lara.

– Apskritai tai priklauso nuo šalies, – nusišypsojo Filipas. – Bet paprastai už tas dvi valandas, kurias praleidžiu scenoje, man reikia atsilyginti daugybe interviu ir autografais.

Ir tarsi patvirtindamas tai, ką pasakė, Filipas nutilo, kad kažkam užrašytų autografą.

– Tik tavo dėka man tos gastrolės yra tokios nuostabios, – Filipas atsiduso. – Blogai, kad rytoj aš turiu vykti į Veneciją. Aš nepaprastai tavęs ilgėsiuos.

– Aš niekada nebuvau Venecijoje, – pasakė Lara.

Reaktyvinis Laros Kameron lėktuvas jų laukė oro uoste. Kai jie ten atvyko, Filipas nustebęs įsmeigė akis į didžiulį lainerį.

– Ar tai tavo lėktuvas?

– Taip. Ir juo mes skrisime į Veneciją.

– Tu mane lepini.

– Bandau, – nusišypsojo Lara.

Po trisdešimt penkių minučių jie nusileido Venecijos Marko Polo oro uoste, kur jų jau laukė automobilis nuvežti į prieplauką. Ten jie turėjo įlipti į katerį, kuris juos nuplukdys į „Kipriani" viešbutį, esantį Džudeko saloje.

– Aš užsakiau du numerius, – pasakė Lara. – Manau, bus mažiau apkalbų.

Jau kateryje Lara paklausė:

– Ar ilgai mes čia būsime?

– Manau, jog tik vieną naktį, – atsakė Filipas. – Bus mano solinis koncertas *La Fenice* ir mes tuojau pat išvažiuosime į Vieną.

Išgirdusi žodį „mes" Lara susijaudino. Praėjusią naktį, kai jie aptarinėjo savo planus, Filipas pasakė:

– Aš labai norėjau, kad tu su manim kuo ilgiau pasiliktumei, bet aš nesu visiškai tikras, jog tavęs neatitraukiu nuo kokių nors svarbesnių reikalų.

– Aš neturiu nieko svarbesnio, – pasakė Lara.

– Dieną aš būsiu užsiėmęs – bus repeticija. Tikiuosi, jog tu nelabai nuobodžiausi, – atsiprašomu balsu pasakė Filipas.

– O, dėl to nebijokite, – Lara patikino Filipą.

Atvykę į viešbutį, jie įsikūrė savo apartamentuose. Užėjęs į Laros numerį, Filipas ją apkabino ir apgailestaudamas pasakė:

– Dabar aš turiu važiuoti į teatrą, bet šiame mieste yra tiek daug įdomybių! Gėrėkitės Venecija! Pasimatysime vėliau.

Jie pasibučiavo. Tačiau vietoj formalaus, akimirksnį trunkančio atsisveikinimo jie ilgai ir aistringai bučiavosi.

– Ko gero, man reikėtų kuo greičiau išeiti, kol aš dar pajėgiu tai padaryti, – sumurmėjo Filipas, – nes kitaip aš taip atrodysiu, kad vestibiulyje gali apie mane blogai pagalvoti.

– Sėkmingos repeticijos, – nusišypsojusi pasakė Lara ir jį paleido.

Filipas išėjo.

Lara paskambino Hovardui Keleriui.

– Kur jūs prapuolėte, – pareikalavo atsakyti Keleris. – Aš jūsų visur ieškau.

– Aš esu Venecijoje.

Po ilgos tylos Keleris prašneko.

– Ar mes perkame kanalą?

– Kol kas aš tik deruosi, – ėmė juoktis Lara.

– Jums iš tikrųjų laikas grįžti, – pasakė Keleris. – Čia daugybė reikalų. Jaunasis Frenkas Rouzas pateikė įdomių siūlymų. Jie man patinka, bet aš turiu užsitikrinti jūsų pritarimą, kad mes galėtume...

– Jeigu jie patinka jums, – nutraukė jį Lara, – veikite.

– Ir jūs nenorite net jų išgirsti? – Kelerio balse girdėjosi neslepiama nuostaba.

– Ne dabar, Hovardai.

– Na, gerai. Dabar dėl nekilnojamojo turto Vestsaide. Man reikia jūsų „gerai", kad...

– Manykite, kad jį jau gavote.

– Lara... Ar viskas gerai?

– Man gyvenime nebuvo taip gerai.

– Kada jūsų laukti namuose?

– Nežinau. Dar paskambinsime vienas kitam. Iki pasimatymo, Hovardai.

Venecija pasirodė iš tikrųjų žavus miestas. Rytą ir visą dieną Lara apžiūrinėjo jos žymias vietas. Ji pasivaikščiojo Šv.Morkaus aikštėje, aplankė Dožų rūmus, perėjo *Riva degli Schia voni,* bet kad ir kur ji būtų, galvojo tik apie Filipą. Ji vaikštinėjo vingiuotomis gatvelėmis, kuriose buvo daugybė krautuvėlių, prigrūstų juvelyrinių dirbinių ir prekių iš odos. Nupirko brangių megztinių, šalikų ir apatinių baltinių savo sekretorėms, piniginių ir kaklaraiščių Keleriui ir kitiems jos kontoroje dirbantiems vyrams. Pagaliau ji apsistojo juvelyrinėje parduotuvėje, kurioje nupirko Filipui labai gražų laikrodį su auksine apyranke.

– Prašom išgraviruoti: „Filipui nuo Laros su meile“, – paprašė ji ir vien tik jo vardo paminėjimas privertė ją pajusti, kaip labai ji be jo liūdi. Kai grįžo Filipas, jie nuėjo gerti kavos į viešbučio „Kipriani“ žaliąjį sodą.

Žiūrėdama į priešais sėdintį mylimąjį Lara galvojo: „Kaip nuostabu čia būtų praleisti medaus mėnesį“.

– Aš turiu tau dovaną, – pasakė Lara ir ištiesė Filipui dėžutę su laikrodžiu.

Filipas ją atidarė ir aiktelėjo.

– Dieve! Tai tikriausiai nepaprastai brangiai kainuoja! Tau, Lara, nereikėtų dovanoti tokių dovanų.

– Nepatinka?

– Žinoma, patinka. Laikrodis labai gražus, bet...

– Š...š! Nešiok jį ir prisimink mane.

– Apskritai, kad tave prisiminčiau, man visiškai nereikia laikrodžio, bet vis tiek dėkoju.

– Kelintą valandą turime eiti į teatrą?

– Septintą.

Lara pažiūrėjo į naują Filipo laikrodį ir naiviu balsu pasakė:

– Vadinasi, dar turime dvi valandas.

Salė buvo pilna. Kiekvieną programos numerį kaprizinga publika sutikdavo audringais aplodismentais ir susižavėjimo šūksniais.

Po koncerto Lara nuėjo į artistų fojė. Čia buvo viskas taip pat kaip Londone, Amsterdame arba Milane, tik moterys atrodė dar atkaklesnės ir labiau gundančios. Lara matė tarp jų bent kokį tuziną gražuolių ir spėliojo, su kuria iš jų Filipas praleistų naktį, jeigu jos nebūtų šalia.

Vakarieniavo garsiame bare „Hari“, kur juos šiltai sutiko malonus šeimininkas.

– Kokia laimė, sinjore, jus čia matyti, – šnekėjo jis, – Ir jus, sinjorina. Prašom, užeikite.

Šeimininkas juos nuvedė prie kampinio staliuko, ir jie užsisakė to baro firminį patiekalą – „Belinį“.

– Patariu pradėti nuo *pasta e fagioli,* – pasakė Larai Filipas. – Niekur pasaulyje nemoka taip gaminti.

Vėliau Filipas negalėtų prisiminti, ką valgė per tą vakarienę. Jis buvo apkerėtas Laros. Jis suprato, kad įsimylėjo ją, ir tai jam kėlė baimę. „Aš neturiu teisės susipančioti kokiais nors įsipareigojimais, – svarstė jis. – Tai neįmanoma. Juk aš visą gyvenimą važinėju“. Filipas

stengėsi negalvoti apie tą momentą, kai Lara turės grįžti į Niujorką. Jis norėjo, kad tas vakaras truktų be galo ilgai.

Kai jie pavakarieniavo, Filipas pasakė:

– Aš žinau vienus lošimo namus Lide. Ar tu žaidi azartinius žaidimus?

Lara ėmė juoktis.

– Kas čia juokingo? – nustebo jis.

Lara pagalvojo apie šimtus milijonų dolerių, kuriuos ji nuolatos rizikuoja pralošti.

– Nieko, – prakalbo ji. – Aš labai norėčiau pabandyti.

Jie sėdo į katerį ir nuplaukė į Lidą. Ten netoli viešbučio „Ekselsior" didžiuliame baltame pastate buvo lošimo namai, kurie buvo pilni norinčių išbandyti laimę žaidėjų.

– Svajotojai, – žiūrėdamas į juos pasakė Filipas.

Po pusvalandžio, lošdamas rulete, jis išlošė du tūkstančius dolerių.

– Niekada gyvenime nebuvau išlošęs, – atsisuko jis į Larą. – Tikriausiai tu man neši sėkmę.

Jie lošė iki trijų valandų ryto ir iki to laiko vėl išalko.

Grįžę kateriu į Šv.Morkaus aikštę, jie ėjo pakrante, kol užtiko restoranėlį „Cantina do Mori".

– Tai viena geriausių Venecijoje *bacaro,* – pareiškė Filipas.

– Aš tikiu, – pasakė Lara. – Bet kas tai yra *bacaro?*

– Vyno baras, kur galima paragauti *Ciccheti* – tai toks vietinis delikatesas.

Butelio spalvos stiklo durys vedė į nedidelę tamsią salę, kur nuo lubų kabojo variniai ąsočiai, o ant ilgo bufeto blausiai blizgėjo indai...

Kai Filipas ir Lara grįžo į viešbutį, jau švito.

Jie nusirengė ir Lara nusišypsojusi prašneko.

– Ką tu ten sakei apie delikatesus?

Anksti rytą jie išskrido į Vieną.

– Apsilankyti Vienoje, – pasakojo Filipas, – tai tas pats, kaip apsilankyti kitame šimtmetyje. Pasakojama, kad, artėdami prie to miesto, lakūnai kartais taip kreipiasi į keleivius: „Ponios ir ponai! Po kelių minučių mūsų lėktuvas nusileis Vienos oro uoste. Prašom pastatyti savo krėslų atlošus vertikaliai, prisisegti diržus, nerūkyti ir pasukti savo laikrodžius šimtą metų atgal".

Lara pradėjo juoktis.

– Čia išvydo pasaulį mano tėvai, – tęsė Filipas. – Jie man pasakojo apie senus laikus ir aš jiems pavydėjau.

Kai važiavo Ringo gatve, Filipas jaudinosi tarsi mažas berniukas, kuris netveria savo kailyje, norėdamas pasidalyti su drauguže savo brangenybe.

– Viena – tai Mocarto, Haidno, Bethoveno, Bramso miestas, – jis pažiūrėjo į Larą ir nusišypsojo. – Oi, visiškai pamiršau – tu juk esi didelė klasikinės muzikos žinovė.

Jie apsigyveno viešbutyje „Imperial".

– Man reikia eiti į koncertų salę, – liūdnai pasakė Filipas, – bet pažadu, kad rytoj mes praleisime visą dieną kartu. Aš tau parodysiu Vieną.

– Aš lauksiu, Filipai.

Jis apkabino Larą.

– Man labai gaila, kad turiu eiti.

– Man taip pat.

Filipas švelniai pabučiavo ją į kaktą.

– Vakare mes atsigriebsime.

– Pažadai, pažadai, – dirbtinai įsižeidusi pasakė Lara ir stipriai prisiglaudė prie Filipo.

To vakaro Filipo solinį koncertą sudarė Šopeno, Šumano ir Prokofjevo kūriniai ir, kaip visada, baigėsi didžiuliu triumfu.

Vėl artistų fojė buvo perpildyta gerbėjų, tik šį kartą jie kalbėjo vokiškai.

– *Sie waren wunderbar, Herr Adler!*

– *Das ist sehr nett von Ihnen,* – šypsojosi Filipas.

– *Ich bin grossere Anhanger von Ihnen.*

– *Sie sind sehr freundlich,* – vėl šypsojosi Filipas.

Filipas kalbėjosi su jais nenuleisdamas nuo Laros akių.

Vėlai vakare jie vakarieniavo viešbučio restorane.

– Kokia garbė! – puolęs jų pasitikti, sušuko metrdotelis. – Šiandien aš buvau jūsų koncerte. Puiku! Jūs skambinote nuostabiai!

– Jūs esate man labai geras, – kukliai pasakė Filipas.

Vakarienė buvo puiki, bet jie abu buvo pernelyg susijaudinę, kad galėtų ją įvertinti.

– Ar norite deserto? – paklausė prie jų priėjęs oficiantas.

– Taip, – net nežvilgtelėjęs į jį, pasakė Filipas. Jis žiūrėjo į Larą.

Instinktas jam kuždėjo, kad darosi kažkas negerai. Ji niekada neišvažiuodavo tokiam ilgam laikui, netgi nepasakiusi kur. Nejaugi ji sąmoningai vengė jo? Jeigu iš tikrųjų taip yra, priežastis galėtų būti tik viena. „O to leisti aš negaliu“, – pagalvojo Polas Martinas.

Blyški mėnulio šviesa sroveno per langą, pripildydama kambarį neaiškių šešėlių. Lara ir Filipas nuogi gulėjo lovoje ir žiūrėjo, kaip virš jų galvų juda tie šešėliai. Nuo lengvo vėjelio dvelksmo užuolaidos truputį judėjo ir joms į taktą, tarsi šokdami kažkokį lėtą linguojantį šokį, siūbavo šešėliai. Jie grakščiai susitikdavo, po to vėl išsiskirdavo, kol galiausiai susiliejo į vieną visumą, ir tada jų šokio ritmas ėmė greitėti, jie judėjo vis greičiau ir greičiau, kol galiausiai virto nesutramdomu, laukiniu šokiu... ir staiga viskas nutilo ir tik užuolaidos vos judėjo nuo švelnaus vėjelio dvelkimo.

– Šiandien mums priklauso visa diena, – pasakė rytą Filipas. – Aš tiek daug tau noriu parodyti.

Papusryčiavę viešbučio restorane, jie nuėjo Karnerio gatve, kur automobilių judėjimas buvo uždraustas. Čia buvo parduotuvės, kurios siūlė pirkėjams brangius drabužius, juvelyrinius papuošalus ir senovinius daiktus.

Filipas pasamdė arklių tempiamą ekipažą ir jie važinėjosi plačiomis miesto gatvėmis. Jie aplankė *Schonbrunn* rūmus ir apžiūrėjo dilžanų kolekciją, po to apsilankė ispanų jodinėjimo mokykloje ir pasivažinėjo velnio rate, paskui Filipas sąmokslininko tonu pareiškė:

– O dabar eisime daryti nuodėmės.

– O! – linksmai sušuko Lara.

– Ne, – nusijuokė Filipas. – Aš visiškai ką kita turėjau omenyje.

Ir jis nuvedė Larą į „Demel“ kavinę paragauti garsių pyragaičių ir išgerti puoduko kavos.

Vienoje Lara tiesiog susižavėjo architektūrinių stilių susimaišymu: viduramžių barokas čia tiesiog šonas prie šono buvo susiglaudę su neomodernizmu. Filipą labiau domino kompozitoriai.

– Ar tu, Lara, žinai, – kalbėjo jis, – jog Francas Šubertas iš pradžių dainavo Imperatoriaus kapeloje, bet kai sulaukus septyniolikos metų jam ėmė keistis balsas, jį išmetė iš kapelos. Štai tada jis ir nusprendė rašyti muziką.

Jie neskubėdami pavakarieniavo nedideliame bistro, paskui pasėdėjo su taure vyno tavernoje, o tada Filipas pasiūlė:

– O kaip tau atrodo, jeigu paplaukiotume Dunojumi?

– Su malonumu, – noriai sutiko Lara.

Buvo nuostabi naktis, skaisčiai švietė pilnatis, nuo upės dvelkė vasaros vėjelis. Ir žvaigždės spindėjo danguje. „Jos spindi mums, – galvojo Lara, – nes mes esame laimingi“. Lara ir Filipas įlipo į katerį paplaukioti. Iš jame įrengtų garsiakalbių sklido švelni „Žydrojo Dunojaus“ melodija. Kažkur nukrito žvaigždė.

– Greičiau! – sušuko Filipas. – Panorėk ko nors.

Lara akimirkai užsimerkė ir susimąstė.

– Na, kaip, panorėjai ko nors?

– Taip.

– O ko?

Lara pažiūrėjo Filipui į akis ir visiškai rimtai jam pasakė:

– Aš tau negaliu pasakyti, nes neišsipildys. – „O aš noriu, kad mano noras būtinai išsipildytų“, pasakė Lara sau.

Filipas atsilošė į savo krėslo atlošą ir, pažvelgęs į Larą, nusišypsojo.

– Gera, ar ne taip?

– Taip, o juk taip galėtų, Filipai, visada būti.

– Ką tu turi omenyje?

– Mes galėtume susituokti.

Lara prakalbo apie tai, apie ką jis pastarąsias kelias dienas visą laiką galvojo. Filipas visa širdimi mylėjo Larą, bet manė, jog neturi teisės supančioti savęs šeimyniniais pančiais.

– Tai neįmanoma, Lara, – tyliai pasakė jis.

– Neįmanoma? Kodėl?

– Brangioji, juk aš tau jau aiškinau. Beveik visas mano gyvenimas prabėga kelionėse. Juk tu negali manęs visur lydėti.

– Negaliu, – pritarė Lara, – bet...

– Na, štai. Nieko neišeina. O rytoj Paryžiuje aš tau parodysiu...

– Aš nevažiuosiu su tavim į Paryžių, Filipai.

Jam pasirodė, kad jis neišgirdo.

– Ką?

Lara giliai atsiduso.

– Mums nereikia daugiau susitikinėti.

– Bet kodėl? – priblokštas sušuko Filipas. – Juk aš tave myliu, Lara. Aš...

– Aš taip pat tave myliu. Bet aš nenoriu būti tik viena tavo gerbėjų, pasiruošusių visur paskui tave tampytis. Gali likti su jomis.

– Lara! Be tavęs man nieko nereikia. Brangioji, nejaugi tu nematai, kad su vedybomis nieko neišeis? Kiekvienas mūsų turime savo gyvenimą. Nors aš ir labai norėčiau, kad mes visą laiką būtume kartu, vis tiek tai neįmanoma.

– Ką gi, – sausai pasakė Lara, – jeigu taip, tai lik sveikas, Filipai.

– Palauk! Na, prašau! – maldavo Filipas. – Pakalbėkime. Einu į tavo numerį ir...

– Ne, Filipai. Aš tave labai myliu, bet negali ilgiau taip tęstis. Viskas baigta.

– Aš nenoriu, kad tu taip kalbėtumei. Prašau tavęs pakeisti savo sprendimą.

– Negaliu. Man ir pačiai labai gaila, bet arba viskas, arba nieko.

Į viešbutį jie grįžo tylėdami. Ir tik vestibiulyje Filipas atsargiai paklausė:

– Gal aš užeisiu pas tave? Mes apie viską pasikalbėsime ir...

– Ne, brangusis. Mes daugiau nebeturime apie ką kalbėti, – atkirto Lara.

Filipas pasekė akimis, kai ji įlipo į liftą ir dingo už užsidariusių durų.

Vos tik Lara suspėjo įeiti į savo kambarį, suskambo telefonas. Ji puolė prie ragelio.

– Filipai...

– Tai Hovardas, – pasigirdo tolimas balsas. – Aš visą dieną ieškau jūsų.

Lara prisivertė nuslėpti nusivylimą.

– Ar kas nors atsitiko?

– Ne, paprasčiausiai norėjau sužinoti, kaip jums sekasi. Čia tiek daug įvykių. Kada ketinate grįžti?

– Rytoj, – pasakė Lara. – Aš rytoj būsiu Niujorke.

Ir ji lėtai padėjo ragelį.

Lara taip ir liko nejudėdama sėdėti, įsistebeilijusi į telefoną ir mintyse maldaudama Filipą paskambinti. Praėjo dvi valandos. Telefonas vis tylėjo. „Be reikalo taip pasielgiau, – keikė save Lara. – Kam aš jam pareiškiau ultimatumą... Štai dabar praradau jį visiems laikams... Reikėjo turėti kantrybės... Jeigu tik aš nuvažiuočiau su juo į Paryžių... jeigu... jeigu..." Lara bandė įsivaizduoti, kaip ji gyvens be Filipo. Nuo

tų minčių ji pajuto beveik fizinį skausmą. „Šitaip tai negali tęstis, – įtikinėjo save Lara. – Aš noriu, kad mes priklausytume vienas kitam". Rytoj Lara turėjo grįžti į Niujorką.

Lara apsivilkusi atsigulė ant lovos. Telefoną pasistatė šalia. Ji jautėsi visiškai sugniuždyta, bet žinojo, kad vis tiek negalės užmigti.

Tačiau užmigo.

Savo kambaryje Filipas blaškėsi iš kampo į kampą kaip žvėris narve. Jis pyko ant Laros, ant savęs. Mintis, kad jis daugiau nebepamatys Laros ir daugiau niekada nebegalės jos apkabinti, jam atrodė nepakeliama. „Velniai griebtų tą moterį, – galvojo jis. – Juk tėvai mane įspėjo! „Tavo gyvenimas – tai muzika. Jeigu nori būti pirmas, visa kita pamiršk". Kol Filipas nebuvo sutikęs Laros, jis tuo šventai tikėjo. Tačiau dabar viskas pasikeitė. „Velniai griebtų! Mums buvo taip gera! Kodėl jai reikėjo viską sugadinti?" Filipas ją labai mylėjo, bet taip pat žinojo, kad niekada negalės jos vesti.

Larą pažadino telefono skambutis. Dar visiškai neprabudusi ji atsisėdo ir pažiūrėjo į ant sienos kabantį laikrodį. Buvo penkta valanda ryto. Pusiau miegodama ji ištiesė ranką ir paėmė ragelį.

– Hovardai?

– Kaip tau atrodytų tai, jeigu mes susituoktume Paryžiuje? – Lara išgirdo Filipo balsą.

DVIDEŠIMT KETVIRTASIS SKYRIUS

Laros Kameron ir Filipo Adlerio vestuvės akimirksniu tapo didžiausia visų svarbiausių pasaulio laikraščių sensacija.

Tą naujieną išgirdęs Hovardas Keleris pirmą kartą gyvenime pasigėrė. O jis save įtikinėjo, kad beprotiškas Laros susižavėjimas Filipu Adleriu greitai praeis! „Mes su Lara esame viena komanda, – samprotavo Keleris. – Mes tiesiog sukurti vienas kitam. Niekas tenedrįsta atsistoti tarp mūsų". Keleris gėrė dvi dienas, o kai pagaliau išsiblaivė, paskambino Larai į Paryžių.

– Jeigu tai tiesa, – pasakė Keleris, – perduokite Filipui, kad jam pasakiškai pasisekė.

– Tai tiesa, – linksmai patikino Lara.

– Jūsų laimingas balsas!

– Aš esu laimingiausia pasaulyje!

– Aš... aš džiaugiuosi dėl jūsų, Lara. Kada ketinate grįžti į namus?

– Rytoj Filipas koncertuoja Londone, paskui mes tuojau pat grįžtame į Niujorką.

– Ar prieš vestuves kalbėjote su Polu Martinu?

Lara patylėjo.

– Ne.

– Ar jums neatrodo, kad nors dabar reikia su juo pasikalbėti?

– Taip, žinoma.

Polas Martinas ją labiausiai jaudino, tuo ji bandė save įtikinti. Ji visiškai nenumanė, kaip jis sutiks naujieną apie jos vedybas.

– Aš jam paskambinsiu, kai grįšiu.

– Džiaugsiuosi galėdamas vėl jus pamatyti. Aš pasiilgau jūsų.

– Aš taip pat pasiilgau, Hovardai, – Lara pasakė tiesą.

Keleris jai buvo labai artimas žmogus. Jis visada buvo geras bičiulis ir patikimas draugas. „Tiesiog neįsivaizduoju, ką aš be jo daryčiau", – pagalvojo Lara.

Kai „Boingas-727" privairavo prie Niujorko oro uosto „La Gvardija" terminalo, ten jau buvo susirinkusi laikraščių reporterių ir televizijos žurnalistų minia.

Oro uosto vadovas nuvedė Larą ir Filipą į tarnybinę patalpą.

– Galiu jums padėti nepastebimai iš čia pasprukti, – pasiūlė jis. – Arba...

Lara atsisuko į Filipą.

– Gal kaip nors išgyvensime, brangusis. Kitaip jie vis tiek nepaliks mūsų ramybėje.

– Galimas dalykas, tu esi teisi, – sutiko jis.

Spaudos konferencija tęsėsi dvi valandas.

– Kur jūs susipažinote?

– Ar jūs visada domėjotės klasikine muzika, ponia Adler?

– Ar seniai jūs pažįstate vienas kitą?

– Ar jūs gyvensite Niujorke?..

– Ar jūs neketinate mesti savo gastrolinės veiklos, pone Adleri?..

Pagaliau viskas baigėsi.

Prie išėjimo iš oro uosto jų laukė du automobiliai. Antrasis – bagažui.

– Turiu prisipažinti, jog aš nesu pratęs taip iškilmingai keliauti, – nusišypsojo Filipas.

Lara ėmė juoktis.

– Priprasi.

– Kur dabar važiuosime? – paklausė Filipas, kai jie įlipo į automobilį. – Aš turiu butą Penkiasdešimt septintojoje gatvėje.

– Manau, jog tau mano namuose bus patogiau, brangusis, – pareiškė Lara. – Apsižiūrėsi, jeigu tau patiks, perkraustysi ten savo daiktus.

Jie privažiavo prie „Kameron Plaz". Filipas, užvertęs galvą, žiūrėjo į daugiaaukštį pastatą.

– Ir jis *tau* priklauso?

– Man ir dar keliems bankams.

– Aš esu priblokštas.

Lara suspaudė jo ranką.

– Štai ir gerai. Kaip tik to aš ir norėjau.

Vestibiulis buvo papuoštas gyvomis gėlėmis. Čia juos svetingai pasitiko koks pustuzinis tarnautojų.

– Sveiki atvykę į namus, ponia Adler ir ponas Adleri!

Filipas apsidairė aplinkui.

– O, Dieve! Ir visa tai tavo?

– *Mūsų,* brangusis.

Greitaeigis liftas juos pakėlė į keturiasdešimt penktą aukštą, kuriame buvo Laros apartamentai. Duris jiems atidarė tarnas.

– Sveika sugrįžusi, ponia Adler.

– Ačiū, Sime.

Lara pristatė Filipą kitiems tarnautojams ir apvedžiojo jį po visas milžiniško aukšto patalpas. Ten buvo didžiulė baltoji svetainė, apstatyta antikvariniais baldais, erdvi terasa, valgomasis, keturi miegamieji šeimininkams ir trys – tarnams, šeši tualetai, virtuvė, biblioteka ir kabinetas.

– Tikiuosi, brangusis, čia tau bus patogu, – pasakė Lara.

– Truputį ankštoka, – nusišypsojo Filipas, – na, jau gerai.

Viduryje svetainės stovėjo puikus naujas fortepijonas. Filipas priėjo prie jo ir perbėgo pirštais per klavišus.

– Puikus instrumenats! – sušuko jis.

Lara priėjo prie vyro.

– Tai mano vestuvinė dovana tau.

– Tiesa?! – Filipas nuoširdžiai susijaudino. Jis atsisėdo prie fortepijono ir ėmė skambinti.

– Specialiai prieš tau atvažiuojant aš paliepiau jį suderinti.

Minutėlę Lara mėgavosi kambarį pripildžiusiais muzikos garsais, paskui paklausė:

– Ar patinka?

– Aš esu sužavėtas! – prisipažino Filipas. – Ačiū tau, Lara.

– Na, ir gerai. Skambink, kiek tik tavo širdis geidžia.

– Ko gero, man reikia paskambinti ponui Elerbiui, – atsistodamas pasakė Filipas. – Jis tikriausiai manęs visur ieško.

– Telefonas bibliotekoje, brangusis.

Lara nuėjo į savo kambarį ir įjungė atsakiklį. Jis buvo užrašęs kokį pustuzinį Polo Martino skambučių. „Lara, kur tu? Aš liūdžiu, brangioji...“, „Lara, man atrodo, tu išvažiavai į užsienį, kitaip aš būčiau tave suradęs...“, „Aš labai nerimauju, Lara. Paskambink...“ Paskui jo tonas labai pasikeitė.„Ką tik sužinojau, kad ištekėjai. Nejaugi tai tiesa? Mums reikia pasikalbėti“.

Į kambarį įėjo Filipas.

– Kas yra tas paslaptingas garbintojas? – paklausė jis.

Lara atsisuko.

– Tai... vienas mano senas bičiulis.

Filipas priėjo ir ją apkabino.

– Ar ne jam aš turėsiu tavęs pavyduliauti?

– Tu niekam neturėsi manęs pavyduliauti, – meiliai sušnabždėjo Lara. – Tu esi vienintelis vyras, kurį aš myliu.

Filipas stipriai ją priglaudė.

– O tu esi vienintelė moteris, kurią aš myliu.

Vėliau, kai Filipas skambino fortepijonu, Lara nuėjo į savo kabinetą ir paskambino Polui Martinui.

Jis pakėlė ragelį beveik tą pačią akimirką.

– Tu grįžai, – jo balsas skambėjo santūriai.

– Taip.

Tas pokalbis ją gąsdino.

– Turiu pasakyti, Lara, ta žinia man buvo tikras smūgis.

– Atleisk, Polai... Aš... viskas atsitiko taip netikėtai.

– Galiu įsivaizduoti.

– Štai, – ji bandė pataisyti jo nuotaiką.

– Man atrodė, kad mums abiem buvo labai gera. Aš maniau, kad tai ne šiaip sau.

– Taip ir buvo, Polai, bet...

– Mums geriau tai aptarti akis į akį.

– Taip, bet aš...

– Rytoj per pietus. Restorane „Vitello“. Pirmą valandą.

Tai buvo įsakymas.

Lara delsė. Jam priešintis buvo beprasmiška.

– Gerai, Polai. Aš atvažiuosiu.

Telefonas išsijungė. Širdyje Larai buvo neramu. Ar labai smarkiai ant jos supyko Polas? Ar jis ketina ką nors daryti?

DVIDEŠIMT PENKTASIS SKYRIUS

Kitą rytą, kai Lara atvažiavo į „Kameron centrą“, jos pasveikinti susirinko visi kompanijos tarnautojai.

– Kokia džiugi naujiena.

– Net nesitikėjome!..

– Linkime laimės!..

Ir taip toliau, ir panašiai.

Hovardas Keleris laukė Laros jos kabinete. Jis stipriai apkabino savo žavųjį bosą.

– Moteriai, nemėgstančiai klasikinės muzikos, tai didvyriškas poelgis!

– Tikra tiesa! – nusijuokė Lara.

– Dabar man reikės įprasti jus vadinti ponia Adler.

Laros veidas pasidarė rimtas.

– Manau, bus geriau verslui, jeigu jūs, kaip ir anksčiau, mane vadinsite buvusiąja pavarde.

– Kaip pasakysite. Džiaugiuosi, kad grįžote. Tiek visko susikaupė per tą laiką!

Lara atsisėdo priešais Hovardą.

– *O'key*, pasakokite viską iš eilės.

– Na, pradėsime nuo to, kad viešbutis Vestsaide bus mums nuostolinga įstaiga. Teksase atsirado pirkėjas, kuris juo susidomėjo, bet aš pats vakar apžiūrėjau tą objektą. Jis atrodo siaubingai ir jam reikia

kapitalinio remonto, o tai mums kainuos penkis ar šešis milijonus dolerių.

– O pirkėjas jo dar nematė?

– Ne. Aš žadėjau jam parodyti viešbutį rytoj.

– Susitarkite kitai savaitei. Pakvieskite dažytojus. Ir kad viskas švytėtų! Pasistenkite, kad, kai jis ateis, vestibiulyje būtų daug žmonių.

Keleris šyptelėjo.

– Gerai. Dabar čia yra atėjęs Frenkas Rouzas su savo naujais eskizais. Laukia mano kabinete.

– Aš taip pat noriu į juos žvilgtelėti.

– O dabar apie Midlensko draudimo kompaniją, su kuria žadame statyti naują namą.

– Pasakok.

– Jie iki šiol dar nepasirašė sutarties. Kažko bijo.

Lara pasižymėjo bloknote.

– Aš pati su jais pakalbėsiu. Toliau.

– Septyniasdešimt penkių milijonų paskola, paimta iš banko „Gottem" finansuoti naujam projektui.

– Kas ten?

– Jie ėmė trauktis atgalios. Mano, kad jūs per daug turėsite.

– Kiek procentų jie prašo?

– Septyniasdešimt procentų metinių palūkanų.

– Susitarkite su jais susitikti. Mes jiems pasiūlysime dvidešimt procentų.

Hovardas priblokštas įsmeigė į ją akis.

– Dvidešimt procentų? Bijokite Dievo, Lara! Dabar jau niekas nemoka dvidešimt procentų.

– Darykite, ką sakau.

Rytas prabėgo nepastebimai. Pusę pirmos Lara pareiškė:

– Aš važiuoju pietauti su Polu Martinu.

Keleris nerimastingai į ją žvilgtelėjo.

– Tik, žiūrėkite, pati netapkite jo pietumis.

– Ką jūs turite omenyje?

– Tai, kad jis yra sicilietis. O jie niekada neatleidžia ir nieko nepamiršta.

– Jau per daug jūs sudramatinate. Polas nė už ką pasaulyje neišdrįs padaryti man bloga.

– Ką gi, man belieka manyti, jog jūs esate teisi.

Kai Lara atvažiavo į restoraną, Polas Martinas jau ten buvo. Jis atrodė pavargęs ir sublogęs, po akimis – ratilai, tarsi po bemiegės nakties.

– Sveika, Lara, – neatsistodamas pasakė jis.

– Sveikas, Polai, – Lara atsisėdo priešais jį.

– Aš prikalbėjau į tavo atsakiklį visokių kvailysčių... Atleisk. Aš nežinojau... – Polas gūžtelėjo pečiais.

– Man reikėjo tave įspėti, Polai, bet viskas įvyko taip greitai...

– Taip, – Polas nenuleido nuo Laros akių. – Tu puikiai atrodai.

– Ačiū.

– Kur jūs susipažinote su tuo Adleriu?

– Londone.

– Ir tu taip įsimylėjai jį? – jo klausime girdėjosi kažkokia karti potekstė.

– Polai, tai, kas buvo tarp mūsų, iš tikrųjų buvo nuostabu, bet man to neužtenka. Man reikia kažko daugiau. Man reikia kažko, kas ateitų pas mane kiekvieną vakarą...

Polas žiūrėjo į ją ir klausė.

– Aš niekada nebūčiau galėjusi tau sukelti skausmo, bet taip jau... taip jau atsitiko.

Polas nepasakė nė žodžio.

– Prašom mane suprasti.

– Žinoma, – jo veide šmėstelėjo liūdna šypsena. – Man atrodo, kitos išeities aš neturiu, ar ne taip? Kas padaryta, tai padaryta. Tiesiog buvo sunku apie tai skaityti laikraščiuose ir žiūrėti visa tai per televizorių. Aš, atvirai sakant, maniau, kad mes buvome artimesni...

– Tu esi teisus. Žinoma, aš turėjau tave įspėti, – vėl pasakė Lara.

Polas ištiesė ranką ir pasiekė jos skruostą.

– Aš, Lara, per tave praradau protą. Ir, atrodo, vis dar jo neatgavau. Tu buvai mano *miracolo.* Aš tau galėjau duoti viską, ką tik tu panorėsi, išskyrus tai, ką jis tau davė, – sutuoktuvių žiedą. Tačiau aš tave myliu ir noriu, kad tu būtumei laiminga.

Lara pajuto ją užplūdusį palengvėjimą.

– Ačiū tau, Polai.

– Kada tu mane supažindinsi su savo vyru?

– Kitą savaitę mes ruošiame vakaronę artimiems draugams. Ar ateisi?

– Ateisiu. Pasakyk jam, kad su tavimi gražiai elgtųsi, nes kitaip jam reikės turėti reikalų su manimi.

Lara nusišypsojo.

– Aš jam taip ir pasakysiu.

Grįžusi į kontorą, Lara rado savo kabinete laukiantį Kelerį.

– Kaip praėjo pietūs? – nerimastingai paklausė jis.

– Puikiai. Jūs klydote dėl Polo. Jis elgėsi puikiai.

– Tai gerai. Aš džiaugiuosi, kad klydau. Rytdienai aš paskyriau kelis susitikimus su...

– Atšaukite juos, – pertraukė Lara. – Rytoj aš lieku namuose su savo vyru. Mums vis dėlto medaus mėnuo.

– Aš džiaugiuosi jūsų laime, – prabilo Keleris.

– Taip, Hovardai, aš esu tokia laiminga, jog tai mane net gąsdina. Aš bijau, kad staiga prabusiu ir paaiškės, jog visa tai tik sapnas. Aš niekada nemaniau, kad galima būti tokiai laimingai.

Keleris nusišypsojo.

– Na, gerai, aš pats dalyvausiu tuose susitikimuose.

– Ačiū, – Lara pabučiavo jį į skruostą. – Kitą savaitę mes su Filipu ruošiame vakaronę. Tikiuosi, jūs ateisite.

Ta vakaronė įvyko kitą šeštadienį Laros apartamentuose. Lara ir Filipas suruošė milžinišką „a la fourchette" daugiau kaip šimtui žmonių. Laros svečiai buvo jos kompanionai ir partneriai: bankininkai, statybininkai, inžinieriai, miesto valdžios atstovai, architektai, profsąjungų veikėjai. Filipas pakvietė savo draugus muzikantus ir mecenatus. Kompanija išėjo visiškai nesuderinama.

Esmė ne ta, kad abi tos žmonių grupės nesistengė kaip nors bendrauti, – paprasčiausiai tarp jų nebuvo visiškai nieko bendro: vienus domino tik statybos ir architektūra, o kitus – tik muzika ir kompozitoriai.

Lara privedė miesto architektą prie būrelio linksmai besišnekučiuojančių muzikantų.

– Ar jūs žinote, – kalbėjo vienas jų, – kaip Rosinis vertino Vagnerio kūrinius? Vieną kartą jis padėjo užpakalį ant fortepijono klavišų ir pareiškė: „Štai į ką panaši Vagnerio muzika".

– O Vagneris to nusipelnė, – antrino kitas. – Kai Vienos „Ring" teatre per spektaklį „Hofmano pasakos" kilo gaisras ir sudegė keturi šimtai žiūrovų, Vagneris, apie tai išgirdęs, pasakė: „Štai kas atsitinka tiems, kurie klauso Ofenbacho operečių".

Architektas paskubėjo nueiti nuo jų.

Kelis Filipo draugus Lara pristatė verslininkų kompanijai.

– Sunku dėl to, – paaiškino savo kolegoms vienas verslininkų, – kad norėdami, jog jus priimtų, jūs turite gauti trisdešimt penkių bendrasavininkių sutikimą.

– Jeigu norite išgirsti mano nuomonę, – įsiterpė kitas verslininkas, – tai idiotiška taisyklė.

– Sutinku. Imkime viešbučius. Ar žinote, kad Manhatane esantys viešbučiai dabar ima vidutiniškai po du šimtus dolerių už naktį? O kitais metais...

Muzikantus nuo jų kaip vėjas nupūtė.

Atrodė, jog buvo kalbamasi dviem skirtingomis kalbomis.

– Vienos gyventojai myli tik mirusius kompozitorius...

– Tarp Penkiasdešimt septintosios ir Penkiasdešimt aštuntosios gatvių statomas naujas viešbutis. Jo statybą finansuoja „Čeiz Manhatano" bankas...

– Jis ir galėtų tapti didžiausiu pasaulio dirigentu, jeigu ne jo dirigento lazdelės valdymo technika...

– ...aš žinau daug žmonių, manančių, kad 1929 metų prekių rinkos krizė turėjo teigiamų padarinių. Ji išmokė verslininkus dėti pinigus į nekilnojamąjį turtą...

– ...ir Horovicas dar nebūtų galėjęs groti daugelį metų dėl to, kad...

– ...aš mačiau tuos brėžinius. Viduje ketinama padaryti ovalią arkadą ir išėjimus į tris puses...

– ...Einšteinas mėgo skambinti fortepijonu. Ne kartą jis skambino su Rubinšteinu, bet, tiesa, visą laiką nepataikydavo į taktą. Galiausiai Rubinšteinas neišlaikė ir kad suriks: „Albertai, ar tu moki skaičiuoti!"

– ...tikriausiai jie ten, kongrese, pasigėrė, kad patvirtino mokesčių reformos įstatymą. Tai smogs stiprų smūgį statybos pramonei...

– ...ir, baigiantis vakarienei, Bramsas, jau ruošdamasis eiti į namus, pasakė: „Jeigu čia dar liko nors vienas, kurį aš pamiršau įžeisti, prašom dovanoti".

Babelio bokštas.

Polas Martinas atėjo be žmonos. Lara nuskubėjo jo pasitikti.

– Aš taip džiaugiuosi, Polai, kad tu atvažiavai!

– Aš negalėjau neatvažiuoti, – jis apžvelgė kambarį. – Nepaprastai noriu susipažinti su Filipu.

Lara jį nuvedė prie būrelio svečių, tarp kurių stovėjo jos vyras.

– Susipažink, Filipai. Tai mano senas bičiulis Polas Martinas.

Filipas ištiesė ranką.

– Labai džiaugiuosi.

Vyrai paspaudė vienas kitam ranką.

– Jūs, pone Adleri, esate po laiminga žvaigžde gimęs. Lara – nuostabi moteris.

– Kaip tik tai aš jam visą laiką ir tvirtinu, – šypsodamasi įsiterpė Lara.

– Man visiškai nereikia to priminti, – prabilo Filipas. – Aš labai gerai suprantu, kad man pasisekė.

– Štai kaip? – Polas, nenuleisdamas akių, varstė jį žvilgsniu.

Lara pajuto, kad ore staiga pakibo kažkokia įtampa.

– Leiskite man jums pasiūlyti kokteilį, – pasakė ji Polui.

– Ne, dėkoju. Nejaugi jūs pamiršote? Aš juk negeriu.

Lara prikando lūpą.

– Ak, taip. Žinoma. Leiskite aš jus pristatysiu kitiems, – ji nuvedė Polą per svetainę.

– Rytoj vakare bus solinis Leo Fleišerio koncertas, – kalbėjo vienas muzikantas. – Kad ir kas būtų, aš noriu jo paklausyti.

Jis atsisuko į Polą Martiną, kuris stovėjo netoli Hovardo Kelerio.

– Ar girdėjote, kaip jis skambina?

– Ne.

– Jis skambina puikiai. Ir skambina tik viena kaire ranka.

– O kodėl tik kaire ranka? – susirūpinęs paklausė Polas.

– Prieš dešimt metų jis neteko dešinės plaštakos.

– Bet kaipgi jis gali koncertuoti viena ranka?

– Mažiausiai koks tuzinas kompozitorių rašė kūrinius kairei rankai: Demiu, Francas Šmidtas, Komholdas ir puikų koncertą sukūrė Ravelis.

Svečiai ėmė prašyti Filipo jiems ką nors paskambinti.

– Na, gerai, – pagaliau sutiko Filipas.

Jis atsisėdo prie fortepijono ir pradėjo skambinti Rachmaninovo koncerto fortepijonui temą. Kalbos tuojau pat nutilo. Svečiai buvo tarsi užhipnotizuoti nuostabių garsų, pripildžiusių Laros apartamentus. Kai Filipas baigė, pasigirdo audringi plojimai.

Po valandos svečiai ėmė skirstytis. Išlydėjęs paskutinį svečią, jis pasakė:

– Ta...aip, vakaras puikiai pavyko.

– Atrodo, tu negali pakęsti didelių susibūrimų, a? – paklausė Lara.

Filipas ją apkabino ir nusišypsojo.

– O ką, ar tai labai pastebima?

– Mes juos ruošime kartą per dešimt metų, – pažadėjo Lara. – Klausyk, Filipai, ar tau neatrodo, kad mūsų svečiai buvo iš dviejų skirtingų planetų?

Filipas pabučiavo ją į skruostą.

– Na, ir tegu. Mūsų abiejų viena planeta. Priverskime ją suktis...

DVIDEŠIMT ŠEŠTASIS SKYRIUS

Lara nusprendė, kad rytais dirbs namuose.

– Aš noriu, kad mes kuo daugiau laiko leistume kartu, – pareiškė ji Filipui.

Lara pasakė Ketei, kad ji parinktų ir atsiųstų į jos apartamentus kelias kandidates sekretorės pareigoms. Lara apklausė kokį pustuzinį pretendenčių, kol prieš ją atsistojo Mariana Bel, jauna dvidešimt penkerių metų moteris švelniais šviesiais plaukais, maloniais veido bruožais ir mandagiomis manieromis.

– Sėskitės, – pasiūlė Lara.

– Dėkoju.

Lara peržiūrėjo jos popierius.

– Jūs baigėte koledžą Velslyje?

– Taip.

– Ir turite menų bakalauro laipsnį. Tai kodėl norite gauti sekretorės vietą?

– Man atrodo, kad, dirbdama pas jus, aš galiu daug išmokti. Nesvarbu, ar aš gausiu tą darbą, ar ne, aš vis tiek liksiu jūsų nuoširdi gerbėja, panele Kameron.

– Tiesa? Kodėl gi?

– Todėl, kad jūs esate man pavyzdys, kuriuo norėčiau sekti. Jūs daug pasiekėte ir visa tai padarėte savo rankomis.

Lara atidžiai apžiūrinėjo priešais ją sėdinčią moterį.

– Tas darbas jums atims daugybę laiko. Aš keliuosi anksti. Šeštą valandą ryto jūs jau turėsite čia būti.

– Tai nebaisu. Aš mėgstu dirbti.

Lara nusišypsojo. Mariana jai patiko.

– Ką gi, ko gero, jums duosiu savaitės bandomąjį laikotarpį.

Baigiantis savaitei Lara suprato, kad rado tikrą turtą. Su Mariana buvo ne tik malonu bendrauti, bet ji dar buvo ir protinga. Pamažu susidarė nauja dienotvarkė. Jeigu neatsitikdavo kokio nors nenumatyto dalyko, Lara pirmąją dienos dalį praleisdavo savo apartamentuose, o po pietų eidavo į kontorą.

Kiekvieną rytą jie pusryčiaudavo su Filipu dviese, po to jis eidavo skambinti fortepijonu ir, sėdėdamas su marškiniais ir džinsais, dvi tris valandas skambindavo, o Lara tuo metu savo kabinete duodavo nurodymus Marianai. Kartais specialiai Larai Filipas skambindavo senoviškas škotų melodijas – „Ani Lori" arba „Bėgančioji per rugius", o tai ją nepaprastai jaudindavo. Jie pietaudavo taip pat kartu.

– Papasakok apie savo gyvenimą Gleis Bėjuje, – kartą paprašė Filipas.

– Tam sugaiščiau penkias, bet ne daugiau, minutes, – nusišypsojo Lara.

– Ne, aš rimtai prašau. Man tai iš tikrųjų įdomu.

Lara jam papasakojo apie bendrabutį – tiesa, taip ir neprisivertė papasakoti apie tėvą – ir apie Čarlzą Koeną.

– Jis labai daug padėjo, – pastebėjo Filipas. – Norėčiau su juo kada nors susipažinti.

– Esu tikra, tu dar turėsi tokią galimybę.

Papasakojo Lara ir apie Šoną Makalisterį.

– Tai niekšas, – pasipiktino Filipas. – Pasmaugčiau bjaurybę.

Jis švelniai apkabino Larą ir tyliai pasakė:

– Daugiau niekas neišdrįs tavęs įskaudinti.

Iš pradžių per Filipo repeticijas Lara, atbėgusi į svetainę ir nekreipdama dėmesio į tai, kad jis užsiėmęs, sakydavo:

– Brangusis, mes pakviesti savaitgaliui į Long Ailendą. Ar nori važiuoti?

Arba:

– Aš turiu bilietus į naują Nilo Saimono pjesę.

Arba:

– Hovardas Keleris mus kviečia į pikniką šeštadienį vakare.

Filipas iš visų jėgų stengėsi tvardytis, bet kartą jam kantrybė trūko.

– Lara, – švelniai, bet rimtai prašneko jis, – prašau manęs nepertraukinėti, kai skambinu. Aš niekaip negaliu susikaupti.

– Atleisk, – sumišo Lara, – bet aš nesuprantu, kodėl tu kiekvieną dieną repetuoji. Juk tu dabar nekoncertuoji.

– Aš tai darau todėl, kad visą laiką būčiau geros formos. Matai, brangioji, kai tu statai pastatą ir padarai kokią nors klaidą, ją galima pataisyti. Tu gali pakeisti projektą arba perdaryti vandentiekį, arba pataisyti elektros tinklą, arba nežinau, ką ten daugiau padaryti. Bet per solinį koncertą tokios galimybės nėra. Tu koncertuoji publikai ir kiekviena gaida turi būti tobula.

– Atleisk, – atsiprašomai prakalbo Lara. – Dabar aš supratau.

Filipas paėmė jos ranką.

– Yra senas anekdotas: į Niujorką atvažiavo iš provincijos smuikininkas. Jis pasiklydo ir, sustabdęs praeivį, klausia: „Prašom pasakyti, kaip aš galiu patekti į Karnegio koncertų salę?“ Praeivis žiūri į dėklą su smuiku atvažiavusiojo rankoje ir sako: „Treniruokitės, brangusis, treniruokitės“.

Lara pradėjo juoktis.

– Gerai, grįžk prie savo instrumento. Paliksiu tave ramybėje.

Lara sėdėjo savo kabinete ir, klausydamasi prislopintų fortepijono garsų, galvojo: „Aš esu tokia laiminga. Tikriausiai tūkstančiai moterų man pavydi, kad aš galiu sėdėti namuose ir klausyti, kaip skambina Filipas Adleris“.

Vienintelio dalyko ji norėjo – kad jis ne tiek daug repetuotų.

Jie abu nepaprastai mėgo žaisti triktraką. Vakarais, po vakarienės, jie sėdėdami priešais židinį suruošdavo linksmas ir azartiškas varžybas. Lara labai mėgo tokias niekieno netrikdomas bendravimo su vyru valandas.

Artėjo lošimo namų atidarymas Rine. Prieš šešis mėnesius Lara sakė Džeriui Taunsendui:

– Aš noriu, kad apie tą įvykį rašytų visi laikraščiai. Aš pasamdysiu virėją iš „Maksimo“. Jūs turite padaryti taip, kad atidaryme dalyvautų geriausi artistai, pradedant Frenku Sinatra. Į kviestinių svečių sąrašą reikia įrašyti įtakingiausius Holivudo, Niujorko ir Vašingtono žmones. Man reikia, kad jie peštųsi dėl teisės būti svečiais.

Dabar, peržiūrėjusi sąrašą, Lara pasakė:

– Jūs neblogai padirbėjote, Džeri. O kiek atsisakė?

– Du tuzinai, – atsakė Taunsendas. – Neblogai šešiems šimtams pakviestųjų.

– Taip, visiškai neblogai, – pritarė Lara.

Rytą pasigirdo Kelerio skambutis.

– Geros naujienos, – pareiškė jis. – Man paskambino Šveicarijos bankininkai. Rytoj jie atskrenda pasitarti dėl mūsų bendradarbiavimo.

– Puiku, – pasakė Lara. – Devintą valandą būkite mano kabinete.

Vakare per vakarienę Filipas pranešė:

– Rytoj bus įrašomas mano koncertas. Tu juk niekada nedalyvavai įrašant kokį nors kūrinį?

– Niekada.

– Nori nuvažiuoti pažiūrėti?

Lara ėmė dvejoti, prisiminusi derybas su šveicarais.

– Žinoma.

Ji paskambino Keleriui.

– Pradėkite derybas be manęs. Aš atvažiuosiu, kai tik galėsiu.

Garso įrašų studija buvo Trisdešimt ketvirtojoje gatvėje, didžiuliame pastate, kimšte prikimštame įvairiausios elektronikos. Čia susirinko apie šimtas trisdešimt muzikantų, o už stiklinės pertvaros pasiruošė darbui inžinieriai. Pats įrašymas, kaip atrodė Larai, vyko labai lėtai. Jie dažnai sustodavo ir pradėdavo viską iš naujo. Per vieną pertrauką ji paskambino Keleriui.

– Kur jūs prapuolėte? – susijaudinęs prašneko jis. – Aš čia sukuosi, kaip pajėgiu, bet šveicarai nori matyti jus pačią.

– Po valandos ar dviejų atvažiuosiu, – pasakė Lara. – Kol kas pasikalbėkite su jais.

Po dviejų valandų įrašas dar tęsėsi.

Lara dar kartą paskambino Keleriui.

– Atleiskite, Hovardai, negaliu išvažiuoti. Paprašykite juos užeiti rytoj.

– Koks ten toks svarbus reikalas? – pareikalavo atsakyti Keleris.

– Mano vyras, – pasakė Lara ir padėjo ragelį.

– Kitą savaitę mes važiuojame į Riną, – pasakė Lara, kai jie grįžo į namus.

– O ką darysime Rine? – paklausė Filipas.

– Bus viešbučio ir lošimo namų atidarymas. Išskrendame trečiadienį!

– Velniai griebtų! – su nusivylimo gaidele balse sušuko Filipas.

– Kas yra?

– Atleisk, brangioji, aš negalėsiu.

Lara nustebusi įsmeigė į jį akis.

– Ką tu turi omenyje?

– Man atrodo, kad aš jau tau sakiau... Pirmadienį aš išvykstu į gastroles. Elerbis man suorganizavo šešių savaičių turnė. Iš pradžių Australija, paskui...

– Australija?

– Taip. Paskui Japonija ir Honkongas.

– Tu negali, Filipai. Aš...aš noriu pasakyti... Kodėl tu taip darai? Tu neprivalai. Aš noriu, kad tu būtumei šalia.

– Ką gi, važiuokime abu, Lara. Aš tik džiaugsiuosi.

– Tu juk žinai, kad tai neįmanoma. Čia tiek daug reikalų! – apimta nevilties sušuko Lara. – Aš nenoriu, kad tu išvažiuotumei.

– Aš taip pat nenoriu. Bet, brangioji, aš juk įspėjau tave prieš vestuves, tai sudaro mano gyvenimą.

– Taip, aš žinau, – sutiko Lara, – bet taip buvo anksčiau. Dabar viskas kitaip. Viskas pasikeitė.

– Niekas nepasikeitė, – švelniai pasakė Filipas, – negana to, kad tu mane tiesiog išvarei iš proto, išvažiavęs siaubingai tavęs ilgėsiuos.

Į tai Lara neturėjo ką atsakyti.

Filipas išvažiavo, ir Lara jautėsi tokia vieniša kaip niekada anksčiau.

Vadovaudama įvairiausiems susitikimams ir pasitarimams ji vis prisimindavo Filipą ir širdis jai apsaldavo iš džiaugsmo.

Lara norėjo, kad jis dirbtų mėgstamą darbą, bet kartu jai reikėjo, kad jis visada būtų šalia jos. Lara visą laiką galvojo apie tas valandas, kurias jie praleido dviese, jo glamones, jo gerumą ir švelnumą. Ji ir įsivaizduoti negalėjo, kad galėtų ką nors taip smarkiai mylėti. Filipas jai skambindavo kiekvieną dieną, bet kažkodėl nuo tų skambučių ji jausdavosi dar vienišesnė.

– Kur tu esi, brangusis?

– Vis dar Tokijuje.

– Kaip sekasi gastrolės?

– Puikiai. Tik ilgiuosi tavęs.

– Aš taip pat tavęs ilgiuosi.

– Rytoj aš išvažiuoju į Honkongą, o paskui...

– Greičiau grįžtumei!

– Tu juk žinai – aš negaliu.

– Taip, žinau.

Jie kalbėjosi pusvalandį; Larai, padėjus ragelį, pasidarė labai ilgu. Dar laiko skirtumas veikė jos nervus: kartais jai būdavo antradienis, o tame krašte, kur buvo Filipas, – trečiadienis, arba jis skambindavo vidurnaktį, arba prieš aušrą.

– Kaip sekasi Filipui? – kartą paklausė Keleris.

– Puikiai. Sakyk, Hovardai, kam jam viso to reikia?

– Ko „viso to“?

– Na, tų jo kelionių. Jis neturi taip daryti. Aš turiu omenyje, jog jam nereikia pinigų.

– Cha! Žinoma, jis tai daro ne dėl pinigų. Tai yra jo pašaukimas, Lara.

Tą patį jai sakė ir Filipas. Protu ji tai suvokė, bet širdis negalėjo su tuo susitaikyti.

– Lara, – pasakė Keleris, – jūs esate tik jo žmona, o ne viršininkė.

– Aš ir nenoriu būti jo viršininkė. Aš tiesiog tikėjausi, kad būsiu jam svarbesnė negu...

Lara nutilo ties puse žodžio.

– Kokie niekai. Aš ir pati suprantu, kad kvailai elgiuosi.

Lara paskambino Viljamui Elerbiui.

– Ar negalėtumėte šiandien su manim papietauti?

– Žinoma, aš atidėsiu kitus reikalus, – pasakė Elerbis.

– Ar kas nors atsitiko?

– Ne...ne. Tiesiog norėjau su jumis pasikalbėti.

Jie susitiko restorane „Le Sirk“.

– Jūs per pastarąsias dienas kalbėjotės su Filipu? – paklausė Elerbis.

– Jis man skambina kasdien.

– Jo gastrolės turi milžinišką pasisekimą.

– Taip, aš žinau.

– Tiesą sakant, aš visiškai nesitikėjau, kad Filipas ves. Jis juk kaip vienuolis – visą save atiduoda muzikai.

– Tai tiesa. – Lara patylėjo. – Bet ar jums neatrodo, kad jis per daug laiko praleidžia važinėdamas?

– Nesuprantu.

– Dabar Filipas turi namus. Jam nėra reikalo bastytis po visą pasaulį.

Lara pastebėjo, kaip pasikeitė Elerbio veidas.

– O, aš visiškai nenoriu pasakyti, kad jis turi būti visą laiką Niujorke. Esu tikra, mes galėtume jam suorganizuoti koncertus Bostone, Čikagoje arba Los Andžele. Na, apskritai, taip... kad jam nereikėtų važiuoti labai toli nuo namų...

– O jūs ar kalbėjotės apie tai su Filipu? – atsargiai pasidomėjo Elerbis.

– Ne. Aš norėjau pirma su jumis pasikalbėti. Juk jūs galėtumėte jam suorganizuoti koncertus, ar ne taip? Aš noriu pasakyti, kad Filipui nebereikia pinigų.

– Ponia Adler, Filipas gauna penkis tūkstančius dolerių už koncertą. Praėjusiais metais jis praleido gastrolėse keturiasdešimt savaičių.

– Aš žinau, bet...

– Ar jūs bent suprantate, kad tokias aukštumas pasiekia tik vienetai ir todėl jiems reikia ištverti labai didelę konkurencinę kovą? Tūkstančiai pianistų iki kraujo praskambina pirštus, bet tikrų superžvaigždžių pasaulyje yra tik keturios ar penkios. Ir jūsų vyras – vienas jų. Jūs paprasčiausiai neturite supratimo apie tą „virtuvę“. Konkurencija mirtina. Kartais per koncertą jūs galite scenoje pamatyti apsivilkusį fraku solistą, kuris atrodo visiškai pasiturintis, bet jūs net neįtariate, kad po koncerto jis vos gali sumokėti už butą ir padoriai pavakarieniauti. Filipui reikėjo daugelio atkaklaus darbo metų, kad taptų pasaulinio garso pianistu. Ir dabar jūs prašote manęs iš jo visa tai atimti.

– Ne! Aš paprasčiausiai siūlau...

– Tai, ką jūs siūlote, padarys galą jo karjerai. Jūs gi ir pati to nenorite, ar ne taip?

– Žinoma, nenoriu, – pritarė Lara ir patylėjusi pridūrė: – Kiek aš žinau, jūs gaunate penkiasdešimt procentų Filipo uždirbtų pinigų.

– Taip.

– Aš nenorėčiau, kad jūs turėtumėte nuostolių, jeigu Filipas rečiau koncertuotų, – rūpestingai parinkdama žodžius, pasakė Lara. – Aš su džiaugsmu jums kompensuosiu skirtumą ir...

– Ponia Adler, – pertraukė ją Elerbis, – man atrodo, kad pirmiausia jūs turite tai aptarti su Filipu.

DVIDEŠIMT SEPTINTASIS SKYRIUS

Lizos Smit straipsnis laikraštyje prasidėjo tokiais žodžiais: „Greitai geležinei bobulei pakirs sparnus... Ar negrius žavingos statybų magnatės namo stogas, kai ji sužinos, kad jos buvusi tarnautoja parašė apie ją knygą, kurią ruošiasi išleisti „Kendlait Pres“ leidykla? Ši knyga žada būti sensacija! Tikra sensacija!“

Sulamdžiusi laikraštį, Lara jį numetė ant grindų. Gertrūda Miks, atleistoji sekretorė. Lara paprašė užeiti Džerį Taunsendą.

– Ar jūs matėte Lizos Smit straipsnį šios dienos laikraštyje?

– Taip, ką tik perskaičiau. Tiesą sakant, bose, vargu ar mes galime ką nors padaryti. Jeigu jūs...

– Mes dar labai daug galime padaryti. Visi mano darbuotojai pasirašo specialų susitarimą neskelbti informacijos, susijusios su mano kompanijos veikla. Tad ir Gertrūda Miks neturi teisės to daryti. Aš paduosiu leidėją į teismą.

Džeris Taunsendas palingavo galvą.

– Aš taip nedaryčiau.

– Kodėl?

– Todėl, kad apie jus pasklis blogos kalbos. Jeigu jūs nekreipsite dėmesio į knygos išleidimą, žinoma, kurį laiką papūs vėjelis, bet jis labai greitai nutils. Jeigu jūs pabandysite sutrukdyti jos išleidimą, kils uraganas.

Larai Taunsendo žodžiai nepadarė didelio įspūdžio.

– Sužinokite, kam priklauso ta leidykla, – įsakė ji.

Po valandos Lara jau kalbėjo telefonu su „Kendlait Pres“ leidyklos savininku Henriu Zainfeldu.

– Tai Lara Kameron. Aš girdėjau, jūs ketinate apie mane išleisti knygą.

– Perskaitėte Lizos Smit straipsnelį, a? Taip, taip yra, panele Kameron.

– Aš noriu jus įspėti, kad jeigu jūs vis dėlto išleisite tą knygą, aš jus paduosiu į teismą už kišimąsi į mano asmeninį gyvenimą.

– Manau, – pasigirdo balsas kitame laido gale, – jums reikėtų pasitarti su savo advokatu. Jūs, panele Kameron, esate visuomenės veikėja. Jūs neturite teisės turėti asmeninį gyvenimą. O jeigu, patikėjus Gertrūdos Miks rankraščiu, jūs dar esate ir labai spalvinga asmenybė...

– Gertrūda Miks pasirašė dokumentą, draudžiantį jai ką nors apie mane rašyti.

– Na, čia jau jūsų su Gertrūda reikalas. Galite ją paduoti į teismą...

„Bet iki to laiko knyga, žinoma, išeis“.

– Aš nenoriu, kad ta rašliava būtų išspausdinta, – pareiškė Lara. – Aš galėčiau padaryti taip, kad jums labiau apsimokėtų jos nespausdinti...

– Ei...ei, atsargiau. Man atrodo, jūs sukate pavojingu keliu. Ir apskritai siūlau baigti tas kalbas. Viso gero, panele Kameron.

Telefonas išsijungė.

„Velniai jį rautų!“ Lara susimąstė. Ji iškvietė Hovardą Kelerį.

– Ką jūs žinote apie „Kendlait Pres“ leidyklą?

Keleris gūžtelėjo pečiais.

– Tai – nedidelė leidykla. Daugiausia leidžia publicistiką. Jie išleido gana stiprias knygas apie Šer, Madoną...

– Dėkoju, Hovardai. Pakaks.

Hovardui Keleriui vėl suskaudo galvą. Apskritai pastaruoju laiku jį ėmė kankinti dažni galvos skausmai. Tikriausiai tai buvo dėl neišsimiegojimo. Jis buvo pernelyg apsivertęs darbais ir nuolatos jautė, kad nespėja. „O galbūt aš paprasčiausiai išalkau“. Keleris paskambino savo sekretorei.

– Bese, būkite gera, paprašykite, kad man atneštų pietus.

Tyluma.

– Bese!

– Ar jūs juokaujate, pone Keleri?

– Juokauju? Iš kur ištraukėte?

– Jūs ką tik papietavote.

Keleris pajuto, kaip jo nugara perbėgo šaltukas.

– Bet jeigu jūs neprivalgėte... – tęsė sekretorė.

– Ne, ne.

Dabar jis prisiminė. Jis valgė salotų, nugarinės kepsnį ir... „Viešpatie, kas man atsitiko?“

– Aš pajuokavau, Bese, – sumurmėjo Keleris. „Na, ir juokeliai“.

Per viešbučio „Kameron Palas“ atidarymą Rine buvo tikras chaosas. Viešbutyje neliko nė vieno neužimto numerio, o į lošimo namus vos tilpo visi norintieji. Atvažiavo visi kviestieji.

„Tik vieno trūksta“, – pagalvojo Lara. Filipo. Jis atsiuntė jai didžiulę gėlių puokštę ir raštelį: „Tu esi mano gyvenimo muzika. Aš tave dievinu ir ilgiuosi.Tavo vyrelis“.

Prie Laros priėjo Polas Martinas.

– Sveikinu. Tu pranokai save.

– Dėkoju, Polai. Be tavęs aš nieko nebūčiau padariusi.

Polas dairėsi aplinkui.

– O kur Filipas?

– Jis negalėjo atvažiuoti. Jis gastrolėse.

– Vis kur nors skambina? Šiandien tau, Lara, žymi diena. Jis turėtų būti šalia tavęs.

Lara dirbtinai nusišypsojo.

– Jis ir pats to labai norėtų.

Prie jų priėjo viešbučio valdytojas.

– Tai bent vakaras! Visi numeriai užsakyti jau trims mėnesiams į priekį.

– Pasistenkite, Donaldai, kad taip visada būtų.

Lara iš anksto pasamdė reklamos agentų Japonijoje ir Brazilijoje, kad priviliotų turtingus klientus iš užsienio. Ji įdėjo po milijoną dolerių į kiekvieną liukso apartamentą, bet buvo galima neabejoti, kad tie pinigai atsipirks.

– Čia, panele Kameron, tiesiog aukso gysla, – pareiškė valdytojas. Jis pasukiojo galvą. – Beje, kur jūsų vyras? Aš taip norėjau su juo susipažinti.

– Jis negalėjo atvažiuoti, – atsakė Lara. „Vis kur nors skambina“.

Pramoginė programa buvo puiki, bet tikroji vakaro žvaigždė buvo Lara. Semis Kanas netgi parašė jos garbei eilėraštį „Mano miestas“, kuriame buvo tokie žodžiai: „Man patinka tokia mergiotė kaip Lara...“ Griaudėjant plojimams ji pasakė kalbą, iš visų pusių prie jos veržėsi žmonės, norintys su ja susipažinti arba bent prie jos ranka prisiliesti. Žurnalistų ji negalėjo atsikratyti. Tad Larai reikėjo duoti interviu televizijai, radijui ir įvairiems laikraščiams. Viskas buvo gerai, kol žurnalistai pradėjo klausinėti: „O kodėl šiandien nėra jūsų vyro?“ Nuo tokių klausimų Larai tuojau pat sugedo nuotaika. „Jis turi būti kartu su manim. Koncertas galėtų palaukti“. Tačiau ji prisivertė šypsotis ir atsakinėti: „Filipas labai jaudinasi, kad negali atvažiuoti!“

Kai artistų pasirodymas baigėsi, prasidėjo šokiai. Prie Laros stalelio priėjo Polas Martinas.

– Ar galima jus pakviesti?

Lara pakilo ir nuėjo jo pasitikti.

– Na, kaip jaučiasi to renginio šeimininkė? – pasidomėjo jis.

– Puikiai. Tavo pagalbos dėka.

– O kam tada reikalingi draugai? Aš atkreipiau dėmesį į tai, kad čia atvažiavo keli labai rimti lošėjai. Parodyk jiems dėmesį. Kas nors iš jų tikriausiai praloš apvalią sumelę ir tu turi padaryti taip, kad jie jaustųsi kaip išlošę. Pasiūlyk jiems gerą automobilį arba mergaičių, arba dar ką nors – kad tik jie galvotų, jog su jais elgiamasi kaip su svarbiomis personomis.

– Turėsiu tai omenyje, – linktelėjo Lara.

– Malonu vėl tave apkabinti, – staiga prabilo Martinas.

– Polai...

– Aš žinau, ką tu nori pasakyti. Prisimeni mano įspėjimą tavo vyrui, kad jis labai tavim rūpintųsi?

– Žinoma.

– Atrodo, jis nelabai stengiasi tai daryti.

– Filipas norėjo čia dalyvauti, – bandė apginti vyrą Lara ir tuojau pat pagalvojo: „Ar iš tikrųjų norėjo?“

Filipas jai paskambino vėlų vakarą.

– Lara, brangioji, visą dieną aš apie tave tegalvojau. Kaip praėjo viešbučio atidarymas?

– Puikiai. Gaila, kad tavęs nebuvo, Filipai.

– Man taip pat. Aš tiesiog iš proto kraustausi.

„Tad kodėl tu ne su manim?“

– Aš labai tavęs pasiilgau. Grįžk greičiau.

Laikydamas rankose storą voką, į Laros kabinetą įėjo Hovardas Keleris.

– Jums tai nepatiks, – pareiškė jis.

– O kas ten yra?

Keleris padėjo paketą ant Laros darbo stalo.

– Tai Gertrūdos Miks rankraščio kopija. Tik neklausinėkite, kaip man pavyko ją gauti. Kaip čia mums abiem nepatekus už grotų.

– Ar jūs jau perskaitėte?

Keleris linktelėjo.

– Taip.

– Ir?

– Geriau pati perskaitykite. Daugelis dalykų, apie ką čia rašoma, įvyko dar nepradėjus jai dirbti jūsų kontoroje. Atrodo, tai kekšei pavyko daug ką sužinoti.

– Ačiū, Hovardai...

Lara palaukė, kol jis uždarys duris, po to paspaudė vidaus telefono mygtuką.

– Visiems sakykite, kad manęs nėra.

Ji atsivertė rankraštį ir ėmė skaityti.

Tai buvo pritrenkianti gudrios, despotiškos moters, kuriai niekas negalėjo sutrukdyti pasiekti užsibrėžto tikslo, gyvenimo istorija. Buvo smulkiai aprašytas jos nesantūrus, chamiškas ir diktatoriškas elgesys su pavaldiniais.

Šiame „kūrinyje" Gertrūda su neapykanta ir pašaipa papasakojo dešimtis anekdotinių atvejų iš savo herojės gyvenimo. O apie tokias Laros savybes kaip sprendimų savarankiškumas, gebėjimas drąsiai priimti sprendimus, įgimtas talentas, gebėjimas numatyti, kilniadvasiškumas, – rankraštyje nė žodžio. Lara skaitė toliau:

„Vienas Geležinės bobelės triukų yra skirti dalykinius susitikimus su užsieniečiais partneriais ankstyvą rytą, ką tik jiems atvykus į Jungtines Amerikos Valstijas. Tada jie dar būna neatsigavę nuo skridimo, o Lara Kameron tuo metu yra šviežia kaip agurkėlis..."

„... Per derybas su japonais juos girdė arbata, į kurią buvo įmaišyta valiumo, o pati Lara Kameron gėrė kavą su ritalinu, stimuliuojančiu protinę veiklą..."

„...Per susitikimą su vokiečių bankininkais jiems padavė kavą su valiumu, o ji gėrė arbatą su ritalinu..."

„...Kai Lara Kameron tarėsi dėl statybų Kujinse ir vietinė valdžia atsisakė jai duoti leidimą, ji sugebėjo juos įtikinti, sugalvodama istoriją apie savo nesamą dukterį, kuri neva ketino apsigyventi viename naujų namų..."

„...Sužinojusi, kad gyventojai nenori išsikelti iš savo butų, Lara Kameron privarė į namą benamių..."

Nieko nepamiršo Gertrūda Miks. Baigusi skaityti, Lara dar ilgai sėdėjo nejudėdama prie stalo. Paskui ji pakvietė Hovardą Kelerį.

– Man reikia žinių apie Henrį Zainfeldą. Jam priklauso „Kendlait Pres".

– Aišku.

Keleris grįžo po penkiasdešimties minučių.

– Zainfeldo reikalai labai prasti, – pranešė Keleris. – Vos laikosi ant kojų. Gyvena nuo knygos iki knygos. Vieno niuktelėjimo pakanka jo verslui sužlugdyti.

– Ačiū, Hovardai.

Lara paskambino savo advokatui Teriui Hilui.

– Teri, kaip jums patiktų, jeigu jūs pasidarytumėte knygų leidėju?

– Ką jūs sugalvojote?

– Aš noriu, kad mes įsigytume leidyklą „Kendlait Pres“. Jos savininkas yra Henris Zainfeldas.

– Nėra jokių problemų. Kiek jūs pasiruošusi sumokėti?

– Pasistenkite ją nupirkti už penkis šimtus tūkstančių. Jeigu reikės, galite kelti kainą iki milijono. Pasirūpinkite, kad į sutartį būtų įrašytos visos Zainfeldui priklausančios literatūrinės teisės. Mano pavardės nereikia minėti.

Leidykla „Kendlait Pres“ buvo sename name Trisdešimt ketvirtojoje gatvėje. Henrio Zainfeldo kontorą sudarė mažytis priimamasis ir ne ką didesnis jo kabinetas.

– Jūsų klausia kažkoks ponas Hilas, – pranešė jam sekretorė.

– Pakvieskite jį užeiti.

Apie savo apsilankymą Teris Hilas pranešė Zainfeldui iš anksto.

Jis įėjo į aptriušusį kabinetą. Zainfeldas sėdėjo prie darbo stalo.

– Kuo galiu būti jums naudingas, pone Hilai?

– Aš atstovauju vienai vokiečių leidybos firmai, kuri norėtų įsigyti jūsų leidyklą.

Užsidegdamas cigarą, Zainfeldas karštligiškai galvojo apie tai, ką išgirdo.

– Bet mano leidykla neparduodama, – pareiškė jis.

– Ak, kaip gaila! – sušuko Teris Hilas. – Mes norime įsibrauti į amerikiečių rinką ir jūs mums labai tinkate.

– Aš sukūriau tą leidyklą nuo nulio, – išdidžiai pareiškė Zainfeldas. – Ji man yra kaip tikras kūdikis. Ir aš už nieką pasaulyje nenoriu su juo išsiskirti.

– Aš suprantu jūsų jausmus, – maloniai prabilo advokatas. – Mes galėtume jums sumokėti penkis šimtus tūkstančių dolerių.

Zainfeldas vos nepaspringo nuo savo cigaro.

– Penki šimtai tūkstančių? O, velniai griebtų! Apskritai aš dabar ruošiuosi išleisti knygą, kuri viena man duos milijoną dolerių pelno. N...ne, pone. Jūsų pasiūlymas mane įžeidžia.

– Taip, aš jums įteikiu tikrą dovaną, – pareiškė Teris Hilas. – Jūs gi esate iki ausų paskendęs skolose. Šimtas tūkstančių dolerių. Aš patikrinau. Štai ką, aš jums duodu šešis šimtus tūkstančių. Ir tai mano paskutinis žodis.

– Jūs norite, kad paskui aš plaukus muo galvos raučiausi? Jeigu jūs man pasiūlytumėte septynis šimtus...

– Viso gero, pone Zainfeldai, – atsistodamas pasakė Teris Hilas. – Aš be jokio vargo surasiu kitą firmą.

Jis pasuko durų link.

– Minutėlę, minutėlę, – sunerimo Zainfeldas. – Nesikarščiuosime. Tiesą sakant, man jau nusibodo žmonos įkalbinėjimai viską mesti ir eiti ilsėtis. Gal man iš tikrųjų laikas pailsėti?

Teris Hilas grįžo prie stalo ir išsitraukė iš kišenės paruoštą sutartį.

– Čia pridėtas čekis šešiems šimtams tūkstančių dolerių. Jums belieka tik pasirašyti. Ta vieta pažymėta paukščiuku.

Lara pakvietė į savo kabinetą Kelerį.

– Mes ką tik nupirkome „Kendlait Pres“ leidyklą.

– Puiku. Ir ką jūs dabar ketinate daryti?

– Pirmiausia sunaikinti Gertrūdos Miks knygą. Žiūrėkite, kad jos neišspausdintų kita leidykla. Yra daugybė būdų tai padaryti. Jeigu ji bandys per teismą susigrąžinti teises, mes sugebėsime padaryti taip, kad tas reikalas truks daugelį metų.

– Ar jūs ketinate likviduoti leidyklą?

– Žinoma, ne. Paskirkite ką nors jos vadovu.

Grįžęs į savo kabinetą, Keleris paprašė užeiti sekretorę.

– Aš noriu jums padiktuoti laišką, – pasakė jis. – „Džekui Helmanui, „Helman Rielti“. Brangusis Džekai, aš aptariau jūsų siūlymą su panele Kameron ir mes nusprendėme, kad šiuo metu mums nėra prasmės pradėti su jumis bendradarbiauti. Tačiau mes esame įsitikinę, kad ateityje...“

Sekretorė nustojo rašyti.

– Ką, ar jau parašėte? – paklausė Keleris.

Ji kažkaip keistai į jį spoksojo.

– Pone Keleri.

– Taip?

– Vakar jūs jau diktavote tą laišką.

Keleris nurijo seilę.

– Ką?

– Laiškas jau išsiųstas.

Jis pabandė nusišypsoti.

– Tikriausiai aš visiškai nusidirbau.

Tą pačią dieną ketvirtą valandą Keleris nuėjo į priėmimą pas daktarą Simorą Benetą.

– Jūsų sveikata kuo puikiausia, – pareiškė daktaras Benetas. – Kalbant apie jūsų fizinę būklę, jūs esate visiškai sveikas.

– O kodėl šlubuoja atmintis?

– Ar jūs seniai atostogavote, Hovardai?

Keleris bandė prisiminti.

– Na, jau praėjo keleri metai. Nebuvo laiko.

– Na, štai, – nusišypsojo daktaras. – Jūs paprasčiausiai pervargote. Taip atsitinka kur kas dažniau, negu jūs galbūt manote. Važiuokite kur nors ir pailsėkite savaitėlę kitą. Pamirškite darbą. O kai grįšite, jausitės kaip ką tik gimęs.

Nuo tų žodžių Keleris iš karto pasijuto geriau.

Keleris užsuko į Laros kabinetą.

– Ar galite mane išleisti savaitei atostogų?

– Man tai tas pats kaip netekti dešinės rankos, – nusišypsojo Lara. – Ką jūs sugalvojote?

– Matote, Lara, daktaras mano, kad man reikia truputį pailsėti. Atvirai šnekant, man sušlubavo atmintis.

Lara sunerimusi pažvelgė į jį.

– Ar kas nors rimta?

– Ne, niekai. Paprasčiausiai tai kartais veikia nervus. Ko gero, aš nuskrisiu kelioms dienoms į Havajus.

– Paimkite mano lėktuvą.

– Ne ne, jums pačiai jo reikės. Skrisiu paprastu reisu.

– Visas išlaidas apmokės kompanija.

– Ačiū. Aš viską sutvarkysiu...

– Nieko nereikia daryti. Aš reikalauju, kad viską išmestumėte iš galvos. Geriau savim pasirūpinkite. Aš labai nenoriu, kad jums kas nors atsitiktų.

„Tikiuosi, jam viskas gerai, – pagalvojo Lara. – Jis turi būti sveikas“.

– Skambina ponas Adleris iš Taibėjaus, – pasakė Mariana Bel.

Lara skubiai pagriebė ragelį.

– Filipai?

– Sveika, brangioji. Čia streikavo telefonistai. Aš kelias valandas bandau tau prisiskambinti. Kaip jautiesi?

„Vieniša“.

– Puikiai. O kaip tavo gastrolės?

– Kaip visada. Aš tavęs ilgiuosi.

Kitame linijos gale girdėjosi muzika ir linksmi balsai.

– Iš kur tu skambini?

– O, jie čia surengė nedidelę vakaronę mano garbei. Na, tu žinai, kaip paprastai būna.

Lara išgirdo moterišką juoką.

– O taip, aš žinau, kaip paprastai būna.

– Aš grįšiu į namus trečiadienį.

– Filipai...

– Taip?

– N...ne, nieko, brangusis. Grįžk greičiau.

– Pasistengsiu. Iki pasimatymo.

Lara padėjo ragelį. Įdomu, ką jis veiks po vakaronės? Kas ta moteris? Lara vos neužduso nuo ją apėmusio pavydo.

Tai jai buvo visiškai naujas jausmas.

„Aš tokia laiminga, – pagalvojo Lara. – Aš nenoriu viso to netekti. Aš paprasčiausiai neturiu teisės leisti, kad taip atsitiktų“.

Hovardas Keleris gulėjo Havajų pliaže. Oras buvo puikus. Jis kasdien maudėsi, deginosi, žaidė golfą ir darė masažą. Ilsėjosi jo dvasia ir kūnas ir jis niekada taip gerai nesijautė. „Teisus buvo daktaras Benetas, – galvojo Keleris. – Tai pervargimas. Kai grįšiu, reikės pasistengti truputį sulėtinti tempą“. Iš tikrųjų atminties sutrikimai jį baugino labiau, negu jis bandė save įtikinti.

Pagaliau atėjo laikas grįžti į Niujorką. Jis nusipirko bilietą į naktinį reisą ir kitos dienos ketvirtą valandą jau buvo Manhatane. Iš oro uosto Keleris tuojau pat nuvažiavo į savo kontorą.

– Sveikas atvykęs, pone Keleri, – sveikino jį besišypsanti sekretorė. – Jūs atrodote tiesiog nuostabiai.

– Dėkoju... – pasakė Keleris ir nutilo. Jo veidas ėmė balti. Jis negalėjo prisiminti savo sekretorės vardo.

DVIDEŠIMT AŠTUNTASIS SKYRIUS

Filipas atskrido trečiadienį vakare. Prie trapo jį pasitiko Lara. Filipas išlipo iš lėktuvo ir jos sąmonėje vėl iškilo kilniojo Lochinvaro paveikslas.

„Viešpatie! Koks jis yra gražus!“ – pagalvojo Lara ir puolė jam į glėbį.

– Aš ilgėjausi, – šnabždėjo Lara, stipriau glausdamasi prie vyro.

– Aš taip pat ilgėjausi, brangioji.

– Ar labai?

Nykščiu ir smiliumi Filipas parodė atstumą, ne didesnį kaip colį.

– Štai tiek.

– Ak tu, nedorėli! – nusijuokė Lara. – Kur tavo bagažas?

– Tuojau atneš.

Po valandos jie jau buvo namuose. Jiems duris atidarė Mariana Bel.

– Sveiki atvykę į namus, pone Adleri, – nusišypsojo ji.

– Ačiū, Mariana, – Filipas apsidairė. – Aš jaučiuosi taip, tarsi čia nebūčiau buvęs visus metus.

– Dvejus metus, – pasakė Lara ir jau buvo bepradedanti sakyti: „Niekada neišvažiuok“, bet prikando lūpą.

– Ar jums reikia mano pagalbos, ponia Adler? – paklausė Mariana.

– Ne. Mums nieko nereikia. Galite eiti į namus. Rytą aš jums padiktuosiu kelis laiškus. Šiandien į kontorą jau neisiu.

– Puiku. Tada viso gero, – atsisveikino Mariana ir išėjo.

– Miela mergaitė, – pastebėjo Filipas.

– Taip, tiesa, – Lara apkabino Filipą. – Na, o dabar parodyk, kaip stipriai ilgėjaisi.

Tris dienas Lara nesirodė kontoroje. Ji norėjo būti šalia Filipo, kalbėtis su juo, jį liesti, kad galėtų įsitikinti, jog jis iš tikrųjų egzistuoja. Rytais jie pusryčiaudavo, paskui, kol Lara diktuodavo Marianai įvairius laiškus ir duodavo nurodymus, Filipas, sėdėdamas prie for-

tepijono, skambindavo. Trečią dieną pietaujant Lara jam papasakojo apie lošimo namų atidarymą.

– Gaila, brangusis, kad ten tavęs nebuvo. Tai buvo fantastiškas vaizdas.

– Man labai gaila, kad negalėjau jo pamatyti.

„Vis kur nors skambina".

– Na, nieko, kitą mėnesį tu turėsi dar vieną galimybę. Niujorko meras man įteiks miesto raktus.

– O, brangioji! – apgailestaudamas prabilo Filipas. – Bijau, kad ir tą įvykį man reikės praleisti.

Lara apmirė.

– Tai yra...

– Elerbis įtraukė mane į dar vieną turnė. Po trijų savaičių aš išvažiuoju į Vokietiją.

– Tu negali taip padaryti! – pratrūko Lara.

– Sutartis jau pasirašyta. Aš jau nebegaliu nieko pakeisti.

– Betgi tu ką tik grįžai. Kodėl tu turi taip greitai išvažiuoti?

– Tai labai svarbios gastrolės, brangioji.

– O mūsų šeimyninis gyvenimas ar nesvarbus?

– Lara...

– Ne, tu niekur nevažiuosi, – širdo Lara. – Man reikia vyro, o ne ateinančio...

Netikėtai į kambarį įėjo Mariana Bel, laikydama rankoje kelis laiškus.

– O, atleiskite. Aš tikriausiai ne laiku. Aš parašiau laiškus ir atnešiau jums pasirašyti.

– Ačiū, – sausai pasakė Lara. – Kai reikės, jus pakviesiu.

– Gerai, panele Kameron.

Jie tylėdami žiūrėjo, kaip paskui Marianą užsidarė durys.

– Aš žinau, kad tu turi koncertuoti, – vėl prakalbo Lara, – bet ne taip dažnai. Juk tu esi ne koks nors komivojažierius.

– Taip, ne koks nors, – šaltai tarė Filipas.

– Kodėl tu negalėtumei dalyvauti ceremonijoje, o jau paskui važiuoti į tą savo turnė?

– Aš žinau, Lara, kad tau tai labai svarbu. O man labai svarbios gastrolės. Aš iš tikrųjų didžiuojuosi tavim ir tuo, ką tu darai, bet aš noriu, kad ir tu galėtumei didžiuotis manimi.

– O aš ir didžiuojuosi, – ketino tęsti ginčą Lara, bet staiga minutėlei nutilo, paskui, vos sulaikydama ašaras, prašneko: – Atleisk, Filipai. Aš tik...

– Aš žinau, brangioji. – Filipas ją prisitraukė. – Viskas susitvarkys. Kai grįšiu, važiuosime kur nors ilsėtis.

„Tai neįmanoma, – pagalvojo Lara. – Dabar įgyvendinama labai daug projektų".

– Ir kur tu ruošiesi važiuoti šį kartą?

– Į Vokietiją, paskui į Norvegiją, Daniją, Angliją, po to – atgal.

Lara giliai atsiduso.

– Suprantama.

– Gaila, kad tu, Lara, negali su manim važiuoti. Be tavęs aš visada jaučiuosi vienišas.

Lara prisiminė per telefoną girdėtą moters juoką.

– Argi? – išmetusi iš galvos liūdnas mintis, Lara prisivertė nusišypsoti. – Žinai ką? Ar nenorėtumei paimti mano lėktuvo? Tavo kelionė būtų kur kas patogesnė.

– O tu manai, kad tau jo?..

– Nereikės. Aš visiškai be jo apsieisiu, kol tu grįši.

– Dievaži, Lara, niekas pasaulyje tau negali prilygti.

Ji lėtai perbraukė pirštu per jo skruostus.

– Štai ir prisimink tai.

Filipo gastrolės turėjo didžiulį pasisekimą. Berlyne publika per jo koncertus tiesiog kraustėsi iš proto, o spaudos atsiliepimai buvo kupini susižavėjimo.

Artistų fojė po kiekvieno koncerto vos galėjo tilpti jo talento gerbėjai, kurių dauguma buvo moterys:

– Aš važiavau tris tūkstančius mylių, norėdama paklausyti jūsų skambinimo.

– Netoli nuo čia turiu nedidelę pilį, ir aš pagalvojau, gal jūs...

– Paruošta nuostabi vakarienė. Mes būsime visiškai vieni – tik jūs ir aš...

Dauguma tų moterų buvo turtingos ir labai gražios. Beveik visos jų taip ir taikėsi įsitempti Filipą į lovą, bet Filipas buvo įsimylėjęs...

– Aš tavęs išsiilgau, – sakė jis, paskambinęs Larai po koncerto Danijoje.

– O aš tavęs taip pat pasiilgau, Filipai, – atsakė Lara. – Kaip pavyko koncertas?

– Na, kol aš skambinau, iš salės, atrodo, niekas neišėjo.

– Tai geras ženklas, – ėmė juoktis Lara. – Apskritai, brangusis, mano kabinete pasitarimas. Aš tau paskambinsiu į viešbutį po valandėlės.

– Matai, Lara, – pasakė Filipas, – aš dabar nesiruošiu į viešbutį. Teatro direktorius mano garbei ruošia vakarienę ir...

– Štai kaip? Ir jis tikriausiai turi gražuolę dukterį? – Lara tuojau pat pasigailėjo savo žodžių.

– Ką? – nesuprato Filipas.

– N...ne, nieko. Man jau laikas. Vėliau pakalbėsime.

Lara padėjo ragelį ir atsisuko į jos kambaryje susirinkusius vyrus.

– Ar viskas gerai? – užjaučiamai paklausė Keleris.

– Taip. Viskas kuo puikiausiai, – laisvai atsakė Lara.

Tačiau ji daugiau nebegalėjo susikaupti. Ji įsivaizdavo Filipą, apsuptą gražuolių, kišančių jam raktus nuo savo viešbučio numerių. Ją taip graužė pavydas, kad net ji pati sau atrodė bjauri.

Norėdami spaudoje nušviesti iškilmingą miesto raktų įteikimo ceremoniją, suvažiavo daugybė žurnalistų ir fotoreporterių.

– Ar negalėtume mes jūsų nufotografuoti su vyru? – klausinėjo jie.

Lara, išvargusiai šypsodamasi, atsakinėjo:

– Jis taip norėtų čia būti, bet, deja...

Užtat atvažiavo Polas Martinas.

– Ir vėl jo nėra, a? – burbtelėjo jis.

– Jis iš tikrųjų labai norėjo... – pradėjo teisintis Lara.

– Kokie niekai! – nutraukė ją Martinas. – Tai, kas šiandien vyksta, yra tau didelė garbė, Lara. Jis paprasčiausiai privalo būti su tavim. Koks jis, po velnių, vyras? Ne...ne...e, su juo reikia rimtai pakalbėti.

Tą naktį Lara gulėjo lovoje negalėdama sumerkti akių. Filipas buvo už dešimties tūkstančių mylių nuo jos. Larai iš galvos neišėjo pokalbis su Polu Martinu. „Koks jis, po velnių, vyras? Ne...ne...e, su juo reikia rimtai pakalbėti!“

Grįžęs iš Europos Filipas buvo tiesiog laimingas parvykęs į namus. Jis atvežė Larai visą krūvą dovanų: gražią porcelianinę statulėlę iš Danijos, žavių lėlių iš Vokietijos, šilkinių palaidinių ir auksinę piniginę iš Anglijos. Toje piniginėje Lara rado briliantinę apyrankę.

– Kokia nuostabi! – sušuko ji. – Ačiū, brangusis.

Kitą rytą Lara pareiškė Marianai Bel:

– Šiandien visą dieną dirbsiu namuose.

Lara sėdėjo savo kabinete ir diktavo Marianai įvairius laiškus, o iš svetainės girdėjosi fortepijono garsai.

„Mūsų gyvenimas yra toks puikus, – pagalvojo Lara. – Kodėl Filipas nori jį sugadinti?“

Paskambino Viljamas Elerbis.

– Sveikinu, – pasakė jis Filipui. – Girdėjau, gastrolės praėjo puikiai.

– Tai tiesa. Publika Europoje tiesiog nuostabi.

– Man skambino iš Karnegio koncertų salės direkcijos. Ten bus kažkoks svarbus renginys septynioliktą dieną. Nori pakviesti tave, kad atliktumei solinį koncertą. Ar tu neprieštarauji?

– Ne, žinoma.

– Na, ir puiku. Tada aš paruošiu sutartį. Beje, – staiga Elerbis pakeitė temą, – tu ketini sumažinti savo koncertinę veiklą?

– Sumažinti? – suglumo Filipas. – Iš kur tu sugalvojai?

– Aš kalbėjau su Lara ir ji davė man suprasti, kad tu, galimas dalykas, daugiau nebenorėsi išvažiuoti už Jungtinių Amerikos Valstijų ribų. Patarčiau tau pačiam su ja išsiaiškinti ir...

– Aš taip ir padarysiu. Ačiū, – nutraukė jį Filipas.

Jis padėjo ragelį ir nuėjo į Laros kabinetą. Ji diktavo Marianai vieną iš laiškų.

– Būkite maloni, palikite mus neilgam, – paprašė sekretorės Filipas.

– Žinoma, žinoma, – nusišypsojo Mariana ir išėjo iš kambario. Filipas atsisuko į Larą.

– Aš ką tik kalbėjau su Viljamu Elerbiu. Ar tu jam sakei, kad aš ketinu nebevažiuoti į užsienį gastroliuoti?

– Na, galbūt aš kažką panašaus užsiminiau... Aš maniau, kad bus geriau mums abiem, jeigu...

– Prašau tavęs daugiau taip nedaryti, – sausai pasakė Filipas. – Tu žinai, kaip aš tave myliu. Bet be mūsų bendro gyvenimo, kiekvienas iš mūsų turime savo darbą. Laikykimės tokios taisyklės: aš nesikišu į tavo reikalus, o tu – į mano. Juk tai yra teisinga?

– Žinoma, – prašneko Lara. – Atleisk, Filipai. Tiesiog kai tavęs nėra šalia, aš taip ilgiuosi. – Lara puolė jam į glėbį. – Prašom atleisti.

– Viskas jau seniai pamiršta ir atleista.

Hovardas Keleris atvežė Larai pasirašyti sutartis.

– Na, kaip reikalai? – paklausė jis.

– Puikiai klostosi, – atsakė Lara.

– O klajojantis muzikantas namuose?

– Aha.

– Vadinasi, dabar jūsų gyvenimas – muzika, a?

– Mano gyvenimas – tai muzikantas. Jūs net neįsivaizduojate, Hovardai, koks jis yra nuostabus.

– Kada mes vėl jus pamatysime darbe? Jūs mums esate reikalinga.

– Po kelių dienų.

– *O'key*, – linktelėjo Keleris ir jie įsigilino į jo atneštus dokumentus.

Rytą paskambino Teris Hilas.

– Lara, aš ką tik kalbėjausi su Rino miesto lošimų priežiūros komisijos atstovu, – pranešė advokatas. – Ten ketinama suruošti posėdį dėl jūsų licencijos lošimo namams atidaryti.

– Kodėl staiga to prireikė?

– Kai kas tvirtina, kad jūs įsigijote juos nesąžiningai. Jie kviečia jus septynioliktą dieną duoti parodymus.

– Ar rimtai?

Teris Hilas patylėjo, paskui paklausė:

– Ar jūs esate tikra, kad viskas buvo padaryta teisėtai?

– Žinoma.

– Tada jums nėra ko jaudintis. Aš taip pat skrisiu su jumis į Riną.

– O kas bus, jeigu aš atsisakysiu atvažiuoti?

– Jie iškvies jus per teismą. Jūsų reputacijai bus geriau, jeigu jūs ten atvyksite pati.

– Gerai, aš taip ir padarysiu.

Lara paskambino Polui Martinui. Jis pakėlė ragelį beveik tą pačią akimirką.

– Lara?

– Taip, tai esu aš, Polai.

– Seniai tu man skambinai tuo telefonu.

– Seniai. Aš noriu pakalbėti su tavim dėl Rino...

– Aš jau girdėjau.

– Ar tau atrodo, jog tai yra rimta?

– Liaukis. Tiesiog yra žmonių, kuriems tu perėjai skersai kelią, ir jie, žinoma, slepia širdyje pyktį.

– Ir tu manai, Polai, jog visa tai yra niekai? – Lara patylėjo. – Juk mes žinojome, kokias kainas siūlė kiti pretendentai.

– Patikėk, taip visada daroma. Šiaip ar taip, jie vis tiek negalės nieko įrodyti. Tad nesijaudink.

– Gerai, nesijaudinsiu.

Lara padėjo ragelį, bet neramios mintys jos neapleido. Pietaujant Filipas pasakė:

– Beje, man pasiūlė koncertuoti Karnegio koncertų salėje. Ir aš ketinu priimti tą kvietimą.

– Šaunu! – šypsojosi Lara. – Tokiam įvykiui aš nusipirksiu naują suknelę. Kokią dieną bus koncertas?

– Septynioliktą.

– Ak! – šypsena dingo nuo jos veido.

– Kas atsitiko?

– Manau, brangusis, aš negalėsiu į jį nueiti. Man reikia būti Rine. Kaip gaila.

Filipas paėmė jos ranką.

– Atrodo, mūsų tvarkaraščiai niekaip nesutampa. Na, ką gi, nesijaudink. Dar bus labai daug mano solinių koncertų.

Lara sėdėjo savo „Kameron centro“ kabinete. Tą dieną jai į namus paskambino Hovardas Keleris.

– Manau, būtų geriau, jeigu atvažiuotumėte, – pareiškė jis. – Yra nemalonumų.

– Po valandos būsiu, – nedvejodama sutiko Lara.

Ir štai dabar jos kabinete Keleris pasakojo:

– Atrodo, pora mūsų sutarčių bus sužlugdytos. Draudimo kompanija, kuriai mes statėme pastatą Hiustone, bankrutavo. O ji buvo vienintelė mūsų užsakovė.

– Rasim kitą, – pasakė Lara.

– Tai bus ne taip paprasta. Mums sudavė skaudų smūgį mokesčių mokėjimo įstatymo pakeitimas. Velniai griebtų, ir ne tik mums. Kongresas visiškai panaikino kokias nors korporatyvines lengvatas ir beveik visas mokesčių mokėjimo nuolaidas. Jaučia mano širdis, artėja gamybos sumažėjimas. Investicinių kompanijų, su kuriomis

turime reikalų, padėtis yra labai sunki. „Dreksel Burnhem Lambert“ gali kiekvienu momentu bankrutuoti. Daugelio mūsų statybų reikalai klostosi toli gražu ne per geriausiai. Iš jų du objektai tik pusiau baigti. Be finansinės paramos kainos mus paprasčiausiai pasmaugs.

Kurį laiką Lara sėdėjo susimąsčiusi.

– Tai mes įveiksime, – pagaliau prabilo ji. – Parduokite ką nors iš mūsų nekilnojamojo turto, kad galėtume sumokėti pagal įkaitinius raštus.

– Dar gerai, – pridūrė Keleris, – kad mums visą laiką iš Rino plaukia pinigai, – per metus gauname apie penkiasdešimt milijonų.

Į tai Lara nieko nepasakė.

Penktadienį, septynioliktą dieną, Lara išskrido į Riną. Filipas ją palydėjo iki oro uosto. Teris Hilas laukė savo boso lėktuve.

– Kada ketini grįžti? – paklausė Filipas.

– Galimas dalykas, rytoj. Tam nereikės daug laiko sugaišti.

– Aš ilgėsiuos.

– Aš taip pat ilgesiuos, brangusis.

„Ji yra visų fantastiškiausia moteris pasaulyje“, – pagalvojo Filipas, žiūrėdamas, kaip pakilo nuo žemės jos lėktuvas.

Pastate, kur buvo lošimo įstaigų priežiūros komisija, Lara stojo prieš tuos pačius žmones kaip ir pirmą kartą, kai ji rūpinosi gauti licenciją lošimo namams atidaryti. Tačiau šį kartą jie atrodė ne tokie draugiški. Larą prisaikdino, ir teismo sekretorius pasiruošė rašyti jos parodymus.

– Panele Kameron, – kreipėsi į ją pirmininkas, – mums plaukia visiškai nemalonūs pranešimai apie tai, kaip jūs gavote leidimą atidaryti lošimo namus.

– Kokie būtent? – paklausė Teris Hilas.

– Kai ateis laikas, sužinosite, – pirmininkas vėl atsisuko į Larą: – Kiek mums yra žinoma, tai buvo pirmas atvejis, kai jūs įsigijote lošimo namus.

– Taip. Aš jums apie tai sakiau per pirmą posėdį.

– Kaip atsitiko, kad jūs pasiūlėte būtent šitą sumą? Aš turiu omenyje... kaip jums šovė į galvą, kad būtent tokia turi būti kaina?

– Aš norėčiau žinoti, kas paskatino jus pateikti tokį klausimą, – pertraukė pirmininką Teris Hilas.

– Po minutės jūs viską sužinosite, pone Hilai. O dabar jūs leisite atsakyti jūsų klientei?

Teris Hilas žvilgtelėjo į Larą ir linktelėjo.

– Mano ekonomistai, – pasakė ji, – pateikė man savo įvertinimus, na, ir mes dėl viso pikto dar truputį pridėjome. Taip ir susidarė mano pasiūlyta suma.

Pirmininkas perbėgo akimis priešais jį išdėliotus popierius.

– Jūsų kaina buvo penkiais milijonais aukštesnė už artimiausio pretendento.

– Ką jūs sakote!

– Ar jūs nežinojote?

– Žinoma, ne.

– Panele Kameron, ar jūs pažįstate Polą Martiną?

– Nematau ryšio tarp jūsų klausimų, – vėl pertraukė pirmininką Teris Hilas.

– Greitai pamatysite. O dabar norėčiau išgirsti panelės Kameron atsakymą.

– Aš neprieštarauju, – pasakė Lara. – Taip, aš pažįstu Polą Martiną.

– Ar jūs kada nors turėjote su juo reikalų?

– Ne, – padvejojusi atsakė Lara. – Tai tiesiog mano bičiulis.

– Panele Kameron, ar jūs žinote, kad Polas Martinas turi reputaciją žmogaus, susijusio su mafija, ir kad...

– Protestuoju! – sušuko Teris Hilas. – Čia tik paskalos ir jos negali būti svarstomos teisme.

– Gerai, pone Hilai. Protestas priimtas. Aš atsiimu savo klausimą. Panele Kameron, kada paskutinį kartą jūs matėtės ir kalbėjotės su Polu Martinu?

– Gerai neprisimenu, – netvirtai prašneko Lara. – Tiesą sakant, nuo to laiko, kai ištekėjau, aš labai retai mačiausi su ponu Martinu. Mes kelis kartus buvome atsitiktinai susitikę įvairiuose pobūviuose. Štai, ko gero, ir viskas.

– Ir jūs neturėjote įpročio reguliariai su juo kalbėtis telefonu?

– Ne. Po to, kai ištekėjau, – ne.

– Ar jūs kada nors kalbėjotės su Polu Martinu apie tuos lošimo namus?

Lara pažvelgė į Terį Hilą. Jis linktelėjo.

– Taip. Prisimenu, kai aš juos įsigijau, ponas Martinas man paskambino ir pasveikino. Paskui dar kartą, kai gavau licenciją.

– Ir daugiau jūs ta tema niekada nekalbėjote?

– Ne.

– Primenu, panele Kameron, kad jūs duodate parodymus, davusi priesaiką.

– Aš žinau.

– Ir ar jums žinoma, kokia bausme galite būti nubausta už melagingus parodymus?

– Taip.

Pirmininkas paėmė popieriaus lapą ir, jį parodęs Larai, pasakė:

– Štai sąrašas dvidešimties telefoninių pokalbių tarp jūsų ir Polo Martino per tą laiką, kai vyko derybos ir buvo priimami pareiškimai su siūlomomis kainomis.

DVIDEŠIMT DEVINTASIS SKYRIUS

Artistai, koncertuojantys Karnegio koncertų salėje, paprastai pasijunta mažais žmogeliais, priblokšti tos prestižinės žiūrovų salės milžiniško – dviejų tūkstančių aštuonių šimtų vietų – didumo. Nedaug yra muzikantų, galinčių surinkti tiek žiūrovų, bet tą vakarą salė buvo pilnutėlė. Filipas Adleris įėjo į milžinišką sceną, griaudėjant plojimams. Jis atsisėdo prie fortepijono, minutėlę palaukė ir pradėjo skambinti. Koncerto programą sudarė Bethoveno sonatos. Per daugelį savo atlikėjiškos veiklos metų Filipas išmoko atsiriboti nuo išorinių veiksnių ir sutelkti visą dėmesį tik į muziką. Tačiau šį kartą jo mintys vis sukosi apie Larą ir iškilusias jų santykiuose problemas. Akimirkai jo pirštų judesiai neteko jiems būdingo lengvumo ir Filipas pajuto, kaip jį išmušė šaltas prakaitas. Visa tai įvyko taip greitai, kad publika nieko nepastebėjo.

Kai baigėsi koncerto pirmoji dalis, salėje pasigirdo audringi plojimai.

Per pertrauką Filipas nuėjo į artistų persirengimo kambarį.

– Puiku, Filipai, – pasakė užsukęs koncertų salės vadybininkas. – Jūs tiesiog pavergėte klausytojus. Gal jums ko nors reikia?

– Ne, dėkoju. – Filipas uždarė duris, gailėdamasis, kad koncertas dar nesibaigė. Jam ypač kėlė nerimą pasikeitimai, įvykę jo ir Laros santykiuose. Jis visa širdimi ją mylėjo ir žinojo, kad ji taip pat jį myli, bet susidarė

įspūdis, jog jie pateko į kažkokią aklavietę. Pastaruoju laiku, prieš Larai išvažiuojant į Riną, tarp jų jautėsi kažkokia įtampa. „Reikia ką nors daryti, – pagalvojo Filipas. – Bet ką? Kaip mums rasti kompromisą?“

– Liko penkios minutės, pone Adleri! – pasigirdo už durų scenos budinčiojo balsas.

– Gerai, dėkoju.

Antrojoje dalyje Filipas skambino *Kammerklavier* sonatą. Tai buvo jaudinantis, kupinas emocionalumo kūrinys, ir kai milžiniškoje salėje nuskambėjo jo baigiamieji akordai, klausytojai pašoko iš savo vietų ir sukėlė didžiules ovacijas.

Filipas stovėjo scenoje ir grakščiai lankstėsi, bet jo mintys buvo toli toli. „Man reikia kuo greičiau grįžti į namus ir pasikalbėti su Lara, – pasakė jis sau, bet tuojau pat prisiminė, kad ji išvažiavusi. – Mes turime susitarti. Taip negali ilgiau tęstis“.

O aplodismentai netilo. Publika šaukė „bravo“ ir „bis“.

Paprastai tokiais atvejais Filipas vėl sėsdavosi prie fortepijono ir paskambindavo kokį nors trumpą kūrinį, bet tą vakarą jis buvo per daug susikrimtęs. Grįžęs į artistų persirengimo kambarį, jis persirengė. Iš lauko girdėjosi tolimas griaustinio dundėjimas. Laikraščiai žadėjo lietų, bet jo gerbėjai visiškai neskubėjo į namus. Laukdami savo dievaičio, jie susirinko į artistų fojė. Filipui visada patikdavo klausyti savo talento gerbėjų susižavėjimo kupinų komplimentų, bet tą vakarą komplimentai jo nedomino. Filipas buvo artistų persirengimo kambaryje tol, kol pagaliau jo gerbėjai išsiskirstė. Kai jis išėjo, jau buvo vidurnaktis. Perėjęs tuščiais pastato koridoriais, jis atidarė tarnybinio išėjimo duris. Jo automobilio nebuvo. „Paimsiu taksi“, – nusprendė Filipas ir žengė į lietų.

Pūtė veriantis, šaltas vėjas.

Žibintai nedegė. Vos tik Filipas pasuko į Šeštąją aveniu, iš tamsos priešais jį išniro stambus žmogus su apsiaustu.

– Prašom pasakyti, – bosino nepažįstamasis, – kaip aš galėčiau patekti į Karnegio koncertų salę?

Filipas prisiminė anekdotą, kurį jis pasakojo Larai, ir vos jam nepasakė: „Treniruokitės, brangusis, treniruokitės“, bet laiku susigriebė ir parodė į dunksantį už jo nugaros pastatą.

– Štai ji.

Tačiau kai tik jis nusisuko ir ėmė eiti toliau, nepažįstamasis stipriai jį prispaudė prie sienos. Dilbos rankoje grėsmingai blykstelėjo peilis.

– Piniginę!

Jausdamas, kaip pašėlusiai ėmė plakti širdis, Filipas apsidairė. Gatvė buvo tuščia.

– Gerai, – pasakė jis. – Tik nereikia nervintis. Galite paimti piniginę. – Peilio smaigalys nukrypo jam į gerklę. – Klausykite, nėra jokio reikalo...

– Užsičiaupk! Duok pinigus!

Filipas įkišo ranką į kišenę ir ištraukė piniginę.

Pagriebęs ją ir įsikišęs į kišenę, plėšikas pamatė ant Filipo rankos brangų laikrodį ir staigiu judesiu jį nuplėšė. Paskui jis stipriai suspaudęs savo aukos kairę ranką, brūkštelėjo aštriu kaip skustuvas peiliu iki kaulo perpjaudamas riešą. Filipas sukaukė iš skausmo. Pliūptelėjo kraujas. Nepažįstamasis dingo tamsoje.

Pritrenktas Filipas stovėjo ir žiūrėjo, kaip, maišydamasis su lietumi jo kraujas srovele teka ant asfalto.

Jis prarado sąmonę.

Ketvirtoji knyga

TRISDEŠIMTASIS SKYRIUS

Apie tai, kas atsitiko Filipui, Lara sužinojo Rine. Jai paskambinusi Mariana Bel buvo arti isterijos.

– Ar jis labai smarkiai sužalotas? – klausinėjo Lara.

– Smulkmenų mums kol kas nepranešė, – pasakė jai sekretorė. – Dabar jis guli Ruzvelto ligoninės intensyviosios terapijos palatoje.

– Aš tuojau pat išskrendu.

Kai po šešių valandų Lara atėjo į ligoninę, Hovardas Keleris jau buvo ten. Jis buvo priblokštas.

– Kas gi atsitiko? – paklausė Lara.

– Tikriausiai Filipas buvo užpultas, kai išėjo iš Karnegio koncertų salės. Jį rado gulintį be sąmonės gatvėje.

– Ar jo būklė labai bloga?

– Jam perpjautos riešo kraujagyslės. Jį apėmusi smarki depresija, bet sąmonę jau atgavo.

Jie įėjo į palatą. Filipas gulėjo lovoje. Šalia stovėjo lašelinė.

– Filipai... Filipai... – Laros balsas, atrodo, girdėjosi kažkur iš toli.

Filipas atsimerkė ir pamatė Larą ir Hovardą Kelerį. Jų siluetų kontūrai dvigubinosi, burna išdžiūvo, jautėsi viso kūno silpnumas.

– Kas man atsitiko? – vos girdimai paklausė Filipas.

– Tave sužeidė, – pasakė Lara, – bet tu pasveiksi.

Filipas nuleido akis ir pamatė savo sutvarstytą kairę ranką. Ir iš karto viską prisiminė.

– Aš buvau... Ar rimtai sužalotas?

– Nežinau, brangusis, – pasakė Lara. – Aš esu įsitikinusi, jog viskas bus gerai. Kai susitiksi su gydytoju, jis tau viską paaiškins.

– Mūsų dienomis gydytojai daro tikrus stebuklus, – padrąsindamas įsiterpė Keleris.

Filipą vėl apėmė miegas.

– Aš gi sakiau, kad atiduosiu viską, ko jis pareikalaus. Kam jam reikėjo sužaloti man ranką? – besipinančiu liežuviu sumurmėjo Filipas. – Na, kam jam reikėjo... Kam jam reikėjo žaloti... mano...

Po dviejų valandų į palatą įėjo gydytojas Denis Stentonas ir, vos tik pamatęs jo veido išraišką, Filipas iš karto suprato, ką jis ketina jam pasakyti.

– Sakykite.

Daktaras Stentonas atsiduso.

– Bijau, kad mano informacija jums nebus raminanti, pone Adleri.

– Kaip ranka?

– Perpjautos lenkiančios ranką sausgyslės, tad dabar jūsų ranka pasidarė nejudri ir nejautri. Be to, pažeisti vidinis ir alkūnės nervai, – aiškindamas daktaras viską rodė ant savo rankos. – Vidinis nervas valdo nykštį, smilių, didįjį ir bevardį pirštus. O alkūnės nervas apskritai susijęs su visais pirštais.

Filipas stipriai užsimerkė, bandydamas įveikti jį užplūdusią nevilti.

– Tad jūs norite pasakyti... – po minutėlės prašneko jis, – jūs norite pasakyti, kad aš daugiau niekada negalėsiu valdyti savo kairės rankos?

– Taip, pone Adleri. Jums dar pasisekė, kad likote gyvas. Juk jums buvo perpjauta arterija. Ir per stebuklą jūs mirtinai nenukraujavote. Mes padarėme šešiasdešimt siūlių, užsiūdami jūsų ranką.

– Dieve! Nejaugi nieko nebegalima padaryti?

– Šį bei tą galima. Mes galėtume operuoti jūsų kairiąją ranką ir po operacijos ji galėtų šiek tiek judėti, bet jos judesiai bus labai menki.

„Geriau jis būtų mane nužudęs“, – apimtas nevilties pagalvojo Filipas.

– Kai jūsų ranka ims gyti, – tęsė daktaras Stentonas, – jums pradės labai skaudėti. Norėdami jums padėti įveikti skausmą, duosime vaistų, bet garantuoju kad ilgainiui tie skausmai praeis.

„Ne, tikrasis skausmas man niekada nepraeis, – šmėstelėjo Filipo galvoje. – Niekada“. Jį tarsi apėmė kažkoks košmaras. Buvo neįmanoma iš jo ištrūkti.

Į ligoninę pas Filipą atėjo detektyvas. Tai buvo daug matęs kokių šešiasdešimties metų vyras, senoviško raugo, išvargusios išvaizdos.

– Aš esu leitenantas Mančinis, – prisistatė jis. – Užjaučiu jus, pone Adleri. Geriau jis būtų jums sulaužęs kojų. Atleiskite... aš noriu pasakyti... jeigu jau taip buvo lemta įvykti.

– Aš suprantu, ką jūs turite omenyje, – sausai pasakė Filipas.

Netikėtai į palatą užsuko Hovardas Keleris.

– Ar nežinote, kur Lara? – jis pamatė nepažįstamąjį.

– Ak, atleiskite.

– Ji yra kažkur čia, – pasakė Filipas ir pridūrė: – Tai – leitenantas Mančinis. O čia – Hovardas Keleris.

Detektyvas atidžiai apžiūrinėjo Kelerį.

– Jūsų veidas man atrodo pažįstamas. Ar mes anksčiau nebuvome susitikę?

– Vargu.

Mančinio akyse staiga blykstelėjo kibirkštėlės.

– Keleris! Dieve mano, juk jūs žaidėte Čikagoje beisbolą.

– Iš tikrųjų. O kaip jūs...

– Vieną sezoną aš verbavau žaidėjus į „Kabz". Aš iki šiol prisimenu jūsų smūgius ir perbėgimus. Jūs galėjote padaryti puikią sportinę karjerą.

– T...taip... Prašom atleisti. – Keleris atsisuko į Filipą. – Aš lauksiu Laros gatvėje.

Keleris išėjo ir Mančinis vėl ėmė kalbėtis su Filipu.

– Ar jums pavyko įžiūrėti užpuolusįjį?

– Baltaveidis vyras. Tvirto kūno sudėjimo. Maždaug šešių pėdų ir dviejų colių ūgio. Apie penkiasdešimt metų.

– Jeigu jūs pamatytumėte jį, ar pažintumėte?

– Taip.

To veido Filipas niekada nepamirš.

– Pone Adleri, aš galėčiau jums parodyti visą krūvą nuotraukų, bet, atvirai sakant, manau, kad tai bus nereikalingas laiko gaišinimas. Aš noriu pasakyti, kad šiuo atveju mes turime reikalą su nevisiškai tipišku nusikaltimu. Mūsų mieste yra šimtai plėšikų. Tačiau kol jų nepavyksta pačiupti nusikaltimo vietoje, jie visi sausi išlipa iš vandens. – Jis išsitraukė bloknotą. – Tai ką jis atėmė iš jūsų?

– Piniginę ir rankinį laikrodį.

– Laikrodžio markė?

– „Pjažė".

– Kokios nors ypatingos žymės? Na, pavyzdžiui, dovanojimo užrašas.

Tą laikrodį Filipui padovanojo Lara.

– Taip. Ant apatinio dangtelio buvo išgraviruota: „Filipui nuo Laros su meile".

Detektyvas užrašė.

– Pone Adleri... Aš turiu jums pateikti dar vieną klausimą. Ar anksčiau jūs kada nors nebuvote sutikęs to žmogaus?

Filipas nustebęs įsmeigė į jį akis.

– Buvau sutikęs? Žinoma, ne. O kodėl jūs klausiate?

– Paprasčiausiai pasidomėjau. – Mančinis įsidėjo bloknotą. – Žiūrėsime, ką mums pavyks išsiaiškinti. O jums sekasi, pone Adleri.

– Tiesa? – Filipo balsas buvo sarkastiškas.

– Taip. Kiekvienais metais šiame mieste įvyksta tūkstančiai plėšikiškų užpuolimų ir policijai jiems ištirti paprasčiausiai nepakanka laiko, bet taip jau pasitaikė, kad mūsų kapitonas yra didelis jūsų talento gerbėjas. Jis kolekcionuoja visas jūsų plokšteles. Ir jis padarys viską, kad sugautų nusikaltėlį. Mes išsiuntinėsime jūsų laikrodžio aprašymą į visus šalies lombardus.

– Ir jeigu jūs sugausite plėšiką, manote, kad jis grąžins man ranką? – karčiai šypsodamasis paklausė Filipas.

– Ką, atleiskite?

– Nieko.

– Mes jus informuosime, pone Adleri. Viso gero.

Lara ir Keleris laukė detektyvo ligoninės koridoriuje.

– Ar jūs norėjote mane matyti? – kreipėsi į jį Lara.

– Taip. Aš noriu jums pateikti porą klausimų, – pasakė leitenantas Mančinis. – Ponia Adler, ar jūsų vyras neturi priešų?

– Priešų? – paniuro Lara. – Ne. Kodėl jūs klausiate?

– Na, galbūt jam kas nors pavydi? Tarkime, koks nors muzikantas. Apskritai kažkas, kas norėtų jam pakenkti?

– Kur jūs lenkiate? Juk tai buvo paprasčiausias gatvės apiplėšimas, ar ne taip?

– Atvirai sakant, šį atsitikimą nevisiškai būtų galima pavadinti „paprasčiausiu gatvės apiplėšimu“. Užpuolikas supjaustė jūsų vyro ranką jau po to, kai atėmė iš jo piniginę ir laikrodį.

– Nematau jokio skirtumo...

– Esmė ta, kad nebuvo jokios prasmės pjaustyti rankos, jeigu nebuvo iš anksto ketinta taip padaryti. Jūsų vyras jam visiškai nesipriešino. Reikia būti kvailam, kad taip pasielgtumei, nors... – detektyvas gūžtelėjo pečiais. – Na gerai, aš jums apie viską pranešinėsiu.

Jie pažvelgė į nueinantį Mančinį.

– Viešpatie! – sušnabždėjo Keleris. – Jis mano, kad visa tai buvo iš anksto numatyta.

Lara pastebimai išbalo.

– Velniai griebtų! – pažvelgęs į ją pasakė Keleris. – Tai aiškiai padarė kuris nors Polo Martino galvažudžių! Bet kam jam viso to reikėjo?

– Jis... – Lara pajuto, kad jai sunku kalbėti. – Jis, matyt, tokiu būdu norėjo man padaryti paslaugą. Filipas... dažnai išvažiuoja, o Polas kažkada sakė, kad... kad taip negalima ir su Filipu reikia rimtai pakalbėti. O, Hovardai! – Lara atsirėmė į jo petį, negalėdama sulaikyti akis užplūdusių ašarų.

– Tai šunsnukis! – prapliupo Keleris. – Aš juk įspėjau, kad jūs kuo toliau nuo jo laikytumėtės.

Lara karčiai atsiduso.

– Filipas pasveiks. Turi pasveikti.

Po trijų dienų Lara parsivežė Filipą iš ligoninės į namus. Jis buvo išbalęs ir sugniuždytas. Duryse juos sutiko Mariana Bel, kuri kasdien lankė ligoninėje Filipą, atnešdama jam krūvas laiškų ir telegramų, kuriose reiškė užuojautą pasipiktinę Filipo gerbėjai iš visų pasaulio kampelių, ir glėbius laikraščių, vėl grįžtančių prie to tragiško įvykio ir keikiančių nusikalstamumą Niujorko gatvėse.

Kai suskambo telefonas, Lara buvo bibliotekoje.

– Jus kviečia, – pasakė Mariana Bel. – Kažkoks ponas Polas Martinas.

– Aš... aš negaliu pakelti ragelio, – pasakė Lara, stengdamasi įveikti ją apėmusį drebulį.

TRISDEŠIMT PIRMASIS SKYRIUS

Visas jų gyvenimas per vieną valandą pasikeitė.

– Dabar aš dirbsiu namuose, – pareiškė Lara Keleriui. – Aš esu reikalinga Filipui.

– Žinoma, – linktelėjo jis. – Suprantu.

Kiekvieną dieną Filipui skambino dešimtys žmonių ir ateidavo šimtai laiškų su linkėjimais greičiau pasveikti, ir čia Mariana Bel buvo

tiesiog nepakeičiama. Ji stengėsi būti nepastebima, bet kartu – labai naudinga.

– Tegu tie laiškai jums nesudaro rūpesčių, pone Adleri, – pasiūlė sekretorė. – Jeigu norite, aš į juos atsakinėsiu.

– Ačiū, Mariana, – sutiko Filipas.

Kelis kartus skambino Viljamas Elerbis, bet Filipas griežtai atsisakė su juo kalbėtis.

– Nenoriu su niekuo kalbėti, – pareiškė jis Larai.

Daktaras Stentonas buvo teisus: greitai Filipui prasidėjo kankinantys skausmai. Iš pradžių jis stengėsi kentėti, kad nereikėtų gerti skausmą malšinančių vaistų, bet galiausiai pasidavė.

Lara visą laiką buvo šalia vyro.

– Mes tave parodysime geriausiems pasaulio gydytojams, brangusis, – ramino jį Lara. – Juk turi būti kas nors, kas galėtų išgydyti tavo ranką. Aš girdėjau, kad Šveicarijoje yra specialistas...

– Beprasmiška, – papurtė galvą Filipas. Jis pažvelgė į savo sutvarstytą ranką. – Dabar aš esu invalidas.

– Taip nekalbėk, – sumojavo į jį rankomis Lara. – Yra tūkstančiai įvairių darbų, kuriuos tu galėtumei dirbti. Tai aš dėl visko kalta! Jeigu aš tą dieną nebūčiau išvažiavusi į Riną, jeigu aš būčiau buvusi su tavim, nieko panašaus nebūtų atsitikę. Jeigu...

– Tu norėjai, kad aš daugiau būčiau namuose, – kreivai šypsodamasis prakalbo Filipas. – Na, štai, dabar man nėra kur eiti.

– Teisingai sakoma: „Būk atsargus su savo norais, nes jie iš tikrųjų gali išsipildyti“, – truputį prikimusiu balsu pasakė Lara. – Taip, aš iš tikrųjų norėjau tave sulaikyti namuose, bet ne tokia kaina. Man širdis plyšta, kai matau tave taip besikankinantį!

– Neverta dėl manęs taip jaudintis, – Filipas atsiduso. – O dabar aš norėčiau likti vienas ir pagalvoti. Viskas atsitiko taip netikėtai. Man... Man atrodo, kad aš dar net gerai nesuvokiu, kas atsitiko.

Į jų apartamentus užvažiavo Hovardas Keleris – atvežė Larai pasirašyti kelias sutartis.

– Sveikas, Filipai, – pasisveikino jis. – Kaip jaučiatės?

– Puikiai, – burbtelėjo Filipas. – Jaučiuosi tiesiog puikiai.

– O, atleiskite. Tai buvo kvailas klausimas.

– Nekreipkite į mane dėmesio, – atsiprašė Filipas. – Pastaruoju laiku aš esu kaip nesavas. – Jis trenkė dešine ranka į greta stovinčią

kėdę. – Geriau būtų tas niekšas man perpjovęs dešinę ranką. Kairei rankai yra dešimtys koncertų, kuriuos galėčiau skambinti.

Keleriui į galvą šovė pokalbis per vakaronę. *„Mažiausiai pustuzinis kompozitorių rašė kūrinius kairei rankai: Deniu, Fransas Šmidtas, Kornholdas ir puikų koncertą sukūrė Ravelis“.* Ir Polas Martinas ten buvo. Ir taip pat girdėjo tuos žodžius.

Filipo atvažiavo apžiūrėti daktaras Stentonas. Atsargiai nuvyniojęs tvarsčius, jis apnuogino ilgą bjaurų randą.

– Ar galite nors truputį sulenkti pirštus?

Filipas pabandė. Nepasisekė.

– Skauda? – paklausė daktaras.

– Labai, bet aš nenoriu gerti tų velniškų tablečių.

– Aš jums išrašysiu kitų vaistų. Patariu vis dėlto juos gerti. Patikėkite, po kelių savaičių skausmas praeis.

Daktaras atsistojo, ruošdamasis išeiti.

– Man labai gaila. Aš buvau jūsų didelis gerbėjas.

– Dabar pirkite mano plokšteles, – sausai pasakė Filipas.

– Ar jums neatrodo, kad ponui Adleriui galėtų padėti manualinė terapija? – pasiūlė Mariana Bel.

– Galima pabandyti, – pagalvojusi sutiko Lara. – Žiūrėsime, ar ji bus labai efektyvi.

Apie šį pasiūlymą išgirdęs Filipas tik palingavo galvą.

– Ne. Kam to reikia? Daktaras juk sakė...

– Daktarai gali klysti, – tvirtai pareiškė Lara. – Mes turime išbandyti viską.

Kitą dieną į jų namus atėjo jaunas specialistas. Lara jį nuvedė į Filipo kambarį ir pristatė:

– Tai ponas Rosmanas. Jis dirba Kolumbijos apygardos ligoninėje. Daktaras Rosmanas pabandys tau padėti.

– Linkiu sėkmės, – karčiai šyptelėjęs pasakė Filipas.

– Parodykite ranką, pone Adleri.

Filipas ištiesė skaudamą ranką ir Rosmanas ją atsargiai apžiūrėjo.

– Atrodo, jūsų raumenų audiniai rimtai sužaloti. Žiūrėsime, ką galima daryti. Ar galite pajudinti pirštus?

Filipas pabandė.

– Nekaip, – pakomentavo jaunuolis. – Pabandysime ją pamankštinti.

Filipui nepakenčiamai skaudėjo. Rosmanas mankštino ranką apie pusvalandį ir, baigęs mankštą, pasakė, kad ateis kitą dieną.

– Geriau nereikia, – užprotestavo Filipas. – Neverta rūpintis.

Į kambarį įėjo Lara.

– Filipai, na, kodėl tu nenori pabandyti?

– Aš jau pabandžiau, – suriko jis. – Ką, ar tu nesupranti? Mano ranka negyva. Ir niekas jos nebeatgaivins.

– Filipai... – jos akys prisipildė ašarų.

– Atleisk, – tyliai pasakė Filipas. – Aš tiesiog... Na, man reikia paprasčiausiai laiko, kad atsigaučiau.

Tą naktį Larą pažadino fortepijono garsai. Ji išlipo iš lovos ir priėjo prie svetainės. Filipas, apsivilkęs pižama, sėdėjo prie fortepijono ir kažką skambino dešine ranka. Jis pakėlė akis ir pamatė Larą.

– Atleisk, jeigu aš tave pažadinau.

– Na, ką tu, brangusis... – Lara priėjo prie jo.

– Štai kaip blogai išėjo. Jūs tekėjote už garsaus pianisto, o tapote paprasčiausio invalido žmona.

Lara jį apkabino ir stipriai priglaudė prie savęs.

– Tu – ne invalidas. Tu galėtumei dirbti daugybę kitų darbų.

– Užteks mane raminti!

– Atleisk. Aš tik norėjau pasakyti...

– Aš žinau. Ir tu man atleisk. Aš... – jis pakėlė savo sužalotą ranką. – Aš niekaip negaliu prie jos priprasti.

– Eime miegoti.

– Ne. Tu eik. Viskas bus gerai.

Filipas taip visą naktį ir prasėdėjo, galvodamas apie savo ateitį. „Kokia ateitis?!“ – apimtas piktos nevilties, klausė jis savęs.

Dabar jie kiekvieną vakarą kartu vakarieniaudavo, paskui skaitydavo arba žiūrėdavo televizorių, po to eidavo miegoti.

– Aš žinau, kad esu niekam tikęs vyras, Lara, – atsiprašinėdamas vieną kartą pasakė Filipas. – Paprasčiausiai... paprasčiausiai manęs seksas nedomina. Patikėk, tu čia visiškai niekuo dėta.

– O aš tekėjau ne už tavo kūno, – Laros balsas sudrebėjo. – Aš už tavęs ištekėjau, nes tave beprotiškai mylėjau. Ir tebemyliu. Jeigu mes daugiau nebesimylėsime, man vis tiek bus su tavim gera. Aš tik noriu, kad tu būtumei šalia ir taip pat mane mylėtumei.

– Aš ir myliu tave, – prabilo Filipas.

Vos ne kasdien juos kviesdavo į įvairiausias kviestines vakarienes ir labdaros renginius, bet Filipas atkakliai atsisakinėdavo dalyvauti. Jis jokiu būdu nenorėjo išeiti iš namų.

– Tu eik, – sakydavo jis Larai. – Tai svarbu verslui, kuriuo tu užsiimi.

– Man nėra nieko svarbesnio už tave, – atsakinėjo Lara. – Šiandien mūsų namuose bus nuostabi, rami vakarienė.

Lara rūpinosi, kad jų virėjas virtų tik mėgstamus Filipo valgius, nes jis buvo visiškai netekęs apetito. Pasitarimai ir dalykiniai susitikimai vykdavo jų apartamentuose, o kai jai vis dėlto būtinai reikėdavo išvažiuoti, ji sakydavo Marianai:

– Manęs porą valandų nebus namuose. Prašom prižiūrėti poną Adlerį.

– Gerai, ponia Adler, – noriai sutikdavo sekretorė.

Kartą rytą Lara pasakė:

– Brangusis, aš labai nenoriu tavęs palikti, bet man reikia nuvažiuoti į Klivlendą. Ar susitvarkysi be manęs?

– Žinoma, – užtikrino Filipas. – Ne toks aš esu bejėgis. Prašom važiuoti. Dėl manęs nesirūpink.

Kai Lara išvažiavo, Mariana atnešė Filipui laiškus, į kuriuos ji kaip tik buvo baigusi rašyti atsakymus.

– Prašom juos pasirašyti, pone Adleri.

– Na, žinoma. Man pasisekė – aš juk esu dešiniarankis! – jo balse girdėjosi susierzinimas ir kartėlis. Filipas pažvelgė į Marianą ir jau ramiai pasakė: – Atleiskite, aš nenorėjau išlieti ant jūsų savo pykčio.

– Aš jus suprantu, pone Adleri, – prabilo ji. – Ar jums neatrodo, kad būtų naudinga nuvažiuoti į svečius pas kokį nors draugą?

– Visi mano draugai užsiėmę! – vėl užsidegė pykčiu Filipas. – Jie yra muzikantai. Koncertuoja. Kaip galima taip nieko nesuprasti?!

Filipas kaip viesulas išlėkė iš kambario.

O Mariana taip ir liko stovėti vietoje.

Po valandos Filipas užėjo į jos kabinetą. Sekretorė sėdėjo prie rašomosios mašinėlės.

– Mariana...

Ji pakėlė akis.

– Taip, pone Adleri?

– Prašom dovanoti. Aš tiesiog esu kaip nesavas. Aš nenorėjau jūsų įskaudinti.

– Aš žinau, – ramiai pasakė Mariana.

Filipas atsisėdo priešais ją.

– Aš neišeinu iš namų, nes jaučiuosi tarsi būčiau kažkoks išsigimėlis, aš esu įsitikinęs, kad visi tuojau pat ims spoksoti į mano ranką. Aš neprašau, kad manęs kas nors gailėtųsi.

Mariana pažvelgė į jį netardama nė žodžio

– Jūs buvote man labai gera, – tęsė Filipas, – ir aš tai vertinu. Bet niekas niekuo negali padėti. Kaip sakoma, kuo aukščiau skraidai, tuo skaudžiau krenti. Aš aukštai skraidžiau, Mariana, labai aukštai. Kas tik neateidavo manęs paklausyti... Ir karaliai, ir karalienės, ir... – Filipas nutilo. – Mano muzikos klausėsi žmonės įvairiuose pasaulio kampeliuose. Aš koncertavau Kinijoje, Rusijoje, Indijoje, Vokietijoje...

Jo balsas sudrebėjo, skruostais ėmė riedėti ašaros.

– Ar jūs pastebėjote, kad pastaruoju metu aš pasidariau verksnys? – Filipas iš visų jėgų stengėsi tvardytis.

– Na, taip nesijaudinkite, – švelniai pasakė Mariana. – Dar viskas susitvarkys.

– Ne! Niekas nesusitvarkys. Niekas! Aš esu nelaimingas invalidas.

– Nereikia taip kalbėti. Jūs gi žinote, kad ponia Adler teisi. Jūs galite susirasti šimtus įvairiausių darbų. Va, tik jums nustos skaudėti ranką...

Filipas išsitraukė nosinę ir nusišluostė ašaras.

– O, Viešpatie, aš darausi pasigailėjimo vertas žliumba.

– Jeigu jums nuo to lengviau, galima ir paverkti, – prabilo Mariana.

Filipas pažvelgė į ją ir nusišypsojo.

– Kiek jums metų?

– Dvidešimt šešeri.

– Jūs esate nepaprastai išmintinga.

– Visiškai ne. Paprasčiausiai aš žinau, ką jums teko patirti, ir viską atiduočiau, kad tik to nebūtų atsitikę. Bet tai atsitiko, ir aš esu tikra, kad sugebėsite rasti iš savo padėties vertą išeitį.

– Man atrodo, jūs veltui gaištate laiką, – vėl nusišypsojo Filipas. – Jūs galėtumėte būti pamokslininkė.

– Ar norite, aš jums paruošiu ko nors išgerti?

– Ne, dėkoju. Ar mėgstate lošti triktraką? – netikėtai paklausė Filipas.

– Tiesiog dievinu, pone Adleri.

– Jeigu ketinate su manim lošti triktraką, vadinkite mane Filipu.

– Gerai, Filipai.

Ir nuo to laiko jie kasdien ėmė lošti triktraką.

Larai paskambino Teris Hilas.

– Jums turiu blogų naujienų, – pasakė jis.

– Kas atsitiko?

– Lošimo įstaigų priežiūros komisija nusprendė pristabdyti jūsų licencijos galiojimą iki tol, kol baigsis tyrimas. Jus gali apkaltinti kriminaliniu nusikaltimu.

Tai buvo tikras smūgis. Ji prisiminė Polo Martino žodžius.

„Jie vis tiek negalės nieko įrodyti. Tad nesijaudink".

– Ką mes turime daryti, Teri?

– Šiuo metu nieko. Reikia sėdėti ir tylėti. Aš kaip tik domiuosi tuo klausimu.

Lara patikėjo naujieną Keleriui.

– Dieve mano! – sušuko jis. – O mes tikėjomės sumokėti pagal užstatinį raštą iš įplaukų, gautų iš lošimo namų. Bet ar jie vėliau ketina grąžinti mūsų licenciją?

– Nežinau.

– Gerai, – susimąstęs pasakė Keleris. – Reikės parduoti viešbutį Čikagoje ir pasinaudoti akcijomis, kad būtų galima sumokėti pagal užstatinius raštus ir tęsti statybą Hiustone. Panašu, jog nekilnojamojo turto prekyba eina velniop. Dauguma investicinių bankų dabar išgyvena didelę krizę. „Dreksel Burnhem Lambert" jau nutraukė savo veiklą. Baigėsi saldus gyvenimas.

– Viskas dar susitvarkys, – pasakė Lara.

– Gerai būtų, kad greičiau, nes bankai kreditoriai jau mane nukankino savo skambučiais.

– Nesijaudinkite, – padrąsinamai prašneko Lara. – Jeigu jūs esate skolingas bankui milijoną dolerių, jūs esate jo valdžioje. Jeigu jūs esate jam skolingas šimtą milijonų – jis jūsų. Jie paprasčiausiai neleis, kad kas nors atsitiktų.

Kitą savaitę „Biznes Vik" išspausdino straipsnį, prasidedantį žodžiais:

„LAROS KAMERON IMPERIJA BRAŠKA PER VISAS SIŪLES. GALIMAS DALYKAS, PATI LARA STOS PRIEŠ TEISMĄ RINE. AR GALĖS GELEŽINĖ BOBULĖ IŠSAUGOTI SAVO IMPERIJĄ?"

Lara trenkė kumščiu į laikraštį.

– Kaip jie drįsta spausdinti tokius dalykus? Aš juos paduosiu į teismą!

– Tai ne pati puikiausia mintis! – patikino Keleris.

– Hovardai, „Kameron Taueris“ beveik visas išnuomotas?

– Kol kas septyniasdešimt procentų, bet reikalai juda į priekį. Pietų draudimo kompanija rengiasi užimti dvidešimt aukštų, o dešimt aukštų – Tarptautinis investicinis bankas.

– Kai statyba bus baigta, tas pastatas mums duos pakankamai pinigų, kad galėtume išspręsti visas mūsų problemas. Kiek liko laiko iki jo užbaigimo?

– Šeši mėnesiai.

– Ir tada, – Laros balsas drebėjo iš susijaudinimo, – mes turėsime patį aukščiausią dangoraižį pasaulyje! Tai bus puiku!

Lara atsisuko į kabantį už jos nugaros būsimojo pastato eskizą. Tai buvo milžiniškas stiklinis monolitas, kurio sienos atspindėjo aplinkinius namus. Apatiniuose aukštuose bus dengtos prašmatnių parduotuvių galerijos, aukštutiniuose – apartamentai ir kontoros.

– Reikės pasistengti sudaryti palankią visuomeninę nuomonę, – pasakė Lara.

– Gera mintis, – Keleris paniuro.

– Kas atsitiko?

– Nieko. Aš tiesiog prisiminiau Stivą Merčisoną. Jis labai norėjo gauti tą sklypą.

– Aha, bet mes buvome apsukresni, ar ne taip?

– Taip, – tyliai pasakė Keleris. – Mes buvome apsukresni.

Lara pakvietė į kabinetą Džerį Taunsendą.

– Džeri, aš noriu surengti kažką nepaprasto per „Kameron Tauerio“ atidarymą. Ar ką nors sugalvojote?

– Turiu vieną pritrenkiančią mintį. Ar atidarymas bus rugsėjo dešimtą?

– Taip.

– Ar tai jums nieko neprimena?

– Na, rugsėjo dešimtą mano gimimo diena...

– Būtent, – Taunsendo veidą nutvieskė šypsena. – Kodėl mes negalėtume paversti iškilmingos ceremonijos dangoraižio statybos užbaigimo proga didžiuliu jūsų gimtadienio šventimu?

Lara akimirkai susimąstė.

– O ką, tai įdomu. Puiki mintis! Mes pakviesime būrį svečių! Pakelsime tokį triukšmą, kad girdėsis visame pasaulyje! Prašom, Džeri, surašyti svečių sąrašą. Pakviesime du šimtus žmonių. Aš noriu, kad jūs pats tai padarytumėte.

– Manykite, kad sąrašą jau turite, – nusišypsojo Taunsendas. – Aš jums duosiu jį patvirtinti.

Lara dar kartą trenkė kumščiu į laikraštį.

– Na, mes jiems parodysime!

– Atleiskite, ponia Adler, – pasakė Mariana. – Skambina Nacionalinės statybininkų asociacijos sekretorius. Jūs neatsakėte į jų kvietimą dalyvauti vakarienėje, kurią jie ruošia penktadienį.

– Atsiprašykite ir praneškite, kad aš jokiu būdu negalėsiu dalyvauti.

– Gerai, ponia.

Mariana išėjo iš kambario.

– Lara, – prabilo Filipas, – aš nenoriu, kad per mane tu pasidarytumei atsiskyrėlė. Tokie renginiai tau juk yra labai svarbūs.

– Man svarbiausia būti su tavim. Kaip pasakė tas linksmas žmogus, kuris registravo mūsų santuoką Paryžiuje: „Ir laimėje, ir nelaimėje“, – ji suraukė antakius. – Bent aš taip manau, kad jis taip sakė. Aš gi suprantu prancūziškai.

Filipas nusišypsojo.

– Aš norėčiau, kad tu žinotumei, kaip labai aš tave branginu. Man atrodo, kad aš paverčiau tavo gyvenimą pragaru.

– Klysti, – apkabindama vyrą, sušnabždėjo Lara. – Rojumi.

Filipas rengėsi. Lara padėjo jam užsisegti marškinių sagas. Jis pažvelgė į veidrodį ir atsiduso.

– Aš atrodau kaip koks šlykštus hipis. Reikėtų apsikirpti.

– Nori, pasakysiu Marianai, kad tave užrašytų pas tavo kirpėją?

Filipas papurtė galvą.

– Ne. Atleisk, Lara, bet aš dar nepasiruošęs rodytis žmonėms.

Kitą rytą į jų namus atėjo kirpėjas ir manikiūrininkė.

– Ką tai reiškia? – nustebo Filipas.

– Jeigu Mahometas neina prie kalno, – pareiškė Lara, – kalnas ateina pas Mahometą. Jie čia ateidinės kiekvieną savaitę.

– Tu esi stebuklas, – pasakė jis.

– Tai tik pradžia, – mįslingai nusišypsojo Lara.

O po dienos atėjo siuvėjas su audinių kostiumams ir marškiniams pavyzdžiais.

– Kas čia vis dėlto darosi? – nustebęs paklausė Laros Filipas.

– Tu esi vienintelis man žinomas vyras, turintis šešis frakus, bet tik keturis smokingus ir du kostiumus, – atsakė Lara. – Manau, jog laikas rimtai susirūpinti tavo garderobu.

– Kam? Aš juk niekur nesiruošiu, – ėmė protestuoti Filipas, bet vis dėlto leidosi pamatuojamas.

O dar praėjus dienai, atėjo modelinės avalynės siuvimo meistras.

– Na, o šitas ką čia daro? – sielvartingai prabilo Filipas.

– Tau paprasčiausiai reikia įsitaisyti kelias poras naujų batų.

– Aš gi tau sakiau, kad neketinu niekur eiti.

– Aš žinau, mielasis, bet kai susiruoši eiti, batai tau labai pravers.

Filipas ją pertraukė.

– Dievaži, aš tavęs nenusipelniau.

– O tu dar abejojai?

Laros kabinete vyko pasitarimas.

– Mes prarandame prekybos centrą Los Andžele, – kalbėjo Hovardas Keleris. – Bankai nusprendė atšaukti savo paskolas.

– Jie nedrįs taip padaryti.

– Jau daro. Mes esame bejėgiai.

– Mes galime su jais atsiskaityti permetę lėšas iš kitų statybų.

– Lara, – ramiai pasakė Keleris, – jūs jau išnaudojote visas galimybes. Tiesa, gausime šešiasdešimt milijonų dolerių iš jūsų dangoraižio.

– Žinau, bet jį baigsime statyti dar po keturių mėnesių. Ten statoma pagal grafiką, ar ne taip?

– Taip, – Keleris susimąstęs pažvelgė į ją. Prieš metus jai net į galvą nebūtų šovę pateikti tokį klausimą. Prieš metus ji žinojo smulkiausias detales. – Manau, būtų geriau, jeigu jūs daugiau laiko praleistumėte čia, – pasakė Keleris. – Pastaruoju laiku kyla labai daug problemų, kurias galite išspręsti tik jūs.

Lara linktelėjo.

– Na, gerai, – nenoriai pasakė ji. – Rytoj iš ryto aš būsiu darbo vietoje.

– Jus kviečia prie telefono ponas Viljamas Elerbis, – pranešė Mariana.

– Pasakykite, kad negaliu pakelti ragelio, – burbtelėjo Filipas.

– Atleiskite, pone Elerbi, – vėl paėmusi ragelį pasakė sekretorė, – ponas Adleris dabar užsiėmęs. Galbūt jam ką nors perduoti?

Minutėlę Mariana tylėdama klausė.

– Gerai. Dėkoju.

Mariana padėjo ragelį ir atsisuko į Filipą:

– Jis labai prašo jūsų papietauti su juo.

– Tikriausiai nori pakalbėti apie komisinius, kurių daugiau nebegauna.

– Taip ir yra, – sarkastiškai pasakė Mariana. – Tikriausiai jis neapkenčia jūsų už tai, kad jus užpuolė.

– Atleiskite, – paniuro Filipas, – nejaugi aš iš tikrųjų pasakiau taip, kad buvo galima tokius dalykus pagalvoti?

– Būtent.

– Viešpatie, ir kaip jūs mane galite pakęsti?

– Na, čia jau ne taip sunku, – nusišypsojo Mariana.

Kitą dieną vėl paskambino Viljamas Elerbis. Filipas buvo kitame kambaryje. Ragelį pakėlė Mariana ir, pakalbėjusi kelias minutes, nuėjo ieškoti Filipo.

– Skambino ponas Elerbis, – pranešė jam Mariana.

– Kitą kartą jam pasakyk, kad daugiau neskambintų.

– Geriau jūs pats pasakysite, – pareiškė Mariana. – Ketvirtadienį, pirmą valandą, jūs pietaujate su juo.

– Ką *aš darau?*

– Jis pasiūlė restoraną „Le Sirk“, bet aš pagalvojau, kad jums labiau patiktų mažesnis restoranas, – ji pažiūrėjo į lapelį, kurį laikė rankoje. – Elerbis jūsų lauks restorane „Fiu“. Aš pasirūpinsiu, kad Maksas jus nuvežtų.

Filipas įsiutęs įsmeigė į ją akis.

– Jūs už mane sutikote netgi nepaklaususi, ar aš noriu?

– Jeigu aš būčiau paklaususi, – ramiai pasakė Mariana, – jūs nevažiuotumėte. Jeigu norite, galite mane atleisti.

Kurį laiką jis įniršęs varstė ją akimis, paskui netikėtai pyktis lėtai virto šypsena.

– Žinote ką? Aš jau pasiilgau kinų virtuvės.

Kai Lara parėjo į namus, Filipas pasakė:

– Ketvirtadienį aš pietauju su Elerbiu.

– Puiku, brangusis. Kada tu nusprendei?

– Už mane nusprendė Mariana, – prisipažino Filipas. – Ji pagalvojo, kad man naudinga bus išeiti iš namų.

– O, tiesa?

„Kai aš tau siūliau, tu atsisakei".

– Labai protingai ji pasielgė.

– Taip. Ji tikra moteris.

„Kvaiša aš, – galvojo Lara. – Nereikėjo jų abiejų palikti. Filipas dabar toks jausmingas".

Tą momentą Lara suprato, kad turi atsikratyti Marianos. Grįžusi kitą dieną į namus, Lara rado Filipą ir Marianą lošiančius triktraką.

„Tai mūsų lošimas", – šmėstelėjo jai galvoje.

– Argi aš kada nors išlošiu, jeigu jūs nuolatos metate porinius loštukus! – juokdamasis kalbėjo Filipas.

Lara stovėjo duryse ir žiūrėjo. Ji jau seniai nebuvo girdėjusi besijuokiančio Filipo.

Mariana pakėlė akis ir ją pamatė.

– Labas vakaras, ponia Adler.

Filipas pašoko iš savo vietos.

– Sveika, brangioji, – jis pabučiavo žmoną. – Ji paliks mane be kelnių.

„Aš pasirūpinsiu, kad taip neatsitiktų", – pagalvojo Lara.

– Ar aš jums šiandien dar reikalinga, ponia Adler?

– Ne, Mariana. Bėkite. Pasimatysime rytą.

– Dėkoju, ponia Adler. Labanakt.

– Labanakt, Mariana.

Filipas ją nulydėjo akimis.

– O su ja linksma, – pasakė Filipas.

Lara paglostė jo skruostą.

– Aš džiaugiuosi, brangusis.

– Kas naujo kontoroje?

– Puiku.

Lara nenorėjo jam pasakoti savo problemų. Jai vėl reikėjo skristi į Riną kalbėtis su lošimo įstaigų priežiūros komisija. Jeigu viskas pasisuks ne jos naudai, reikės uždaryti lošimo namus ir ieškoti kitų pelno šaltinių, bet būtų kur kas geriau, jeigu jai vis dėlto pavyktų juos įtikinti nesiimti tokių griežtų priemonių.

– Filipai, bijau, kad man reikės daugiau laiko praleisti kontoroje. Yra problemų, kurių Hovardas negali savarankiškai spręsti.

– Nesirūpink. Viskas bus gerai.

– Po dienos ar dviejų aš išskrendu į Riną. Ar norėtumei skristi su manim?

Filipas papurtė galvą.

– Aš dar nepasiruošęs, – jis pažiūrėjo į savo sužalotą ranką. – Dar nepasiruošęs.

– Na, gerai, brangusis. Manęs nebus dvi arba tris dienas, bet ne daugiau.

Kitos dienos ankstų rytą, kai Mariana Bel atėjo į darbą, Lara jos jau laukė. Filipas dar miegojo.

– Mariana... jūs prisimenate briliantinę apyrankę, kurią ponas Adleris man padovanojo per gimimo dieną?

– Taip, ponia Adler.

– Kada jūs paskutinį kartą ją matėte?

Mariana akimirkai susimąstė.

– Ji gulėjo ant staliuko jūsų miegamajame...

– Vadinasi, jūs ten ją matėte?

– Taip, o kodėl jūs klausiate? Ar kas nors atsitiko?

– Manau, kad taip. Apyrankė dingo.

– Dingo? – išplėtusi akis, Mariana žiūrėjo į Larą. – Bet kas gi galėjo?..

– Aš apklausiau visus, kurie čia dirba. Jie nieko nežino.

– Gal reikia iškviesti policiją ir?..

– Nėra reikalo. Aš visiškai nenoriu padaryti jums nemalonumų.

– Nesuprantu...

– Ak, nesuprantate? Manau, jums bus geriau, jeigu mes nutrauksime mūsų santykius.

Priblokšta Mariana žiūrėjo į Larą.

– Jūs žinote, ponia Adler, kad aš neėmiau tos apyrankės.

– Aš nieko nežinau. Ir nenoriu žinoti. O jums reikės išeiti.

Lara neapkentė savęs už tai, ką ji dabar darė. „Bet Filipo aš niekam neatiduosiu, – tvirtino ji. – Niekam“.

Kai Filipas nulipo pusryčiauti, Lara pasakė:

– Beje, aš imu naują sekretorę.

Filipas nustebęs pažvelgė į žmoną.

– O kas atsitiko Marianai?

– Ji išvažiuoja. Jai pasiūlė darbą... San Franciske.

Filipas dar labiau nustebo.

– Taip? Labai gaila. Man atrodė, jog jai čia patinka.

– Esu tikra, kad taip ir yra, bet mes netrukdysime jos karjerai, ar ne taip?

– Ne, žinoma, – sutiko Filipas. – Eisiu, palinkėsiu jai sėkmės. Ji...

– Ji jau išėjo.

– Ką gi, – liūdnai pasakė Filipas, – matyt, man reikės ieškoti naujo partnerio lošti triktraką.

– Kai aš truputį aptvarkysiu savo reikalus, – pasakė Lara, – aš vėl būsiu tavo partnerė.

Filipas ir Viljamas Elerbis sėdėjo prie kampinio staliuko restorane „Fiu".

– Aš taip džiaugiuosi, tave vėl matydamas, Filipai, – pasakė Elerbis. – Aš tau skambinau, bet...

– Aš žinau, atleisk. Aš su niekuo nenorėjau kalbėti, Bilai.

– Tikiuosi pagaus tą niekšą, kuris tave užpuolė.

– Policininkai aiškiai leido man suprasti, kad apiplėšimas nėra prioritetinė jų darbo kryptis. Jie žiūri į apiplėšimus ne rimčiau kaip į katės prapuolimą. Tad to niekšo niekada nesugaus.

– Man atrodo, – nedrąsiai prabilo Elerbis, – kad tu greičiausiai jau nebegalėsi skambinti...

– Teisingai tau atrodo, – Filipas pakėlė savo sužalotą ranką. – Ji negyva.

– Bet už tai tu, Filipai, esi gyvas, – palinkęs į priekį entuziastingai pasakė Elerbis. – Tau dar prieš akis visas gyvenimas.

– Taip? Ir ką gi aš veiksiu?

– Dėstysi.

Filipas karčiai nusišypsojo.

– Ar čia ne pikta ironija? Aš juk maniau, kad dėstysiu baigęs savo koncertinę veiklą.

– Ką gi, manyk, kad ta diena jau atėjo, – švelniai pasakė Elerbis. – Aš pakalbėjau su Ročesterio muzikos mokyklos direktoriumi. Jie pasiruošę viską atiduoti, kad tik tave gautų.

– Vadinasi, man reikės ten persikelti, – paniuro Filipas. – O Laros kontora yra Niujorke. – Filipas papurtė galvą. – Ne, aš negalėsiu jos palikti. Tu net neįsivaizduoji, Bilai, kaip ji manim rūpinosi.

– Esu tikras, kad ji visą laiką buvo šalia.

– Lara, tiesą sakant, apleido savo reikalus mane slaugydama. Ji yra pati rūpestingiausia ir taktiškiausia moteris pasaulyje. Aš tiesiog proto netekau dėl jos.

– Filipai, tu nors pagalvok apie tą siūlymą, gerai?

– Pasakyk jiems, kad aš esu labai dėkingas, bet manau, kad mano atsakymas bus neigiamas.

– Jeigu persigalvosi, pranešk man.

– Žinoma, – linktelėjo Filipas.

Kai Filipas grįžo į namus, Lara jau buvo išėjusi. Nerasdamas vietos, jis ėmė be tikslo vaikštinėti po didžiulius apartamentus, galvodamas apie pokalbį su Elerbiu. „Aš su džiaugsmu dėstyčiau, – galvojo jis, – betgi negaliu reikalauti iš Laros, kad ji taip pat persikeltų į Ročesterį, o be jos aš ten nevažiuosiu“.

Filipas išgirdo, kaip atsidarė įeinamosios durys.

– Lara?

– O, atleiskite, Filipai, – tai buvo Mariana. – Aš maniau kad nieko nėra. Aš atėjau grąžinti rakto.

– Betgi jūs jau turėjote būti San Franciske.

Mariana suglumusi įsmeigė į jį akis.

– San Franciske? Kodėl?

– O argi ne ten jūs susiradote naują darbą?

– Aš neturiu naujo darbo.

– Bet Lara sakė...

Staiga Mariana viską suprato.

– Štai kas? Ji nepasakė, kodėl aš buvau atleista?

– Atleista? Ji pasakė, kad jūs pati nusprendėte išeiti... kad gavote gerą pasiūlymą.

– Tai netiesa.

– Atrodo, būtų geriau jums prisėsti, – lėtai pasakė Filipas.

Jie sėdėjo vienas priešais kitą.

– Tai kas gi čia vis dėlto darosi? – paklausė Filipas.

Mariana giliai atsiduso.

– Panašu, jog jūsų žmona mano, kad aš... kad aš kėsinuosi į jus.

– Ką jūs turite omenyje?

– Ji apkaltino mane jūsų dovanotos briliantinės apyrankės vagyste, kad rastų priežastį mane atleisti. Aš esu tikra, kad ji tą apyrankę kažkur paslėpė.

– Aš negaliu tuo patikėti! – sušuko Filipas. – Lara negali taip padaryti.

– Dėl jūsų ji gali viską padaryti.

– Aš... aš tiesiog nežinau, ką ir besakyti, – suglumęs sumurmėjo Filipas. – Aš pakalbėsiu su Lara ir...

– Ne. Prašom taip nedaryti. Geriau jai net nesakykite, kad buvau atėjusi. – Mariana atsistojo.

– O ką jūs dabar veiksite?

– Nesirūpinkite. Rasiu kitą darbą.

– Mariana, jeigu aš galiu kuo nors padėti...

– Jūs man niekuo nepadėsite.

– Jūs esate įsitikinusi?

– Visiškai. Rūpinkitės savimi, Filipai, – pasakė Mariana ir išėjo.

Susijaudinęs Filipas žiūrėjo jai įkandin. Jis negalėjo patikėti, kad Lara galėjo imtis tokios apgavystės. „Kodėl ji man nieko nepasakė apie apyrankės dingimą? Galbūt, – nusprendė Filipas, – Mariana iš tikrųjų pavogė apyrankę ir Lara nenorėjo manęs skaudinti. Tikriausiai Mariana man melavo".

TRISDEŠIMT ANTRASIS SKYRIUS

Pro Čikagos lombardo, esančio Saut Steito gatvėje, duris įėjo Džesas Šou. Sėdintis prie prekystalio senis klausiamai pažvelgė į jį.

– Laba diena. Kuo galiu būti naudingas?

Šou padėjo priešais jį rankinį laikrodį.

– Kiek jūs už jį duosite?

Senis paėmė laikrodį ir ėmė atidžiai jį apžiūrinėti.

– „Pjažė", – pagaliau pasakė jis. – Gražus daiktelis.

– Na jau. Man labai gaila su juo skirtis, bet dabar man reikia pinigų. Ar jūs supratote?

– Kitus suprasti – tai mano darbas, – mąsliai pasakė lombardo tarnautojas. – Jūs net neįsivaizduojate, kokių už širdies griebiančių istorijų man tenka čia išklausyti.

– Po kelių dienų aš jį išpirksiu. Pirmadienį einu į naują darbą, o dabar man labai reikia grynųjų.

Senis vėl palinko prie laikrodžio. Ant apatinio dangtelio buvo išgraviruotas užrašas. Jis pažvelgė į lankytoją.

– Malonėkite palaukti minutėlę. Aš patikrinsiu, ar jis eina. Kartais tokie laikrodžiai būna gaminami Bankoke ir pamirštama įsukti į mechanizmą kelis sraigtelius.

Nuėjęs į kitą kambarį, jis pasiėmė lupą ir pabandė perskaityti išgraviruotą užrašą. Labai sunkiai jam pavyko įžiūrėti tik kelias raides: „Fil ui n L ros le“. Senis ištraukė stalčių ir išėmė iš policijos gautą instrukciją. Joje buvo aprašytas laikrodis su užrašu ant apatinio dangtelio: „Filipui nuo Laros su meile“. Jis paėmė telefono ragelį, bet lankytojas nekantriai sušuko:

– Ei! Aš labai skubu! Imate laikrodį ar ne?

– Einu, einu! – sujudo vertintojas ir, padėjęs ragelį, grįžo prie prekystalio. – Galiu už jį duoti penkis šimtus dolerių.

– Penkis šimtus dolerių?! Bet tas daiktas vertas...

– Nenorite – nereikia.

– Na, gerai, – nenoriai sutiko Šou. – Duokite.

– Bet pirmiausia užpildykite tą blanką, – pasakė senis, tiesdamas lankytojui lapelį.

– Žinoma, – linktelėjo lankytojas ir parašė: „Džonas Džounsas, Hento gatvė 21“. Kiek jam buvo žinoma, Čikagoje nebuvo tokios gatvės, kaip nebuvo tokio, velniai griebtų, Džono Džounso. Jis susižėrė pinigus ir susikišo į kišenę. – Nuoširdžiai dėkoju. Aš išpirksiu jį po kelių dienų.

– Neabejoju.

Kai lankytojas išėjo, senis pakėlė telefono ragelį ir surinko policijos numerį.

Detektyvas atvyko į lombardą po dvidešimties minučių.

– Kodėl nepaskambinote, kol jis čia buvo? – paklausė jis.

– Aš norėjau, – atsakė vertintojas, – bet jis labai skubėjo – buvo kaip ant adatų.

Detektyvas atsargiai pakėlė lankytojo užpildytą blanką.

– Iš jo nieko nepešite, – pasakė senis. – Tikriausiai ir vardas, ir adresas sugalvoti.

– Kaip čia pasakius, – sumurmėjo detektyvas. – Jis pats užpildė blanką?

– Taip.

– Na, tada mes jį prispausime.

Policijos valdybos kompiuteriui prireikė mažiau kaip trijų minučių identifikuoti ant blanko paliktam nykščio atspaudui. *Džesas Šou.*

Į svetainę įėjo patarnautojas.

– Atleiskite, pone Adleri, skambina džentelmenas, kuris prisistatė kaip leitenantas Mančinis. Pasakyti, kad?..

– Aš pakelsiu ragelį, – Filipas priėjo prie telefono. – Alio.

– Filipas Adleris?

– Taip...

– Tai leitenantas Mančinis. Aš buvau užėjęs pas jus į ligoninę.

– Taip, prisimenu.

– Aš norėčiau jus informuoti, kaip vyksta jus apiplėšusio žmogaus paieška. Mums labai pasisekė. Atrodo, aš jau jums buvau sakęs, kad mūsų viršininkas išsiuntinėjo į lombardus jūsų laikrodžio aprašymus.

– Taip.

– Tad štai laikrodis atsirado. Jį užstatė viename Čikagos lombarde. Dabar tenykštė policija ieško to žmogaus, kuris jį užstatė. Jūs sakėte, kad galėsite atpažinti užpuolusįjį, ar ne taip?

– Taip.

– Puiku. Aš dar paskambinsiu.

Į Laros kabinetą užėjo Džeris Taunsendas. Jis buvo akivaizdžiai susijaudinęs.

– Sąrašas, apie kurį mes su jumis kalbėjome, padarytas, – iškilmingai pareiškė Džeris. – Kuo daugiau aš galvoju apie tą užmačią, tuo labiau ji man patinka. Mes atšvęsime jūsų keturiasdešimtmetį paties aukščiausio pasaulyje dangoraižio pastatymo dieną! – jis ištiesė Larai sąrašą. – Aš įrašiau viceprezidentą. Jis gi yra jūsų didelis gerbėjas.

Lara perbėgo akimis sąrašą. Jis buvo panašus į knygą „Kas yra kas Vašingtone, Holivude, Niujorke ir Londone“: vyriausybės nariai, žymūs kinematografininkai, roko žvaigždės... Trumpiai tariant, įspūdingas sąrašas.

– Puiku, – pritarė Lara. – Veikite.

Taunsendas įsidėjo sąrašą į kišenę.

– Aišku. Artimiausiomis dienomis aš paruošiu ir išsiuntinėsiu kvietimus. Aš jau paskambinau Karlui ir liepiau jam rezervuoti Didžiąją pobūvių salę ir paruošti jūsų mėgstamą meniu. Stalus padengs dviem šimtams žmonių. Jeigu reikės, dalyvių skaičių bus galima pakoreguoti. Taip, beje, ar kas nors žinoma apie padėtį Rine?

Tą rytą Lara kalbėjosi su Teriu Hilu. „Prisiekusiųjų kolegija dabar užsiima mūsų byla, Lara. Galimas dalykas, jie nuspręs patraukti baudžiamojon atsakomybėn".

„Nejaugi jie gali taip nuspręsti? Tai, kad aš kelis kartus skambinau Polui Martinui, dar nieko neįrodo. Gal mes su juo aptarinėjome tarptautinę politiką arba kalbėjomės apie jo žaizdą ar velniai žino dar apie ką".

„Tik neįsižeiskite ant manęs, Lara, bet aš jums nepritariu".

„Tai darykite ką nors! Jūs gi esate mano advokatas. Ištraukite mane, velniai griebtų, iš ten!"

– Ne, – pasakė Lara Taunsendui. – Viskas gerai.

– Na, ir gerai. Aš girdėjau, jog jūs ruošiatės su Filipu šeštadienį vakarieniauti pas merą.

– Taip.

Iš pradžių Lara norėjo atsisakyti jo kvietimo, bet Filipas primygtinai reikalavo sutikti.

„Tau reikalingi tie žmonės, – pareiškė jis. – Negalima jų įžeidinėti. Aš noriu, kad tu eitumei".

„Tik kartu su tavim, brangusis".

„Ką darysi, – atsiduso Filipas. – Aš taip pat eisiu. Ko gero, laikas jau baigti gyventi kaip atsiskyrėliui".

Šeštadienį vakare Lara padėjo Filipui apsirengti. Ji įkišo į jo marškinių rankogalius segučius ir jam užrišo kaklaraištį. Jis tylėdamas stovėjo, mintyse keikdamas savo bejėgiškumą.

– Visiškai kaip Kenas ir Barbė, a?

– Kas?

– Nieko.

– Na, štai, brangusis. Toje vakarienėje tu būsi visų gražiausias vyras.

– Ačiū.

– Ko gero, ir man laikas rengtis, – pasakė Lara. – Meras nemėgsta laukti.

– Aš būsiu bibliotekoje, – pasakė Filipas.

Po pusvalandžio Lara įėjo į biblioteką. Ji atrodė žavingai – apsivilkusi nuostabia balta Oskaro de la Rentos suknele, ant rankos – briliantinė apyrankė, kurią jai padovanojo Filipas.

Visą naktį Filipas negalėjo sumerkti akių. Jis žiūrėjo į greta miegančią Larą ir stengėsi suprasti priežastis, paskatinusias ją apkaltinti Marianą apyrankės vagyste. Filipas žinojo, kad turi priversti žmoną prisipažinti dėl tokio žemo jos poelgio, bet iš pradžių jis norėjo pakalbėti su Mariana.

Rytą, kai Lara dar miegojo, Filipas tyliai apsirengė ir išėjo. Iki namo, kuriame gyveno Mariana, jis atvažiavo taksi. Surado jos butą ir paskambino.

– Kas ten? – pasigirdo iš už durų užmiegotas balsas.

– Aš, Filipas. Aš noriu su jumis pakalbėti.

Durys atsidarė, o už jų stovėjo Mariana.

– Filipai? Kas nors atsitiko?

– Mums reikia pakalbėti.

– Ką gi, užeikite.

Jis įėjo į butą.

– Atleiskite, kad jus pažadinau, bet tai labai svarbu.

– Kas gi atsitiko?

Filipas giliai atsiduso.

– Jūs buvote teisi dėl apyrankės. Vakar ji buvo ant Laros rankos. Aš turiu jūsų atsiprašyti. Aš, tiesą sakant, maniau, kad, galimas dalykas, jūs... Apskritai, aš noriu pasakyti, kad aš labai apgailestauju, kad taip atsitiko.

– Žinoma, jūs patikėjote ja, o ne manim, – ramiai pasakė Mariana, – juk ji jūsų žmona.

– Šiandien pat sukelsiu Larai skandalą, bet pirmiausia aš norėjau su jumis susitikti.

– Aš džiaugiuosi, kad jūs atėjote, – žiūrėdama jam į akis, pasakė Mariana, – bet nereikia kelti jokių skandalų.

– Kodėl? Ir apskritai, kam jai reikėjo taip daryti?

– Ar jūs nesuprantate?

– Atvirai sakant, ne. Juk tai kvaila.

– Atrodo, jog aš pažįstu jūsų žmoną geriau negu jūs. Lara beprotiškai jus myli. Ji bet ką padarytų, kad tik jūsų neprarastų. Galimas

dalykas, jūs esate vienintelis vyras jos gyvenime, kurį ji iš tikrųjų myli. Jūs reikalingas jai. Ir, manau, Lara jums taip pat reikalinga. Juk jūs labai mylite ją, tiesa, Filipai?

– Taip.

– Tada viską pamirškite. Jeigu jūs imsite aiškintis, nieko gero nebus, jūs tik komplikuosite savo santykius su ja. O aš kaip nors rasiu kitą darbą.

– Bet jūsų atžvilgiu neteisinga, Mariana.

Mariana karčiai nusišypsojo.

– Gyvenimas apskritai neteisingas. – „Jeigu jis būtų teisingas, mane vadintų ponia Filip Adler". – Tad manimi nesirūpinkite.

– Bet leiskite bent ką nors jums padaryti. Paimkite truputį pinigų, kad nors kiek...

– Dėkoju, bet man jų nereikia, – pasakė Mariana. Ji tiek daug norėjo Filipui pasakyti, bet žinojo, kad jai nėra ko tikėtis. – Grįžkite pas ją, Filipai, – tiek tepasakė Mariana.

Statybų aikštelė buvo pietinėje Čikagos dalyje. Čia buvo statomas dvidešimt penkių aukštų administracinis pastatas. Netoli jo sustojo policijos automobilis be skiriamųjų ženklų. Iš automobilio išlipo du detektyvai. Jie nuėjo į statybas ir, sustabdę pirmą sutiktą darbininką, jo paklausė.

– Kur yra jūsų vyresnysis?

Darbininkas linktelėjo stambaus vyro, barančio visokiais žodžiais kažkokį statybininką, link.

– Štai jis.

Detektyvai priėjo prie darbų vykdytojo.

– Jūs čia esate vyriausias?

– Aš ne tik vyriausias, bet ir esu labai užsiėmęs, – atsisukęs nepatenkintas pasakė jis. – Ko jums reikia?

– Pas jus dirba vyras, pavarde Džesas Šou?

– Šou? Na, taip. Jis viršuje.

Darbų vykdytojas parodė pirštu į statybininką, dirbantį ant sijos maždaug dvylikto aukšto aukštyje.

– Būkite malonus, paprašykite jį nulipti.

– Kokių velnių! Jis dirba...

Vienas detektyvų išsitraukė ir pakišo darbų vykdytojui panosėn policininko ženkliuką.

– Pasakykite, kad jis nuliptų.

– O kas atsitiko? Džesas ko nors prikrėtę?

– Ne, paprasčiausiai mes su juo norime pakalbėti.

– *O'key,* – darbų vykdytojas pašaukė vieną iš netoliese esančių darbininkų. – Lipk į viršų ir pasakyk Džesui, kad aš jį kviečiu.

Po kelių minučių priėjo Džesas.

– Tie džentelmenai nori su tavim pakalbėti, – pasakė jam darbų vykdytojas ir nuėjo.

Džesas šypsodamasis pažvelgė į nepažįstamuosius.

– Labai ačiū. Nors pailsėsiu. Kuo galiu jums būti naudingas?

Vienas detektyvų ištraukė rankinį laikrodį.

– Jūsų?

Šou veide neliko nė pėdsako šypsenos.

– N...ne.

– Jūs esate tikras?

– Žinoma, – jis parodė į savo kairę ranką. – Aš nešioju „Seiko".

– Bet tą laikrodį jūs užstatėte lombarde.

Šou akivaizdžiai ėmė nervintis.

– A, taip. Buvo toks dalykas. Tas išgama man už jį davė tik penkis šimtus dolerių. O laikrodis kainuoja...

– Jūs sakėte, kad tai ne jūsų laikrodis,

– Taip ir yra. Ne mano.

– Tai, kur jį gavote?

– Radau.

– Taip? Kur?

– Ant takelio prie savo namų, – sumelavo Šou. – Jis gulėjo žolėje, o aš kaip tik lipau iš automobilio. Na, ir štai... Laikrodis blizgėjo saulėje ir aš jį pamačiau. Gerai, kad diena buvo nedebesuota.

– Pone Šou, jūs mėgstate keliauti?

– Ne.

– Gaila. Jums reikės nuvažiuoti į Niujorką. O mes padėsime jums susikrauti daiktus.

Kai jie atvažiavo į Šou butą, detektyvai tuojau pat ėmė viską versti.

– Ei, ką jūs darote? – suriko Šou. – Ar jūs turite kratos orderį?

– O jis mums nereikalingas, – ramiai atsakė vienas detektyvų. – Mes paprasčiausiai padedame jums susikrauti daiktus.

Kitas detektyvas apieškojo drabužių spintą, ant kurios viršutinės lentynos buvo padėta batų dėžutė. Jis nukėlė ją ir pažiūrėjo, kas ten yra.

– Dieve Teisingasis! – jam išsprūdo. – Pažiūrėkite į tą Kalėdų Senelio dovaną!

Laros kabinete iš vidaus telefono pasigirdo Ketės balsas:

– Skambina ponas Tilis, panele Kameron.

Tilis vadovavo „Kameron Tauerio“ statyboms.

Lara pakėlė ragelį.

– Alio.

– Yra nemalonumų, panele Kameron.

– Kas atsitiko?

– Kilo gaisras. Dabar jau ugnis užgesinta.

– Kas jį sukėlė?

– Įvyko sprogimas oro kondicionavimo įrenginyje. Užsidegė transformatorius. Trumpas sujungimas. Atrodo, kad kažkas sugadino apvijas.

– Ar labai rimti padariniai?

– Na, manau, jog dienai ar dviem reikės pristabdyti darbą. Per tą laiką viską išvalysime ir pataisysime transformatorių.

– Dirbkite. Ir man skambinkite.

Kiekvieną vakarą Lara grįždavo į namus susirūpinusi ir nuvargusi.

– Tu man keli nerimą, Lara, – kartą jai pasakė Filipas.

– Gal aš galiu tau kuo nors padėti?

– Ne, brangusis. Dėkoju, – Lara prisivertė nusišypsoti. – Paprasčiausiai darbe turiu nemalonumų.

Filipas ją švelniai apkabino.

– Aš tau sakiau, kad dėl tavęs kraustausi iš proto?

Lara jam pažiūrėjo į akis ir dar kartą nusišypsojo.

– Dar kartą pasakyk.

– Aš dėl tavęs kraustausi iš proto.

Ji stipriai prisiglaudė prie Filipo. „Tik to aš noriu ir tik to man reikia“.

– Brangusis, kai aš truputį aptvarkysiu savo darbus, važiuokime kur nors. Dviese. Tik tu ir aš.

– Sutarėme.

„Kada nors, – pagalvojo Lara, – aš turėsiu jam papasakoti, kaip pasielgiau su Mariana. Tai buvo niekšiška, aš žinau. Bet jeigu aš būčiau jo netekusi, būčiau numirusi“.

Kitą dieną vėl paskambino Tilis.

– Ar jūs atsisakėte pirkti marmurą grindims?

– Kodėl aš turėjau atsisakyti? – lėtai pasakė Lara.

– Nežinau. Bet kas taip padarė? Marmurą turėjo atvežti šiandien. Kai aš jiems paskambinau, jie pasakė, kad jūsų nurodymu prieš du mėnesius užsakymas buvo anuliuotas.

Lara klausėsi Tilio virpėdama iš pykčio.

– Suprantama. Ir kiek dabar atsiliekame nuo grafiko?

– Dar tiksliai nežinau.

– Pasakykite jiems, kad marmurą reikia atvežti kuo greičiau.

Į kabinetą įėjo Hovardas Keleris.

– Man atrodo, kad jau bankai ima nervintis, Lara. Nežinau, ar ilgai aš galėsiu su jais kovoti.

– Iki tol, kol baigsime statyti „Kameron Tauerį". Mes jau beveik pasiekėme tikslą, Hovardai. Liko tik trys mėnesiai.

– Aš jau jiems sakiau, – atsiduso Keleris. – Gerai, pasakysiu dar kartą.

Iš vidaus telefono pasigirdo Ketės balsas:

– Ponas Tilis skambina.

Lara pažvelgė į Kelerį.

– Neišeikite, – ji paėmė ragelį. – Klausau?

– Dar viena problema, panele Kameron.

– Klausau.

– Sugedę liftai. Neatitinka programos, visi signalai sumaišyti. Jūs spaudžiate mygtuką „žemyn" – liftas kyla aukštyn. Spaudžiate aštuonioliktą aukštą – liftas leidžiasi į rūsį. Tokio dalyko dar nebuvo.

– Jūs manote, kad visa tai specialiai padaryta?

– Sunku pasakyti. Galbūt, o galbūt tiesiog nerūpestingumas.

– Kiek laiko reikės remontuoti?

– Nemanau, kad ilgai. Specialistai jau dirba.

– Atvažiuokite, – pasakė Lara ir padėjo ragelį.

– Ar viskas gerai? – paklausė Keleris.

– Hovardai, – praleidusi jo klausimą pro ausis, prabilo Lara, – ar jūs pastaruoju laiku ką nors girdėjote apie Stivą Merčisoną?

Jis suglumęs įsmeigė į ją akis.

– Ne. O ką?

– Nieko. Paprasčiausiai pasidomėjau.

Bankininkų konsorciumas, finansuojantis „Kameron enterpraiziz“, turėjo pagrindą nerimauti. Tačiau sunkumų patyrė ne tik „Kameron enterpraiziz“. Rimtų problemų turėjo ir kiti klientai. Statybinių kompanijų akcijų kritimas virto tikra nelaime, sudavusia stiprų smūgį korporacijoms – tų vertingų popierių turėtojoms. Kalbėtis su Hovardu Kelerių atvažiavo šeši bankininkai; atmosfera buvo slegianti.

– Mes turime atidėtų vekselių beveik šimtui milijonų dolerių, – savo kolegų vardu pareiškė vienas bankininkų. – Manau, kad mes jau daugiau nebegalime palaikyti „Kameron enterpraiziz“.

– Jūs pamirštate du dalykus, džentelmenai, – priminė jiems Keleris. – Pirmiausia, mes kasdien tikimės, kad bus atnaujinta licencija Rine. Tik pelno iš lošimo namų visiškai pakaks apmokėti deficitui. Ir, antra, „Kameron Taueris“ statomas griežtai pagal grafiką. Po devyniasdešimties dienų jis bus pastatytas. Šio pastato septyniasdešimt procentų ploto jau išnuomota ir aš patikinu jus, kad iki jo atidarymo dienos ten neliks neužimtų vietų. Jūsų pinigams, džentelmenai, negali grėsti joks pavojus. Jūs turite reikalų su kerinčia Laros Kameron jėga.

Susirinkusieji susižvalgė.

– Ko gero, – prakalbo vienas jų, – bus geriau, jeigu mes patys aptarsime susidariusią padėtį ir dar kartą su jumis susitiksime.

– Puiku. Aš taip ir pasakysiu panelei Kameron.

Keleris papasakojo Larai apie susitikimą.

– Aš manau, kad jie ir toliau su mumis bendradarbiaus, – pasakė jis. – O kol kas, kad išsilaikytume, mums vis dėlto reikės parduoti kai ką iš mūsų turto.

– Parduokite.

Lara ateidavo į kontorą anksti rytą ir grįždavo į namus vėlai vakare, beviltiškai kovodama, kad išgelbėtų savo imperiją. Laiko vyrui jai beveik nebelikdavo. Tačiau ji nenorėjo, kad Filipas žinotų apie užgriuvusius nemalonumus. „Filipui savo problemų pakanka, – samprotavo Lara. – Nereikia jam užkarti dar ir manųjų“.

Pirmadienį, šeštą valandą ryto, pasigirdo Tilio skambutis.

– Manau, panele Kameron, kad būtų geriau, jeigu atvažiuotumėte.

Lara iš karto pajuto kažką negera.

– Kas dar?

– Aš norėčiau, kad jūs pamatytumėte savo akimis.

– Važiuoju.

Lara paskambino Keleriui.

– Hovardai, „Kameron Tauerio“ statybose iškilo naujų problemų. Aš pakeliui jus paimsiu.

Po pusvalandžio jie jau važiavo į statybos aikštelę.

– O Tilis bent pasakė, kas ten atsitiko? – klausinėjo Keleris.

– Ne, bet atsitiktinumais aš jau nebetikiu. Jūs buvote teisus: Stivas Merčisonas labai norėjo gauti tą sklypą, o aš jam sutrukdžiau.

Atvykę į statybų aikštelę, jie pamatė daugybę jau sukrautų tiesiog ant žemės užtamsintų langų stiklų pakuočių ir keletą dar iškraunamų sunkvežimių su tokiomis pat pakuotėmis. Prie Laros ir Kelerio pribėgo Tilis.

– Gerai, kad jūs atvažiavote.

– Kas atsitiko?

– Tai ne tie stiklai, kuriuos užsakėme. Jie ne taip užtamsinti ir ne tokio didumo.

Lara ir Keleris susižvalgė.

– O ar negalima jų čia pat apipjaustyti iki reikiamo didumo? – paklausė Keleris.

– Ne, visiškai neįmanoma. – Tilis papurtė galvą. – Čia gi pasidarys visas kalnas silikato!

– Kur mes užsakėme tuos stiklus? – paklausė Lara.

– Naujojo Džersio statybinių medžiagų ir stiklo kompanijoje.

– Aš tuojau jiems paskambinsiu, – ryžtingai pasakė Lara. – Kada mūsų paskutinis terminas?

Tilis pagalvojo.

– Jeigu stiklus atveš ne vėliau kaip per dvi savaites, mes dar galėsime nesužlugdyti grafiko. Žinoma, reikės pasitempti, bet apskritai realu.

Lara atsisuko į Kelerį.

– Eime.

Otas Karis buvo Naujojo Džersio statybinių medžiagų ir stiklo kompanijos valdytojas. Prie telefono jis priėjo beveik tuojau pat.

– Taip, panele Kameron? Man atrodo, jums iškilo problemų?

– Ne, – atsikirto Lara. – Tai jūsų problema. Jūs mums atvežėte ne tuos stiklus. Jeigu per dvi savaites negausiu to, ką užsakiau, jus paleisiu elgeta! Jūsų kompanija trukdo įgyvendinti trijų milijonų projektą.

– Nesuprantu... Prašom nedėti ragelio, – kokias penkias minutes Karis kažką aiškinosi. Pagaliau jis vėl prakalbo. – Labai atsiprašau,

panele Kameron. Užsakymas buvo neteisingai užrašytas. Tai, kas atsitiko...

– Man nusispjauti į tai, kas atsitiko, – nutraukė jį Lara. – Viskas, ko aš noriu, – kad jūs įvykdytumėte mano užsakymą.

– Būsiu laimingas, galėdamas tai padaryti.

Lara pajuto palengvėjimą.

– Ir kada mes gausime jūsų stiklus?

– Po dviejų ar trijų mėnesių.

– Po dviejų ar trijų mėnesių?! Apie tai negali būti nė kalbos! Jų mums reikia *šiandien*!

– Aš būčiau laimingas, galėdamas jums padėti, panele Kameron, – pasakė Karis, – bet, labai gaila, esame užversti kitais užsakymais.

– Jūs nesupratote, – neatstojo Lara. – Tai yra nepaprastai skubu ir...

– Aš viską labai gerai suprantu. Ir pažadu, kad mes dėsim visas pastangas. Po dviejų ar trijų mėnesių stiklai bus jums atvežti. Man labai gaila, bet greičiau...

Lara triukšmingai numetė ragelį.

– Tiesiog savo ausimis netikiu! – piktai sušuko ji, paskui atsisuko į Tilį: – Ar yra kokia nors kompanija, kuri galėtų įvykdyti mūsų užsakymą?

Tilis patrynė ranka kaktą.

– Per tokį trumpą laiką – vargu. Jeigu mes kreipsimės dar į ką nors, jiems reikės pradėti nuo nulio ir, be to, jie turi užsakymų dar ir kitų klientų.

– Lara, – netikėtai prašneko Keleris, – norėčiau jums pasakyti kelis žodžius.

Jis nusivedė ją į šoną.

– Aš labai nenorėčiau jums duoti tokio pasiūlymo, bet...

– Sakykite.

– Galimas dalykas, jūsų bičiulis Polas Martinas ten turi kokių nors ryšių. Arba galbūt jis ką nors pažįsta, kuris pažįsta dar ką nors...

– Gera mintis, Hovardai, – linktelėjo Lara. – Aš pasistengsiu išsiaiškinti.

Po dviejų valandų Lara jau sėdėjo Polo Martino kabinete.

– Tu neįsivaizduoji, koks aš esu laimingas, kad tu man paskambinai, – pasakė advokatas. – Tiek daug laiko prabėgo! Dieve, Lara, tu kaip visada žavi!

– Dėkoju, Polai.

– Ką aš galiu tau padaryti?

– Atrodo, – prašneko Lara, – aš ateinu pas tave tik tada, kai man ko nors reikia.

– Ir aš visada tau padedu, tiesa?

– Tiesa. Tu esi geras draugas, – Lara atsiduso. – O man kaip tik dabar reikia gerų draugų.

– Tad kas atsitiko? Vėl streikas?

– Ne. Šį kartą atėjau dėl „Kameron Tauerio" statybos.

Polas paniuro.

– O aš girdėjau, kad statoma pagal grafiką.

– Statėme. Manau, jog Stivas Merčisonas užsibrėžė tikslą sužlugdyti to projekto įgyvendinimą. Jis man keršija. Netikėtai viskas pasisuka tarsi atžagariai – problemos kyla viena po kitos. Iki šios dienos mums kažkaip patiems pavykdavo įveikti visus nemalonumus. Bet dabar... Dabar atsitiko tikra bėda. Mums iškilo grėsmė laiku nebaigti objekto statybos. Mes galime netekti savo pagrindinių klientų. O aš negaliu leisti, kad taip atsitiktų. – Lara giliai atsiduso, norėdama truputį nusiraminti. – Prieš šešis mėnesius mes užsisakėme užtamsintus langų stiklus Naujojo Džersio statybinių medžiagų ir stiklo kompanijoje. Šiandien rytą jie buvo atvežti. Tačiau stiklai buvo visiškai ne tokie, kokius užsisakėme.

– Ar tu jiems paskambinai?

– Taip. Jie tvirtina, kad jiems reikės dviejų ar trijų mėnesių klaidai ištaisyti. O man reikia tų stiklų artimiausiomis savaitėmis. Mano darbininkai lieka be darbo. Jeigu aš laiku nepastatysiu to dangoraižio, aš prarasiu viską, ką turiu.

– Ne, – žiūrėdamas į ją lėtai pasakė Martinas, – neprarasi. Man reikia pagalvoti, ką daryti.

Larai iš karto nukrito nuo širdies akmuo.

– Polai, aš... – ji nemokėjo žodžiais išreikšti savo jausmų. – Ačiū tau.

Polas paėmė jos rankas ir nusišypsojo.

– Dinozauras dar nenumirė, – pasakė advokatas. – Rytoj aš tau paskambinsiu.

Kitą rytą pirmą kartą per daugelį mėnesių suskambo telefonas, kuriuo Lara kalbėdavosi su Polu Martinu. Ji tuojau pat pakėlė ragelį.

– Polai?

– Sveika, Lara. Aš pakalbėjau su kai kuo iš savo draugų. Reikalas rimtas, bet visiškai sutvarkomas. Jie žada atvežti tau stiklus kitą savaitę.

Pirmadienį Lara vėl paskambino Polui Martinui.

– Stiklų dar neatvežė, Polai, – pasakė ji.

– Taip? – jis minutėlę patylėjo. – Aš sužinosiu. – Jo balsas sušvelnėjo. – Žinai, vienintelis dalykas, kuris man patinka toje istorijoje, – tai, jog aš vėl galiu su tavim, mažyte, kalbėtis.

– Taip... taip. Aš... Polai... jeigu laiku gausiu stiklus...

– Nenusimink. Gausi.

Baigiantis savaitei taip niekas ir nepasikeitė. Į Laros kabinetą užėjo Keleris.

– Aš ką tik kalbėjau su Tiliu. Kitą penktadienį – paskutinis terminas. Gausime stiklus – viskas bus gerai. Priešingu atveju mums galas.

Ketvirtadienį vis dar neatvežė stiklų.

Lara atvažiavo į „Kameron Tauerio" statybas. Darbininkų niekur nesimatė. Milžiniškas dangoraižis didingai dunksojo prie debesų, mesdamas savo milžinišką šešėlį ant artimiausių statinių. Jos monumentas. „Aš neleisiu jam sugriūti", – piktai pagalvojo Lara.

Ji vėl paskambino Polui Martinui.

– Atleiskite, – pasakė jo sekretorė. – Polo Martino dabar nėra. Ką jam pasakyti?

– Prašom paprašyti, kad jis man paskambintų, – pasakė Lara ir atsisuko į Kelerį: – Mane kankina nuojauta, kurią norėčiau patikrinti. Sužinokite, ar kartais Stivas Merčisonas nėra stiklo fabriko savininkas.

Po trisdešimties minučių Keleris grįžo į Laros kabinetą. Jis buvo išbalęs.

– Na? Sužinojote, kam priklauso stiklo fabrikas?

– Taip, – lėtai pasakė Keleris. – Jis užregistruotas Delavare. Savininkas – „Etna enterpraiziz".

– „Etna enterpraiziz"?

– Būtent. Jie įsigijo jį prieš metus. „Etna enterpraiziz" – tai Polas Martinas.

TRISDEŠIMT TREČIASIS SKYRIUS

Blogas garsas apie „Kameron enterpraiziz“ toliau tebesklido. Laikraščių reporteriai, kurie dar visiškai neseniai buvo Larą apibėrę kupinais susižavėjimo epitetais, dabar, tarsi susitarę, ją ėmė kritikuoti.

Į Hovardo Kelerio kabinetą užsuko Džeris Taunsendas.

– Man nepatinka visa tai, – pareiškė jis.

– Kas būtent?

– Ką, jūs neskaitote laikraščių?

– Skaitau. Jie tarsi nuo grandinės nutrūko.

– Žinote, Hovardai, man labai kelia nerimą tas gimtadienis. Išsiuntinėjau kvietimus, bet dėl spaudos sukelto triukšmo gaunu tik atsisakymus. Tie velnio išperos bijo susitepti. Panašu, Hovardai, kad bus fiasko.

– Na, ir ką jūs siūlote?

– Apskritai atšaukti šventimą. Aš sugalvosiu, kaip tai paaiškinti.

– Manau, jog esate teisus, – prabilo Keleris. – Aš labai nenorėčiau, kad Lara patektų į tokią nemalonią padėtį.

– Gerai, tada aš išsiųsiu visiems kviestiesiems laiškus su atsiprašymu ir pobūvio atšaukimu. O jūs apie tai pasakysite Larai, gerai?

– Sutarėme.

Larai paskambino Džeris Hilas.

– Aš ką tik gavau šaukimą, – pranešė jis. – Porytdienai jus kviečia į Riną duoti parodymus prisiekusiųjų kolegijai. Aš važiuosiu su jumis.

Įtariamojo Džeso Šou tardymo stenograma. Tardo detektyvas Selas Mančinis.

M.: Laba diena, pone Šou. Aš esu leitenantas Mančinis. Ar jūs žinote, kad mūsų pokalbis įrašomas?

Š.: Žinau.

M.: Ir jūs atsisakėte teisės pasinaudoti savo advokato paslaugomis?

Š.: Man nereikia advokato. Viskas, ką aš padariau, – tai radau laikrodį. Dievu prisiekiu! O mane čia atitempė kaip kokį nors pasiutusį šunį.

M.: Pone Šou, ar jūs žinote, kas yra Filipas Adleris?

Š.: Ne. O kodėl aš turėčiau žinoti?

M.: Ar jums sumokėjo už tai, kad jį užpultumėte?

Š.: Aš sakiau – aš jokio supratimo neturiu, kas jis yra.

M.: Čikagoje policija jūsų bute rado penkiasdešimt tūkstančių dolerių. Iš kur gavote tiek pinigų?

Š.: (Neatsako).

M.: Pone Šou...

Š.: Aš juos išlošiau.

M.: Kur?

Š.: Na, stadione... totalizatoriuje... suprantate...

M.: Sekasi gi jums, pone Šou.

Š.: Aha. Sekasi.

M.: Šiuo metu jūs dirbate Čikagoje. Tiesa?

Š.: Taip.

M.: Ar jūs kada nors dirbote Niujorke?

Š.: Na, kažkaip... buvo toks dalykas... dirbau.

M.: Aš turiu dokumentus, iš kurių matyti, kad per statybas Kujinse jūs buvote ekskavatoriaus operatorius, kurio kaušas užmušė Bilą Vitmaną, dirbusį ten viršininku. Ar taip buvo?

Š.: Taip. Įvyko nelaimingas atsitikimas.

M.: Kiek laiko dirbote statybose?

Š.: Neprisimenu.

M.: Tada leiskite man atgaivinti jūsų atmintį. Jūs ten dirbote septyniasdešimt dvi valandas. Jūs atskridote iš Čikagos prieš dieną nuo to tragiško įvykio, o po dviejų dienų grįžote atgal. Ar aš nieko nesumaišiau?

Š.: Tikriausiai ne.

M.: Kaip matyti iš kompanijos „Ameriken Erlainz" registracijos lapų, vėl iš Čikagos į Niujorką jūs atskridote dvi dienos prieš Filipo Adlerio užpuolimą, o kitą dieną jau buvote namuose. Kokiu tikslu jūs taip trumpai keliavote?

Š.: Norėjau aplankyti teatrus.

M.: Gal prisimenate matytų pjesių pavadinimus?

Š.: Tiek daug laiko prabėgo nuo tų dienų! Aš jau spėjau viską pamiršti.

M.: Kai įvyko nelaimingas atsitikimas Kujinse, kas buvo jūsų darbdavys?

Š.: „Kameron enterpraiziz".

M.: O kas jus pasamdė statyboms Čikagoje, kur dabar dirbate?
Š.: „Kameron enterpraiziz“.

Beveik valandą Hovardas Keleris ir Lara svarstė, kaip kompensuoti nuostolį, kurį padarė „Kameron enterpraiziz“ spaudoje prasidėjusi diskreditacijos kampanija.

– Daugiau nėra jokios informacijos? – paklausė Lara, kai jų susitikimas priartėjo prie pabaigos.

Hovardas suraukė antakius. Kažkas prašė jo kažką Larai pasakyti, bet ką, jis niekaip negalėjo prisiminti.

„A...a, gerai, – nusprendė jis. – Tikriausiai kokį nors nieką“.

– Jus kviečia prie telefono, pone Adleri, – pasakė tarnas Simzas. – Kažkoks leitenantas Mančinis.

Filipas pakėlė ragelį.

– Leitenantas? Kuo galiu būti naudingas?

– Yra naujienų, pone Adleri.

– Taip? Ar rado nusikaltėlį?

– Aš norėčiau atvažiuoti ir su jumis pasikalbėti akis į akį. Ar neprieštarausite?

– Žinoma, atvažiuokite.

– Būsiu po pusvalandžio.

Filipas padėjo ragelį, galvodamas, kodėl detektyvas atsisakė su juo kalbėti telefonu.

Atvažiavusį Mančinį Simzas nuvedė į biblioteką.

– Laba diena, pone Adleri.

– Laba diena. Kas atsitiko?

– Mes sugavome jus užpuolusį žmogų.

– Tiesa? Prisipažįstu, jog esu nustebęs, – pasakė Filipas. – Prisimenu, jūs sakėte, kad beveik niekada nepavyksta ištirti tokių nusikaltimų.

– Šiuo atveju tai yra ne paprastas plėšikas.

– Aš jūsų nesuprantu, – Filipo antakiai pakilo.

– Jis dirba statybose, bet policija turi jo bylą: jau anksčiau jis buvo padaręs plėšikiškų užpuolimų ir vagysčių su įsilaužimu. Jūsų laikrodį jis užstatė lombarde ir mes plėšiką suradome pagal pirštų atspaudus. – Mančinis ištraukė iš kišenės rankinį laikrodį. – Jūsų, ar ne taip?

Filipas įsmeigė akis į laikrodį, nenorėdamas prie jo prisiliesti. Jam vėl priešais akis iškilo tas siaubingas momentas, kai nusikaltėlis perbraukė peiliu per jo ranką. Nenoromis Filipas paėmė laikrodį, apvertė jį ir pažvelgė į beveik nusitrynusį užrašą ant apatinio dangtelio.

– Taip, mano laikrodis.

Leitenantas Mančinis vėl paėmė laikrodį.

– Kurį laiką mes palaikysime jį pas save – kaip įkaltį. Aš norėčiau jus paprašyti rytoj rytą ateiti į policijos valdybą oficialiai atpažinti tą žmogų.

Pagalvojęs, kad jam reikės akis į akį susitikti su savo skriaudėju, Filipas pajuto, kaip jį apima pyktis.

– Aš ateisiu.

– Mūsų adresas: Polis-plaza 1, kambarys du dvylika. Dešimtą valandą. Ar jums geras laikas?

– Visiškai.

Jis staiga paniuro.

– O ką jūs turėjote omenyje sakydamas, kad tai ne paprastas plėšikas?

Leitenantas Mančinis padelsė atsakyti, bet paskui pasakė:

– Jam sumokėjo už nusikaltimą.

– *Ką?* – apstulbo Filipas.

– Tai, kas jums atsitiko, nebuvo paprastas atsitiktinumas. Tas vaikinas gavo penkiasdešimt tūkstančių dolerių už tai, kad sužalojo jums ranką.

– Netikiu, – sušnabždėjo Filipas. – Kas galėjo už tai sumokėti tokią sumą?

– Jį pasamdė jūsų žmona.

TRISDEŠIMT KETVIRTASIS SKYRIUS

„Jį pasamdė jūsų žmona!“

Filipas buvo priblokštas. „Lara? Nejaugi ji galėjo ryžtis taip siaubingai pasielgti? Kas ją pastūmėjo tokiam poelgiui?“

„Aš nesuprantu, kodėl tu kasdien repetuoji. Juk tu dabar nekoncertuoji...“

„Ne, tu niekur nevažiuosi. Man reikia vyro, o ne ateinančio... Tu juk esi ne koks nors komivojažierius...“

„Ji apkaltino mane pavogus jūsų dovanotą apyrankę... Dėl jūsų ji gali viską padaryti...“

Ir dar Elerbis: „Tu ką, ketini sumažinti savo koncertinę veiklą? Aš kalbėjau su Lara...“

„Lara“.

Posėdyje policijos valdyboje dalyvavo apygardos prokuroras, policijos komisaras ir leitenantas Mančinis.

– Šiuo atveju mes turime reikalą anaiptol ne su Džeinu Dou, – pareiškė prokuroras. – Mūsų poniutė padirbėjo gana grubiai. Kokių įrodymų turite, leitenante?

– Aš sužinojau, – pasakė Mančinis, – kad Džesas Šou buvo priimtas į darbą rekomendavus Larai Kameron. Aš paklausiau kompanijos darbuotojų, ar dažnai ji asmeniškai samdo darbininkus savo statyboms. Man atsakė: „Niekada“.

– Ką dar?

– Kalbama, kad statybų viršininkas Bilas Vitmanas girdavosi savo draugužiams, kad jis gali sukompromituoti Larą Kameron ir taip padarydamas jis labai praturtėtų. Tačiau greitai jis žuvo, užkritus ekskavatoriaus, kurį vairavo Džesas Šou, kaušui. Norėdamas atvažiuoti į Niujorką, tas Šou netgi metė darbą Čikagoje, o žuvus Vitmanui tuojau pat išsinešdino. Aš esu įsitikinęs, kad visa tai buvo neatsitiktinai padaryta. Beje, už jo lėktuvo bilietus sumokėjo „Kameron enterpraiziz“.

– O atvejis su Adleriu?

– Viskas tas pats. Šou atskrenda dvi dienos prieš užpuolimą ir, praėjus dienai po užpuolimo, išskrenda atgal. Jeigu jis nebūtų buvęs toks godus ir nebūtų panorėjęs dar uždirbti užstatydamas laikrodį, užuot paprasčiausiai jį išmetęs, mes jo niekada nebūtume sugavę.

– O kokie motyvai? – paklausė komisaras. – Kam jai prireikė taip sužaloti savo vyrą?

– Aš pasikalbėjau su vienu kitu tarnu, – ėmė aiškinti Mančinis. – Lara Kameron tiesiog netekusi proto dėl savo vyro. Jeigu jie kada nors ir bardavosi, tai tik dėl jo nuolatinių išvykų į gastroles. Ji norėjo, kad Adleris visą laiką būtų namuose.

– Dabar jis iš tikrųjų bus visą laiką namuose.

– Iš tikrųjų.

– O ką ji sako? – paklausė prokuroras. – Viską neigia?

– Mes jos dar neapklausėme. Manėme, kad pirmiausia reikia susitikti su jumis ir gauti jūsų sutikimą.

– Jūs sakote, kad Filipas Adleris gali atpažinti Šou?

– Taip.

– Puiku. Manau, kad reikėtų Larai Kameron pateikti keletą klausimų. Pažiūrėsime, ką ji pasakys.

Lara kalbėjosi su Hovardu Keleriu, kai iš vidaus telefono pasigirdo sekretorės balsas:

– Jus nori matyti leitenantas Mančinis, panele Kameron.

Lara paniuro.

– Kokiu reikalu?

– Jis nepasakė.

– Paprašykite, kad užeitų.

Leitenanto Mančinio padėtis buvo labai delikati. Be akivaizdžių įkalčių ką nors išpešti iš Laros Kameron bus labai sunku. „Bet pamėginti reikia“, – nusprendė jis. Tačiau čia sutikti Hovardą Kelerį Mančinis nesitikėjo.

– Laba diena, leitenante.

– Laba diena.

– Su Hovardu Keleriu jūs jau buvote susitikęs.

– Taip, žinoma. Geriausias Čikagos smūgiuotojas.

– Kuo galiu jums padėti? – paklausė Lara.

„Svarbiausia, neskubėti. Pirmiausia reikia nustatyti, kad ji pažįsta Džesą Šou, o tik paskui pradėti ją remti“.

– Mes suėmėme žmogų, kuris užpuolė jūsų vyrą.

Mančinis atidžiai stebėjo jos veido išraišką.

– Nejaugi? Ką?...

– Kaip jums pavyko? – nutraukė ją Keleris.

– Jis užstatė lombarde laikrodį, kurį panelė Kameron padovanojo savo vyrui.

Leitenantas dar kartą pažvelgė į Larą.

– Tai Džesas Šou.

Laros veidas nė kiek nepasikeitė. „Stipri, – pagalvojo Mančinis. – Stiprių nervų poniutė“.

– Ar jūs atsitiktinai jo nepažįstate?

– Ne, – liūdnai prašneko Lara. – Iš kur galėčiau jį pažinti?

„Aha, – pasakė sau Mančinis. – Štai ir pirmoji klaida. Užkibo ant kabliuko“.

– Jis dirbo jūsų objektų Čikagoje statybose. Taip pat Kujinse. Ten jis buvo operatorius ekskavatoriaus, nuo kurio kaušo žuvo... ė... ė, – jis pavartė savo užrašų knygutę, apsimesdamas, kad ten ieško nukentėjusiojo pavardės, – kažkoks Bilas Vitmanas. Teismo medicinos ekspertizė kvalifikavo tą incidentą kaip nelaimingą atsitikimą.

Lara gurktelėjo.

– T..taip.

Tačiau į pokalbį įsikišo Keleris.

– Klausykite, leitenante, – pasipiktinęs pasakė jis, – mūsų kompanijoje dirba šimtai žmonių. Juk mes negalime kiekvieno jų žinoti pavardes ir vardus.

– O jūs nepažįstate Džeso Šou?

– Ne. Aš esu įsitikinęs, kad panelė Kameron...

– Jeigu jūs neprieštarausite, aš norėčiau, kad ji pati atsakytų į mano klausimą.

– Apie tą žmogų aš niekada nieko negirdėjau, – prabilo Lara.

– Už jūsų vyro užpuolimą jam sumokėjo penkiasdešimt tūkstančių dolerių.

– Aš... aš negaliu patikėti! – staiga jos veidas pasidarė baltas kaip kreida.

„Na, dabar ji pakliuvo“, – pagalvojo Mančinis.

– Ir jūs apie tai nieko nežinote?

Lara į jį įsmeigė iš pykčio blizgančias akis.

– Ką jūs norite pasakyti... Kaip jūs drįstate! Jeigu tą nusikaltimą kas nors suorganizavo, norėčiau žinoti, kas taip padarė!

– Jūsų vyras, panele Kameron, taip pat nori žinoti.

– Jūs... jūs apie tai kalbėjote su Filipu?

– Taip, aš...

Tą pačią sekundę Lara strimgalviais išbėgo iš kabineto.

Kai Lara parbėgo į savo apartamentus, Filipas buvo jų miegamajame.

Jis dėl sužalotos rankos negrabiai krovėsi savo daiktus.

– Filipai... ką tu darai?

Jis atsisuko ir pažvelgė į ją, tarsi matydamas pirmą kartą.

– Aš išeinu.

– Kodėl? Nejaugi tu patikėjai ta... ta siaubinga istorija?

– Nereikia daugiau melo, Lara.

– Bet aš nemeluoju! Išklausyk mane! Aš neturiu nieko bendro su tuo, kas įvyko. Nė už ką pasaulyje aš negalėčiau tau sukelti skausmo! Aš juk tave myliu, Filipai.

Filipas pažvelgė jai į akis.

– Policija sako, kad tas žmogus dirbo tau. Jis gavo penkiasdešimt tūkstančių dolerių už... už tai, ką padarė.

Lara, apimta nevilties, papurtė galvą.

– Bet aš apie tai nieko nežinau! Aš žinau tik tai, kad aš čia niekuo dėta. Ar tu manimi tiki?

Filipas žiūrėjo į ją netardamas nė žodžio.

Kurį laiką Lara nejudėdama, tarsi suakmenėjusi, stovėjo, paskui apsisuko ir kaip akla išėjo iš kambario.

Filipas praleido bemiegę naktį viename miesto viešbutyje. Jam niekaip negalėjo išeiti iš galvos Lara. „Jūsų fondas mane labai sudomino. Aš norėčiau apie jį daugiau sužinoti. Jeigu jūs kitą savaitę laisvas...“ „Jūs vedęs!.. Papasakokite apie save...“

„Kai jūs skambinate Skarlatį, aš nuskrieju į Neapolį...“

„Aš atvažiavau į Amsterdamą, norėdama su jumis susitikti...“

„Tu mane lepini“. – „Bandau“.

„O kaip jos nuoširdumas, užuojauta, šiluma ir rūpestis? Nejaugi visa tai tik apsimetinėjimas?“

Kai Filipas atvažiavo į policijos valdybą, leitenantas Mančinis jau jo laukė. Jis įvedė Filipą į nedidelę salę, kurios tolimiausiame kampe buvo pakiluma, panaši į sceną.

– Mums reikia iš jūsų tik vieno dalyko – pažinti nusikaltėlį, – pareiškė Mančinis.

„Ir tada jie galės užkarti tą bylą Larai“, – suprato Filipas.

Į sceną užlipo ir sustojo į eilę šeši vyrai – visi beveik to paties amžiaus ir kūno sudėjimo. Tarp jų buvo ir Džesas Šou. Kai Filipas jį pamatė, jam ėmė daužytis smilkiniuose. Jis vėl išgirdo to niekšo kimų balsą: „Piniginę!“ ir pajuto nepakeliamą sužalotos rankos skausmą. „Argi galima įsivaizduoti, kad Lara galėjo taip su manim pasielgti?“ „Tu esi vienintelis vyras, kurį aš myliu“.

– Gerai pažiūrėkite, pone Adleri, – pasakė leitenantas Mančinis.

„Dirbsiu namuose. Aš reikalinga Filipui...“

– Pone Adleri!

„Mes tave, brangusis, parodysime geriausiems pasaulio daktarams...“ Lara nepalikdavo jo vieno nė minutei, iš visų jėgų stengdamasi nuraminti ir paguosti. „Jeigu Mahometas neina prie kalno...“

– Ar atpažįstate jį?

„Aš už tavęs ištekėjau, nes beprotiškai tave mylėjau. Ir tebemyliu. Jeigu mes daugiau neužsiimsime seksu, man vis tiek bus su tavim gera. Viskas, ko aš noriu, – kad tu būtumei šalia ir taip pat mane mylėtumei...“ Ne, tai buvo ne tušti žodžiai.

Ir pagaliau jų paskutinė scena. „Aš neturiu nieko bendro su tuo, kas įvyko. Nė už ką pasaulyje aš negalėčiau tau sukelti skausmo!“

– Pone Adleri...

„Policija tikriausiai klysta, – įtikinėjo save Filipas. –Viešpatie, aš negaliu ja netikėti. Lara taip nedarė“.

– Tai kuris gi iš jų? – toliau klausinėjo šalia sėdintis Mančinis.

Filipas atsisuko į jį ir tyliai pasakė:

– Nežinau.

– *Ką?*

– Aš jo neatpažįstu.

– Betgi sakėte, kad gerai į jį įsižiūrėjote!

– Taip.

– Tada parodykite jį.

– Negaliu. Tarp jų nėra jo.

Mančinio veidas pasidarė niūrus.

– Jūs esate tikras?

Filipas atsistojo.

– Visiškai.

– Ką gi, tada klausimų daugiau nebėra, – liūdnai pasakė detektyvas. – Dėkoju už bendradarbiavimą.

„Aš turiu tuojau pat surasti Larą, – tvirtino sau Filipas. – Aš turiu ją surasti“.

Įsmeigusi nematantį žvilgsnį į langą, Lara sėdėjo prie savo darbo stalo. Filipas ja nepatikėjo – ir tai buvo visų baisiausia. Polas Martinas. Žinoma, dėl viso to kaltas būtent jis. Bet kodėl? „Ar prisimeni mano įspėjimą tavo vyrui, kad jis tavimi labai rūpintųsi? Atrodo, kad jis nelabai tavim rūpinasi... N..e...e, su juo reikia rimtai pakalbėti!“ Nejaugi dėl to, kad jis labai ją mylėjo? Arba galbūt tai buvo jo kerštas, nes jis neapkentė jos?

Į kambarį įėjo Hovardas Keleris. Jis buvo išbalęs ir atrodė išvargęs.

– Aš ką tik kalbėjau telefonu. Mes netekome „Kameron Tauerio“, Lara. Kadangi statyba nebus baigta numatytu laiku, mūsų pagrindiniai klientai nutraukė nuomos sutartis. Tai katastrofa. Mes dabar nebegalėsime atsiskaityti pagal įkaitinius raštus. – Keleris liūdnai palingavo galvą. – O juk tikslas buvo taip arti! Visų aukščiausias dangoraižis pasaulyje... Gaila... Ak, kaip gaila... Aš žinau, kaip tai jums buvo svarbu.

Lara pakėlė į jį akis. Jos veidas siaubingai pribloškė Kelerį: išbalęs kaip kreida, po akimis mėlyni ratilai. Atrodė, tarsi jai būtų pasimaišęs protas ir joje nebeliko nė lašo gyvybinės energijos.

– Lara... ar jūs girdėjote, ką aš sakiau? Mes netekome „Kameron Tauerio“.

Kai ji prakalbo, jos balsas skambėjo nenatūraliai ramiai:

– Aš labai gerai viską girdėjau. Nesijaudinkite, Hovardai. Mes paimsime pinigų iš kitų objektų ir susimokėsime.

Lara jį tiesiog gąsdino.

– Lara, mes gi apskritai daugiau nebeturime pinigų. Tai bankrotas, Lara, ir...

– Hovardai...

– Taip?

– Ar gali moteris labai stipriai mylėti vyrą?

– Ką?

– Filipas mane metė, – vos girdimai pasakė Lara.

Dabar jam viskas pasidarė aišku.

– Atleiskite... Man labai gaila, Lara.

Jos veidu klajojo kažkokia keista šypsena.

– Nuostabu, tiesa? Aš iš karto visko netekau. Iš pradžių Filipo, dabar savo namų. Ar žinote, Hovardai, kaip tai vadinasi? Likimas. Jis, atrodo, prieš mane. O nuo likimo juk nepabėgsi, tiesa?

Keleris anksčiau niekada nematė, kad Lara taip sielvartautų. Jo širdis tiesiog plyšo į gabalus.

– Lara...

– Bet tai dar ne galas. Šiandien aš skrendu į Riną. Duoti parodymus prisiekusiųjų kolegijai. Jeigu...

– Atėjo leitenantas Mančinis, – pasigirdo iš vidaus telefono sekretorės balsas.

– Tegu užeina.

Hovardas Keleris nustebęs pažvelgė į Larą.

– Mančinis? O ko jam čia reikia?

Lara giliai atsiduso.

– Jis atėjo manęs suimti, Hovardai.

– Jūsų suimti? Ką jūs kalbate?

– Jie mano, kad aš suorganizavau Filipo užpuolimą, – bejėgiškai prabilo Lara.

– Tai nesąmonė! Jie negali...

Kabineto durys atsidarė ir ant slenksčio pasirodė leitenantas Mančinis. Minutėlę jis nejudėdamas stovėjo ir žvilgčiojo tai į Larą, tai į Kelerį, paskui įėjo į vidų.

– Aš gavau orderį jus suimti.

Hovardo Kelerio veidas nepaprastai išblyško. Jis užstojo Larą ir kimiai pasakė:

– Jūs nedrįskite jos suimti! Ji visiškai nekalta!

– Jūs esate visiškai teisus, pone Keleri, – pasakė detektyvas. – Aš nesiruošiu jos suimti. Orderis išrašytas jus suimti.

TRISDEŠIMT PENKTASIS SKYRIUS

Hovardo Kelerio apklausos stenograma. Tardo detektyvas Selas Mančinis.

M.: Ar jūs esate supažindintas su savo teisėmis, pone Keleri?

K.: Taip.

M.: Ar jūs atsisakote, kad dalyvautų jūsų advokatas?

K.: Man nereikia advokato. Aš vis tiek būčiau atėjęs pas jus, nes negaliu leisti, kad Larai kas nors atsitiktų.

M.: Jūs prisipažįstate, kad sumokėjote Džesui Šou penkiasdešimt tūkstančių dolerių už Filipo Adlerio užpuolimą?

K.: Taip.

M.: Kokie buvo jūsų motyvai?

K.: Jis versdavo ją kentėti. Ji taip maldaudavo jį kuo ilgiau būti namuose, o jis vis važinėjo į savo gastrolines keliones.

M.: Ir jūs nusprendėte jį sužaloti?

K.: Nevisiškai taip. Aš nemaniau, kad Džesas jį taip sužalos. Jis akivaizdžiai persistengė.

M.: O ką jūs galite pasakyti apie Bilą Vitmaną?

K.: Niekšas. Jis bandė šantažuoti Larą. O aš jam negalėjau leisti to daryti. Jis būtų galėjęs ją pražudyti.

M.: Ir todėl jūs Vitmaną nužudėte?

K.: Taip, dėl Laros.

M.: Ar ji žinojo apie jūsų darbus?

K.: Žinoma, ne. Ji niekada nesutiktų. Ne. Na, o aš, suprantate, laikiau savo pareiga ją apginti. Viską, ką aš dariau, dariau dėl jos. Aš pasiruošęs už ją numirti.

M.: Arba nužudyti.

K.: Leiskite jums, pone Mančini, pateikti vieną klausimą. Iš kur jūs sužinojote, kad dėl visko esu kaltas aš?

Apklausos pabaiga.

Policijos valdyboje kapitonas Bronsonas pateikė Mančiniui visiškai tokį pat klausimą.

– Iš kur jūs sužinojote, kad dėl visko yra kaltas Keleris?

– Jis paliko man vieną siūlelį, na, aš jį ir patraukiau. Tiesa, iš pradžių aš vos jo nepražiūrėjau. Džeso Šou byloje aptikau informaciją, kad kai jam buvo septyniolika metų, jis buvo teistas už beisbolo inventoriaus vagystę iš Čikagos „Kabz" klubo jaunučių kambario. Aš kai kuriuos dalykus pasitikslinau ir, įsivaizduokite, sužinojau, kad jie žaidė vienoje komandoje. Kai aš jo paklausiau, ar jis pažįsta Džesą Šou, jis pareiškė, kad pirmą kartą apie jį girdi. Tada aš paskambinau vienam savo draugui, kuris vienu metu vadovavo sporto naujienoms Čikagos laikraštyje „San Taims" ir jis iš karto prisiminė ir vieną, ir kitą. Be to, pasirodo, jie net buvo bičiuliai. Na, aš tuojau pat sumečiau, kas padėjo Šou įsidarbinti „Kameron enterpraiziz". O Lara Kameron pasamdė Džesą Šou tik todėl, kad jos paprašė jį įdarbinti Keleris. Greičiausiai ji net nematė to Šou.

– Jūs neblogai padirbėjote, Selai, – pagyrė kapitonas Bronsonas.

Mančinis vos pastebimai palingavo galvą.

– Žinote, ką aš jums pasakysiu? Tai, ką aš sužinojau, visiškai nesvarbu. Jeigu aš nebūčiau jo prirėmęs ir jeigu mes tą bylą būtume užkorę Larai Kameron, Hovardas Keleris būtų pats prisipažinęs.

Atrodė, tarsi būtų atėjusi pasaulio pabaiga. Larai tiesiog netilpo galvoje, kad Hovardas – kas tik nori, tik ne jis! – būtų padaręs visus

tuos siaubingus nusikaltimus. „O juk jis padarė juos dėl manęs, – pagalvojo Lara. – Aš turiu pasistengti jam kaip nors padėti“.

Suskambo vidaus telefonas.

– Automobilis atvažiavo, panele Kameron, – pasigirdo Ketės balsas. – Jūs pasiruošusi?

– Taip.

Lara išvažiavo į Riną duoti parodymų prisiekusiųjų kolegijai.

Praėjus penkioms minutėms nuo jos išėjimo, paskambino Filipas.

– Atleiskite, pone Adleri, – pasakė Ketė. – Panelė Kameron ką tik išvažiavo į oro uostą. Ji išskrenda į Riną.

Filipas labai susijaudino. Jis būtinai norėjo susitikti su Lara ir pulti maldauti jos atleidimo.

– Jeigu ji paskambintų, pasakykite, kad aš jos lauksiu.

– Gerai, pone Adleri.

Filipas padėjo ragelį, paskui vėl pakėlė ir surinko Viljamo Elerbio numerį.

– Bilai... Aš lieku Niujorke. Dėstysiu Džuljarde.

– Kas man gresia? – paklausė Lara.

– Viskas priklausys nuo jūsų parodymų, – atsakė Teris Hilas. – Jie gali arba jus pripažinti nekalta, tada jūs vėl galėsite atidaryti savo lošimo namus, arba nuspręs, kad prieš jus yra pakankamai įkalčių ir bus galima jus paduoti į teismą. Jeigu bus toks jų nuosprendis, jums pateiks kaltinimą dėl kriminalinio nusikaltimo ir jūs galite patekti į kalėjimą.

Lara kažką nesuprantamo sumurmėjo.

– Atleiskite, ką jūs pasakėte?

– Aš sakau, tėtė buvo teisus. Tai likimas.

Posėdis dėl Laros Kameron bylos tęsėsi beveik keturias valandas. Lara atsakinėjo į klausimus, kaip įsigijo viešbutį „Kameron Palas“ ir lošimo namus. Kai jie pagaliau išėjo iš posėdžių salės, Teris Hilas stipriai suspaudė jos ranką.

– Jūs laikėtės puikiai, Lara, – pasakė jis. – Manau, jums pavyko jiems padaryti gerą įspūdį. Rimtų įkalčių jie jums neturi, tad galime tikėtis, kad...

Hilas staiga nutilo, išgąstingai žiūrėdamas per jos petį. Lara atsisuko ir pamatė Polą Martiną. Jis buvo apsivilkęs senamadišku kostiumu trijule, žili plaukai sušukuoti taip pat kaip tą dieną, kada ji pirmą kartą jį pamatė.

– O, Dieve! – sušnabždėjo Teris Hilas. – Ir jį iškvietė duoti parodymų.

Jis atsisuko į Larą:

– Ar labai stipriai Martinas jūsų neapkenčia?

– Ką jūs turite omenyje?

– Lara, jeigu Martinas ims liudyti prieš jus, jums galas. Jums reikės sėsti į kalėjimą.

– Bet... – prabilo Lara, žiūrėdama per visą kambarį į Polą Martiną, – tada jis ir save pražudys.

– Todėl aš jūsų ir klausiu, ar labai stipriai Martinas jūsų neapkenčia. Ar ryšis jis save paaukoti, kad jus pražudytų?

– N...nežinau, – vos girdimai pasakė Lara.

Polas Martinas pasuko tiesiai prie jų.

– Laba diena, Lara. Aš girdėjau, jog blogi tavo reikalai, – iš jo akių nebuvo galima nieko suprasti. – Man labai gaila.

Lara prisiminė Hovardo Kelerio žodžius: „Jis yra sicilietis. Jie niekada neatleidžia ir nieko nepamiršta“. Visą tą laiką jį kankino kerštо jausmas, o ji net neįtarė.

Polas Martinas jau pasisuko, ketindamas nueiti.

– Polai?..

Jis sustojo.

– Taip?

– Man reikia su tavim pakalbėti.

Akimirką jis dvejojo.

– Gerai, – jis linktelėjo laisvo kabineto koridoriaus gale pusėn. – Eime ten.

Teris Hilas, nenuleisdamas akių, žiūrėjo jiems įkandin. Durys už jų užsidarė. Brangiai jis sumokėtų, kad galėtų išgirsti jų pokalbį.

Lara nežinojo, nuo ko pradėti.

– Ko tu nori, Lara?

Viskas buvo kur kas sunkiau, negu ji tikėjosi.

– Aš noriu, kad tu mane paleistumei, – truputį prikimusiu balsu pagaliau pasakė Lara.

Martino antakiai pakilo į viršų.

– Kaip aš galiu tai padaryti? Juk tu man nepriklausai, – jis akivaizdžiai tyčiojosi iš jos.

Lara pajuto, kad jai pasidarė sunku kvėpuoti.

– Ar tau neatrodo, kad tu mane jau pakankamai nubaudei?

Polas Martinas stovėjo nejudėdamas, jo veidas buvo nieko nereiškiantis, tarsi suakmenėjęs.

– Man su tavim, Polai, buvo labai gera. Be Filipo, artimesnio už tave aš niekada nieko neturėjau. Aš tau esu neatlyginamai skolinga. Ir labiausiai už viską pasaulyje aš nenorėjau tavęs įskaudinti. Patikėk manim, – žodžiai jai įstrigo gerklėje. – Aš žinau, kad tu gali mane sunaikinti. Bet nejaugi tu nori tai padaryti? Nejaugi tu būsi laimingas, jeigu mane uždarys į kalėjimą? – Lara beviltiškai stengėsi sustabdyti plūstančias ašaras. – Prašau tavęs, Polai. Grąžink man mano gyvenimą. Prašau nebelaikyti manęs savo priešu...

Juodos Martino akys tebebuvo šaltos ir abejingos.

– Maldauju, atleisk man. Aš... aš taip pavargau. Aš daugiau nebeturiu jėgų kovoti, Polai. Tu nugalėjai... – jos balsas suvirpėjo.

Į duris pasibeldė. Į kambarį įkišo galvą teismo vykdytojas.

– Prisiekusiųjų kolegija jūsų laukia, pone Martinai.

Akimirką jis įdėmiai žiūrėjo Larai į akis, paskui apsisuko ir išėjo.

„Štai ir viskas, – pagalvojo Lara. – Jau atėjo galas".

Į kabinetą įbėgo Teris Hilas.

– Viešpatie, kaip aš norėčiau žinoti, ką jis ketina jiems pasakyti! – sušuko advokatas. – Tačiau nėra ką daryti – tik laukti.

Jie laukė. Atrodė, kad truko amžinybę. Kai Polas Martinas pagaliau išėjo iš posėdžių salės, jis atrodė išvargęs ir sugniuždytas.

„Paseno, – pagalvojo Lara. – Ir dėl to kaltina mane".

Jis surado ją akimis, truputį padelsė ir priėjo.

– Aš niekada tau negalėsiu atleisti, Lara. Tu pavertei mane kvailiu. Bet tu buvai didžiausias turtas, kurį aš kada nors turėjau. Tad aš manau, kad tam tikra prasme esu tavo skolininkas. Gali būti rami, aš jiems nieko nepasakiau.

– O, Polai! – jos akys prisipildė ašarų. – Tiesiog nežinau, kaip tau...

– Tai mano dovana tavo gimimo dienos proga. Sveikinu tave, mažyte.

Lara žiūrėjo, kaip jis nueina, ir staiga suprato jo žodžių prasmę. *Šiandien jos gimimo diena!* Tiek įvykių ją užgriuvo, kad ji visiškai pamiršo tą dieną. Ir milžinišką banketą, ruošiamą jos garbei. „Kameron Plaze" jos lauks du šimtai svečių!

– Aš tuojau pat turiu grįžti į Niujorką, – kreipėsi ji į Terį Hilą. – Kaip manote, jie leis man išvažiuoti?

– Palaukite čia, – tarstelėjo advokatas ir dingo už posėdžių salės durų. Po penkių minučių jis grįžo. – Galite važiuoti į Niujorką. Prisiekusiųjų kolegija paskelbs nuosprendį rytą, bet tai bus tik formalumas. Iki ryto jūs spėsite grįžti. Beje, jūsų bičiulis nemelavo. Jis iš tikrųjų jiems nieko nepasakė.

Po trisdešimties minučių Lara jau buvo pakeliui į Niujorką.

– Na, kaip jaučiatės? – paklausė jos Teris Hilas.

– Viskas gerai, – žvilgtelėjusi į jį tvirtai pasakė Lara.

Tą vakarą jos pasveikinti susirinks šimtai žinomiausių ir įtakingiausių žmonių. Ji sutiks juos aukštai iškėlusi galvą, nes ji – Lara Kameron...

Lara atsistojo „Kameron Plazo" viešbučio Didžiosios salės viduryje ir apsidairė. „Tai mano kūdikis. Aš pastačiau iškilusius į dangų monumentus, kurie pakeitė visos Amerikos tūkstančių žmonių gyvenimą. Ir dabar visa tai turi atitekti kažkokiems bedvasiams bankininkams!" Lara aiškiai išgirdo tėvo balsą: „Tai likimas... Amžiais man nesiseka..." Ji prisiminė Gleis Bėjų ir mažą bendrabutį, tapusį jos namais, ir savo pirmąją dieną mokykloje. „Na, o kas žino žodį, prasidedantį raide „K"? Prisiminė bendrabučio nuomininkus. Bilą Rodžersą... „Pirmoji taisyklė, susijusi su nekilnojamuoju turtu, – tai SP. Įsimink tai". Ir Čarlzą Koeną... „Aš, matote, valgau tik košerinį maistą, o Gleis Bėjuje, manau, tokio nėra..."

„Jeigu aš galėčiau gauti tą sklypą... ar jūs išsinuomotumėte jį penkeriems metams?"

„Ne, Lara. Aš išsinuomočiau dešimčiai metų..."

Ir Hovardą Kelerį: „Jūsų požiūris į visa tai visiškai neteisingas..."

„Hovardai... aš noriu, kad jūs pereitumėte dirbti pas mane..."

O paskui sėkmė. Neįtikėtina, puiki, svaiginanti sėkmė. Ir Filipas. Jos Lochinvaras. Vyras, kurį ji dievino. Ji neteko jo... Ir tai buvo visų didžiausia jos netektis.

– Lara! – pašaukė kažkoks balsas.

Ji atsisuko ir pamatė Džerį Taunsendą.

– Karlosas man pasakė, kad jūs čia esate.

Jis priėjo arčiau.

– Man labai gaila, kad taip išėjo su jūsų gimimo diena.

– Kas... kas išėjo?

Jis nustebęs įsistebeilijo į Larą.

– Argi Hovardas jums nieko nesakė?

– O ką jis turėjo sakyti?

– Matote, dėl viso to spaudos sukelto triukšmo mes gavome labai daug atsisakymų dalyvauti pobūvyje, na, ir nusprendėme, kad bus geriau, jeigu apskritai nebekelsime pokylio. Aš prašiau Hovardo jums pasakyti.

„Atvirai sakant, man ėmė šlubuoti atmintis".

– Na, ir gerai, – švelniai pasakė Lara. Ji atsisveikinimo žvilgsniu apžvelgė puikų salės papuošimą. – Manau, aš dar turiu penkiolika minučių.

– Ką, atleiskite?

– Ne, nieko.

Ji pasuko durų link.

– Lara, – kreipėsi į ją Taunsendas, – pakilkime į kontorą. Ten dar reikia šį bei tą baigti.

– Eime.

„Tikriausiai aš čia daugiau niekada nebegrįšiu", – pagalvojo Lara.

Kildamas liftu į kompanijos kontorą, Džeris pasakė:

– Aš girdėjau apie Kelerį. Sunku patikėti, kad jis kaltas dėl to, kas įvyko.

Lara mąsliai palingavo galvą.

– Ne, Džeri. Dėl visko kalta aš. Niekada už tai sau nedovanosiu.

– Betgi jūs čia niekuo dėta.

Lara staiga pasijuto labai vieniša.

– Džeri, jeigu jūs dar nevakarieniavote...

– Atleiskite, Lara. Šiandien aš esu užsiėmęs.

– A...a, taip. Suprantu.

Lifto durys atsidarė ir jie išlipo.

– Popieriai, kuriuos turite pasirašyti, yra konferencijų salėje, – pasakė Džeris.

– Puiku.

Konferencijų salės durys buvo uždarytos. Taunsendas sustojo, leisdamas Larai pačiai atidaryti duris, ir kai tik ji atidarė jas, keturios dešimtys balsų darniai užtraukė: „Su gimimo diena sveikiname, su gimimo diena sveikiname..."

Apstulbusi Lara sustingo vietoje. Priešais ją stovėjo žmonės, su kuriais ji daugelį metų dirbo, – architektai, inžinieriai, statybininkai. Dar čia buvo Čarlzas Koenas ir profesorius Mejeris. Ir Horacijus Gutmanas, ir Ketė, ir Džerio Taunsendo tėvas. Bet Lara matė tik Filipą. Jis ėjo jos pasitikti, tiesdamas jai rankas, ir Lara staiga pajuto, kad jai sunku kvėpuoti.

– Lara...

Ji atsidūrė jo glėbyje nesėkmingai bandydama sulaikyti plūstančias ašaras. „Aš namuose, – šmėstelėjo jai galvoje. – Tai mano šeima". Ją apėmė viską išgydantis nusiraminimo jausmas. Ir ji pajuto nuo brangaus jai žmogaus sklindančią šilumą. „Tik tai verta branginti, – pagalvojo ji. – Visa kita neturi reikšmės".

O ją jau iš visų pusių apsupo mieli, pažįstami veidai ir, neklausydami vieni kitų, visi kartu prašneko.

– Su gimimo diena, Lara...

– Jūs puikiai atrodote...

– Na, kaip, nustebusi?

Lara atsisuko į Džerį Taunsendą.

– Ai, Džeri, kaip jums ne...

Džeris, apsimestinai išsigandęs, papurtė galvą.

– Tai ne aš. Tai Filipas viską surengė.

– O, brangusis!

Padavėjai jau pradėjo nešioti užkandžius ir gėrimus.

– Nesvarbu, kas ten buvo, – prašneko Čarlzas Koenas, – aš vis tiek jumis didžiuojuosi, Lara. Prisimenu, jūs sakėte, kad ketinate daryti viską kitaip. Dievaži, jums tai pavyko.

– Tai moteriai aš dėkingas už savo gyvybę, – pasakė Džerio Taunsendo tėvas.

– Aš taip pat, – nusišypsojo Ketė.

– Siūlau tostą, – keldamas taurę sušuko Džeris, – už geriausią bosą, su kuriuo kada nors esu dirbęs ir su kuriuo dar dirbsiu.

– Už žavią mažą mergytę, kuri virto žavia moterimi! – pareiškė Čarlzas Koenas.

Tostai keitė vienas kitą ir pagaliau eilė atėjo Filipui. Jis tiek daug norėjo Larai pasakyti, bet visus savo jausmus sudėjo į tuos penkis žodžius:

– Už moterį, kurią aš myliu!

Laros akys buvo pilnos ašarų. Gerklėje įstrigo gumulėlis.

– Aš... aš jums visiems labai dėkinga, – drebančiu balsu prašneko Lara. – Tikriausiai aš niekada negalėsiu jums už viską tinkamai atsilyginti. Aš tik noriu pasakyti... – Ji nutilo. Apėmęs jaudulys jai neleido kalbėti. – ... Ačiū jums. – Lara atsisuko į Filipą. – Ačiū tau, brangusis. Tai pati nuostabiausia gimimo diena mano gyvenime. – Lara staiga prisiminė. – Ak, juk man šiąnakt reikia grįžti į Riną!

Filipas pažiūrėjo jai į akis ir nusišypsojo.

– Nė karto nesu buvęs Rine...

Po pusvalandžio jie jau sėdėjo automobilyje, važiuojančiame į oro uostą. Lara laikė Filipo ranką ir galvojo: „Galiausiai aš praradau ne viską. Likusį gyvenimą aš pašvęsiu vyrui. Visa kita nesvarbu. Svarbiausia – būti su juo, juo rūpintis... Daugiau man nieko nereikia".

– Lara...

Jos svajingas žvilgsnis buvo įsmeigtas į pro šalį prabėgančias Niujorko apylinkes.

– Maksai, sustokite, – staiga sušuko ji.

Pasigirdo sustojančio automobilio stabdžių cypimas.

Filipas nustebęs pažvelgė į žmoną. Jie sustojo plento kelkraštyje prie didžiulės, piktžolėmis apaugusios dykvietės. Lara kaip užburta žiūrėjo į tolį plačiai atmerktomis akimis.

– Lara...

– Žiūrėk, Filipai! Tu tik pažiūrėk!

Jis pasuko galvą.

– Na, ir kas?

– Nejaugi tu nieko nematai?

– O ką aš turiu matyti?

– O juk čia nuostabu! Ten, tolumoje, prekybos centras. O arčiau prie kelio – prašmatnūs gyvenamieji namai. Jų čia galima pastatyti net keturis. Na, dabar ar matai?

Visiškai užburtas, Filipas dievinamai ir sužavėtas žiūrėjo į Larą.

Ji atsisuko į vyrą. Jos balsas drebėjo iš susijaudinimo:

– O dabar paklausyk, ką aš sumaniau...

TURINYS

Pirmoji knyga
Pirmasis skyrius 7
Antrasis skyrius 10
Trečiasis skyrius 21
Ketvirtasis skyrius 32
Penktasis skyrius 41
Šeštasis skyrius 56
Septintasis skyrius 63
Aštuntasis skyrius 76
Devintasis skyrius 81
Dešimtasis skyrius 87

Antroji knyga
Vienuoliktasis skyrius 97
Dvyliktasis skyrius 105
Tryliktasis skyrius 110
Keturioliktasis skyrius 124
Penkioliktasis skyrius 134
Šešioliktasis skyrius 146

Trečioji knyga
Septynioliktasis skyrius 161
Aštuonioliktasis skyrius 173
Devynioliktasis skyrius 183
Dvidešimtasis skyrius 189
Dvidešimt pirmasis skyrius 196
Dvidešimt antrasis skyrius 203
Dvidešimt trečiasis skyrius 217
Dvidešimt ketvirtasis skyrius 227
Dvidešimt penktasis skyrius 231
Dvidešimt šeštasis skyrius 237
Dvidešimt septintasis skyrius 244

Dvidešimt aštuntasis skyrius 253
Dvidešimt devintasis skyrius 262

Ketvirtoji knyga

Trisdešimtasis skyrius 265
Trisdešimt pirmasis skyrius 269
Trisdešimt antrasis skyrius 284
Trisdešimt trečiasis skyrius 298
Trisdešimt ketvirtasis skyrius 301
Trisdešimt penktasis skyrius 308

„ Velniai rautų, jis kažkaip pasakė, – tu esi pernelyg graži, kad karksotumei šiame užkampyje. Tau reikia važiuoti į Čikagą arba Niujorką. Pats laikas.

– Aš ir važiuosiu kur nors, – pasakė Lara.

– Tau dar visas gyvenimas prieš akis. Ar tu bent žinai, ko tu iš jo nori?

– Noriu tapti savininke.

– Aha, visokių gražių apdarų savininke ir...

– Ne. Žemės. Aš noriu valdyti žemę. Mano tėvas niekada nieko neturėjo. Visą gyvenimą jis pragyveno iš išmaldos, kurią gaudavo iš kitų.“

„Lietuvos ryto" kolekcija

„Žvaigždės spindi danguje" – viena žinomiausių Sidney Sheldono knygų. Ji išleista 1992 metais. Pusiau žurnalistiniu, pusiau melodraminiu stiliumi autorius pasakoja apie užsispyrusią merginą Larą Kameron. Jos gyvenimas – amerikietiškosios svajonės išsipildymo istorija.

Nuo mažens augusi skurdžioje aplinkoje su girtuokliu tėvu Lara suranda jėgų ir stiprybės išsiveržti į kitokį pasaulį. Ji susidomi tradiciškai vyriška laikoma sritimi – statyba ir nekilnojamuoju turtu. Iš pradžių į merginą vyrai žvelgia kreivai, tačiau savo sumanumu ji sugeba išsikovoti pagarbą.

Tarsi norėdama įrodyti savo mirusiam tėvui, kad jis klydo sakydamas, jog ji niekam tikusi, mergina tampa viena įtakingiausių statybos verslo veikėjų.

Lara – tvirta, bet pažeidžiama. Ji trokšta meilės, ir jai pasiseka. Tačiau prieš tai laukia daugybė sudėtingų išgyvenimų.

Parduodama tik su dienraščiu „Lietuvos rytas"
Knygos kaina: 13,99 Lt

ISBN 84-9819-670-1

msg Mediasatgroup